

**ÅRSBERÄTTELSE
HÅLLBARHETSRAPPORT
ÅRSREDOVISNING**

CHALMERS 2023

CHALMERS

Innehåll 2023

Chalmers 2023 i korthet	3
Chalmers vision, strategi, målbilder och värdeord	4
Rektor har ordet	5
Stiftelsekoncernen Chalmers	6
Ledning och organisation	8
Chalmers institutioner	11
Utbildning på förutbildningsnivå, grundnivå och avancerad nivå	13
Forskning och forskarutbildning	22
Nyttiggörande	33
Chalmersgemensamt utvecklingsarbete	37
Hållbarhetsrapport Chalmers tekniska högskola	39
Årsredovisning Chalmers tekniska högskola AB	55
Årsredovisning Stiftelsen Chalmers tekniska högskola	75
Väsentliga uppgifter och Chalmers i siffror	104

Denna rapport innefattar på sidorna 2–38 "Chalmers årsberättelse 2023", på sid 104 "Väsentliga uppgifter" samt på sid 105 "Chalmers i siffror". Denna information är upprättad bland annat i syfte att uppfylla Chalmers redovisningskrav enligt avtal med Staten. För innehållet i dessa delar ansvarar styrelse och vd för Chalmers tekniska högskola AB.

Rapporten innehåller även av årsredovisningslagen reglerade årsredovisningar för Stiftelsen Chalmers tekniska högskola (sid 75–102) respektive Chalmers tekniska högskola AB (sid 55–73) samt för det senare även hållbarhetsrapport (sid 39–52).

Omslagsfoto: Henrik Sandsjö. Läs mer på motstående sida.

Ny kunskap är vägen framåt

Chalmers har en stolt tradition av att alltid sträva framåt och gå sin egen väg. Som stiftelsehögskola har vi ett särskilt ansvar att vara föregångare och utmana etablerade system. Vår kultur av att vara

pragmatiska och öppna, snarare än hierarkiska och formella, är central för vår framgång. Vi verkar i samverkan med andra aktörer, regionalt och globalt.

Chalmers uppdrag är att utbilda och forska för att skapa och sprida kunskap, kompetens och lösningar som baseras på vetenskaplig grund och som såväl individ som samhälle har nytta av på både kort och lång sikt. Denna rapport visar på olika sätt vad som åstadkommit under 2022. Av personer på Chalmers, men ständigt i uppkoppling mot omvärlden.

25,8

Procent, har Chalmers totala klimatutsläpp minskat, om man jämför år 2023 med 2019 (det senaste året innan coronapandemin).

10 773

Antalet helårsstudenter 2023. Av dessa är 710 avgiftsskyldiga internationella studenter.

3 026 vetenskapliga publikationer

Artiklar och konferensbidrag i internationella referegranskade publikationskanaler från chalmersforskare 2023 (avläst 2024-01-22).

Intäkter

Intäkter totalt
Stiftelsekoncernen
Chalmers
4 346 mnkr

Grundutbildning
Chalmers tekniska
högskola AB
1 221 mnkr

Forskning/forskarutb.
Chalmers tekniska
högskola AB
3 031 mnkr

3 001

Medeltalet anställda 2023
Stiftelsekoncernen Chalmers

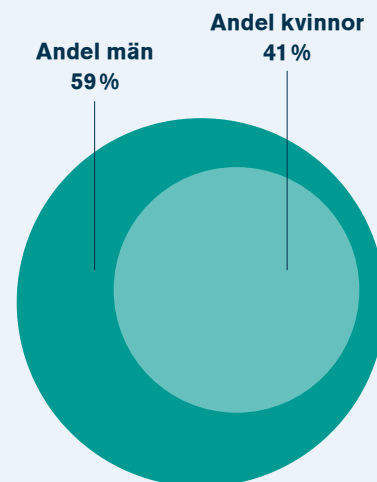

OMSLAGSBILD: ETT RECEPT PÅ BÄTTRE BATTERI-ÅTERVINNING

Léa Rouquette demonstrerar den hydrometallurgiska processen som med hjälp av miljövänlig oxalsyra extraherar aluminium och litium ur finmalda uttjänta battericeller. Hon är doktorand vid institutionen för kemi och kemiteknik och en av författarna bakom den studie som fick det största mediala genomslaget av alla vetenskapsnyheter från Chalmers 2023.

Metoden gör det möjligt att återvinna 100 procent aluminium och 98 procent litium ur förbrukade elbilsbatterier, vilket gör den mer effektiv än någon annan hittills. Samtidigt minimeras förlusten av värdefulla råvaror som nickel, kobolt och mangan.

Léa Rouquette ingår i en forskargrupp ledd av av docent Martina Petranikova som under många år bedrivit ledande forskning inom återvinning av de metaller som finns i litiumjonbatterier. Gruppen är involverad i flera olika samarbeten med företag som utvecklar återvinning av elbilsbatterier och är partner i stora forsknings- och utvecklingsprojekt, som till exempel Volvo Cars och Northvolts projekt Nybat. Bilden är tagen av Henrik Sandsjö.

CHALMERS LÅNGSIKTIGA STRATEGI OCH MÅLBILD

Ett globalt framstående tekniskt universitet för en bättre värld

Tekniska framsteg har de senaste två århundradena på avgörande sätt bidragit till ett mer jämlikt och bättre liv för mänskligheten. Men, samma tekniska utveckling har också orsakat mycket av den allvarliga situation vår planet nu befinner sig i. Det gör det särskilt angeläget för ett tekniskt universitet att bidra till den omställning som krävs för hållbar förändring.

Chalmers utbildning och forskning ska uppnå högsta internationella nivå, samtidigt som den effektivt kommer både människa och natur till gagn.

Denna utveckling möjliggörs genom att fullt ut dra nytta av möjligheterna det innebär att vara en stiftelsehögskola i en koncern, vilket skapar stor frihet, både vad det gäller organisation och finansiering. Det innebär utrymme för fri forskning och kreativitet vilket är absoluta

förutsättningar för högsta vetenskapliga kvalitet. Stiftelseformen är ett privilegium som förpliktigar och som Chalmers vill förvalta genom att år 2041 ha utvecklats till ett av de främsta tekniska universiteten i världen.

Så kan Chalmers bidra än mer till en bättre värld. Samtidigt som det bidrar till Sveriges fortsatta ställning som ett konkurrenskraftigt kunskaps- och innovationsland.

MÅLBILDEN HAR TVÅ DELAR

- Akademisk kvalitet på europeisk toppnivå.
- Ett högeffektivt nyttiggörande för att möta samhällets behov på kort och medellång sikt.

EN STRATEGI FÖR DE KOMMANDE 20 ÅREN:

Den koncernövergripande strategiska inriktningen handlar om att skapa en attraktiv akademisk miljö där fakulteten ges goda förutsättningar, att attrahera internationella topptalanger och lyfta den akademiska kvaliteten till europeisk toppnivå, samtidigt som förmågan till ett framgångsrikt och effektivt nyttiggörande stärks.

Den strategiska inriktningen har fyra nyckelkomponenter, huvudspår som ligger till grund för verksamhetsplanering och -utveckling, och som regelbundet återrapporteras till ledningen:

- Ökad akademisk kvalitet – genom hög grad av basfinansiering per fakultetsperson, och genom en av hög kvalitet utvecklad rekryteringsprocess för forskare och lärare.
- Utvecklad stödverksamhet – en avgörande förutsättning för högre akademisk kvalitet och en internationell konkurrensfördel.
- Egen fri basfinansiering inom koncernen – genom en kombination av tillväxt av stiftelsekapital, utvecklad kommersiell verksamhet och fundraising.
- Att utnyttja stiftelseformen och organisera de olika verksamheterna, exempelvis ett ökande antal forskningsinstitut och liknande, som en sammanhållen koncern.

Chalmers värdeord

I närmare 200 år har Chalmers utbildning och forskning bidragit till samhällsutvecklingen – från Chalmersska Slöjdskolan 1829 till dagens Chalmers. Som välkänt universitet med ett starkt varumärke och höga internationella ambitioner står lärosätet för ett antal grundläggande värden. De har utvecklats över tid och vägleder alla i verksamheten: kvalitet, öppenhet, delaktighet, respekt och mångfald. Orden i sig är inte unika, men i Chalmers egen kontext blir de meningsfulla och relevanta. De ligger till grund för den Code of conduct som tydliggör hur alla anställda förväntas agera.

Kvalitet
Öppenhet
Delaktighet
Respekt
Mångfald

Värdeorden uttrycker också Chalmers ambition att bygga en miljö som kombinerar hög vetenskaplig excellens och prestationer med ett ledarskap och en kultur där människor mår bra.

Sverige behöver universitet i världsklass

För ett år sedan handlade texten på denna plats om Chalmers långsiktiga strategi för att bli ett tekniskt universitet i världsklass till år 2041.

Under det år som hunnit passera sedan dess har viktiga steg tagits för att kunna genomföra denna strategi; för mig som nyutträd rektor är detta fokus naturligtvis det absolut viktigaste. Det är kärnan i mitt uppdrag och det är Chalmers viktigaste övergripande verksamhetsmål, men jag vill påstå att det är ännu viktigare för samhället omkring oss.

Universiteten fungerade redan från början som gravitationscentrum för talang, kreativitet och kapital och gav ekonomisk och intellektuell utvecklingskraft till samhället omkring. Detta tycks bestå genom historien, från medeltidens Bologna till it-ålderns epicentrum i Silicon Valley. Det är miljöer som ger omistliga bidrag till utveckling, konkurrenskraft och välbefinnande. Om de svenska universiteten har för svag dragningskraft är det ett nationellt problem.

Under 2023 har det glädjande nog förts en viss debatt i offentligheten om läget för kunskapsnationen Sverige. En forskningsrapport pekar på att den svenska högskolesektorn inte lyckas omsätta tillskott av ekonomiska resurser i motsvarande höjning av kvaliteten – man kallar det ”expansiv stagnation” (Ändra allt!? En högskolepolitik för vår tid, Mats Benner och Sylvia Schwaag Serger, 2023). Redan 2022 konstaterade Svenskt näringsliv i rapporten Excellens eller korruptionen att Sverige halkar efter jämförbara länder när det gäller investeringar i forskning och utveckling och att frånvaron av topprankade universitet troligen är en av orsakerna.

Gemensamt för många av debattörerna är att de härleder viktiga delar av problemen till det svenska systemet som bygger på att stora delar av forskningsresurserna fördelas av statliga finansierare projektvis och med i forskningssammanhang korta tidsramar. En offentlig utredning föreslog i höstas att antalet finansierare borde minskas och att de kvarvarande borde samordnas med ett gemensamt ansökningsförfarande. (Forskningsfinansieringsutredningens slutbetänkande, SOU 2023:59)

Få har dock än så länge i grunden ifrågasatt den svenska modellen för forskningsfinansiering, men tiden är kanske mogen. Modellen ger politiken stort inflytande över forskningens inriktning och upprätthåller förvisso en grundläggande kvalitetsnivå i den svenska högskolesektorn där resurserna ständigt riskerar att spädas ut på en mängd aktörer. Men nackdelarna förskräcker: endast en mycket liten andel av den svenska forskningen kan bedrivas med verkligt långsiktiga villkor med hög akademisk risk – alltså forskning som får följa det framstående forskarteamets intuition och nyfikenhet,

snarare än vad forskningsfinansiären för dagen uppfattar ger störst samhällsnytta. Den nämnda utredningen adresserar dessvärre inte alls de här fundamentala frågorna om politisk styrning eller balansen mellan basfinansiering och konkurrensutsatta medel.

Tiden som forskare behöver lägga på att skriva ansökningar har blivit problematiskt stor. Ofta tvingas man arbeta inom fält och med frågeställningar som innebär låg akademisk risk eftersom man mer eller mindre i förväg måste kunna utlova resultat. Det förutsägbara prioriteras framför det oväntade, okända och potentiellt banbrytande. Det är förhållanden som avskräcker internationellt attraktiva talanger som erbjuds helt andra villkor i andra länder: varför välja ett universitet vars basanslag inte ens täcker kostnaden för den egna lönen?

På detta sätt har vi på nationell nivå begränsat möjligheten att systematiskt bygga excellens.

Effekten förstärks av en olycklig paradox: ju mer framgångsrikt ett svenskt lärosäte är i konkurrensen om forskningsmedel, desto mindre del av basanslaget kan användas i långsiktig, nyfikenhetsdriven forskning, eftersom många av de konkurrensutsatta projektmedlen kräver olika grad av medfinansiering eller att de inte täcker nödvändiga administrationskostnader.

Detta ska inte tolkas som att Chalmers missgynnats av det svenska systemet eller politikens inriktning: tvärtom, vi har varit mycket lyckosamma när det gäller att säkra finansiering för vår verksamhet. Men risken är att resurserna bara ökar volymen och inte kvaliteten.

Två saker krävs för att ett svenskt lärosäte ska kunna ta sig ur denna rävsax: långsiktig finansiering och att universitetets egen styrning förmår koncentrera resurserna inom begränsade ramar. Chalmers långsiktiga strategi går ut på att säkra bådadera.

Basen för det svenska välbefinnandet är i stor utsträckning vår ställning som innovativ exportnation. Att upprätthålla den kräver utbildning och kunskapsproduktion på internationell nivå. Vetenskaplig excellens på de svenska universiteten är en avgörande del.

Det är därför Chalmers långsiktiga mål är att bli ett universitet i världsklass, och därför vi har en tydligt uttalad strategi för att nå dit. Bra för Chalmers, men framför allt angeläget för hela det samhälle vi är en del av.

Martin Nilsson Jacobi
Rektor och vd

Stiftelsekoncernen Chalmers

I likhet med övriga svenska lärosäten finansieras Chalmers utbildning och forskning till stor del av offentliga medel. Men till skillnad från övriga lärosäten är Chalmers en koncern där verksamheten bedrivs i hel- och delägda bolag. Stiftelseformen ger förutsättningar för att med egna medel finansiera kraftfulla satsningar på forskning, utbildning och nyttiggörande. Den är en avgörande förutsättning för Chalmers långsiktiga strategi.

Chalmers tekniska högskola är sedan 1994 ett privat universitet med Stiftelsen Chalmers tekniska högskola som koncernmoder. I sfären ingår även ytterligare ett antal kontrollerade stiftelser. Stiftelseformen gör det möjligt att samverka med andra aktörer genom samägda bolag, vilket bidragit till Chalmers närhet till industri och samhälle. Den är också en central del i Chalmers långsiktiga strategi på flera sätt:

- Innovationsnära utveckling kan som svar på tydliga behov i omvärlden expandera i koncerndelar utanför fakulteten, vilket långsiktigt innebär att fakultetens förutsättningar kan renodlas till långsiktig akademisk verksamhet.
- Olika verksamheter kan bedrivas parallellt med olika grundläggande logik (akademisk, semikommersiell/institutsliknande, kommersiell), samtidigt som de berikar varandra genom flöden av kunskapsstillgångar och kompetens.
- Chalmers kan självständigt investera avkastningen på stiftelskapitalet vilket på sikt kommer att ändra balansen i forskningsfinansieringen till ett minskat beroende av projektmedel, så att en större del av verksamheten får långsiktiga förutsättningar, möjlighet att ta vetenskaplig risk och bygga vetenskaplig excellens.

STIFTELSEN CHALMERS TEKNISKA HÖGSKOLA

Är koncernmoder, förvaltar stiftelskapitalet, investerar avkastning i universitetets verksamhet och utser externa ledamöter till styrelsen för Chalmers tekniska högskola AB. Framgångsrik kapitalförvaltning har möjliggjort satsningar i en för den svenska universitets- och högskolesektorn unik skala. Närmare beskrivning i årsredovisning på sidan 75.

CHALMERS TEKNISKA HÖGSKOLA AB

Bedriver merparten av all forskning, utbildning och nyttiggörande. Därmed står Chalmers AB för stiftelsekoncernens huvudverksamhet. Lärosätets rektor är samtidigt bolagets vd. Verksamheten regleras övergripande genom ett långsiktigt

avtal med staten, vilket kompletteras med årliga avtal. Mer om bolagets ledning och organisation på nästa uppslag.

CHALMERS VENTURES AB

Är ett helägt dotterbolag till Stiftelsen via Chalmers Holding AB. Verksamheten startar och investerar i bolag vars teknik bygger på kompetens och forskningsresultat från lärosätets akademiska verksamhet. Genom högklassiga inkubationsprocesser och långsiktiga investeringar är målet att bygga globala tillväxtbolag med stor potential för både ekonomisk bärkraft och samhällsnytta. Bolaget är en viktig del av strukturen som möjliggör kommersialisering och medel för investeringar i processen. Närmare beskrivning i rapportens kapitel om nyttiggörande på sidan 33.

CHALMERS NEXT LABS AB

Bildades 2023 och är ett helägt dotterbolag till Stiftelsen Chalmers tekniska högskola genom Chalmers Holding AB. Bolaget fungerar som hemvist för fullfinansierade projekt inom forskningsnära utveckling, när dessa vinner på att drivas utanför fakulteten. Verksamheten har inletts med byggandet av en kvant-testbädd tillgänglig för samverkanspartner inom industri och samhälle, men kommande projekt kommer att ligga inom helt andra ämnesfält. Närmare beskrivning i rapportens kapitel om nyttiggörande på sidan 35.

SWEDISH ELECTRIC TRANSPORT LABORATORY AB

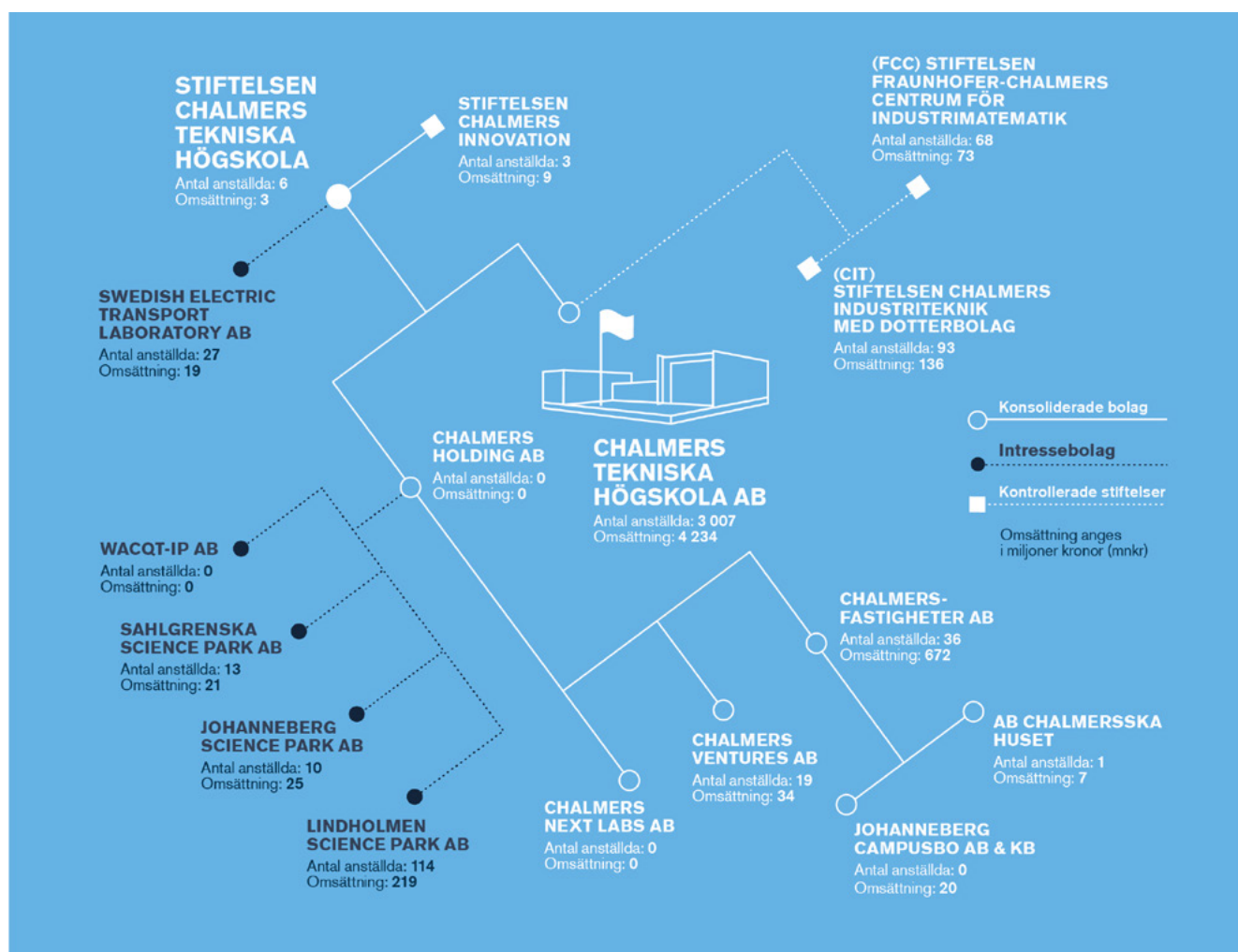
Bildades 2018 för att bli ett testcenter för elektromobilitet. Bolaget, ofta förkortat Seel, är ett intressebolag delägt av Stiftelsen Chalmers tekniska högskola tillsammans med forskningsinstitutet Rise med kundåtaganden från ett antal bolag inom fordonsindustrin. Tre anläggningar har invigts 2023.

JOHANNEBERG SCIENCE PARK AB, LINDHOLMEN SCIENCE PARK AB OCH SAHLGRENSKA SCIENCE PARK AB

Är samverkansmiljöer med tre olika tematiska inriktningar – samhällsbyggnad, mobilitet och life science – för kunskapsutbyte mellan akademi, industri och det offentliga samhället. Samtliga är intressebolag delägda av Stiftelsen Chalmers tekniska högskola genom Chalmers Holding AB tillsammans med intressenter från såväl industri som offentlig förvaltning.

CHALMERSFASTIGHETER AB

Är ett helägt dotterbolag till Stiftelsen Chalmers tekniska högskola genom Chalmers Holding AB och har i uppdrag att förvalta och utveckla fastigheter på Chalmers båda campus samt Onsala rymdobservatorium till kunskapsmiljöer i världsklass. Bolaget äger omkring hälften av de byggnader Chalmers nyttjar.

CHALMERSSKA HUSET AB

Är ett helägt dotterbolag till Chalmersfastigheter AB och förvaltar och driver den fastighet som byggdes som William Chalmers privatbostad i centrala Göteborg 1807 och i dag inrymmer gästforskarbostäder samt fungerar som mötesplats för konferenser och högtider.

JOHANNEBERG CAMPUSO AB OCH KB

Är helägda dotterbolag till Chalmersfastigheter som äger en fastighet med närmare 500 studentbostäder på campus Johanneberg.

WACQT-IP AB

Startade 2022 verksamhet med fokus att hantera IP-rättigheter för resultat genererade inom projektet Wallenberg Centre for Quantum Technology som leds och koordineras av Chalmers. Bolaget är delägt av Chalmers Holding AB med intresser från forskare via bolaget WACQT Researcher AB och Ruasset AB.

Kontrollerade stiftelser

I Chalmerssfären, utöver stiftelsekoncernen, ingår ytterligare några strategiskt viktiga verksamheter som bedrivs i stiftelseform:

STIFTELSEN CHALMERS INDUSTRI-TEKNIK (CIT)

Chalmers tekniska högskola är stiftare och styrelsen tillsätts av Chalmers tekniska högskola AB. Enligt reviderade direktiv från 2023 ska Chalmers Industri-teknik i koncernens helhet stå för "ett högkvalificerat, professionellt och drivande nyttiggörandestöd". Kunskap och teknologi tillgängliggörs och överförs till samhälle i direkta samarbeten med akademi, myndigheter och företag. CIT är i sin tur koncernmoder för ett antal dotterbolag där delar av verksamheten bedrivs. Närmare beskrivning i rapportens kapitel om nyttiggörande på sidan 35.

FRAUNHOFER-CHALMERS CENTRUM FÖR INDUSTRI-MATEMATIK

Stiftelse som delvis kontrolleras av Chalmers tekniska högskola AB och som arbetar med uppdragsforskning, avancerade konsulttjänster och utveckling samt implementering av skräddarsydd mjukvara baserad på avancerad matematik. Närmare beskrivning i rapportens kapitel om nyttiggörande på sidan 35.

STIFTELSEN CHALMERS INNOVATION

Grundades 1997 och driver Stena Center, ett kontorshotell för entreprenörer och innovationsföretag. Sedan 2020 finns verksamheten på Vasa-området på campus Johanneberg i direkt anslutning till exempelvis Chalmers institution Teknikens ekonomi och organisation samt Chalmers Ventures.

Ledning och organisation

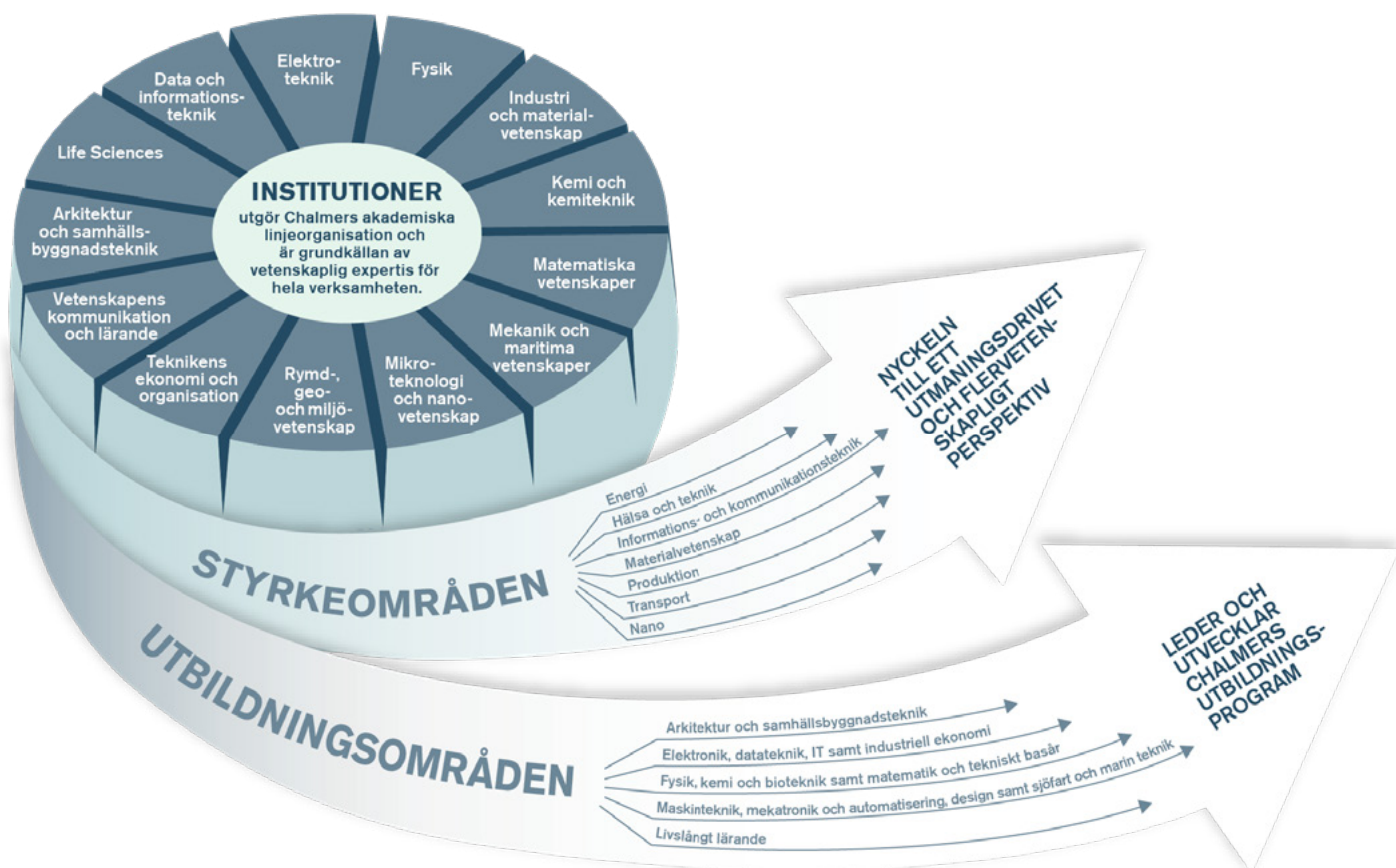
Chalmers tekniska högskola AB (här även kallat högskolan) ansvarar för och driver den akademiska utbildnings-, forsknings- och nyttiggörande verksamheten vid lärosätet. Den operativa verksamheten leds av rektor som också är vd och som ansvarar inför högskolebolagets styrelse (sidan 53). Chalmers ledningsgrupp, under ledning av rektor/vd, ansvarar för att samtliga verksamhetsområden samverkar och driver Chalmers utveckling framåt.

D Den fakultetsmodell som introducerades 2015 ligger till grund för resursfördelningen på lärosätet för tydlig strategisk styrning. Modellen innebär att institutionerna har en av rektor beslutad ram för hur många tjänster man sammanlagt har i kategorierna universitetslektor, docent, biträdande professor och professor. Chalmers 13 institutioner ansvarar för och utvecklar verksamheten i form av forskning, utbildning och nyttiggörande. De övergripande uppgifterna inom utbildning, forskning och nyttiggörande utvecklas bland annat inom Chalmers styrkeområden och utbildningsområden – verksamheter organiserade som kompletterande matrisdimensioner.

Chalmers ledningsgrupp (CLG) under ledning av rektor/vd, ansvarar för strategisk ledning och genomförande av centrala beslut i Chalmers tekniska högskola AB. CLG ansvarar också för att samtliga verksamhetsområden samverkar och driver Chalmers utveckling framåt i enlighet med den långsiktiga strategin och målbilden, liksom att Chalmers roll och bidrag i samhället hela tiden utvecklas. CLG består av följande funktioner: rektor, pro- och vicerektorer, Chalmers 13 prefekter, fakultetsrådets ordförande (adjungerad), studentkårens ordförande, universitetsdirektör samt HR-chef, economichef, kommunikationschef och rektors rådgivare.

Institutionerna och det gemensamma verksamhetsstödet

De tretton institutionerna och det gemensamma verksamhetsstödet utgör högskolans linjeorganisation. Vid institutionerna är all akademisk personal samt personal i det lokala verksamhetsstödet anställda. Institutionerna svarar för den ämnesdisciplinära utvecklingen, kompetensutveckling av personal samt planering, genomförande och uppföljning av verksamheten. Här sker även ledning av forskarskolor och utveckling av kurser i Chalmers utbildningar.

Chalmers gemensamma verksamhetsstöd är organiserat i sju avdelningar inom administration och service under universitetsdirektören. Verksamhetsstödet uppgift är att stödja Chalmers verksamhet på ett effektivt och ändamålsenligt sätt.

Utbildning och livslångt lärande

Vicerektor för utbildning och livslångt lärande har ett övergripande strategiskt ansvar för Chalmers utbildning på grund- och avancerad nivå och ansvarar för kvalitets- och utvecklingsarbetet med ambition att upprätthålla en utbildning i världsklass.

Målbilden är att rekrytera högt motiverade studenter från hela världen till en attraktiv lärandemiljö för att de ska gå vidare som alumner med djupa ämneskunskaper, entreprenöriell kompetens och utvecklade personliga egenskaper.

Forskning och forskarutbildning

Vicerektor för forskning har ett övergripande strategiskt ansvar för Chalmers forskning som även innefattar Chalmers styrkeområden – se avsnitt om flerdisciplinära arbetssätt nedan. För forskarutbildningen ligger det strategiska ansvaret hos en av Chalmers två prorektor.

Forskarutbildningen organiseras i forskarskolor och examen avläggs i vetenskapliga ämnen som är knutna till Chalmers institutioner. Målet är att forskarstuderande ges en vetenskaplig bas och djup inom sitt forskningsområde och lär sig forskningens metodik och hantverk, samt att de får bidra till forskning vid den internationella forskningsfronten och utveckla sin pedagogiska förmåga.

Nyttiggörande

Vicerektor för nyttiggörande har ett övergripande strategiskt ansvar att gynna nyttiggörandet i ett brett perspektiv, såväl internt som externt. Målet är att utveckla Chalmers förmåga att verka för nyttiggörande genom innovation, samverkan och entreprenörskap i syfte att bidra till hållbar utveckling, näringslivets konkurrenskraft och att möta samhällets utmaningar.

Campus och hållbar utveckling

Chalmers har från och med 2022 en vicerektor med ansvar för campus och hållbar utveckling samt varumärkesfrågor.

Forskningsinfrastrukturer

Ledande forskningsinfrastrukturer bidrar till internationalisering, större konkurrenskraft och intellektuell vitalisering av forskningen och är en strategisk fråga som går bortom lärosätets gränser.

Chalmers tar därför nationellt ansvar i områden där tillgång till nationell och internationell infrastruktur är avgörande för vår verksamhet, dels genom värdskap för fyra nationella forskningsinfrastrukturer, varav tre med internationella kopplingar, dels genom att vara aktiva i ledning, styrning och utveckling av andra infrastrukturer på nationell och internationell nivå. Arbetet hålls ihop av en strategisk rådgivare knuten till rektorsfunktionen, och som arbetar i nära dialog med berörda styrkeområdesledare, prefekter, styrgruppsordförande och infrastrukturöverstämmande.

Fakultetsrådet

Fakultetsrådet är ett kollegialt rådgivande organ till rektor, inrättat av Chalmers styrelse, och består av valda representanter ur fakulteten från Chalmers samtliga institutioner. Rådet ska värna om den akademiska miljön vid Chalmers, bland annat genom att initiera och driva diskussion i långsiktiga strategiska frågor av betydelse för utvecklingen av Chalmers, samt följa upp och kritiskt granska verksamhetens kvalitet ur ett akademiskt perspektiv.

Matrisorganisationen – gränsöverskridande arbetssätt

En nyckel till Chalmers förmåga att på olika sätt arbeta utmaningsdrivet i tät samverkan med samhälle och industri, är att komplettera institutionernas förmåga till ämnesmässig fördjupning med andra organisatoriska dimensioner som kan samla kompetens och integrera forskning, utbildning och nyttiggörande över institutionsgränserna. Det viktigaste exemplet på detta är de så kallade styrkeområdena. En kompletterande matris utgörs även av utbildningsområdena som samlar kompetens från flera institutioner för att passa specifika behov i utbildningsprogrammen.

STYRKEOMRÅDEN

Chalmers styrkeområden tar avstamp i stora samhällsutmaningar och att Chalmers inom vart och ett har potential att göra internationellt avtryck. De inrättades delvis som ett svar på det forskningspolitiska initiativet att definiera 24 strategiska forskningsområden 2008 och deras sammansättning har justerats något sedan starten, men den fundamentala logiken är intakt.

Utmaningarna konkretiseras i förhållande till FN:s globala hållbarhetsmål och förhåller sig till Chalmers klimatstrategi. De nyttjar och samlar den vetenskapliga excellensen i samarbetsarenor där discipliner möts. Möten mellan akademien, näringslivet och samhället ger möjlighet till utveckling av hela Chalmers verksamhet.

Styrkeområdena ansvarar inom sina områden för att:

- Definiera och beskriva vilka samhällsutmaningar Chalmers ska prioritera.
- Stötta utvecklingen av forskning, utbildning och nyttiggörande genom att stimulera mångvetenskapliga samarbeten och nätverk i förhållande till de prioriterade utmaningarna.
- Stimulera och koordinera samverkan med omvärlden i syfte att dels kraftsamla för att möta de prioriterade utmaningarna, dels verka för att resultaten nyttiggörs och bidrar till samhällets utveckling.
- Skapa genomslag för Chalmers verksamhet i förhållande till de prioriterade samhällsutmaningarna.

Verksamheten inom respektive styrkeområde är i sin tur orienterad kring ett mindre antal prioriterade profilmråden och inom dessa formuleras konkreta utmaningar och mål med direkt relevans för samhälle och industri. Här kan innovativa

lösningar växa fram och testas av olika aktörer i samverkan, för att sedan skalas upp för bredare användning och samhällsnytta på en öppen marknad eller av offentliga organisationer.

Ett sätt för styrkeområdena att främja uppkomsten av relevanta mångdisciplinära initiativ är att skapa olika typer av dynamiska mötesplatser. Det kan vara genom specialiserade centrum som samlar kompetens från olika håll, seminarier och diskussionsforum eller gemensam användning av avancerade forskningsinfrastrukturer.

På styrkeområdena ligger också ansvaret för den samverkan som ryms inom ramen för långsiktiga samarbetsavtal med strategiska partner till Chalmers.

Styrkeområdena är underställda Chalmers vicerektor för forskning.

UTBILDNINGSMOMRÅDEN

Chalmers utbildning på grundnivå och avancerad nivå bedrivs inom fem utbildningsområden underställda vicerektor.

I förhållande till de 13 institutionerna utgör utbildningsorganisationen en matris och en beställarorganisation, inrättad 2005. Organisationsformen underlättar att sätta samman innehållet i utbildningsprogrammen – som till sin natur är flerdisciplinära – oberoende av institutionernas avgränsningar. Det är ett sätt att säkerställa att utbildningsprogrammen är väl sammansatta utifrån samhällets breda utmaningar och efterfrågan på kompetens snarare än överväganden utifrån en viss institution. Genom att administrera finansieringen av utbildning genom beställarorganisationen kan man säkerställa att dessa medel alltid används för att på bästa sätt gynna utbildningsprogrammen.

Sättet att organisera utbildningen är en nyckelfaktor bakom hur Chalmers kan bedriva systematiskt kvalitets- och utvecklingsarbete och kontinuerligt sätta upp nya utbildningsmål.

Varje utbildningsområde leds av en utbildningsområdesledare som ansvarar för övergripande utveckling samt planering och dimensionering av utbildning. Utbildningen i fyra av utbildningsområdena är organiserad i utbildningsprogram medan det femte utbildningsområdet innefattar fort- och vidareutbildning för det livslånga lärandet, exempelvis fristående kurser och öppna nätbaserade kurser.

Chalmers styrkeområden

ENERGI

utforskar nya idéer för omställning till hållbara energisystem och skapar samsyn kring långsiktiga utmaningar för att tillsammans hitta lösningar för framtiden.

HÄLSA OCH TEKNIK

tar sig an de stora hälsorelaterade samhällsutmaningarna genom utveckling av ny teknik och innovativa lösningar i nära samarbete med sjukvård och näringsliv.

INFORMATION- OCH KOMMUNIKATIONSTEKNIK

siktat mot ett smartare, säkrare och hållbart samhälle genom digitalisering, AI-tillämpning och andra IKT-områden, i samarbete mellan forskning, industri och samhälle.

MATERIALVETENSKAP

banar väg för nya material för morgondagens hållbara teknologier, som kan erbjuda lösningar på globala utmaningar inom energi, hälsa, byggande och transport.

NANO

samordnar forskning om de unika kemiska och fysiska fenomenen som existerar i mycket små dimensioner och främjar utvecklingen av teknik som utnyttjar dessa fenomen.

PRODUKTION

bidrar till en hållbar industri i en digital era, genom omställning till cirkulär ekonomi, industriell digitalisering, användning av nya material samt kompetensutveckling i framtidens industri.

TRANSPORT

tar fram ny kunskap för att möta transportrelaterade hållbarhetsutmaningar. Fokus ligger på att öka effektiviteten hos transporter och logistik, öka trafiksäkerheten och uppnå ett fossilfritt transportsystem.

STRATEGISKA PARTNER

Chalmers har långsiktiga samarbetsavtal med partner inom industri och offentlig sektor. Varje samarbete har ett styrkeområde (SO) som värde.

SO-värd	Samarbetspartner
Energi	Göteborg Energi ABB Preem HSB Living Lab IVL Svenska miljöinstitutet
Informations- och kommunikationsteknik	Saab Ericsson
Transport	Volvo Group Volvo Car Group Cevt
Materialvetenskap	Stora Enso Nouryon Rise
Produktion	Ikea
Arkitektur och samhällsbyggnadsteknik	Göteborgs stad

CHALMERS FEM UTBILDNINGSMOMRÅDEN

Arkitektur och samhällsbyggnadsteknik

Elektroteknik, datateknik, it samt industriell ekonomi

Fysik, kemi och bioteknik samt matematik och tekniskt basår

Maskinteknik, mekatronik och automatisering, design samt sjöfart och marin teknik

Livslångt lärande

Chalmers institutioner

Sedan maj 2017 har Chalmers 13 institutioner, grundstrukturen i lärosätets akademiska linjeorganisation. Dessa ansvarar för den ämnesdisciplinära utvecklingen inom respektive vetenskapligt område. Varje institution leds av en prefekt som är underställd rektor samt en del av Chalmers ledningsgrupp.

Arkitektur och samhällsbyggnadsteknik

Prefekt

Henriette Söderberg

Avdelningar	Licentiatexamina	12	
Arkitekturs teori och metod	Doktorsexamina	16	
Byggnadsdesign	Refereegranskade vetenskapliga artiklar	171	
Byggnadsteknologi	Refereegranskade konferensbidrag	81	
Construction management	Antal helårsstudenter	1 520	
Geologi och geoteknik	Antal anställda	270	
Installationsteknik	Intäkter (mnkr)	328	
Konstruktionsteknik			
Stadsbyggnad			
Teknisk akustik			
Vatten miljö teknik			

Data- och informationsteknik

Prefekt

Richard Torkar

Avdelningar	Licentiatexamina	15	
Computing Science	Doktorsexamina	14	11*
Data Science och AI	Refereegranskade vetenskapliga artiklar	192	122**
Dator- och nätverkssystem	Refereegranskade konferensbidrag	221	163**
Interaktionsdesign och Software Engineering	Antal helårsstudenter	2 159	1 599*
	Antal anställda	468	336*
	Intäkter (mnkr)	392	298*

Elektroteknik

Prefekt

Anders Karlström

Avdelningar	Licentiatexamina	13	
Elkraftteknik	Doktorsexamina	23	
Kommunikation, antenner och optiska nätverk	Refereegranskade vetenskapliga artiklar	249	
Signalbehandling och medicinsk teknik	Refereegranskade konferensbidrag	165	
System- och reglerteknik	Antal helårsstudenter	1 000	
	Antal anställda	253	
	Intäkter (mnkr)	349	

Fysik

Prefekt

Thomas Nilsson

Avdelningar	Licentiatexamina	19	
Kemisk fysik	Doktorsexamina	13	
Kondenserad materie- och materialteori	Refereegranskade vetenskapliga artiklar	248	
Materialfysik	Refereegranskade konferensbidrag	34	
Mikrostrukturphysik	Antal helårsstudenter	432	
Nano- och biofysik	Antal anställda	226	
Subatomär, högenergi- och plasmafysik	Intäkter (mnkr)	317	

Industri- och materialvetenskap

Prefekt

Rikard Söderberg

Avdelningar	Licentiatexamina	12	
Design & Human Factors	Doktorsexamina	14	
Konstruktionsmaterial	Refereegranskade vetenskapliga artiklar	160	
Material- och beräkningsmekanik	Refereegranskade konferensbidrag	47	
Material och tillverkning	Antal helårsstudenter	910	
Produktionssystem	Antal anställda	209	
Produktutveckling	Intäkter (mnkr)	248	

Kemi och kemiteknik

Prefekt

Hanna Härelind

Avdelningar	Licentiatexamina	20	
Energi och material	Doktorsexamina	34	
Kemi och biokemi	Refereegranskade vetenskapliga artiklar	269	
Kemiteknik	Refereegranskade konferensbidrag	5	
Tillämpad kemi	Antal helårsstudenter	403	
	Antal anställda	229	
	Intäkter (mnkr)	319	

* Varav Chalmers ** Inklusive sampublicerade artiklar med GU

Life Sciences

Prefekt	Licentiatexamen	0
Maria Faresjö	Doktorsexamina	19
Avdelningar	Refereegranskade vetenskapliga artiklar	240
Industriell bioteknik	Refereegranskade konferensbidrag	0
Kemisk biologi	Antal helårsstudenter	115
Livsmedelsvetenskap	Antal anställda	182
Systembiologi	Intäkter (mnkr)	241

Matematiska vetenskaper

Prefekt	Licentiatexamen	5	2*
Bernt Wennberg	Doktorsexamina	14	10*
Avdelningar	Refereegranskade vetenskapliga artiklar	152	116**
Algebra och geometri	Refereegranskade konferensbidrag	19	13**
Analys och sannolikhetsteori	Antal		
Tillämpad matematik och statistik	Antal helårsstudenter	2 014	1 553*
	Antal anställda	194	115*
	Intäkter (mnkr)	246	172*

Mekanik och maritima vetenskaper

Prefekt		
Sinisa Krajnovic		
Avdelningar	Licentiatexamen	17
Dynamik	Doktorsexamina	19
Energiomvandling och framdrivningssystem	Refereegranskade vetenskapliga artiklar	200
Fordonssäkerhet	Refereegranskade konferensbidrag	72
Fordonsteknik och autonoma system	Antal helårsstudenter	1 042
Marin teknik	Antal anställda	227
Maritima studier	Intäkter (mnkr)	332
Strömningslära		

Mikroteknologi och nanovetenskap

Prefekt		
Mikael Fogelström		
Avdelningar	Licentiatexamen	7
Elektronikmaterial	Doktorsexamina	7
Fotonik	Refereegranskade vetenskapliga artiklar	175
Kvantkomponentfysik	Refereegranskade konferensbidrag	52
Kvantteknologi	Antal helårsstudenter	148
Mikrovågselektronik	Antal anställda	256
Nanotekniklaboratoriet	Intäkter (mnkr)	401
Terahertz- och millimetervågsteknik		
Tillämpad kvantfysik		

Rymd-, geo- och miljövetenskap

Prefekt	Licentiatexamen	12
Peter Forkman	Doktorsexamina	14
Avdelningar	Refereegranskade vetenskapliga artiklar	373
Astronomi och plasmafysik	Refereegranskade konferensbidrag	37
Energiteknik	Antal helårsstudenter	536
Fysisk resursteori	Antal anställda	267
Geovetenskap och fjärranalys	Intäkter (mnkr)	387
Onsala rymdobservatorium		

Teknikens ekonomi och organisation

Prefekt	Licentiatexamen	8
Joakim Björkdahl	Doktorsexamina	5
Avdelningar	Refereegranskade vetenskapliga artiklar	138
Entrepreneurship and Strategy	Refereegranskade konferensbidrag	23
Environmental Systems Analysis	Antal helårsstudenter	1 168
Innovation and R&D Management	Antal anställda	203
Science, Technology and Society	Intäkter (mnkr)	235
Service Management and Logistics		
Supply and Operations Management		

Vetenskapens kommunikation och lärande

Prefekt	Licentiatexamen	2
Ann-Sofie Axelsson	Doktorsexamina	0
Avdelningar	Refereegranskade vetenskapliga artiklar	24
Fackspråk och kommunikation	Refereegranskade konferensbidrag	12
Informationsresurser och vetenskaplig publicering	Antal helårsstudenter	58
Ingenjörutbildningsvetenskap	Antal anställda	92
Lärande och lärandemiljöer	Intäkter (mnkr)	162

Sedan 2017 är Chalmers bibliotek inte en separat enhet, utan en del av institutionen Vetenskapens kommunikation och lärande.

Institutionerna Data- och informationsteknik samt Matematiska vetenskaper drivs integrerat med Göteborgs universitet, därför särredovisas de uppgifter som kan hänföras till Chalmers vid sidan om totalsiffrorna.

Utöver de avdelningar som finns i tabellerna på detta uppslag finns vid varje institution en avdelning för verksamhetsstöd.

Utbildning på förutbildningsnivå, grundnivå och avancerad nivå

Chalmers utvecklar och driver effektiv utbildning av hög kvalitet och drivkrafterna att samlas kring lärandet är starka hos såväl medarbetare som studenter. Chalmers utbildning präglas av att den bedrivs i en matrisorganisation med beställare och utförare vilket säkerställer en miljö där det finns flera intressenter som värnar om en kurs, ett program eller en utbildningsmiljö. Detta tillsammans med den starka samverkan med näringslivet bidrar till att Chalmers utbildning hålls aktuell, samhällsnära och i forskningens framkant.

den accelererande teknikutveckling som drivs av globala och lokala utmaningar behövs utbildning med djup förankring i teknikvetenskapernas grunder och som samtidigt förbereder studenter på att leda vägen mot framtiden genom utblick mot andra discipliner. Chalmers utbildningar bedrivs i huvudsak i programform och är i ständig rörelse framåt för att ge studenter ett brett, djupt och aktuellt kompetensomfång som integrerar hållbarhet, samverkan med omgivande samhälle och förberedelse för ett livslångt lärande.

Chalmers är ett utpräglat campusuniversitet där miljön och sammanhanget på campus berikar utbildningen, oavsett om den ges i digital eller fysisk form. Campus är chalmeristens arbetsplats och vardagsrum och med det följer höga förväntningar. Med start 2025 samlas Chalmers utbildning på ett campus (i dag två) vilket möjliggör ett tydligare och mer enhetligt erbjudande till alla studenter.

Under 2023 har ett flertal konkreta steg tagits för att föra Chalmers utbildning mot den långsiktiga målbilden för lärosätet. Ett inriktningsbeslut har under året fattats med mål att inför 2025 se över utbildningsutbudet vad gäller högskoleingenjörsutbildning och program inom närliggande ämnesområden. Chalmers utbildning gör störst nytta för samhället när varje program och programtyp har en egen särart.

Utbildningsutbud och dimensionering

Chalmers utbildningsutbud innefattar tekniskt basår på förutbildningsnivå, fristående kurser på grundnivå och avancerad nivå, två kurspaket på grundnivå respektive avancerad nivå samt 28 grundnivåprogram och 39 masterprogram. Av grundnivåprogrammen leder 8 till högskoleingenjörsexamen och 16 till civilingenjörsexamen med mellanliggande kandidatexamen. Övriga grundnivåprogram leder till kandidatexamen, sjökaptensexamen eller sjöingenjörsexamen. Chalmers masterprogram har, med undantag för det program som leder

till ämneslärarexamen, engelska som undervisningsspråk och rekryterar internationellt. Delar av de flesta grundnivåprogrammen har engelska som undervisningsspråk vilket bidrar till att möjliggöra en internationell undervisningsmiljö. Fristående kurser utan samläsning med programutbildning utgör en mycket liten del av Chalmers utbildningsutbud och ges vanligtvis i distansformat medan övrig utbildning i huvudsak ges på campus.

”Campus är chalmeristens arbetsplats och vardagsrum och med det följer höga förväntningar”

Chalmers beslutar årligen om dimensionering av antalet utbildningsplatser. Som underlag för dimensionering och fördelning av utbildningsplatser används såväl analys av statistik för antagning, registrering och genomströmning som omvärldsbevakning exempelvis genom Chalmers strategiska partnerföretag. De beslut Chalmers fattade om utökningar av utbildningsplatser under 2020, bland annat som följd av de särskilda satsningarna i samband med covid 19-pandemin, har haft fortsatt effekt under 2023 och kommer att ha påverkan på Chalmers utbildningsvolym även på längre sikt. Det utökade takbelopp till Chalmers som föreslagits i budgetpropositionen förväntas leda till ytterligare utökningar av utbildningsplatser, primärt på civilingenjörprogram och Tekniskt basår. Chalmers målsättning är att över tid producera utbildning något över takbeloppet.

Pedagogik

Chalmers pedagogiska pris för 2023 tilldelades två separata pristagare. Romaric Duvignu har infört aktivt lärande och anpassat materialet i en kurs om kommunikation i datornätverk till olika studentgrupper vilket har medfört att fler studenter klarar kursen jämfört med tidigare. Hans arbete har motiverat och inspirerat kollegor att utforska nya möjligheter att förbättra undervisning och lärande. Lars Hellberg har i rollen som föreståndare för Fysiks studentlaboratorium förvaltat, utvecklat och effektiviserat verksamheten för att erbjuda studenterna en välfungerande, modern och trovärdig laborationsmiljö. Miljöerna stimulerar kreativitet, förståelse och inläring vilket stödjer studenternas djupinläring.

Under året har Chalmers högskolepedagogiska kurser införlivats i Chalmers beställar-utförar-organisation för utbildning under utbildningsområdesledaren för Livslångt lärande. Kra-

ven på högskolepedagogisk utbildning för Chalmers examinatorer har också skärpts och förtydligats. Målsättningen är att samtliga examinatorer ska ha uppdaterad utbildning motsvarande Sveriges universitets- och högskoleförbunds (SUHF) rekommendationer, oavsett när de anställts. Med anledning av detta har beläggningen på Chalmers högskolepedagogiska kurser genomgående varit hög. För särskilt välsökta kurser, exempelvis Diversity and Inclusion for Learning in Higher Education, har antalet platser utökats med 80 procent.

Chalmers interna konferens för utbildning och lärande ("KUL") genomfördes för tolfte gången under en heldag i april 2023. Konferensen samlade drygt 140 deltagare från olika delar av högskolan och omkring 30 peer review-granskade bidrag presenterades. Bidrag relaterade till konsekvenserna av generativa AI-verktyg för utbildning, lärande och examination fick stor uppmärksamhet. Dagen avslutades med en paneldiskussion om Chalmers nya långsiktiga målbild och strategi och dess koppling till utbildningen.

Tracks

I Chalmers stiftelsesatsning Tracks utvecklas, testas och implementeras en ny och flexibel modell för utbildning där studenter, lärare och yrkesverksamma från olika discipliner möts i kurser som adresserar aktuella forskningsfrågor och samhällsutmaningar. Sedan starten i april 2019 har omkring 1 500 studenter och alumner deltagit i 35 kurser inom ramen för sex teman. Kurserna har en stor ämnesmässig spridning från forskningsnära kurser som Advancing technology using large scale facilities i samarbete med MAX IV i Lund, till samhällsorienterade eller praktknära kurser som Emerging technologies through artistic innovation och Uncrewed Aerial Vehicles.

I nära samarbete med industripartner har ett antal kurser inom bränsleceller och batteriteknik tagits fram inom ramen för Tracks. Ett arbete har inletts för att sätta samman dessa kurser i kurspaket som kan läsas av såväl studenter som yrkesverksamma. Under året har ett forskningssamarbete mellan Aalto-universitetet, Aalborg Universitet och Chalmers inletts för att studera Tracks från både lärar- och studentperspektiv.

Tracks lärandemiljö och makerspace Fuse används i såväl Trackskurser och annan undervisning som i studentdrivna projekt och är också hemvist för samverkansprojekt med allt från skolor och idrottsrörelsen till Chalmers strategiska partner. Fuse har utöver ordinarie verksamhet haft över 3 300 besökare fördelade på mer än 100 tillfällen, varav en stor del internationella besökare.

Nationella kvalitetsutvärderingar

GRUND- OCH FORSKARUTBILDNING - BREDDAD REKRYTERING

Arbetsgruppen för breddad rekrytering till högre utbildning, som tillsattes under 2022, har avrapporterat sin analys av Chalmers studentpopulation, och en lärosätesspecifik tolkning av breddad rekrytering är framtagen. Arbetet med att ta fram förslag på uppföljningsbara mål, och hur ansvarsfördelningen kring arbetet med breddad rekrytering kan tydliggöras, har därefter fortsatt. I mars 2024 ska Chalmers återrapportera till UKÄ.

UTBILDNING - LIVSLÅNGT LÄRANDE

Universitetskanslersämbetet (UKÄ) inledde under året en nationell granskning av uppdragsutbildning. Chalmers lämnade in efterfrågade underlag i form av data om kursutbudet och kursbeskrivningar för ett urval av kurser. Den fördjupande granskningen som sedan följde innefattade inte Chalmers. Resultatet av UKÄ:s utvärdering ska presenteras i mars 2024.

För att ytterligare stärka kvalitetssäkring av uppdragsutbildning har Chalmers samlat riktlinjer för uppdragsutbildning och annan utbildning mot betalning i ett nytt styrdokument. Detta efterfrågades även av UKÄ som en del av granskningen.

Internationalisering

Under året har en strategi för internationalisering av utbildning på Chalmers tagits fram. Avsikten med strategin är att förstärka Chalmers internationella miljö och förbättra förutsättningarna för högskolans studenter att få en internationell erfarenhet under sin studietid. Strategin riktar sig mot olika nivåer – från att skapa en mångsidig internationell studiemiljö på hemmaplan och erbjuda en mångfald av flexibla utbytesmöjligheter, till att ta fram och genomföra utbildning tillsammans med andra internationella lärosäten.

Samarbetet i Europauniversitetsnätverket Enhance där Chalmers ingår tillsammans med nio andra europeiska lärosäten har under året fördjupats och utvecklats. Den 1 november inleddes den andra projektfasen efter att Europeiska kommissionen beviljat finansiering för ytterligare fyra år.

Under året har studentutbyten genomförts mellan lärosätena inom fyra definierade pilotprogram genom så kallade European Education Pathways. Målsättningen med dessa är utbyten präglade av låga trösklar och en i hög grad automatiserad process för erkännande av utbildning. På lång sikt är målet att det samlade utbildningsutbudet vid de ingående lärosätena ska vara öppet på lika villkor för alla studenter i nätverket enligt ett koncept kallat One Campus.

Även i den strategiska alliansen Nordic Five Tech har samarbetet fördjupats och utvecklats under året. En gemensam arbetsgrupp har tagit fram en modell för ett strukturerat utbytesprogram där studenter läser första året på hemmalärosätet och andra året på ett partnerlärosäte. En pilot inom batteriteknikområdet planeras att genomföras 2024.

Inom ramen för Chalmers bilaterala utbytesprogram utanför Europa, Global Exchange, har ett antal befintliga utbytesavtal omförhandlats och förlängts. Flera av de omförhandlade avtalen har resulterat i ett ökat antal tillgängliga utbytesplatser.

TOTALT ANTAL DELTAGARE (EJ UNIKA INDIVIDER) I HÖGSKOLEPEDAGOGISKA KURSER

	2023	2022	2021
Doktorander	174	168	202
Övriga anställda (tekniklärare, doktorer et cetera)	281	189	204
Totalt	455	357	406
Utfärdade högskolepedagogiska diplom	44	29	30

ser samt en ämnesbreddning för Chalmers studenter. Nya avtal har upprättats med lärosäten i Sydkorea och Taiwan. Chalmers har under året ansökt om att bli medlem i Global E3, en utbytesallians som består av ca 35 amerikanska och 35 utomamerikanska lärosäten. Utöver detta har samtal förts med ett antal amerikanska lärosäten om att upprätta bilaterala utbytesavtal. Detta är en del av en fokuserad satsning mot amerikanska lärosäten som bland annat sker inom ramen för det så kallade SIREUS-nätverket.

Antalet utresande utbytesstudenter har ökat 2023 jämfört med 2022. Förändringen består främst av ett utökat antal utresande studenter inom ramen för Erasmus+, men även en ökning av utresande studenter inom Europa höstterminen 2023 jämfört med 2022 har observerats. Antalet inresande utbytesstudenter är på samma nivå som föregående år.

Jämlikhetsarbete och studenternas arbetsmiljö

Resultatet för Chalmers årliga arbetsmiljöenkät riktad till studenter, Studentbarometern, visar att studenterna är alltmest nöjda med sin studiemiljö efter en tydlig svacka under pandemin. Det område vars resultat har förbättrats mest är den sociala studiemiljön som bland annat handlar om hur man upplever kontakt med studiekamrater både under och utanför studierna. 2023 har många frågor fått den högsta nöjdheten sen Chalmers började mätningen i nuvarande form 2017.

De frågor som får högt respektive lågt resultat är stabila över åren. Högst får upplevd trygghet på Chalmers, stolthet över att studera på Chalmers och upplevelsen av att kvinnor och män ges samma möjligheter och studerar på lika villkor. De tre frågor där studenterna ger lägre omdömen rör arbetsbelastning, möjlighet till återhämtning och balans mellan studier och privatliv. Dessa frågor adresseras i handlingsplaner på såväl programnivå som på central nivå.

Det finns skillnader i hur kvinnliga och manliga studenter upplever sin studiemiljö, särskilt vad gäller frågor som handlar om likabehandling och arbetsbelastning, där männen är nöjdare. För andra grupper, så som studenter i annat land än Sverige, är det främst på frågor om den sociala studiemiljön där man har lägre resultat.

En ny Code of Conduct har beslutats för studenter under året. Den förväntas bidra till en god studie- och arbetsmiljö genom att tydliggöra vilka skyldigheter studenter har men också vilka beteenden som förväntas. Andra styrdokument som uppdaterats för att ytterligare tydliggöra Chalmers inställning är alkohol- och drogpolicy och policy för mottagning av nya studenter.

Chalmers har ett självrapporteringsverktyg kallat Trygg på Chalmers där studenter och medarbetare kan rapportera upplevelser av trakasseri, diskriminering eller annat kränkande beteende. Antalet inkomna ärenden var på samma nivå under 2023 som 2022.

Arbete med att integrera förhållningssätt inom jämställdhet, likabehandling och mångfald i Chalmers utbildning har fortsatt under året och en utvärdering visar att arbetet överlag har gått väl. Handlingsplaner för hur arbetet tas vidare tas fram på utbildningsområdesnivå.

ORGANISERADE UTBYTEN MED ANDRA LÄNDER

Utresande utbytesstudenter	2023	2023	2022	2022
	VT	HT	VT	HT
Double master degree	6	1	7	6
Erasmus +	84	209	77	169
Enhance	-	8	-	-
Unitech	4	4	2	8
Global Exchange	29	70	23	69
Idea League	-	15	-	-
Totalt	123	307	109	252
<i>Inresande utbytesstudenter</i>				
Double master degree	4	10	5	4
Erasmus +	195	288	212	300
Enhance	2	9	-	-
Unitech	2	10	1	9
Global Exchange	33	36	27	38
Idea league	1	15	-	21
Totalt	237	368	245	372

AVGIFTSSKYLDIGA STUDENTER SOM VARIT REGISTRERADE PÅ UTBYTE

År	Kvinnor	Män	Totalt
2023	8	7	15
2022	4	5	9
2021	1	6	7

Studentinflytande

Den kontinuerliga dialogen med Chalmers studentkår i frågor som arbetsmiljö, utbildning och jämställdhet är en förutsättning för att Chalmers ska kunna upprätthålla och utveckla kvaliteten i verksamheten. Studenter är på Chalmers representerade från högsta ledningsnivå till kursvärderingsmöten för enskilda kurser och bidrar med mycket viktiga perspektiv i utbildningsrelaterade frågor. Chalmers och studentkåren har under 2023 samarbetat särskilt intensivt i frågor som rör campusutveckling och utbildningsstrategi.

Skolsamverkan och studentrekrytering

Att skapa förändring kräver samverkan med andra aktörer både internt och externt. Under året har Chalmers skolsamverkan fortsatt nära samarbete med grundskole- och utbildningsförvaltningen i Göteborgs stad, civilsamhället, näringslivet och andra lärosäten. Exempel på samarbeten är Vetenskapsfestivalen som fortsätter engagera skolelever och lärare samt Universeums nationella vetenskapscenter som under 2023 invigt ett prestigefullt projekt, Wisdome, Sveriges största visualiseringsdom.

Läxhjälpen Chalmers Pluggstöd har i samarbete med Riksidrottsförbundet, Göteborgs stad och Räddningsmissionen fortsatt sitt arbete med att stötta barn och unga i och utanför skolan med olika läxhjälpsinsatser. Projektet engagerar ett 20-tal studenter varav hälften är internationella studenter. Arbetet utvärderas successivt med skolorna och pedagogerna ser ett stort värde i Chalmers engagemang. Det finns en stor efterfrågan och flera nya skolor och idrottsföreningar har visat intresse. Förutom den fysiska läxhjälpen erbjuder även Chalmers digital mattehjälp, Mattecoach på nätet, som under 2023 kunnat nå fler ungdomar tack vare ett större stöd från Erling Perssons stiftelse.

Under 2023 har Chalmers mött över 26 000 elever i regionala och nationella teknikutmaningar i skolan. En av dessa är Teknikåttan – en av Sveriges största teknik-, naturvetenskap- och matematiktävlingar som fokuserar på elever i årskurs 8, precis innan de gör sina gymnasieval. Tio lärosäten samverkar och utvecklar innehåll och aktiviteter som breddar bilden av teknik samt ingenjörsvrket.

För utbildning på grundnivå har Chalmers breddat studentrekryteringsinsatserna geografiskt och deltagit i mässor och aktiviteter i mindre orter. Personliga möten såsom gymnasiebesök och studiebesök samt Chalmers webbplats är de viktigaste kanalerna för att nå målgruppen inför valet av utbildning. Utbildningarna erbjuder även fysiska och digitala besökskvällar för att nå en bredare målgrupp. Lärdomar som kom ur pandemin implementeras även fortsatt. Det handlar bland annat om att visa upp en mer personlig bild av Chalmers med studenterna själva som avsändare.

I arbetet med breddad rekrytering har Chalmers ett fortsatt samarbete med organisationen Mitt Livs Val och evenemanget Camp Vera som syftar till att intressera flickor och ickebinära för utbildningar inom datateknik, informationsteknologi och elektroteknik. Under hösten startades en podcast för att genom personliga samtal förmedla en bredare bild av Chalmers och inspirera fler till att söka sig till utbildningarna.

Vid rekrytering till avancerad nivå finns efter pandemin en fortsatt stark digital närvaro på olika globala plattformar för att möta internationella studenter. Samtidigt är det personliga mötet viktigt och Chalmers har därför genomfört rekryteringsaktiviteter och träffat studenter på utbildningsmässor i exempelvis Thailand, Indonesien, Colombia, Mexiko och USA.

Ett fördjupat samarbete mellan Chalmers funktion för internationell studentrekrytering (kommunikationsavdelningen) och Chalmers International Mobility (Student- och utbildningsavdelningen) har under året inneburit flera gemensamma aktiviteter och förbättrar Chalmers möjligheter att nå ut till studenter både lokalt och via internationella partner.

Antagning och söktryck

ANTAGNING TILL GRUNDNIVÅ

Chalmers erbjuder ett efterfrågat utbildningsutbud. Inför höstterminen 2023 hade Chalmers 6 016 (5 577) i tid inkomna förstahandsansökningar, varav 35 (34) procent var från kvinnor.

Utbildningarna Arkitektur, Tekniskt basår, Industriell ekonomi och Datateknik hade flest antal sökande i första hand. Alla program utom Sjöingenjör och högskoleingenjörsprogrammen Elektroteknik, Kemiteknik och Mekatronik hade minst en förstahandssökande per utbildningsplats.

Under höstterminen 2023 var totalt 2 753 (2 551) studenter registrerade på de 2 465 (2 420) tillgängliga platserna. 34 (32) procent var kvinnor. Reserver fanns till nästan alla utbildningar.

Chalmers erbjuder möjligheten för interna och externa studenter att söka till senare del av ett utbildningsprogram (an-

tagning till termin 3 eller senare). Under 2023 antogs 54 (49) studenter och 38 (38) påbörjade senare del av ett program.

Inför 2023 har Chalmers förändrat antagningen till fristående kurser ur det ordinarie programutbudet för att öka flexibiliteten för målgruppen samt främja det livslånga lärandet. 60 studenter antogs till en eller flera programkurser som fristående kurs.

Chalmers har fortsatt att erbjuda ett begränsat antal helt fristående kurser och 3 920 (3 842) sökte någon av de 14 (6) fristående kurserna i tid. 2 560 (1 222) antogs till en eller flera av kurserna. Några kurser var även öppna för sen anmälan. Mest populär har en introducerande kurs i Pythonprogrammering varit med 2 369 sökande.

ALTERNATIVA URVALSMETODER OCH TEKNISKT BASÅR

År 2023 antogs 44 (73) studenter genom Matematik- och fysikprovet. 41 (56) studenter antogs till arkitektutbildningen genom Arkitektprovet. Minskningen av antalet antagna beror på att studenterna istället antagits i andra urvalsgrupper.

Chalmers erbjuder två förutbildningar i form av Tekniskt basår, en som ges på campus och en som huvudsakligen ges på distans. 2023 registrerades 321 (363) studenter på Tekniskt basår på campus. Av de 363 som registrerades hösten 2022 fullföljde 152 (212) programmet och inklusive studenter från tidigare år erbjöds 153 plats på något av Chalmers grundnivåprogram. En tänkbar orsak bakom den lägre andelen som fullföljt basåret är att studenterna haft svårare att förbereda sig av pandemirelaterade skäl. 95 (73) studenter registrerades hösten 2023 på Tekniskt basår på distans.

ANTAGNING TILL AVANCERAD NIVÅ

Antalet förstahandssökande till Chalmers masterprogram ökade 2023 efter att några år i rad ha minskat. Chalmers arbetar mycket aktivt med intresserade studenter för att säkerställa att de som skickar in en ansökan är de som är mest motiverade, och enligt samma logik få mindre motiverade sökande att avstå från att skicka in en ansökan. Detta har medfört att andel ansökningar som är kompletta och andelen av de sökande med kompletta ansökningar som sedermera bedöms som behöriga är betydligt högre än tidigare.

Totalt sökte 5 250 (5 016) externa studenter från 144 (106) länder till en utbildning på avancerad nivå på Chalmers i första hand. Av dessa hade 4 958 (4 604) förutbildning från ett annat land än Sverige. Dessutom sökte 1 719 (1 608) studenter med förutbildning på Chalmers till ett masterprogram. Hösten 2023 påbörjade 1 892 (1 900) personer första terminen på något av Chalmers masterprogram, varav 1 262 (1 168) var chalmester som fortsatte sin utbildning på avancerad nivå. Totalt registrerades 630 (732) externa masterstudenter (inkl. Erasmus Mundus, Double Degree-avtal och liknande) varav 34 (108) studenter med behörighet från ett annat svenskt lärosäte.

Studieavgifter och stipendier

Antalet avgiftsskyldiga studenter har minskat betydligt sedan 2022. 308 (484) nya avgiftsskyldiga studenter registrerade sig på Chalmers mastersprogram i början av höstterminen. 2022

var ett ovanligt år då det fanns ett uppdämt behov efter pandemin, men inför höstterminen 2023 fick ett ovanligt stort antal studenter inte uppehållstillstånd i tid för terminsstarten och sammanlagt 56 studenter kunde inte påbörja sina studier som avsett, vilket ofta innebär stora svårigheter för dessa individer. I tillägg till detta har bostadssituationen för internationella studenter varit ansträngd vilket ytterligare påverkat antalet antagna studenter.

Av de 308 nyantagna avgiftsskyldiga studenterna har 57 (60) erhållit någon form av stipendium administrerat av Chalmers, se tabell. Könsfördelningen bland de nya avgiftsskyldiga studenterna är 31 procent (29) kvinnor och 69 procent (71) män. De tre största ursprungsländerna bland de avgiftsskyldiga studenterna är Kina, Indien och Thailand.

Av de 47 avgiftsskyldiga studenter som inför läsåret 2021/2022 erhållit stipendier via stipendieprogrammen Avancez eller Ipoet hade 19 studenter presterat särskilt goda resultat under sitt första år och de beviljades därför ytterligare reduktion av studieavgiften från 75 till 85 procent för sitt andra läsår. En student har inte fått förlängt stipendium på grund av bristande studieresultat. Under 2023 registrerades på Chalmers 5 studenter som har tilldelats stipendier av Svenska Institutet, vilket är färre än de föregående två åren då 14 studenter tilldelats stipendiet.

STIPENDIER TILL AVGIFTSSKYLDIGA STUDENTER HT2023

Stipendieprogram	Antal	Stipendieprogram	Antal
Adlerbert study scholarships	4 (5)	Sievert Larsson	3 (-)
Avancez	24 (24)	Svenska Institutet	5 (14)
IPOET	18 (27)	Volvo Group	2 (2)
		US Friends of Chalmers	1 (2)

ANDEL KVINNOR REGISTRERADE I ÅRSKURS ETT

Andel i procent	2023	2022	2021	2020	2019
Civilingenjör/arkitekt	36	33	31	35	33
Högskoleingenjör	26	25	28	31	29
Master	34	32	42	32	34
Sjöfart	13	16	15	22	23

ANDEL KVINNOR I ÅRSKURS ETT

	Andel i procent	
TKATK	Arkitektur och teknik	78
TKBIO	Bioteknik, civilingenjör	73
TKARK	Arkitektur	72
TKMED	Medicinteknik, civilingenjör	65
TKKMT	Kemiteknik, civilingenjör	59
TKGBS	Globala system, civilingenjör	56
TKDES	Teknisk design, civilingenjör	54
TIDSL	Design och produktutveckling, högskoleingenjör	53
TKSAM	Samhällsbyggnadsteknik, civilingenjör	52
TAFFS	Affärsutveckling och entreprenörskap inom samhällsbyggnadsteknik	44
TIEPL	Ekonomi och produktionsteknik, högskoleingenjör	43
TIKEL	Kemiteknik, högskoleingenjör	43
TISAM	Samhällsbyggnadsteknik, högskoleingenjör	38
TSILO	Internationell logistik	35
TKIEK	Industriell ekonomi, civilingenjör	32
TKTEM	Teknisk matematik, civilingenjör	28
TKMAS	Maskinteknik, civilingenjör	24
TKITE	Informationsteknik, civilingenjör	23
TKTFY	Teknisk fysik, civilingenjör	22
TKAUT	Automation och mekatronik, civilingenjör	21
TKKEF	Kemiteknik med fysik, civilingenjör	18
TSJKL	Sjökapten	15
TIMAL	Maskinteknik, högskoleingenjör	13
TIELL	Elektroteknik, högskoleingenjör	13
TKELT	Elektroteknik, civilingenjör	12
TIMEL	Mekatronik, högskoleingenjör	11
TISJL	Sjöingenjör	10
TKDAT	Datateknik, civilingenjör	9
TIDAL	Datateknik, högskoleingenjör	8

ANTAGNING TILL NYBÖRJARPROGRAM, UTBILDNINGAR 300 HP

	Registrerade studenters medianvärde		Lägsta antagn. poäng efter UHR:s urval 2	
	2023	2022	2023	2022
TKARK	21,51	21,72	21,3	21,41
TKATK	22,11	22,2	21,77	21,98
TKAUT	19,57	21,1	18,05	20,21
TKBIO	21,44	20,48	20,52	19,38
TKDAT	20,28	20,9	19,45	19,80
TKELT	20,18	22,08	19,2	21,72
TKGBS	21	20,73	20,1	19,84
TKIEK	21,98	21,8	21,51	21,35
TKITE	20,6	20,3	19,3	19,35
TKKEF	19,84	19,89	17,44	17,97
TKKMT	19,7	20,52	18,49	18,18
TKMAS	20,24	20,01	19,29	18,99
TKMED	20,35	20,55	19,4	19,32
TKSAM	19,9	19,97	18,67	16,50
TKDES	21,63	21,15	21,15	20,73
TKTFY	22,08	21,99	21,61	21,67
TKTEM	21,61	19,64	21,3	18,49

ANTAGNING NYBÖRJARPROGRAM, UTBILDNINGAR 180 HP

	Registrerade studenters medianvärde		Lägsta antagn. poäng efter UHR:s urval 2	
	2023	2022	2023	2022
TAFFS	18,55	18,62	17,52	17,82
TIDAL	18,83	19,9	18,25	19,17
TIDSL	20,13	18,91	19,7	18,44
TIEPL	19,16	16,85	17,98	15,45
TIELL	17,1	19,08	15,7	18,44
TSILO	17,61	17,32	16,71	16,46
TIKEL	16,3	17,03	*	*
TIMAL	17,53	16,42	16,77	15,16
TIMEL	16,73	17,34	15,68	15,95
TISAM	17,99	18,19	17,25	16,50
TISJL	15,46	16,36	*	*
TSJKL	15,52	17,15	*	*

Antagningspoängen avser sökande som söker på sitt gymnasiebetyg, utan kompletteringar (BI-gruppen). Maximal poäng: Betyg 22,50. * Alla behöriga antagna

Validering och reell kompetens

Chalmers centrala studie- och karriärvägledare är primär ingång för presumtiva studenter som vill återopa validering av reell kompetens och är kartläggare i valideringsärenden. Chalmers samverkar genom Valideringsnätverk väst med sex andra lärosäten och Validering Väst (Västra Götalandsregionen).

Till vår-, sommar- respektive höstterminen 2023 har Chalmers antagningsenhet gjort en prövning av den reella kompetensen för sammanlagt 62 individer. Prövningen avser att bedöma om den sökande har förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen, baserat på dokumenterad relevant arbetslivser-

farenhet eller icke akademisk utbildning med mera. Totalt har under året 21 individer fått bifall till ett eller fler alternativ på grundnivå och 19 på avancerad nivå.

En motsvarande bedömning har också gjorts för ett hundratal individer som initialt saknar registrerade gymnasiala meriter för att uppfylla det särskilda behörighetskravet i matematik eller fysik till Chalmers ingenjörstudier, fristående kurser eller den förberedande kursen "Sommar matte". De har haft motsvarande kunskaper från kurser på högskolenivå och har därmed ansetts ha förutsättningar att klara utbildningsalternativet.

Ansökan om reell kompetensprövning för tillgodoräknande är relativt ovanligt men Chalmers ingår i flera nätverk för att upprätthålla kompetens inom området.

Vägledning och stöd

Inom Chalmers finns ett antal funktioner till stöd för studenterna under utbildningen. I programledningen för varje program finns en studievägledare med god kunskap om programmets förutsättningar som vägleder studenter på individ- och grupp nivå. De vägledande samtalen handlar om allt från motivation, mående och studiestrategier till studieuppehåll och studieplanering.

Antalet studenter med funktionsnedsättningar har fördubbats under de senaste åren vilket fått till följd att Chalmers anställt ytterligare en samordnare för pedagogiskt stöd för att möta deras behov. För studenter med behov av särskilt samtalstöd eller råd om hälsa kopplat till sina studier finns tillgång till studenthälsa och kurator. Chalmers arbetar aktivt med studiestödjande aktiviteter för studieovana studenter och har under året utvecklat arbetet med förebyggande hälsovård genom att utbilda studievägledare samt studentkårens studerandearbetsmiljöombud inom första hjälpen för psykisk hälsa. Under kommande år planeras ytterligare utveckling av utbudet inom förebyggande hälsa.

Under året har en central karriärvägledare anställts med särskilt fokus på de internationella studenternas introduktion till såväl Chalmers som svensk arbetsmarknad och på att stötta studenterna i att hitta möjligheter för att göra examensarbeten i näringslivet.

EFTERFRÅGAN I GRUNDUTBILDNINGEN

Förstahandssökande till hösten	2023	2022	2021	2020	2019
Nybörjarprogram					
Arkitekt	731	713	726	657	531
Civilingenjör ¹	3 300	2 838	2 815	3 406	3 058
Högskoleingenjör	736	649	686	707	652
Kandidat	133	149	131	132	107
Sjöfartsutbildningar ²	195	208	245	269	280
Påbyggnad					
Kompletterande pedagogisk utbildning, KPU	9	16	43	110	33
Masterprogram	5 250	5 016	7 673	8 790	8 279
varav internationella studenter	4 958	4 604	5 303	6 359	6 241
Förutbildning					
Tekniskt basår ³	868	795	899	900	803
Antagna ⁴					
Nybörjarprogram					
Arkitekt	105	108	105	95	105
Civilingenjör ¹	1 809	1 643	1 641	1 516	1 389
Högskoleingenjör	560	538	561	482	520
Kandidat	56	56	58	47	50
Sjöfartsutbildningar ²	172	170	191	177	201
Påbyggnad					
Kompletterande pedagogisk utbildning, KPU	2	8	17	19	10
Masterprogram	1 892	1 900	1 903	2 013	1 801
varav internationella studenter	596	732	541	565	575
Förutbildning					
Tekniskt basår ⁵	408	435	590	706	349

¹ Inkl Arkitektur och teknik.

² Utbildning till Sjöingenjör, Sjökapten, Sjöfart och logistik samt Internationell logistik (programmet startade 2019, tidigare Sjöfart och logistik).

³ Varav Tekniskt basår, distans: 177.

⁴ Registrerade nybörjare inklusive antagna till senare del av program på grundnivå.

⁵ Varav Tekniskt basår, distans: 100.

MASTERPROGRAM, 120 HP

Architecture and Urban Design
Architecture and Planning Beyond Sustainability
Design and Construction Project Management
Infrastructure and Environmental Engineering
Sound and Vibration
Structural Engineering and Building Technology
Biomedical Engineering
Computer Science – Algorithms, Languages and Logics
Computer Systems and Networks
Data Science and AI

Sustainable Electric Power Engineering and Electromobility
Embedded Electronic System Design
Entrepreneurship and Business Design
High-Performance Computer Systems
Information and Communication Technology
Interaction Design and Technologies
Management and Economics of Innovation

Quality and Operations Management
Software Engineering and Technology
Supply Chain Management
Wireless, Photonics and Space Engineering
Biotechnology
Complex Adaptive Systems
Engineering Mathematics and Computational Science
Innovative and Sustainable Chemical Engineering
Lärande och ledarskap
Physics

Materials Chemistry
Nanotechnology
Industrial Ecology
Applied Mechanics
Industrial Design Engineering
Materials Engineering
Maritime Management
Mobility Engineering
Product Development
Production Engineering
Sustainable Energy Systems
Systems, Control and Mechatronics

Registreringar, prestationer, examina och intäkter

REGISTRERINGAR OCH PRESTATIONER

Antalet helårsstudenter inom takbeloppet uppgick år 2023 till 10 063 och antalet helårsprestationer till 8 881 vilket motsvarar en prestationsgrad om 88 procent jämfört med 86 procent föregående år. Med prestationsgrad menas i vilken omfattning som studenterna klarar kurser som de varit registrerade på.

Antalet avgiftsskyldiga helårsstudenter uppgick år 2023 till 711 och antalet helårsprestationer till 647 vilket motsvarar en prestationsgrad om 91 procent.

INTÄKTER TILL UTBILDNING PÅ GRUND- OCH AVANCERAD NIVÅ

De totala intäkterna till grundutbildning uppgick år 2023 till 1 221 miljoner kronor, en ökning med 34 miljoner (3 procent) jämfört med år 2022. Intäkter från Utbildningsdepartementet har ökat med 40 miljoner kronor (4 procent). Det beror framför allt på fler helårsstudenter (145 studenter), högre prestationsgrad av studenterna (1,8 procent) samt på en lön- och prisjustering av anslaget. Intäkter från övriga statliga finansierare har minskat med 3 miljoner kronor. Bidrags- och uppdragsintäkter från företag, privata stiftelser med flera har minskat med 4 miljoner kronor. Studieavgifter för avgiftsskyldiga studenter har ökat med 6 miljoner. Övriga intäkter har minskat med 5 miljoner kronor.

Den statligt finansierade grundutbildningens andel utgör 87 procent av intäkterna, vilket är en procent högre än föregående år.

STUDENTER SOM EJ BEDÖMS SOM AKTIVT STUDERANDE

En uppföljning av resultat under perioden 2022-07-01 – 2023-08-26 avseende helårsstudenter som varit registrerade på kurser under perioden 2022-07-01 – 2023-01-15 (höstterminen 2022 inklusive sommarkurser), visade att Chalmers hade 298 helårsstudenter som saknar påvisbar aktivitet och 615 helårsstudenter som saknar godkänt resultat enligt Universitetskanslersämbetets definition.

UTFÄRDARDE EXAMINA 2023

Under 2023 utfärdades totalt 3 467 (3 303) examina inom grundutbildningen vilket är en ökning jämfört med föregående år med 164 examina.

Antal utfärdade civilingenjörsexamina uppgick totalt till 816 (773) vilket är en ökning från föregående år. Antal utfärdade arkitektexamina var 79 (82). Kandidat- och masterexamen utgör en stor del av utfärdade examina och under 2023 har båda dessa kategorier ökat i antal. Totalt utfärdades 848 (815) kandidatexamina och 1 351 (1 289) masterexamina under året. Antal utfärdade högskoleingenjörsexamina har ökat och under året har det utfärdats 302 (276) examen.

Under 2023 utfärdades 20 ämneslärarexamen (19). Antal utfärdade sjökaptensexamina var 33 (34) och sjöingenjörsexamina var 13 (15).

INTYG UTFÄRDARDE FÖR SJÖBEFÄL 2023

Under 2023 intygades följande sjöbefäl: Fartygsbefäl klass V 4 (16), Maskinbefäl klass V 6 (6), Fartygsbefäl klass VII 31 (57), Maskinbefäl klass VII 29 (57) samt Fartygselstekniker (ETO) 11 (13).

Livslångt lärande i samverkan

Chalmers erbjuder möjligheter till fort- och vidareutbildning och bidrar därmed till ett livslångt lärande. Livslångt lärande är den enskilde individens möjlighet och ansvar att utvecklas och komplettera sin kompetens under hela livet. Begreppet är dessutom en arbetsmarknadspolitisk term som används för att beskriva hur skola och högskola samverkar med det omgivande samhället när det gäller kompetensförsörjning. Snabb teknikutveckling men även omställning för en hållbar utveckling är viktiga motiv för fort- och vidareutbildning.

Chalmers ger fort- och vidareutbildning i flera former, där val av utbildningsform görs i varje situation utifrån önskad tillgänglighet för individer, potentiell efterfrågan och finansieringsmöjlighet. Under året har informationen om Chalmers utbud tydliggjorts och målgruppsanpassats på Chalmers externa websidor. Chalmers erbjuder fort- och vidareutbildning som är tillgänglig för alla i form av öppna nätbaserade kurser (på den internationella plattformen EdX), för många i form av fristående kurser på distans, korta kurser för yrkesverksamma, öppna uppdragsutbildningskurser och kurser inom sjöfart som leder till behörighet och certifikat, och för några i form av fristående kurser ur ordinarie utbildningsutbudet för alumner och yrkesverksamma, skraddarsydd uppdragsutbildning och kompletterande utbildningsprogram.

Under 2023 har Chalmers gett 13 (13) öppna nätbaserade kurser på plattformen EdX varav 7 (11) vid sammanlagt 14 (23) kurstillfällen och 6 (2) som varit möjliga att följa under hela året. Kurserna är öppna för alla som vill utan någon begränsning i antalet deltagare. Sju av kurserna ges inom micro-mastern Emerging automotive technologies och andra kurser är inom supply chain management och logistik samt design av datorsystem. Totalt har Chalmers öppna nätbaserade kurser haft 12 888 (21 500) anmälda deltagare under 2023.

INTÄKTER TILL GRUNDUTBILDNINGEN

Intäkter (mnkr)	Andel i procent	2023	2022	2021	2020	2019
	2023					
Utbildningsdepartementsmedel	86%	1 053	1 013	1 028	975	905
Övriga statliga bidrag och uppdrag	1%	8	11	10	9	15
Bidrag och uppdrag från företag, privata stiftelser mfl	0%	5	9	9	14	16
Stiftelsen Chalmers tekniska högskola	0%	3	3	9	7	14
Studieavgifter	9%	104	98	89	89	88
Övrigt	4%	44	49	51	41	41
Finansiella intäkter	0%	4	4	0	0	0
Summa intäkter	100%	1 221	1 187	1 196	1 135	1 079

Chalmers har gett åtta helt fristående kurser under året vid nio tillfällen, varav tre under sommaren. Dessa kurser ges på distans och en del av dem ges på kvällstid eller med delvis inspelat material för att öka tillgängligheten för yrkesverksamma och studenter från hela landet. Kursen Policymaking för klimat och cirkulär ekonomi gavs för första gången under 2023, i två varianter: med respektive utan ett kursprojekt på 2,5 hp. Tillsammans har de fristående kurserna haft 1 085 (1 015) registrerade studenter och den kurs som haft högst antal sökande är sommarkursen Introduktion till programmering i Python (tidigare nämnd i detta kapitel).

Ytterligare en utbildningsform är korta kurser för yrkesverksamma, som ger diplom men inga högskolepoäng. Kurserna ges online och flera av dem har en större mängd inspelat material vilket ökar tillgängligheten för yrkesverksamma. Under året har Chalmers gett två kurser inom det nationella projektet Öppet för klimatet, som koordineras av Uppsala universitet och med särskilda medel från Regeringen: Policies for climate action and circular economy och Luftföreningar från transporter. Båda kurserna ligger öppna och kan kontinuerligt ta emot deltagare och hade vid årets slut haft 262 registrerade deltagare.

Det är möjligt för alumner och yrkesverksamma att i mån av plats läsa kurser från det ordinarie kursutbudet i utbildningsprogrammen tillsammans med programstudenter. Det här al-

ternativet kan fungera som fort- och vidareutbildning för de som har möjlighet att studera på campus på dagtid, exempelvis för personer som har omställningsstudiestöd. Under 2023 antogs 56 (50) studenter till 97 (76) kurstillfällen.

Uppdragsutbildning ges med deltagaravgifter som finansieras av externa uppdragsgivare – dessa kurser kan vara skraddarsydda för enskilda kunders behov eller öppna för deltagare att anmäla sig till. Kurserna kan ge högskolepoäng, diplom eller certifikat. Dessutom ger Chalmers annan betald utbildning inom sjöfart som leder till behörighet och certifikat i enlighet med Transportstyrelsens föreskrifter. Chalmers institutioner

ANTAL REGISTRERADE STUDENTER I ÅRSKURS ETT

	Antal
TKMAS Maskinteknik, civilingenjör	188
TKDAT Datateknik, civilingenjör	151
TKSAM Samhällsbyggnadsteknik, civilingenjör	141
TKIEK Industriell ekonomi, civilingenjör	139
TKTFY Teknisk fysik, civilingenjör	139
TKAUT Automation och mekatronik, civilingenjör	135
TKITE Informationsteknik, civilingenjör	135
TISAM Samhällsbyggnadsteknik, högskoleingenjör	103
TKARK Arkitektur	93
TIMAL Maskinteknik, högskoleingenjör	90
TKELT Elektroteknik, civilingenjör	81
TKGBS Globala system, civilingenjör	75
TKKMT Kemiteknik, civilingenjör	71
TKBIO Bioteknik, civilingenjör	70
TKMED Medicinteknik, civilingenjör	69
TKTEM Teknisk matematik, civilingenjör	67
TSILO Internationell logistik	63
TIELL Elektroteknik, högskoleingenjör	62
TIMEL Mekatronik, högskoleingenjör	56
TIEPL Ekonomi och produktionsteknik, högskoleingenjör	53
TIDAL Datateknik, högskoleingenjör	51
TAFFS Affärsutveckling och entreprenörskap inom samhällsbyggnadsteknik	48
TKDES Teknisk design, civilingenjör	48
TSJKL Sjökapten	46
TIKEL Kemiteknik, högskoleingenjör	42
TKATK Arkitektur och teknik	40
TKKEF Kemiteknik med fysik, civilingenjör	34
TISJL Sjöingenjör	31
TIDSL Design och produktutveckling, högskoleingenjör	30

UTFÄRDADE EXAMINA

	2023	2022	2021	2020	2019
Civilingenjör 300 hp	816	773	851	810	806
Arkitektexamen 300 hp	79	82	80	104	100
Kandidatexamen	848	815	925	1 017	942
Magisterexamen	3	–	3	4	–
Masterexamen	1 351	1 289	1 446	1 507	1 572
varav även avlagt civilingenjör-/arkitektexamen	703	678	757	884	867
Högskoleingenjör	302	276	305	314	263
Sjökapten	33	34	24	38	43
Sjöingenjör	13	25	17	28	32
Ämneslärarexamen	12	10	15	25	15
Övriga examina	2	–	4	2	–
Totalt	4 170	3 981	3 670	3 849	3 773

PRESTATIONER OCH RESULTAT I GRUNDUTBILDNINGEN

	Exklusive betalande studenter						Betalande studenter											
	Helårsstudenter ¹			Helårsprestationer			Individer bland helårsstudenter ²			Helårsstudenter ⁵			Individer bland helårsstudenter ²					
	2023	2022	2021	2023	2022	2021	2023	2022	2021	2023	2022	2021	2023	2022	2021			
Civilingenjörer och arkitekter ³	4 220	4 136	4 019	3 891	3 644	3 691	6 277	6 092	5 981	1	3	2	2	2	2	2	4	4
Masterprogram	2 989	2 939	3 014	2 618	2 571	2 678	4 846	4 747	4 911	708	671	636	643	584	588	1 081	1 097	1 026
Högskoleingenjörer	1 212	1 192	1 224	1 078	1 042	1 095	1 809	1 841	1 910									
Sjöfartsutbildningar	407	410	427	365	361	384	698	720	765									
Tekniskt basår	335	381	541	253	285	410	781	901	1 234									
Övriga program	133	135	137	116	129	132	193	202	212									
Fristående kurs ⁴	766	725	710	561	539	500	4 210	3 891	3 780	1	4	2	2	1	1	13	15	10
Totalt	10 063	9 918	10 072	8 881	8 571	8 890		15 250	18 793	710	678	640	647	587	590	1 084	1 101	1 031

¹ Av helårsstudenter 2023 är 34 procent kvinnor (2022: 33 procent kvinnor).

² En individ kan förekomma i mer än en kategori.

³ Varav helårsstudenter civilingenjör (inkl. Arkitektur och teknik) 2022:

X (2022: 3 886, 2021: 3 767).

⁴ I kategorin Fristående kurs ingår också utresande utbytesstudenter som läser fristående kurser.

⁵ Av helårsstudenter 2023 är 27 procent kvinnor (2022: 26 procent).

bestämmer själva kursutbudet för dessa utbildningar. Under året har det varit 53 (183) registrerade deltagare på poänggivande kurser som har startat och 74 (171) som har fått ett godkänt betyg på kurser som har avslutats. Den totala ekonomiska omsättningen för uppdragsutbildning och annan betald utbildning var 7,9 (14,3) miljoner kronor. Som nämnts ovan har Chalmers i samband med en granskning av UKÄ tagit fram en riktlinje för uppdragsutbildning och annan betald utbildning.

Chalmers ger ett kompletterande utbildningsprogram för ämneslärarexamen som samläses med Chalmers masterprogram Lärande och ledarskap. Utbildningen riktar sig till personer som redan har en akademisk examen inom teknikområdet. Under 2023 registrerades 1 (7) nya studenter på utbildningen.

En nationell utmaning är att information om fort- och vidareutbildning finns utspridd på flera ställen beroende på vilket utbildningsformat en kurs har och vilket lärosäte som ger den, vilket gör det svårt för sökande att hitta informationen. Det finns behov av att samla information om fort- och vidareutbildning på en gemensam nationell plattform. Under året har Chalmers deltagit i styrgruppen för det nationella projektet Digital ingång för högskolan inom livslångt lärande, som har till syfte att se över möjligheten för en sådan plattform samt en gemensam taxonomi för beskrivning av fort- och vidareutbildningskurser.

Under året har två större projekt som Chalmers medverkar i tillsammans med andra aktörer fått finansiering för att utveckla nya former för kompetensutveckling av yrkesverksamma ingenjörer. Det ena projektet, Advanced School on Circular Metal Components for the Swedish Manufacturing Industry (CIRCUMET), är finansierat av KK-stiftelsen, och Chalmers deltar i projektet tillsammans med Jönköping University, Högskolan Väst, Rise och ett antal industripartner. Det andra projektet, Expert Learning Lab (ELL), är finansierat av Vinnova och genomförs tillsammans med ABB, Ericsson, Saab, Volvo Group, KTH, Linköpings Universitet och Örebro Universitet. Målgruppen för projektet är experter inom avancerad digitalisering i svensk industri.

Särskilda uppdrag

För 2023 har Chalmers tilldelats 10,8 miljoner kronor i särskilt utrustningsanslag och för fartygsförlagd praktik inom sjöfartsutbildningar. Detta har använts för kostnader avseende olika typer av sjöfartsrelaterade simulatorer. Även kostnader för utrustning och material som används i sjöfartsutbildningarnas sjukvårds- och säkerhetsundervisning täcks till viss del, liksom en del av kostnaderna för laborativ utrustning. Ersättningen för kostnader som är kopplade till fartygsförlagd praktik har använts även till att täcka resekostnader för studenter i samband med på- och avmönstring på utlandsflaggade fartyg.

Chalmers bedriver utbildning mot ämneslärarexamen dels genom ett masterprogram för personer med bakgrund från ett högskoleingenjör- eller civilingenjörprogram, dels som kompletterande pedagogisk utbildning. För att stärka den yrkesmässiga anknytningen inom Chalmers lärarutbildning anställer Chalmers varje år särskilt skickliga gymnasielärare för att under två års tid medverka i lärarutbildningen. Dessa lärare kallas mästarlärare och arbetar två dagar i veckan på Chalmers och är övriga dagar verksamma vid sin ordinarie gymnasieskola. I Chalmers lärarutbildning bidrar mästarlärarna med

ANTAL EXAMINERADE PER PROGRAM 2023

	Antal totalt	Därav antal kvinnor	Därav antal män	Andel kvinnor i procent
M – Maskinteknik, civilingenjör	132	46	86	35%
I – Industriell ekonomi, civilingenjör	104	32	72	31%
Sc – Samhällsbyggnadsteknik, civilingenjör	89	45	44	51%
F – Teknisk fysik, civilingenjör	73	17	56	23%
A – Arkitektur	61	45	16	74%
Z – Automation och mekatronik, civilingenjör	59	9	50	15%
It – Informationsteknik, civilingenjör	57	9	48	16%
Ep – Ekonomi och produktionsteknik, högskoleingenjör	56	29	27	52%
Mi – Maskinteknik, högskoleingenjör	56	4	52	7%
Sh – Samhällsbyggnadsteknik, högskoleingenjör	55	26	29	47%
D – Datateknik, civilingenjör	52	6	46	12%
K – Kemiteknik, civilingenjör	49	32	17	65%
Bt – Bioteknik, civilingenjör	45	38	7	84%
E – Elektroteknik, civilingenjör	39	8	31	21%
Tm – Teknisk matematik, civilingenjör	36	6	30	17%
At – Arkitektur och teknik	35	23	12	66%
Di – Datateknik, högskoleingenjör	35	4	31	11%
Td – Teknisk design, civilingenjör	35	22	13	63%
Sk – Sjökaptnsprogram	33	12	21	36%
Au – Affärsutveckling	27	18	9	67%
Ei – Elektroteknik, högskoleingenjör	26	4	22	15%
Kf – Kemiteknik med fysik, civilingenjör	26	8	18	31%
De – Design och produktutveckling, högskoleingenjör	25	17	8	68%
Ki – Kemiteknik, högskoleingenjör	23	13	10	57%
Me – Mekatronik, högskoleingenjör	22	1	21	5%
Si – Sjöingenjör	13	-	13	0%
Bi – Byggteknik, högskoleingenjör	4	2	2	50%
SI – Sjöfart och logistik	3	1	2	33%
V – Väg- och vattenbyggnad, civilingenjör	3	1	2	33%

viktig yrkeskompetens och kan genom konkreta exempel koppla utbildningens innehåll till lärarens behov och vardag. Vidare genomför samtliga av Chalmers lärarstudenter sin verksamhetsförlagda utbildning vid övningsskolor då erfarenhet visar att det markant ökar kvaliteten på utbildningen.

Chalmers har under 2023 haft som mål att uppnå 25 utfärdade ämneslärarexamina. Under 2023 utfärdades 20 ämneslärarexamina, att jämföra med 19 2022, 15 2021, 25 2020 och 15 2019. Antalet utfärdade examina begränsas av söktrycket till de två utbildningar som leder till ämneslärarexamen. Chalmers arbetar aktivt med rekrytering till dessa utbildningar.

Forskning och forskarutbildning

Chalmers är ett fullskaligt tekniskt universitet med både vetenskapligt djup och tvärvetenskaplig bredd, en kombination som främjas av matrisorganisationen där institutioner och styrkeområden kan verka i kompletterande dimensioner: inomdisciplinärt respektive ämnesöverskridande. Det är ett av Sveriges mest forskningsintensiva lärosäten och präglas av stor närhet till industri och samhälle. Samtidigt finns en fastslagen ambition att till 2041 bli en av Europas främsta akademiska miljöer och därmed bidra i ännu högre grad till Sveriges konkurrenskraft och omställningen mot ett hållbart samhälle.

Chalmers forskning spänner över 13 institutioner, omsätter närmare 3 miljarder kronor och publiceras i cirka 3 000 vetenskapliga artiklar årligen. Chalmers forskarutbildning omfattar 31 forskarskolor och cirka 1 000 doktorander. Chalmers matrisorganisation, med styrkeområden som arbetar på tvärs över de traditionella disciplinerna, innebär att institutionernas ansvar för ämnesområdenas djup och bredd kompletteras av styrkeområdenas utmaningsdrivna fokus. De sju tematiska styrkeområdena Energi, Hälsa och teknik, Informations- och kommunikationsteknik (IKT), Materialvetenskap, Produktion och Transport samt Nano och nanoteknik svarar för ämnesövergripande integration av Chalmers forskning och dess koppling till Chalmers utbildningsområden och nyttiggörande. Styrkeområdena är även värddar för centrum och infrastrukturer, tillsammans med ansvariga institutioner, och ansvarar för Chalmers strategiska partnerskap.

På Chalmers pågår ett ständigt arbete med att skapa förutsättningar för högsta möjliga kvalitet och förnyelse i hela Chalmers forskningsbredd och forskarutbildning. I detta kapitel beskrivs delar av detta arbete, tillsammans med nedslag i den forskning som bedrivits på Chalmers under 2023 – inom institutionerna och genom de aktiviteter som drivs av Chalmers styrkeområden.

Intäkter till forskning och forskarutbildning

Intäkterna till forskning och forskarutbildning uppgick 2023 till 3 031 miljoner kronor, en ökning med 64 miljoner jämfört med år 2022 (2 procent). Intäkter från Utbildningsdepartementet har ökat med 11 miljoner kronor, framför allt på grund av lön- och prisjustering av anslaget. Intäkter från övriga statliga finansörer har minskat med 19 miljoner kronor, varav Energimyndigheten med 11 miljoner och Formas med 10 miljoner. Bidrags- och uppdragsintäkter från företag, pri-

vata stiftelser och andra organisationer har ökat sammantaget med 66 miljoner kronor. De högre intäkterna avser främst intäkter från Wallenbergstiftelserna med 40 miljoner, svenska företag med 14 miljoner och utländska företag med 14 miljoner kronor. Ökningen från Wallenbergstiftelserna beror framför allt på områdena Wallenberg AI, Autonomous Systems and Software Program (WASP), Wallenberg Initiative Materials Science (WISE) och Wallenberg Centre for Quantum Technology (WACQT). Intäkter från de offentliga forskningsstiftelserna har minskat med 9 miljoner kronor. Intäkter från EU har ökat med 13 miljoner kr. Från Stiftelsen Chalmers tekniska högskola har intäkterna ökat med 10 miljoner. Övriga intäkter har minskat med 8 miljoner kronor.

”För att beakta jämställdhet vid fördelning av fakultetsmedel för utbildning, forskning och forskarutbildning ingår en jämställdhetsnyckel i Chalmers fördelningsmodell”

Andelen forskning och forskarutbildning som finansieras med bidrag, uppdrag och övriga intäkter är fortsatt hög och uppgick år 2023 till 66 (66) procent av intäkterna. Andelen intäkter direkt från Utbildningsdepartementet uppgår till 34 (34) procent.

Chalmers tio största forskningsfinansörer svarade för 81 (82 föregående år) procent av de totala intäkterna till forskning och forskarutbildning.

Under året har ett antal beslut fattats kring intern fördelning av fakultetsmedel för forskning som ett led i arbetet med Chalmers vision. Besluten har bland annat rört att stötta forskare som går över från tjänst som forskarassistent till docent-tjänst, och forskare som har tilldelats prestigefyllda anslag. Att ge förutsättningar för längre planeringshorisont och därmed ökade möjligheter till risktagande i forskningen, i kombination med garanterad samfinansiering till större anslag, är exempel på hur Chalmers arbetar för att få utväxling på fakultetsmedlen. För att beakta jämställdhet vid fördelning av fakultetsmedel för utbildning, forskning och forskarutbildning ingår en jämställdhetsnyckel i Chalmers fördelningsmodell. Jämställdhetsnyckeln premierar de institutioner vars fakultet har en könsbalans inom spannet 40–60 procent, vilket 2023 var fyra institutioner.

INTÄKTER TILL FORSKNING OCH FORSKARUTBILDNING

Intäkter (mnr)	Andel i procent 2023					
		2023	2022	2021	2020	2019
Utbildningsdepartementsmedel ¹	34%	1 022	1 011	1 026	955	921
Övriga statliga bidrag och uppdrag	28%	854	873	885	863	907
Bidrag och uppdrag från företag, privata stiftelser mfl	19%	577	511	427	448	443
Offentliga stiftelsebidrag	3%	86	95	102	106	150
EU-bidrag	8%	248	235	246	243	233
Stiftelsen Chalmers tekniska högskola	3%	82	72	123	118	94
Övrigt	5%	148	156	157	131	139
Finansiella intäkter	0%	14	14	0	0	0
Summa intäkter	100%	3 031	2 967	2 966	2 864	2 887
¹ Varav Strategiska forskningsområden		221	218	216	212	208

FORSKNINGSANSLAG

Chalmers forskare attraherar såväl prestigefyllda individanslag som större projektanslag, här beskrivs ett urval av 2023 års tilldelningar.

Optimering av material för solceller genom att bättre förstå samspelet mellan exciterade elektroner och atomer, utveckling av verktyg som gör det möjligt att kartlägga vår galax magnetfält i tre dimensioner, samt utforskande av ultrasnabb magnetisering av material som normalt inte har några magnetiska egenskaper. Det ska de tre Chalmersforskare som 2023 beviljats Wallenberg Academy Fellows undersöka.

Forskningsanslagen ERC Consolidator Grant ges till forskare med en vetenskaplig meritlista som visar stor potential och som har ett utmärkt forskningsförslag. Under året har fyra forskare ifrån Chalmers beviljats ERC Consolidator Grant för forskning på kvantsammanflätning, matematik för stokastiska strukturer, kvantenergi och komplexa blandfasmoln-system. Tre av de forskarasistenter som kom till Chalmers efter den senaste lärosätessövergripande forskarasistentrekryteringen tilldelades 2023 ERC Starting Grant. Projekten kommer att utveckla skraddarsydda polymerbaserade elektrodmaterial för elektrolyt, dokumentera lipidsammanfattningen hos extracellulära vesiklar som produceras av celler från en mängd olika cancerformer, och få mekanisk rörelse att hamna i kvanttillstånd.

I Vetenskapsrådet årliga öppna utlysning beviljades 36 projekt vid Chalmers totalt 143 miljoner kronor, och utöver dessa beviljades ett antal projekt vid institutioner integrerade med Göteborgs universitet, samt ett i samarbete med Chalmers industriteknik.

Klimatförändringar i Arktis, antibiotikaresistensgener, och kvinnor i social och strukturell hemlöshet är några av de utmaningar som ska adresseras i de 9 projekt som beviljades totalt 30 miljoner kronor ur Formas årliga öppna utlysning

CHALMERS 10 STÖRSTA FORSKNINGSFINANSIÄRER

Intäkter (mnr)	2023	2022	2021	2020	2019
Utbildningsdepartementet	1022	1011	1026	955	921
Vetenskapsrådet	298	298	291	252	272
Wallenbergstiftelserna	264	224	169	169	153
EU	248	235	246	243	233
Energimyndigheten	180	191	209	223	237
Vinnova	177	184	186	192	206
Stiftelsen Chalmers tekniska högskola	82	72	123	118	94
Formas	78	88	81	86	82
Stiftelsen för strategisk forskning	62	76	86	91	107
Trafikverket	48	43	44	36	16

2023. I Formas stora satsning på innovation för hållbara vattenresurser beviljades 18 miljoner kronor till ett Chalmersprojekt om en behandlingsbarhets-sensor för övervakning och behandling av vattenkvalitet.

Mobilisering kring samhällsaktuella frågor

Chalmers erhöll 2023 cirka 220 miljoner för de strategiska forskningsområdena som kanaliseras via Chalmers styrkeområden Materialvetenskap, Energi, Nano, Produktion och Transport. Utöver detta avsatte Chalmers 31 miljoner kronor till styrkeområdena Hälsa och teknik och Informations- och kommunikationsteknik (IKT). I styrkeområdenas uppdrag ingår att samla den vetenskapliga excellensen kring aktuella samhällsutmaningar, och verka för att tillvarata potential, koordinera satsningar och utveckla synergier över hela lärosätets bredd och i nära samverkan med industri och olika samhällsaktörer.

Föränderliga hot, toppmoderna strategier och innovativa lösningar – så ser vägen ut mot excellent digital säkerhet som diskuterades på styrkeområdet IKT:s initiativseminarium: Navigera genom cybersäkerhetens landskap. Chalmers har identifierat kryptografi som en grundläggande färdighet inom området cybersäkerhet och bland talarna återfanns forskare från The Crypto Team. Bland programpunkterna fann man även säkerhet för optisk nätverksinfrastruktur och användbar hantering av åtkomstbehörigheter.

Ytors egenskaper är centrala inom materialvetenskap, och temat för den årligen återkommande konferensen Materials for tomorrow var 2023 därför Surface of things. Konferensen ordnades av styrkeområdet Materialvetenskap tillsammans med Svenska Kemisamfundets sektion för ytkemi och materialkemi och i samband med konferensen anordnades även en fototävling för att uppmärksamma den skönhet som kan återfinnas i materialvetenskapen. Framstående forskare från hela världen talade under konferensens tre dagar.

Styrkeområdet Energi har under 2023 prioriterat två områden: AI och maskininlärning för tillämpningar inom energiområdet, och sårbarhet och säkerhet i samhällets energiförsörjning. Via seminarier fångar styrkeområdet in idéer till forskning som man sedan kan hjälpa till att utveckla. Några av de lunchseminarier som har hållits under året har berört fysisk sårbarhet och påverkanskampanjer inom energiområ-

det. Andra exempel på seminarier är effektivare mat- och bränsleproduktion och hur vägtrafikens elektrifiering kan fungera.

Elektrifiering var även fokus för styrkeområdet Transports initiativseminarium *Electromobility is here – are we ready?* som hölls i början av året. Under seminariet diskuterades utmaningar och möjligheter inom elektromobilitet från såväl komponent- fordon-, som systemperspektiv. Stafettpippen lämnades sedan vidare till styrkeområdet Produktion, vars årliga initiativseminarium hade fokus på batteritillverkning. Forskare och industriledare fick vid seminariet ta del av de senaste framstegen över hela värdekedjan, från råmaterial till ”second-life”.

Utöver seminarierna ovan har Chalmers styrkeområden under året bedrivit en mängd aktiviteter för nätverkande, inspiration och informationsutbyte, samt finansierat samarbets- och seed-projekt.

Överblick nationella och internationella forskningsprojekt

I forskningsportalen Chalmers Research (research.chalmers.se) finns 6 043 forskningsprojekt från 2012 och framåt presenterade, varav 1 170 är pågående. Majoriteten av projekten sker i samarbete med svenska och västeuropeiska samarbetspartner där Tyskland, Frankrike och Storbritannien är de vanligast förekommande, tätt följda av Nederländerna, Italien, och Spanien.

Chalmers fem vanligast förekommande företagssamarbetspartner är Volvo Group, Volvo Car Group, GKN Aerospace Sweden, Scania och Trafikverket. För de svenska akademiska projektsamarbetena är KTH (Kungliga tekniska högskolan), Göteborgs universitet och Lunds universitet i topp, och de två vanligaste akademiska samarbetspartnerna internationellt är TU Delft och DTU (Danmarks Tekniske Universitet).

Chalmers stora engagemang för en hållbar framtid förs framåt av verksamhetens aktiviteter. En indikation på detta är det stora antalet forskningsprojekt där hållbar utveckling har taggats som ämne: 3 045 forskningsprojekt (2012–2023) där Chalmers samarbetar med över 2 000 olika partner i 90 olika länder.

EU-FINANSIERADE FORSKNINGSPROJEKT

Under 2023 deltog Chalmers i totalt 189 EU-finansierade forskningsprojekt i Horizon 2020 och Horizon Europe, Europeiska Kommissionens ramprogram för forskning och innovation. Av dessa startade 50 projekt under året. Inom de tematiska delarna av ramprogrammen har Chalmers sin största aktivitet inom delprogrammen klimat, energi & mobilitet (41 projekt), digitala frågor, industri och rymden (33), Euratom (8) och livsmedel, bioekonomi, naturresurser, jordbruk och miljö (5).

Horizon 2020 avslutades formellt vid årsskiftet men projekten kommer att löpa till 2026. Chalmers är med i totalt 267 godkända projekt i detta ramprogram vilket ger ett sammanlagt bidrag till Chalmers på 163 miljoner euro. Horisont Europa startade 2021 och löper till 2027. Under 2023 startade 50 projekt.

ANTAL EU-FORSKNINGSPROJEKT VID CHALMERS

Anslag (mnkr)	2023	2022	2021	2020	2019
Tematiskt inriktad forskning, till exempel Transport, ICT, NMP	126	102	100	97	98
Forskarrörlighet och infrastruktur till exempel Infrastructure, Marie Skłodowska Curie	45	41	42	41	39
European research council starting/consolidator/advanced grant	7/7/2	6/5/2	6/5/2	5/4/2	6/3/3
Totalt antal projekt	189	160	160	152	148
Varav projekt koordinerade av Chalmers	50	41	41	42	35
Intäkter från EU-kommissionen (mnkr)	248	235	246	243	233

Europeiska forskningsrådet (ERC) beviljar högprestigeanslag till individuella forskare med syfte att främja forskning i världsklass med stort risktagande. Chalmers har fått totalt 52 ERC-anslag beviljade, varav 18 var aktiva under 2023.

Utöver engagemanget i EU:s flaggskeppssatsningar på grafen och kvantdatorer, deltar Chalmers i Big data for smart society (GATE) – en sjuårig satsning på breddat deltagande som syftar till att främja kompetens och innovation över hela Europa, och i det storskaliga forskningsinitiativet Battery 2030+ som syftar till att göra Europa världsledande inom utveckling och produktion av framtidens batterier. Vidare hade Chalmers under 2023 fullt medlemskap och var partner i Co-Location Center North i EIT (European Institute of Innovation and Technology) Manufacturing samt projektpartner i EIT Raw Materials.

För att främja Chalmers forskares deltagande i EU:s ramprogram utgår ett centralt samfinansieringsbidrag för deltagande i Horizon-projekt. Under 2023 togs det strategiska beslutet att förstärka detta genom ett ökat bidrag till forskare med individuella ERC-anslag. Vidare bidrar Chalmers till kunskapsutveckling och informationsspridning om EU-frågor inom forskning, utbildning och innovation genom resurs till SUHF:s arbetsgrupp som bevakar dessa frågor.

Forskningsprogram

Chalmers medverkar i flera stora forskningsprogram finansierade av Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse och EU. Här följer några nedslag ifrån 2023:

CHALMERS KVANTDATORSATSNING

Vid årsskiftet 2017–2018 startade Wallenberg Centre for Quantum Technology (WACQT), en tolvårig miljardsatsning med två mål: att bygga upp en bred svensk kompetens inom kvantteknologi, samt att bygga en kvantdator baserad på 100 supraledande qubits på Chalmers. WACQT är till stor del lokaliserat på Chalmers, varifrån det också leds.

En viktig del av centrumet är dess industripartner, både de med användningsfall (Volvo Group, Jeppesen, Astra Zeneca, Hitachi Energy, Saab och Ericsson) och de som bidrar med möjliggörande teknik och kunskap (Intermodulation Products, SpectraCure, Rise och Sahlgrenska). Diskussioner om samarbete pågår med andra företag verksamma i Sverige. Den första industripodden startade under 2023.

Centrumet har nu en någorlunda stabil storlek med över 200 personer involverade, varav drygt hälften är avlönade via WACQT, och en första omgång med fem doktorander disputerade under 2023 på Chalmers.

Framträdande resultat under 2023 inkluderar flera framsteg inom utvecklingen av kvantdator, bland annat demonstration av en kvantkemialgoritm, en ”gate” som sammanflätar tre kvantbitar, förbättrad utläsning av kvantbitar och demonstration av en nära kvantbegränsad förstärkare.

Forskare inom WACQT bidrog till den Svenska Kvantagenndan som presenterades för utbildningsministern i mars. Forskare i WACQT är med i nätverk på nordisk, europeisk och internationell nivå kring samarbete och policy kring kvantteknologi, samt även via forskningsprojekt.

En av WACQT:s huvudforskare, Anne L’Huillier, tilldelades och delade Nobelpriset i fysik för experimentella metoder som genererar attosekundpulser av ljus för studier av elektrodynamik i materia.

Arbetet med att skapa en testbädd påbörjades under 2023 via det nystartade Chalmers Next Labs. Testbädden har tre komponenter: 1) Hårdvarutestbädd för att experimentera med utrustning vida låga temperaturer (under 1 Kelvin), 2) Mjukvarutestbädd som kommer att ha en kopia av 25-qubitsprocessorn som utvecklas inom kärnprojektet av WACQT, där svenska företag och akademi kan testa kvantalgoritmer, samt 3) Kvantkundtjänsten som kommer att hjälpa intresserade företag och forskare med att formulera om sina problem till kvantalgoritmer att köras i mjukvarutestbädden. Syftet är att sänka barriärerna för industri och forskare att använda kvantteknologi.

FLAGGSKEPPET GRAFEN

Flaggskeppet Grafen har enligt plan genomgått stora förändringar under 2023. Det stora Core-projektet som finansierades under tio år under Europeiska kommissionens ramprogram Horisont 2020 avslutades och det nya Graphene Flagship-initiativet, en grupp av 13 projekt som arbetar med forskning och innovation av 2D-material, lanserades. Under projektets första decennium har flaggskeppet haft stor framgång med bland annat 346 patentansökningar och 84 patent. Samtidigt är projektets fler än 5 400 publikationer och 250 000 citeringar i vetenskapliga tidskrifter tio gånger högre än ett typiskt EU-finansierat projekt. Dessutom har en oberoende rapport från WifOR Institute visat att baserat på en total investering på 1,4 miljarder euro kommer Flaggskeppet Grafen att bidra med ett bruttoförelägningsvärde på 5,8 miljarder euro och hjälpa till att skapa 81 622 jobb i Europa. Flaggskeppet Grafen har därmed gett en effekt som är 14,5 gånger högre än Europeiska kommissionens direkta investering i projektet på 401 miljoner euro under de senaste tio åren.

I september avslutades det stora Graphene Core 3-projektet och det Chalmers-ledda ”Coordination and Support Action”-projektet. GrapheneEU lanserades för att säkerställa sammanhang och samarbete mellan de 12 forsknings- och innovationsprojekt som finansieras genom Europeiska kommissionens Horisont Europa-program, för att fortsätta forskningen om grafen och andra 2D-material. Ett av projekten, 2DSPIN-TECH, kommer också att koordineras av Chalmers. Dessutom utsågs flaggskeppets föreståndare, professor Jari

Kinaret, till att leda Chips Joint Undertaking i Bryssel. Professor Patrik Johansson har efterträtt honom som föreståndare för Flaggskeppet Grafen.

WASP

Knut och Alice Wallenbergs stiftelse finansierar sedan 2015 Wallenberg AI, Autonomous Systems and Software Program (WASP), vilket är Sveriges största enskilda forskningsprogram någonsin och ett nationellt initiativ för strategiskt motiverad grundforskning, utbildning och fakultetsrekrytering inom området. Programmet innefattar forskning om artificiell intelligens och autonoma system som agerar i samarbete med människor, anpassar sig till sin miljö genom sensorer, information och kunskap och bildar intelligenta system-för-system, allt baserat på programvara och avancerad digitalisering. Under 2023 fick Chalmers ett flertal nya projekt och doktorander finansierade av WASP, samt klartecken att rekrytera ytterligare fakultetsmedlemmar inom cybersäkerhet. WASP finansierar också en Distinguished Guest Professor som besöker Chalmers under de kommande två åren. Under hösten 2023 besökte Chalmers av WASP Research Arena (WARA) inom Robotics vilket skapade nya kontakter och projekt där arenans laboratorium, beläget hos ABB i Västerås, kommer användas både i examensarbeten och forskningsprojekt. Chalmers fick också totalt sex nya projekt beviljade av WASP i samarbete med dess syster-program WISE, med fokus på materialforskning, vilket leder till utökade samarbeten mellan forskare på flera av Chalmers institutioner.

DDLs

Chalmers deltar i det nationella forskningsprogrammet inom Data Driven Life Science (DDLs) som instiftades 2020 finansierat av Knut och Alice Wallenbergs stiftelse. Ett viktigt element i DDLs-satsningen är att bygga upp ett nationellt ekosystem för data inom livsvetenskaperna, inkluderande dataresurser, datatjänster och stödfunktioner. Detta sker genom att stärka det redan existerande stödet inom den nationella infrastrukturen WABI och SciLifeLab Data Center och komplettera detta med distribuerade så kallade ”national sites”. Chalmers, tillsammans med Göteborgs universitet, är värd för den nationella nod som ska ge stöd till cell- och molekylärbiologi och under 2023 formaliserades samarbetet.

Under 2023 rekryterades även en forskarassistent inom data-driven forskning inom cell- och molekylärbiologi till Chalmers genom DDLs-programmet. Ett arbete har också pågått med att utveckla den nationella forskarskolan inom DDLs och dess rekryteringsprocesser.

WISE

Vid årets start meddelade Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse att de satsar drygt tre miljarder kronor på forskning inom materialvetenskap för en hållbar värld. Deltagande universitet i forskningsprogrammet Wallenberg Initiative Material Science for Sustainability är Chalmers, Uppsala universitet, Lunds universitet, KTH, Stockholms universitet samt Linköpings universitet som också är värduniversitet. Inom Chalmers knyts programmet till styrkeområdet Materialvetenskap, och styrkeområdets årliga initiativseminarium hade 2023 därför just temat Materials Science for Sustainability.

WWSC

Wallenberg Wood Science Center startades 2009. Fokus ligger på grundläggande forskning som syftar till att ta fram kunskap som bas för en ny generation innovativa material från träd. Chalmers har deltagit sedan starten och idag ingår forskare från fem olika institutioner. Under 2023 har tre forskarsassistenter rekryterats till Chalmers inom programmets utlysningar för ligninvetenskap, återcirkulering av material från biomassa, och karakterisering och modellering av biomassa.

Nya användningsområden för cellulosa och träbaserade produkter är ett av forskningsområdena inom WWSC. Som exempel har Chalmersforskare med finansiering ifrån WWSC utvecklat en ny metod som enkelt kan rena förorenat vatten med hjälp av cellulosabaserat material, och en studie från forskargruppen publicerades under året. Upptäckten kan få betydelse för länder med dålig vattenrening och nästa steg för forskningen är fältstudier i Indien.

”Chalmers har under 2023 fortsatt arbeta aktivt för att utveckla och tillgängliggöra avancerad forskningsinfrastruktur för framstående forskning”

Kompetenscentrum

På Chalmers finns drygt 30 centrum som leds av Chalmers och är inrättade av rektor. De samlar kompetens inom ett specifikt område i samverkan med andra lärosäten, näringsliv och/eller andra externa aktörer. Därutöver deltar chalmersforskare i kompetenscentrum som leds av andra lärosäten, och andra samverkansplattformar. Här är exempel från 2023.

Genom bidrag från Vinnovas utlysning för Kompetenscentrum inom Hållbar industri och Digital samhällsställning kommer Chalmers Software Center att etablera CoDig, Continuous Digitalization Competence Center. Syftet med det nya centrumet är att möjliggöra omvandlingen av den mjukvaruintensiva systemindustrin till en digitaliserad industri som fullt ut kan dra nytta av nästa generations dator- och kommunikationsstruktur. Genom att stärka och främja kompetensutveckling och utöka samarbetena mellan aktörer och företag skapas möjligheter att utveckla nya och banbrytande projekt som kan bidra till att Sverige blir en ledande kraft inom den avancerade digitaliseringen.

Inom samma utlysning beviljades även medel till kompetenscentrumet WiTECH, Wireless Infrastructure Technology på Chalmers. Centrumet bygger på arvet från tidigare centrum inom trådlös teknologi och de 18 deltagande partnererna täcker alla kritiska delar av värdekedjan för trådlös infrastruktur, inklusive tillverkare av halvledarchip, enheter och antenner/sensorer till (sub-) systemintegrationer och systemtestleverantörer.

Vetenskapsrådet beviljade under året medel för ett excellenscentrum inom nanoteknik och den kondenserade materialets fysik. Excellenscentrumet tar ett tvärvetenskapligt grepp på integrerad fotonik och fokus kommer att ligga på komponenter med avancerade optiska funktioner och egenskaper som tros bli användbara inom en rad tillämpningar, från optiska förbindelser i datacenter till kvantsimuleringar.

Forskningsinfrastruktur

Chalmers har under 2023 fortsatt arbeta aktivt för att utveckla och tillgängliggöra avancerad forskningsinfrastruktur för framstående forskning. En del av arbetet handlar om den infrastruktur som Chalmers driver, med fokus på att nå hållbara verksamhets- och finansieringsnivåer med tillräckligt utrymme för underhållsinvesteringar för att säkerställa prestanda på en konkurrenskraftig nivå. En annan del av arbetet handlar om att säkra tillgången till avancerad infrastruktur i nationella och internationella anläggningar, genom att delta i nationella och internationella samarbeten på lednings- och verksamhetsnivå.

Elektrifieringen av transportsektorn är central för att Sverige och Europa ska klara klimatmålen. Swedish Electric Transport Laboratory, Seel, är en testbädd för forskning och utveckling som ska öka takten i kunskapsuppbyggnaden och öka samarbetet för att påskynda utvecklingen av elektrifierade transporter. Seel ingår i den europeiska satsningen IPCEI Batteries och får ett statligt stöd om 575 miljoner kronor från Energimyndigheten. De tre enheterna i Göteborg, Borås och Nykvarn ägs av Chalmers och Rise och invigningen ägde rum i september 2023.

Under 2023 har Chalmers tagit över värdskapet för Big Science Sweden, som syftar till att öka svensk industris inblandning i att utveckla och leverera utrustning och annan teknik till stora forskningsanläggningar.

Forskare och ingenjörer vid superteleskopet Alma har under året gjort de första mätningarna med nya mottagare som öppnar ett nytt fönster mot universum. Mottagarna har konstruerats av en forskargrupp vid Chalmers och Onsala rymdobservatorium. Alma är beläget på Chajnantorplatån i Chile och med mottagarna på plats får Alma nya möjligheter att utforska våra kosmiska ursprung, från fjärran galaxer och stjärnor till planeter och livets byggstenar. Även atmosfärsforskning sker vid Onsala rymdobservatorium, och under året har ett nytt instrument installerats som förstärker möjligheterna att observera ozonhålet från Sverige. Det nya instrumentet placeras Chalmers i den tekniska världsfrenten, det möjliggör för egna experiment vid rymdobservatoriet och kan även användas av studenter på Chalmers.

E-infrastrukturen Chalmers e-commons fortsätter att utvecklas mot en heltäckande digital infrastruktur för att stödja Chalmers forskning. Chalmers e-commons är nod i den nystartade Nationell Akademisk Infrastruktur för Superdatorer i Sverige, NAISS, som inrättades under året med Linköpings universitet som värd. Det övergripande målet för NAISS är att skapa en ny, starkt sammanhållen forskningsinfrastruktur för den del av forskarnas behov av datorinvesteringar och servicefunktioner som gagnas av nationell hantering. Chalmers e-commons kommer tillsammans med Göteborgs universitet att ansvara för en lokal filial för användarstöd inom NAISS.

Chalmers e-commons erbjuder även avancerat forskningsstöd i datadriven forskning till Chalmers forskare, och har under året initierat en möjlighet att delta i pilotprojekt för samarbeten med infrastrukturens digitala forskningsingenjörer inom artificiell intelligens, högpresterande databehandling och vetenskaplig visualisering.

Internationalisering

Internationalisering är ett självklart inslag i framgångsrik forskningsverksamhet och därmed en del av Chalmers strävan mot forskning i världsklass. Inom Chalmers bedrivs, styrs och prioriteras internationaliseringsarbetet huvudsakligen inom respektive forskargrupp. Detta kompletteras med större koordinerade insatser genom bland annat universitetsnätverk, exempelvis Nordic Five Tech, Idea League, och Enhance.

Östafrika är ett fokusområde för Chalmers internationalisering och flera utbyten har skett under året. Bland annat har representanter ifrån Chalmers deltagit i firandet av tjugio år av forskningssamarbete mellan Rwanda och Sverige, och i november genomfördes en delegationsresa inom Informations- och kommunikationsteknologi i Kigali, Rwanda.

”Internationalisering är ett självklart inslag i framgångsrik forskningsverksamhet och därmed en del av Chalmers strävan mot forskning i världsklass”

För att skapa en bred EU-gemenskap och accelerera forskning och utveckling inom kvantteknologi har nio europeiska parter, däribland Chalmers, under året undertecknat ett avtal för förvärv och drift av en EuroHPC-kvantdator inom ramarna för LUMI-Q-konsortiet. Målet är att förse både europeisk akademi och industri med en kvantdator baserad på supraleddande qubits som förväntas uppgå till minst 12 – och som på sikt ska utökas till 25 qubits.

Chalmers har profilerat sig inom precisionsnutrition och ligger i framkant på området. Forskare vid Chalmers arbetar sedan 2022 tillsammans med forskare från Harvard T.H. Chan School of Public Health samt Broad Institute vid Harvard och Massachusetts Institute of Technology, MIT, inom ramen för Precision Nutrition Forum. Chalmers och Harvard har tillgång till några av världens största och mest omfattande befolkningsstudier för dataanalys av kostens betydelse för hälsa vilket skapar ett världsunikt underlag och samarbetet fick under 2023 finansiering ifrån Stiftelsen för internationalisering av högre utbildning, STINT, för att stärka universitetens samarbeten och kunskapsdelning.

Forskningsrelaterat kvalitetsarbete och öppen vetenskap

FORSKNINGSNÄMNDEN

Forskningsnämnden är rådgivande till Chalmers vicerektor för forskning och ett forum där vicerektor, verksamhetsstödet och institutionsledningarna får överblick över verksamhetens frågor, utmaningar och möjligheter inom forskning. Nämnden består av en ledamot per institution samt en representant för doktorandsektionen. Ledamoten har en roll i respektive institutions ledningsgrupp som innebär att driva frågor som gäller forskningens förutsättningar, och kan föra talan för sin institution i Forskningsnämnden.

KVALITETSSYSTEM OCH UTVÄRDERINGAR

Vicerektor för forskning har tillsammans med Forskningsnämnden initierat arbetet med att vidareutveckla forskningens kvalitetssystem. Under 2023 har arbetet varit inriktat på att se över och beskriva de mekanismer som stödjer den kontinuerliga uppföljningen. Det arbetet ska följas av att utveckla ett kvalitetssystem som stödjer den långsiktiga strategin och målbilden att nå akademisk kvalitet på europeisk toppnivå.

Vetenskaprådet blev under året klart med sin utvärdering av forskningsämnet fysik. En internationell expertpanel utvärderade forskningens kvalitet och genomslag i samhället genom att bedöma bidrag från tolv svenska lärosäten. Chalmers bidrag bestod av sju fallstudier och 40 publikationer från de tre institutionerna Fysik, Mikroteknologi och nanovetenskap, samt Rymd-, geo- och miljövetenskap. Den övergripande slutsatsen i expertpanelens rapport är att fysikforskning i Sverige håller hög kvalitet och att svenska lärosäten har en stark koppling till industrin, utbildningssystemet och det internationella forskarsamhället

En riktlinje för god forskning har tagits fram under året. Riktlinjen har syfte att samla reglerna för god kvalitet i forskningsverksamheten i ett dokument, och innehåller i den första versionen tre avsnitt: god hantering av forskningsdata, ansvarsfull internationalisering, och öppen tillgång till vetenskapliga publikationer.

ÖPPEN VETENSKAP

Utvecklingen av arbetet med öppen vetenskap sker på flera håll på Chalmers. En arbetsgrupp under Forskningsnämnden har tillsatts med syfte att föreslå åtgärder, behov av stödfunktioner, samt börja formulera en långsiktig idé för öppen vetenskap. Chalmers datakontor bistår med att göra forskningsdata så tillgänglig som möjligt och under året har man bland annat anordnat seminarier om att använda datahanteringsplaner.

Varje år delas Chalmers biblioteks Open Access-pris ut för att uppmärksamma forskare som har nått ut brett med sin forskning. 2023 prisades forskare vid institutionen för rymdgeo-, och miljövetenskap för deras artikel: Ett framtida elsystem med och utan kärnkraft – vad är skillnaden? Artikeln var årets mest nedladdade artikel på Chalmers.

Öppen källkod är ett annat sätt att bidra till skiftet mot öppen vetenskap, och en forskargrupp vid Chalmers har utvecklat den öppna programvaran SuperConga som är fri att an-

VETENSKAPLIGA PUBLIKATIONER I RESEARCH.CHALMERS.SE

	2023 ¹	2022	2021	2020	2019
Refereegranskade vetenskapliga artiklar	2362	2232	2394	2 268	2 174
Refereegranskade konferensbidrag	664	708	715	846	1 084
Kapitel ¹	64	86	96	79	101
Böcker ¹	5	10	9	19	14
Totalt	3 095	3 036	3 214	3 212	3 373

¹ Avläst 2024-01-22, värdet för 2023 är preliminärt. Åren 2019–2022 avlästes i januari två år efter aktuellt år.

vända för alla och speciellt utformad för att kunna utföra avancerade simuleringar och analyser av kvantkomponenter. Den öppna källkoden är världens första i sitt slag och förväntas kunna utforska helt nya supraledande egenskaper och på sikt bana väg för kvantdatorer som med avancerade beräkningar kan ta sig an samhällsutmaningar inom flera områden.

Bibliometri och spridning av Chalmers forskningsinformation

Chalmers forskningspublikationer registreras fortlöpande (ofta i fulltext) i tjänsten Chalmers Research. Härifrån sprids Chalmers forskningsinformation fritt till såväl forskarsamhället som till den övriga omvärlden. Chalmers forskare, forskningsprojekt och publikationer blir genom Chalmers Research synliga i söktjänster som Google, Google Scholar, kinesiska Baidu och ryska Yandex. Användningen är global och open access möjliggör fri tillgång till publikationerna oavsett var läsaren befinner sig.

PUBLIKATIONS- OCH CITERINGSNIVÅER

År 2023 publicerade forskare på Chalmers cirka 3100 referentgranskade vetenskapliga artiklar, konferensbidrag, bokkapitel och böcker, enligt Research.chalmers.se. Publiceringsnivån har varit relativt stabil de senaste fem åren. Trenden är att tidskriftsartiklar fortsätter att öka i antal samtidigt som konferensbidrag har genomgått en gradvis nedgång sedan 2020. Av dessa publikationer återfinns 2850 i Scopus, den bredaste databasen för indexering av vetenskaplig litteratur, där cirka 2300 artiklar och 500 konferensartiklar indexerades för Chalmers 2023.

För att följa upp publikationernas synlighet och internationella genomslag använder Chalmers måttet Field-Weighted Citation Impact (FWCI), som beräknas över en fyraårig rullande period för att jämföra ut eventuella slumpmässiga effekter och tar hänsyn till skillnaderna i forskningsbeteende över discipliner. FWCI för Chalmers för perioden 2019 – 2022 är 1,49, vilket indikerar att Chalmersforskare i genomsnitt får 49 % fler citeringar än andra forskare inom samma ämnesområden. Ser man bara på tidskriftsartiklar är FWCI 1,54, medan FWCI för konferensbidrag är 1,35, och för bokkapitel och böcker är det 1,44.

Under perioden 2019 - 2023 har 621 (4,1 %) Chalmerspublikationer citerats i 424 policy- och styrdokument världen över. Dessutom har cirka 63 % av Chalmers publikationer citerats i topp 25 % tidskrifter (högst ansedda tidskrifter), och cirka

62% respektive 15% av publikationerna är resultatet av internationellt respektive industriellt samarbete.

2023 listades två av Chalmers forskare, Jens Nielsen (LIFE) och Johan Bengtsson Palme (LIFE), av 'Web of Science' som Highly Cited Researchers. De innebär att de har författat flera artiklar som rankats bland de 1% mest citerade inom respektive fält och publiceringsår i Web of Science under det senaste decenniet.

CHALMERS FORSKNING I MEDIA

Chalmers forskning har stor synlighet i och påverkan på det omgivande samhället. Detta sker både genom forskares aktiva medverkan som experter i medier och i samhällsdebatten, och genom att Chalmers forskning frekvent förekommer i såväl dags- och fackpress som i sociala medier och etermedier.

Under 2023 sågs ett stort internationellt genomslag för Chalmersforskning i redaktionella medier. Den publicitet som skapades genom Chalmers pressbearbetning ledde till över 3 300 artiklar och inslag världen över, bland annat i medier som Washington Post, Daily Mail, MSN, The Independent och Scientific American. De handlade exempelvis om banbrytande teknik för återvinning av batterier i elfordon, snabbare sårsläkning med hjälp av elektrisk stimulering och effektiv vattenrening med cellulosanokristaller.

Rapportering där Chalmers forskning eller forskare förekommer leder till stort engagemang i sociala medier. Under 2023 ledde mediernas rapportering till 482 000 interaktioner (kommentarer, delningar, gillamarkeringar) i svenska redaktioners sociala mediekkanaler, enligt analysföretaget Verian.

Forskarutbildning

Forskarutbildningen vid Chalmers syftar till att utbilda och utveckla eftertraktade forskare som självständigt kan bedriva vetenskaplig forskning av internationellt hög kvalitet och utbildningsmålen för doktorander är kopplade till avtalet med staten om forskarutbildning.

Chalmers ska nå målen genom att erbjuda doktorander en kreativ forskningsmiljö med möjlighet att delta i forskning i den internationella forskningsfronten, engagerad handledning av hög kvalitet samt förutsättningar att utveckla sin pedagogiska kompetens, exempelvis genom presentationer av forskningsresultat för personer såväl med som utan akademisk bakgrund. Arbetet med vidareutveckling och kvalitets-säkring av forskarutbildningen sker i nära samarbete med studentkårens doktorandsektion och med Forskarutbildningsnämnden som rådgivande församling.

NYA DOKTORANDER

Under året antogs 256 (179 föregående år) nya forskarstuderande varav 92 (63) kvinnor, vilket motsvarar 36 procent (35 procent). Sett över en sjuårsperiod ligger medelvärdet på kvinnliga nyantagna på drygt 34 procent och trenden är försiktigt positiv. Antal och könsfördelning för nyantagna varierar dock avsevärt mellan olika forskarskolor. Att försöka förstå och neutralisera de mönster som styr hur kvinnor och män väljer att gå in i forskarstudier är en viktig uppgift för en framtida jämställd högskola.

ANTAL PERSONER I FORSKARUTBILDNINGEN

(Varav antal kvinnor inom parentes)	Påbörjat forskarutbildning 2023		Examina 2023			Påbörjat forskarutbildning 2022		Examina 2022		
	totalt	därav till lic ¹⁾	Dr	därav lic ²⁾	Lic	totalt	därav till lic ¹⁾	Dr	därav lic ²⁾	Lic
Humaniora	1 (1)	0 (0)	4 (1)	1 (1)	0 (0)	4 (3)	0 (0)	3 (0)	2 (0)	0 (0)
Naturvetenskap	63 (28)	0 (0)	37 (8)	33 (6)	36 (11)	38 (10)	0 (0)	33 (8)	30 (7)	40 (7)
Teknik	191 (62)	1 (0)	157 (59)	106 (37)	102 (39)	136 (49)	2 (1)	130 (45)	91 (31)	97 (32)
Samhällsvetenskap	1 (1)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	1 (1)	1 (1)	0 (0)	1 (0)	1 (0)	0 (0)
Totalt	256 (92)	1 (0)	198 (68)	140 (44)	139 (51)	179 (63)	2 (1)	167 (53)	124 (38)	137 (39)

1) Antal som påbörjat utbildningen med avsikt att avsluta med licentiatexamen.
2) Antal avlagda doktorsexamina med tidigare licentiatexamen.

FORSKARUTBILDNING

	2023	2022	2021	2020	2019
Forskarstuderande*	977	987	1020	1 235	1 084
varav nyantagna	256	179	280	215	223
Forskarexamina	337	304	328	341	302
varav doktorsexamina	198	167	180	189	151
varav licentiatexamina	139	137	148	152	151

* Antalet forskarstuderande med aktivitet om minst 1% under andra kalenderhalvåret.

MEDIANSTUDIETID FÖR FORSKARSTUDERANDE

	2023	2022	2021	2020
Medianstudietid för licentiatexamen netto	3,5	2,8	2,7	2,7
Medianstudietid för doktorsexamen netto	5,5	4,1	4,1	4,2

På grund av ett beräkningsfel har medianstudietiden för licentiatexamen tidigare redovisat missvisande uppgifter. Tabellen visar justerade värden för samtliga år.

FORSKARSTUDERANDE*

	2023	2022	2021	2020	2019
Doktorandanställning	815	815	832	888	866
Industridoktorand	137	147	165	184	183
Stipendier	1	3	2	4	3
Övriga	40	28	26	53	49
Totalt	993	993	1025	1129	1101

* Antalet forskarstuderande med aktivitet om minst 1% under andra kalenderhalvåret. En person kan ha flera finansieringsformer, dvs. förekomma på flera rader i tabellen.

FORSKARSKOLOR

Forskarskolor som motsvaras av ett forskarutbildningsämne och som inrättats av prorektor:

Arkitektur	Mikroteknologi och nanovetenskap
Biovetenskap	Människa-datorinteraktion
Bygg- och miljöteknik	Människa – Teknik – Design
Data- och informationsteknik	Nukleär teknik
Elektroteknik	Produkt- och produktionsutveckling
Energi och miljö	Radio- och rymdvvetenskap
Energi, miljö och system	Signaler och system
Fysik	Sjöfart och marin teknik
Högspänningsteknik	Solid- och strukturmekanik
Kemi	Teknikens ekonomi och organisation
Kemiteknik	Teknisk akustik
Kommunikation och lärande inom STEM	Termo- och fluiddynamik
Komplexa system	Tillverkningsmekanik
Maskin- och fordonssystem	Tillämpad matematik och matematisk statistik
Matematik	Tillämpad matematik och statistik
Matematisk statistik	
Materialvetenskap	

Chalmers har ett huvudansvar också för de nationella forskarskolorna Biosum och Soft Matter.

UTFÄRDADE EXAMINA

Under 2023 utfärdades totalt 337 (304) examina inom forskarutbildningen vilket är en ökning jämfört med föregående år med 33 examina. Examina fördelades sig enligt 198 (167) doktorer och 139 (137) licentiat.

STUDIETID

Medianstudietiden har de senaste åren varit relativt konstant. För licentiatexamen är nettostudietiden 2,7 (2,8) år och för doktorsexamen 4,1 (4,1) år. Flertalet doktorander undervisar eller utför annat institutionsarbete på upp till 20 procent. När detta läggs samman med eventuella tjänstledigheter blir medianstudietiden för licentiatexamen 3,5 (3,5) år och för doktorsexamen 5,5 (5,5) år.

DOKTORANDERNAS ARBETSMILJÖ, STUDIEMILJÖ OCH JÄMSTÄLLDHET

Under 2023 har processen för medarbetarenkäten förändrats, enkäten skickades tidigare ut under september men kommer från och med nu att skickas ut under våren med start 2024. Detta innebär att det för 2023 inte finns nytt underlag likt tidigare år från denna enkät.

8 Mars 2019 lanserade Karolinska institutet, KTH och Malmö universitet tillsammans med Nationella sekretariatet för genusforskning vid Göteborgs universitet en prevalensstudie, Nationella studien om Genusbaserad utsatthet i akademien. Enkäten avsåg undersöka problematik som kränkande bete-

enden, sexuella trakasserier och frågor om privatliv. Från Chalmers var det 1 831 personer (motsvarande en svarsfrekvens på 36 procent) som svarade av det urval av anställda, studenter och doktorander som tog emot enkäten. Resultaten har analyserats och jämförts med svaren från hela sektorn och könsskillnaden i svaren är större på Chalmers än landet i stort, vilket innebär att den genusbaserade utsattheten är större.

För att följa upp dessa data har workshopar genomförts via forskarutbildningsnämnden. Samtliga institutioner har tagit del av data från studien och varje institution har fått i uppgift att arbeta med underlaget och ta fram en handlingsplan där doktorandernas situation ses över. Institutionernas handlingsplaner visar att samtliga institutioner ser frågan som en institutionsfråga, inte en isolerad fråga inom forskarutbildningen, och har valt olika institutionsövergripande arbeten för arbetsmiljö och kultur med teman såsom DEI (diversity, equity, and inclusion), bystander intervention och härskar-tekniker.

”Chalmers har i flertalet år för detta ändamål erbjudit och genomfört utvecklingsaktiviteter med fokus på ledarskap, relationsbyggande och kommunikation”

KVALITETSARBETE OCH VERKSAMHETSUTVECKLING

Forskarutbildningsnämnden (FUN) har under 2022 och 2023 arbetat fram nytt förslag till vägledning för intern utvärdering av Chalmers forskarskolor där den nya vägledningen syftar till en förtydligad process som är enhetlig för samtliga forskarskolor på Chalmers. Utvärderingen kommer att bestå av självvärderingar framtagna på institutionsnivå, där institutionerna sedan utvärderar varandra. Utifrån de framtagna rapporterna kommer sedan en central bedömargrupp delta i utvärderingen, där även externa representanter ska ingå. Den centrala bedömargruppen ska bland annat bidra med att analysera och identifiera Chalmersgemensamma utvecklingsområden som kan lyftas centralt för vidare arbete parallellt med lokalt arbete med mer specifika utvecklingsområden på respektive institution.

Ersättningsnivåerna för industridoktorander vid Chalmers har varit oförändrade sedan 2007 och flera industripartner har bett om förtydliganden i delar av avtalen. En revidering av Chalmers mall för industridoktorandavtal startades år 2021 och slutfördes under våren 2023. Mallen för har tagits fram genom en iterativ process i samverkan med FUN och ett urval industripartner och beslutades av prorektor i juni 2023.

Chalmers riktlinje kring jäv vid disputation har reviderats och utvidgats till att adressera jäv i forskarutbildningen generellt. De riktlinjer som har framställts baseras på riktlinjer från 2015 samt uppdaterade paragrafer i Förvaltningslagen från 2017.

Forskarutbildningen i organisk kemi fick under våren omdömet hög kvalitet av Universitetskanslersämbetet (utfallet kan antingen vara hög eller ifrågasatt kvalitet). Omdömet baserades på de åtgärdsredovisningar och kompletteringar som Chalmers hade redovisat.

FORSKARSKOLOR

Chalmers forskarutbildning organiseras i forskarskolor och vid utgången av 2023 fanns 31 sådana. Forskarskolor kan vara knutna till en institution eller spänna över flera institutioner och för varje forskarskola finns minst en studierektor utsedd. Inga nya forskarskolor har inrättats under 2023; en forskarskola avvecklades.

HANDEDARUTVECKLING

Det finns en uttalad förväntan att huvudhandledare på Chalmers ska arbeta aktivt med att utvecklas i sin handledarroll. Chalmers har i flera år för detta ändamål erbjudit och genomfört utvecklingsaktiviteter med fokus på ledarskap, relationsbyggande och kommunikation. Innehållet bygger på utvecklingsbehov uttryckta av handledarna själva. Under 2023 genomfördes två olika aktiviteter vid flertalet tillfällen: Handledarforum och Coachande handledarskap.

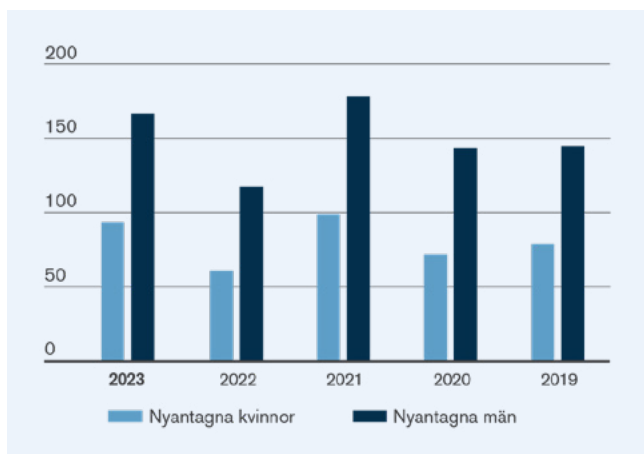
ÅRETS FORSKARHANDLEDARE

Utmärkelsen Årets forskarhandledare delas ut varje år för att markera värdet av god handledning såväl för doktorandens personliga utveckling som för forskningsresultat. Doktorandsektionen vid Chalmers studentkår föreslår kandidat för stipendiet. Utmärkelsen gick 2023 till Johan Stahre, professor på institutionen för industri- och materialvetenskap.

PROFESSIONELL OCH PERSONLIG UTVECKLING

2023 har Generic and Transferable Skills (GTS) för sista gången erbjudit alla de obligatoriska kurser som gäller doktorander antagna innan augusti 2022. Försättningsvis gäller det nya obligatoriska kurspaketet. Det valfria kursutbudet har finslipats för att ge doktoranderna relevant och intressant kunskap i generiska färdigheter.

Under 2023 har 38 kurstillfällen genomförts med totalt ca 900 deltagare. Drygt 100 doktorander har varit anmälda till de fyra introduktionstillfällen som erbjudits. Ett 70-tal doktorander har deltagit vid de sex kurstillfällena i Svenska A1. Närmare 200 populärvetenskapliga presentationer har genomförts inom ramen för GTS-obligatoriet för antagna innan augusti 2022.

ANTAL EXAMINERADE

	2023	2022	2021	2020	2019
Examinerade licentiater, män	51	98	92	113	100
Examinerade licentiater, kvinnor	88	39	56	39	51
Examinerade licentiater, totalt	139	137	148	152	151
Examinerade doktorer, män	68	114	128	126	101
Examinerade doktorer, kvinnor	130	53	52	63	50
Examinerade doktorer, totalt	198	167	180	189	151

STUDIEFINANSIERING

Antal personer med ≥ 1 procent aktivitet som vid något tillfälle under andra kalenderhalvåret 2023 innehaft studiefinansiering. Därav antal kvinnor inom parentes. En person kan ha flera finansieringsformer, dvs. förekomma på flera rader i tabellen.

	Humaniora		Naturvetenskap		Samhällsvetenskap		Teknik		Totalt	
Annan anställning inom högskolan	3	(1)	0	(0)	2	(1)	5	(1)	10	(3)
Annan anställning utanför högskolan	0	(0)	0	(0)	0	(0)	20	(6)	20	(6)
Bidrag från Sida för ökade levnadsomkostnader (uppehållsbidrag/allowance)	0	(0)	0	(0)	0	(0)	6	(2)	6	(2)
Doktorandanställning	7	(5)	207	(67)	4	(3)	597	(217)	815	(292)
Företagsdoktorand	0	(0)	18	(3)	0	(0)	119	(32)	137	(35)
Stipendier	0	(0)	0	(0)	0	(0)	1	(1)	1	(1)
Utbildningsbidrag	1	(1)	0	(0)	0	(0)	0	(0)	1	(1)
Yrkesverksamhet utan anknytning till utbildning på forskarnivå, eller studiemedel, eller studiefinansiering saknas	0	(0)	1	(0)	0	(0)	2	(1)	3	(1)

Nyttiggörande

Innovation, engagemang och entreprenörskap för samhällets utmaningar och stärkt konkurrenskraft – Chalmers arbete för att omvandla kunskap till nytta.

Nyttiggörande innebär att omsätta forskningsresultat och kunskap till praktisk nytta för att möta samhällets utmaningar och stärka dess konkurrenskraft. Samtidigt stärker nyttiggörandet lärosätets egen verksamhet och attraktionskraft, och höjer kvaliteten på forskning och utbildning. Chalmers har över tid utformat sin organisation och sitt arbetssätt för att främja detta och strävar mot sin målbild för nyttiggörande.

Målbilden består av fem delar:

- Att vara förstahandsvalet som forskningspartner.
- Att vara en högt värderad rådgivare till beslutsfattare, ha ett tydligt inflytande på samhällsdebatten samt bidra till att höja allmänhetens kunskap om hur vetenskap och forskning bidrar till god samhällsutveckling.
- Att vara en efterfrågad kompetenspartner som utbildar eftertraktade ingenjörer, arkitekter och sjöbefäl samt ger relevanta utbildningar till yrkesverksamma.
- Att vara en eftertraktad teknologiutvecklingspartner, både via egen utveckling och som samverkanspartner till egna och externa forskningsinstitut.
- Att skapa forsknings- och kunskapsbaserade tillväxtföretag.

Delarna i målbilden visar att nyttiggörande kan ske på många olika sätt, bland annat genom att inverka på samhällsutvecklingen samt bidra till nya produkter och effektivare processer. Nyttiggörande kan innebära att nya företag bildas som gör näringsliv och det offentliga samhället mer konkurrenskraftigt men också att förändra standarder, branschnormer och uppfattningar.

Chalmers har under det senaste året fortsatt driva utvecklingsinitiativ för att möta den långsiktiga målbilden om hög-effektivt nyttiggörande. Initiativen handlar bland annat om att:

- Stimulera institutionernas engagemang för nyttiggörande genom att, med en kvalitativ dialogbaserad process, genomlysna varje institutions specifika nyttiggörande och nyttiggörandepotential och utifrån detta tilldela basfinansiering.

- Regelbundet samla viceprefekter för nyttiggörande och nyckelpersoner från Chalmerskoncernens olika bolag för att öka involveringen i strategiarbetet kring nyttiggörandet.
- Stärka Chalmerssfären genom etableringen av Chalmers Next Labs AB för att främja mer forskningsnära utveckling och möjliggöra konkreta forskningsnära projekt i tät samverkan mellan näringsliv och Chalmers.

Chalmers nyttiggörande bygger på att forskare, lärare och studenter genererar resultat och kunskap och att lärosätet erbjuder dem stöd i arbetet med att skapa nytta i samhället. Chalmers har därför särskilda enheter inom lärosätet och dess concern som sammantaget utgör ett ekosystem för nyttiggörande och innovation. Enheterna är dels till för att hjälpa forskare och lärare att arbeta med sitt nyttiggörande, dels för att öka Chalmers genomslag i samhället.

Chalmers innovationskontor ger stöd och rådgivning kopplat till nyttiggörande direkt till personal och studenter. Grants Office ger stöd i ansökningar för externt finansierade forskningsprojekt. Chalmers Ventures AB ger stöd för att utveckla nya företag runt Chalmerskopplade idéer och innovationer. Stiftelsen Chalmers Industriteknik och Fraunhofer-Chalmers centrum för industrimatematik erbjuder stöd för utökad forskningssamverkan och forskningsnära utveckling. Chalmers Next Labs AB erbjuder stöd och tillväxtpotentialer för delar av högskolans nuvarande forskningsverksamhet som är orienterad mot forskningsnära utveckling. Samtliga enheter stödjer och utvecklar Chalmers nyttiggörande och bidrar till att lärosätets kunskap skapar än mer nytta i samhället.

Stöd och råd om nyttiggörande – innovation i tidiga faser

Chalmers innovationskontor stödjer forskare, lärare och studenter med nyttiggörandeprocesser så att den kunskap Chalmers skapar kan tas tillvara på ett hållbart sätt i samhället. Det görs genom två verksamhetsområden: innovationsrådgivning och attitydpåverkan. 2023 har innovationskontoret gett stöd och rådgivning till drygt 500 forskare från Chalmers samtliga institutioner samt utbildat omkring 300 studenter.

Chalmers innovationskontor koordinerar Innovationskontor Väst som är ett samarbete med Högskolan Väst samt högskolorna i Jönköping, Skövde, Borås och Halmstad. Det västsvenska samarbetet inom innovationsstöd utgörs av en plattform där forskare och studenter får stöd att utveckla sina kunskapsstillgångar med hjälp av innovationsrådgivare från alla sex lärosätena. Inom ramen för samarbetet utvecklas metoder och verktyg som underlättar samarbetet och uppföljningen. Samarbetet omfattar identifiering och hantering av resultat från forskning och utbildning, nätverksmöten och

erfarenhetsutbyten samt stöd för genomförande av valideringsprojekt, båda i form av gemensam rådgivning med finansiella medel. Under året har antalet aktiviteter kopplade till nyttiggörande minskat något i antal men har istället krävt större arbetsinsatser och ökad medelstilleddning.

Under 2023 har anslaget varit 9,7 miljoner kronor för Chalmers och medverkande partnerlärosäten.

”Med ett snitt på nära en investering i veckan samt ett flertal avyttringar per år så är Chalmers Ventures en av Sveriges mest aktiva investerare inom tidiga deep-tech-bolag.”

VALIDERINGSPROJEKT FÖR ATT SKAPA NYTTA I SAMHÄLLET

En idé definieras i denna typ av arbete som en kunskapsstillgång från forskning eller utbildning som har potential att skapa nytta i näringsliv och samhälle. För att gå vidare till verifiering krävs att idén är unik och att det går att formulera vilket behov idén tillgodoser, vilken nytta som skapas och vilken målgrupp som har detta behov.

Verifiering innebär en utredning av exempelvis marknadspotential, behov, immaterialrättsfrågor eller teknikvalidering i syfte att ge råd om nästa steg i innovationsprocessen – det kan vara att utvecklas av en företagsinkubator, söka extern finansiering eller skapa ett samarbete med andra organisationer. För valideringsaktiviteter har innovationskontoret avsatt egna medel, vilka kompletteras med medel som erhållits från Vinnova inom programmet Validering för tillämpning. 2023 erhöles 5 miljoner kronor.

Under åren 2015–2023 har 93 av 242 avslutade projekt framgångsrikt gått vidare i innovationsprocessen – till inkubatorer, fått säkrad innovationsfinansiering, skapat samverkan med företag eller kommersialiserats på annan väg. Under året har 11 projekt gått in i olika kommersialiseringsinriktade processer hos Chalmers Ventures.

Skapande av bolag och investeringar för genomslag i samhället

Chalmers Ventures är en ledande universitetsanknuten inkubator och teknikinvestorare. Uppdraget är att starta, utveckla och investera i teknikbolag som kan ta unika lösningar hela vägen från laboratorier till marknad och globala tillväxtbolag. Fokus ligger framför allt på avknoppningsbolag från Chalmers som bygger på så kallad deep-tech och som bedöms ha en långsiktig positiv potential för samhället i både genomslag och ekonomisk bärkraft.

Genom att starta över åtta bolag per år så bygger Chalmers Ventures ett helt eget flöde av verksamheter att investera i. Något som är unikt och som i sin tur skapar ett flöde av hållbara tillväxtbolag till omvärlden för ytterligare investeringar. Chalmers Ventures blir delägare i samtliga bolag som antas till inkubatorns olika program. Investeringsmodellen ska på sikt bli en evergreenstruktur med syfte att skapa ökad investeringsförmåga i portföljen samt att ge långsiktiga medel tillbaka till Chalmers kärnverksamheter.

Chalmers Ventures arbetar aktivt för att skapa möten mellan portföljbolagen och investerare på nationell och internationell nivå. Under Venture Day 2023 genomförde Chalmers Ventures matchningar mellan portföljbolag och inbjudna investerare. Under dagen hölls även panelsamtal kring børsintroduktion av forskningsbaserade bolag samt samtal kring entreprenörskap, investeringar, hållbar utveckling och affärer för bolag inom deep-tech. Totalt närvarade över 50 ledande riskkapitalfirmor från Sverige och andra länder samt över 50 portföljbolag.

Under 2023 har Chalmers Ventures investerat totalt 34,4 miljoner kronor i 35 olika bolag. Med ett snitt på nära en investering i veckan samt ett flertal avyttringar per år så är Chalmers Ventures en av Sveriges mest aktiva investerare inom tidiga deep-tech-bolag.

ERBJUDANDEN OCH INTAG

Chalmers Ventures har flera vägval för kommersialisering av teknikbaserade idéer som är riktade till forskare, innovatörer och entreprenörer. Det finns olika spår som leder till intag i inkubatorprogrammet.

I Chalmers Ventures processer erbjuds bland annat affärsstrategisk utveckling, investeringsnätverk, möjliggörande till kunskaps- och erfarenhetsutbyten genom partnerskap och nätverk, samt relevanta moduler för bolagsutveckling. Under tillväxtresan gör Chalmers Ventures affärsmässiga investeringar baserat på bolagens utvecklingsgrad.

ANSLAGET HAR UNDER 2023 FÖRDELATS ENLIGT FÖLJANDE

Anslag (tkr)	9 720
Administration och lokaler	1 073
Löner innovationsrådgivare	5 581
Projektmedel	0
Bidrag högskolor	2 860

GENOMFÖRDA VALIDERINGSPROJEKT

	Antal	Totalt
Idéer för validering (Studenter/Forskare och lärare)	9/55	64
Valideringsprojekt (Chalmers/Partnerlärosäten)	38/14	52
Antal valideringsprojekt med Chalmers Ventures & entreprenörskolan/CIT	11/0	11
Avslutade projekt med verifierad marknadspotential		15
		13

Chalmers Ventures har tidigare tilldelats ”Best VC” på Nordic Startup Awards.

Forskningsnära utveckling

STIFTELSEN CHALMERS INDUSTRITEKNIK

Stiftelsen Chalmers Industriteknik utgör en av de viktiga komponenterna när Chalmers enligt sin långsiktiga strategi ytterligare ska dra fördel av att man kan verka som en sammanhållet universitetskoncern. Enligt reviderade direktiv från 2023 ska Chalmers Industriteknik i denna helhet stå för ”ett högkvalificerat, professionellt och drivande nyttiggörandestöd”. Kunskap och teknologi tillgängliggörs och överförs till samhället i direkta samarbeten med akademi, myndigheter och företag. Stiftelsen verkar inom områdena energi, material och kemi, cirkulär ekonomi, tillämpad artificiell intelligens och innovationsledning.

Verksamhetens expertis möjliggör ett mångsidigt innovationsstöd. Genom en effektiv samverkan mellan relevanta parter, som behovsägare i privat eller offentlig sektor, teknikleverantörer och forskare, utvecklas lösningar för komplexa samhällsutmaningar baserade på forskningsresultat. Stödet täcker olika faser som att identifiera frågeställningar, generera idéer för innovativa lösningar, bilda nätverk och partnerskap, skapa projektbeskrivning, säkerställa finansiering exempelvis via ansökningar, ansvara för innovationsledning och utveckla lösningar, samt aktivt sprida resultat. Avtalsframtagande, teknologiöverföring och hantering av intellektuella tillgångar, marknadsanalyser, affärsmodellutveckling samt uppskalning och kommersialisering är verksamhetens andra väsentliga kompetensområden.

2023 har stiftelsen fortsatt vara lösningsorienterad med fokus på hållbar innovation. Som en integrerad del av Chalmers innovationsekosystem har verksamheten bistått Chalmers forskningsmiljöer med mångsidigt stöd, skapat nya möjligheter och påtagliga synergieffekter. Stiftelsen har identifierat, initierat och bedrivit långsiktiga strategiska samverkansprojekt och ämnesspecifika, forskningsnära utvecklings- och demonstratorprojekt samt varit involverad i flera centrumbildningar. De har bedrivits i nära samarbete med nästan samtliga av Chalmers institutioner och styrkeområden samt företag och myndigheter. Under året genomfördes över 500 uppdrag för cirka 220 aktörer. Ansökningar till forskningsfinansiering gjordes löpande tillsammans med Chalmersforskare. Verksamheten har idag drygt 110 anställda och engagerade cirka 120 forskare på Chalmers i samverkansprojekt under året.

VENTURE CREATION-PROGRAMMET (CHALMERS VENTURES)

	Med Chalmers- ursprung	Totalt
Utvärderade idéer	48%	218
Aktiv involvering i bolag	88	105
Varav nya bolag	7	8
Aktiv involvering i projekt	16	25
Varav nya projekt	8	11

FRAUNHOFER-CHALMERS CENTRUM FÖR INDUSTRIMATEMATIK

Stiftelsen Fraunhofer-Chalmers centrum för industrimatematik (FCC) är ett svenskt centrum för industrimatematik. Verksamheten erbjuder uppdragsforskning, avancerade konsulttjänster och utveckling samt implementering av skräddarsydd mjukvara baserad på avancerad matematik inom modellering, simulering, optimering och dataanalys. Forskningen sker inom geometri- och rörelseplanering; beräkningsteknik; systemteknik och dataanalys.

FCC har en nära ämnesmässig koppling till institutionerna Matematiska vetenskaper, Industri- och materialvetenskap, Life sciences, Mekanik och maritima vetenskaper, Data- och informationsteknik, Elektroteknik och Arkitektur och samhällsbyggnadsteknik samt infrastrukturen Onsala rymdobservatorium. Samarbete sker genom projekt, kompetenscentrum, gemensamma ansökningar, publikationer, industridoktorander, studenter och gästföreläsningar. FCC är också aktivt inom kompetenscentrumen CAM2, och Digital Twin Cities Centre samt Wingquist Laboratory, och Chalmers styrkeområden Produktion och Informations- och kommunikationsteknik samt inom centret Chair (Chalmers AI Research Centre) när det gäller såväl vetenskapliga aktiviteter som i kontakter med industrin.

FCC har haft 26 uppdrag och projekt med Chalmers tekniska högskola under året inom geometrisäkring och inspektion, additiv tillverkning, robotik, VR, digital mänsklig modellering och montering, individanpassad kost, antibiotikaresistens, radioastronomi, energioptimering av byggnader, digitala tvillingar av städer, självrengörande ytor och spridning av sotpartiklar.

Algoritmer för energieffektivisering av bostäder genom förbättrad värmestyrning med hjälp av avancerad reglerteknik, optimering och artificiell intelligens har under flera år utvecklats av FCC i nära samarbete med Örebrobostäder och med stöd av Energimyndigheten. För att ta kommersialiseringen av den utvecklade lösningen vidare startades under året spin out-bolaget Algeno AB som också ingår i Chalmers Ventures portfölj.

CHALMERS NEXT LABS

Chalmers Next Labs AB bildades under 2023 som en integrerad del av Chalmerskoncernen, för implementeringen av Chalmers strategiska inriktning mot att bli ett universitet i världsklass, specifikt för målet om ett högeffektivt nyttiggörande av forskning för att möta samhällets behov. Bolagets inriktning är mot forskningsnära utveckling för att omvandla högskolans forskning till nytta för omgivande samhälle. Bola-

AKTIVITETER FCC OCH CHALMERS TEKNISKA HÖGSKOLA

	2023
Vetenskapliga artiklar och konferensbidrag	33 varav 16 gemensamma
Industridoktorander	10 varav 1 doktorsexamen
Studentsamarbeten	12
Examensarbeten	2

get ska erbjuda en miljö med tillväxtpöjligheter för delar av högskolans nuvarande forskningsverksamhet som är orienterad mot forskningsnära utveckling. Verksamheten i bolaget ska ske med extern finansiering.

Under året har ramarna för Chalmers Next Labs operativa verksamhet definierats, operativa funktioner har etablerats och de första anställningarna av personal har gjorts. Bolaget har påbörjat uppbyggnad av en testbädd för kvantdatorer i nära samverkan med högskolan och med finansiering av Knut och Alice Wallenbergs stiftelse. Den färdiga kvantdatortestbädden kommer att göras tillgänglig för både näringsliv och akademi. Bolaget arbetar med förutsättningarna för etablering av flera andra konkreta forskningsnära projekt i nära samverkan med näringslivet och högskolan.

”Bolaget har påbörjat uppbyggnad av en testbädd för kvantdatorer”

Ytterligare händelser under året

CHALMERS PRIS FÖR GENOMSLAG I SAMHÄLLET – CHALMERS IMPACT AWARD

I november delades Chalmers pris för genomslag i samhället ut för sjätte gången. Priset instiftades för att ge Chalmers möjlighet att premiera och uppmärksamma individerna som står bakom nyttiggörandet. Priset sätter fokus på de bidrag som Chalmers forskning och kunskap ger samhället. 2023 års pristagare, Bo Galle och Santiago Arelleano, från institutet Rymd-, geo och miljövetenskap, prisades för sina insatser som inneburit samhällsvis spridning av forskning och gedigen kunskap inom området geovetenskap och fjärranalys. Tack vare en utveckling av en säker metod för mätning av gasemissioner från vulkaner till ett lågt pris och initierandet av nätverket Novac finns metoden i 22 länder och övervakar totalt 60 vulkaner med 200 mätstationer. Metoden är idag en vedertagen metod för vulkanövervakning globalt.

KVALITETSARBETE

Under året påbörjades lärosätets arbete med att ta fram en självvärdering av verksamhetens insatser inom samverkan och nyttiggörande. Självvärderingen ska lämnas till UKÄ i början av 2024.

UPPMÄRKSAMHET FRÅN ANDRA

Såväl forskare som studenter och alumner från Chalmers har under året uppmärksammats för sina insatser att omvandla kunskap till samhällsnytta. Nedan följer ett axplock:

Kungliga ingenjörsvetenskapsakademien (IVA) presenterar årligen en lista med utvalda forskningsprojekt med affärspotential – 2023 på temat teknik i mänsklighetens tjänst. De utvalda forskarna bidrar med aktuella forskningsprojekt som

har potential att skapa nytta, exempelvis genom industriell kommersialisering, affärs- och metodutveckling eller samhällspåverkan. Med nio projekt fördelat över flera institutioner placerar sig Chalmers i topp bland svenska lärosäten på IVA:s lista.

Tidningen Ny Teknik samlar årligen Sveriges främsta unga teknikbolag på en lista, den så kallade 33-listan. På listan finns bolag som har potential att förändra sina branscher och lösa stora framtidsutmaningar. 2023 års lista innehåller sju bolag med ursprung på Chalmers: Amferia, Atley Solutions, Elypta, Envue Technologies, Heart Aerospace, Nyctea Technologies och Modvion. Chalmers Ventures är delägare i sex av dessa bolag.

EU-kommissionens utlysning WomenTechEU, med inriktning på innovativa deeptech-företag med kvinnliga grundare, presenterade under året sin lista med lovande europeiska bolag. Tre av de totalt 134 bolagen är baserade på forskning från Chalmers och är portföljbolag hos Chalmers Ventures: Adorbi (vd Hanna Johansson), Envue Technologies (vd Ellen Andréasson), Navari (vd Madeleine Gustavsson). Varje företag erhåller 75 000 euro i bidrag.

FRAMGÅNGSRIK FÖRSÄLJNING AV PORTFÖLJBOLAGET MINALYZE

Chalmers Ventures har genomfört en framgångsrik exit genom försäljningen av portföljbolaget Minalyze. Det totala försäljningsvärdet var 326 miljoner kronor och Chalmers ägarandel var vid tidpunkten 13 procent. Minalyze är en branschpåverkande pionjär inom utvecklingen av avancerade analysinstrument och programvara för geologisk datainsamling. Medgrundarna Annelie Lundström och Mikael Arthursson har verkat i bolagets ledning sedan starten 2009, då de var studenter på Chalmers entreprenörskola. Minalyze har under åren erhållit investeringar från Chalmers Ventures.

Chalmersgemensamt utvecklingsarbete

Verksamhetsutveckling som berör flera eller alla verksamhetsområden samt större projekt som tilldelats resurser genom lärosätesövergripande prioriteringar.

Samordnat kvalitetsarbete

Arbetet med att utveckla mer samspelta processer för kvalitetssäkring och -utveckling inom kärnverksamheten har fortsatt under 2023. Ett första steg var en ny kvalitetspolicy som fastställdes under våren. Den nya policyn ersatte de tidigare gällande kvalitetspolicyerna för grund- och forskarutbildning, och omfattar nu även forskning och nyttiggörande.

Därutöver har arbetsformerna för kvalitetsarbetet på ledningsnivå setts över. Initialt har arbetet inriktats på ökad överhörning mellan funktionen kvalitetssamordnare och de rektorsnära ledningsstöden.

Ett samlat Campus

I februari 2023 togs rektorsbeslut om att Johanneberg ska vara högskolans samlade campus. Chalmers är ett campusuniversitet som vill erbjuda såväl medarbetare som studenter fysiska miljöer som stöttar i att ta oss mot målbilden att vara ett globalt ledande tekniskt universitet. Campusmiljön ska vara stödjande för den akademiska prestationen. Lindholmen kommer att få en stärkt profil mot samverkan med industri och samhälle. Det blir en viktig nod för Chalmers som exponeringsplats för innovation och företagsintegrerad forskning och utbildning. Projektet innebär att cirka 2 500 studenter och 250 medarbetare som idag finns på Lindholmen, i framtiden kommer att ha sina studie- och arbetsplatser på Johanneberg istället. Arbetet sker etappvis och beräknas vara fullt genomfört 2029.

Servicecenter och entré

Under sen höst 2023 öppnade ett nytt servicecenter vid Chalmers huvudentré på Chalmersplatsen. Det har funnits ett behov av att skapa en plats på campus Johanneberg där Chalmers kan möta studenter, medarbetare, besökare, gäster och allmänhet. I linje med ambitionerna att bli ett universitet i världsklass ger servicecentret möjlighet att i utökad omfattning vara en mötesplats för och ge samlad service till dessa grupper. Centrumet fungerar som en så kallad första linjens support och en kontaktyta för flera av Chalmers verksamhetsstöds olika avdelningar. Några av de tjänster som erbjuds från start är: utlämning av passerkort till anställda, svar på frågor från studenter, enklare it-support, hittegodshantering, hjälp att hitta rätt på campus, mottagning av besökare.

Ny externwebb

Chalmers lanserade under 2023 en ny extern webbplats, efter ett projekt som pågått sedan februari 2022. Webbplatsen har både ersatt den tidigare Chalmers.se och den så kallade Studentportalen. Arbetet har skett på förhållandevis kort tid, drivet av att livslängden för den gamla tekniska plattformen löpt ut; utveckling och support hade upphört. Projektet är avslutat och systemet är överlämnat till förvaltning, men visst utvecklingsarbete kvarstår.

”Chalmers är ett campusuniversitet som vill erbjuda såväl medarbetare som studenter fysiska miljöer som stöttar i att ta oss mot målbilden att vara ett globalt ledande tekniskt universitet”

Uppdaterat stöd till utbildningsadministration

Chalmers står inför en större utvecklingsinsats när det gäller utbildningsadministrativa lösningar inom Verksamhetsstödet. Behovet är dels pådrivet av ökad digitalisering, vilket i sin tur ställer krav på robusta och moderna lösningar, dels det faktum att dagens lösningar är tekniskt föråldrade. Nya lösningar är också en förutsättning för att kunna stötta projektet Ett samlat campus. Ett antal delprojekt är identifierade inom utbildningsplanering, schemaläggning och digitaliserad tentamensrättning där delar påbörjats 2023 och resterande påbörjas 2024.

Utvecklat säkerhetsarbete

Säkerhetsarbetet blir alltmer omfattande och ställer krav på kunskaper inom nya områden. På uppdrag av universitetsdirektören har det under 2023 hållits ett par större arbetsmöten för personer i Chalmers verksamhetsstöd som på olika sätt arbetar med säkerhetsfrågor. Syftet har varit att samordna och resursätta olika behov inom säkerhetsområdet. Därutöver har det tagits fram en handlingsplan för säkerhetsarbetet.

Arbete med ”onboarding”

Arbetet med introduktion av nyanställda, onboarding, är under ständig utveckling och Chalmers HR-avdelning – delvis genom funktionen International Staff Mobility Office, ISMO

– har ett övergripande ansvar för att tillhandahålla aktiviteter, samordna arbetet samt ta fram nödvändigt material. En stor del av materialet är digitalt och under 2023 filmades bland annat en ny välkomsthälsning för nyanställda med den nytillträdde rektorn.

Under året har även förberedelser skett för att inrätta ett enkelt digitalt systemstöd som hjälper organisationens alla linjefchefer att ta sitt ansvar för att varje nyanställd får del av alla delar i ett bra introduktionsprogram.

Varumärkesarbete

Arbete med att upprätta en effektiv varumärkesstrategi sattes igång under året. En första del var att slå fast att helägda bolag ska använda Chalmers som varumärke, och att detta varumärke då ska representera kärnverksamheter med forskning, utbildning och nyttiggörande. Vidare beslutades att dessa bolag ska ha en gemensam visuell identitet. En sådan ska tas fram och implementeras under 2024.

Arbetet med Chalmers portföljstrategi för varumärken är indelat i 13 olika verksamhetsområden. Det omfattar hela den formella stiftelsekoncernen, men även övriga kontrollerade stiftelser samt Chalmers externa varumärkessamarbeten. Tillsammans bildar dessa en koncernövergripande portföljstrategi för Chalmers varumärken. Under det gångna året har portföljstrategisk utveckling även påbörjats inom områdena: institutioner, utbildningar och forskningsinfrastrukturer.

Under 2023 har även en koncernövergripande strategi för ett effektivt juridiskt varumärkesskydd utvecklats för planerad implementering 2024.

Hållbarhetsrapport

Chalmers tekniska högskola AB

Styrelsen och rektor/verkställande direktör för Chalmers tekniska högskola AB (omnämnd som högskolan i texten), organisationsnummer 556479-5598 med säte i Göteborg, levererar härmed följande hållbarhetsrapport för verksamhetsåret 1 januari 2023 till 31 december 2023. I rapporten har hänvisningar under rubrikerna gjorts för att kunna relatera till respektive uppdragskrav och/eller lagkrav.

Grund för hållbarhetsrapporteringen

Avtal med staten Bilaga 2 punkt 4. Hållbar utveckling

Hållbarhetsrapporten grundar sig på Chalmers tekniska högskolas verksamhet och vision.

”Hållbar utveckling är sedan länge prioriterat för Chalmers och ett av våra profilmråden. Idag är det viktigare än någonsin att vi agerar för att vara en hållbar verksamhet och ett föredöme, då en stark profil inom hållbar utveckling är en förutsättning för att på sikt vara ett attraktivt europeiskt framstående lärosäte”¹

I sitt utförande tar rapporten sina utgångspunkter i Årsredovisningslagen (ÅRL), Chalmers Avtal med staten för 2023 (där Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling ingår), Klimatramverket för universitet och högskolor² och delar av EU:s direktiv Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) om företags hållbarhetsrapportering, det vill säga kommande ESRS krav (European Sustainability Reporting Standards). Anledningen till att ta med kommande EU-krav är att de redan nu utgör en del i högskolans arbete med att utveckla hållbarhetsrapporteringen.

Chalmers organisation och verksamhet

ESRS 2. Allmänna upplysningar GOV-1

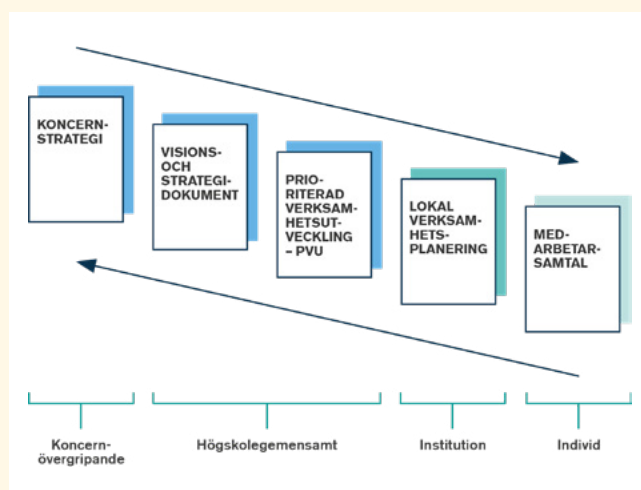
Chalmers tekniska högskola AB är helägt av Stiftelsen Chalmers tekniska högskola – högskolan är det absolut största bolaget och den största verksamheten i Chalmerskoncernen. Stiftelsen ska verka för att högskolan bedriver utbildning och forskning på internationellt hög nivå inom tekniska, matema-

tiskt-naturvetenskapliga och därmed samhörande vetenskaper enligt ägardirektiv till Chalmers tekniska högskola AB. Stiftelseformen ger högskolan möjlighet att själv utforma den interna organisationen och tjänstestrukturer samt att hantera anställningsfrågor på andra sätt än statliga lärosäten. Stiftelseformen som ett aktiebolag medför också en linjeorganisation där enskilda personer fattar besluten och där ledningsgrupper, råd och nämnder fungerar som rådgivande organ.

Chalmers tekniska högskola AB bedriver utbildning, forskning och nyttiggörande inom teknik, naturvetenskap, sjöfart, arkitektur samt ämneslärarutbildning inom naturvetenskap/teknik. Högskolans huvudsakliga intäkter kommer från såväl statliga departementsmedel och forskningsråd som externa finansierare.

Högskolans verksamhet regleras i ett långsiktigt avtal med svenska staten, som kompletteras med årliga avtal, där det regleras hur högskolan ska rapportera arbetet med bland annat hållbar utveckling. Den reglering som gäller vid statliga lärosäten genom högskolelagen och högskoleförordningen motsvaras på Chalmers av interna styrdokument vilka beslutas av rektor, tillika verkställande direktör för högskolan.

Styrelsen för högskolan ansvarar övergripande för planering, samordning och uppföljning av verksamheten. Rektor/vd svarar för den samlade verksamheten inför styrelsen. Kompletterad redovisning av styrelsens sammansättning finns på sidan 53. Rektor för högskolan är adjungerad i styrelsen. Högskolans styrelse fattar beslut enligt bolagsordningen.

Figur 1. Bilden visar sambandet mellan Chalmers vision, prioriterad verksamhetsutveckling, handlingsplaner och medarbetarsamtal.

¹ Prioriterad verksamhetsutveckling – fokus förberedande fas till 2025 med utblick mot 2029, C 2023-0890

² Klimatramverket, framtaget av Chalmers tekniska högskola AB, Kungliga tekniska högskolan och Göteborgs universitet, är ett ramverk för lärosätesspecifika klimatstrategier med syfte att engagera universitet och högskolor i Sverige att, förutom att genom utbildning, forskning och samverkan fortsatt bidra till att motverka klimatförändringar, även minska den egna klimatpåverkan. Det beskriver hur universitet och högskolor kan förhålla sig till Parisavtalets intentioner om att den globala temperaturökningen ska hållas långt under 2 grader.

Chalmers tekniska högskola AB ansvarar för att driva den akademiska utbildnings- och forskningsverksamheten på uppdrag av svenska staten. Den operativa verksamheten leds av rektor/vd med stöd av högskolans ledningsgrupp. I ledningsgruppen ingår pro- och vicerektorer, universitetsdirektör, prefekter, fakultetsrådets ordförande, studentkårsordförande, chef för rektorsstaben, HR-chef, ekonomichef samt kommunikationschef. Ledningsgruppen består av 13 män och 9 kvinnor. Ledningsgruppen ansvarar för att samtliga verksamhetsområden samverkar och driver högskolans utveckling framåt. På samtliga ledningsnivåer inom högskolans organisation finns det studentrepresentation i form av utsedda representanter från Chalmers studentkår.

Fakultetsrådet är ett representativt organ för den tekniska fakultetens lärarkollegium. Som rådgivande organ till rektor ska fakultetsrådet fungera som en länk mellan fakulteten och högskolans ledning.

Högskolans verksamhet i form av utbildning och forskning sker vid 13 institutioner. De övergripande uppdragen inom utbildning, forskning och nyttiggörande samordnas och utvecklas genom institutionsöverskridande verksamhet i en matrisorganisation. Styrkeområdena bildades 2011 och är designade för att kunna hantera disciplinöverskridande komplexa samhällsutmaningar i samverkan med externa parter.

Högskolans utbildningsverksamhet representerar många olika områden och perspektiv, från förutbildning genom tekniskt baserat till 27 grundprogram och ett 40-tal specialiserade masterprogram som är öppna för studenter från hela världen. Högskolan erbjuder även en mängd olika utbildningsalternativ inom ramen för det livslånga lärandet.

Högskolans grundutbildning är organiserad i en matrisorganisation, där vicerektor för utbildning och livslångt lärande leder fem utbildningsområden som går tvärs över institutionerna. Vicerektor har som stöd i sitt arbete grundutbildningens ledningsgrupp som består av ledare för utbildningsområden, studentrepresentant, rådgivare samt avdelningschef för Student- och utbildningsavdelningen (adjungerad).

Vidareutveckling av hållbarhetsarbetet

Avtal med staten Bilaga 2 punkt 4. Hållbar utveckling

De nämnda EU-kraven på hållbarhetsrapportering har gjort att högskolan börjat följa upp verksamheten utifrån väsentliga hållbarhetsområden.

Under 2023 har Chalmers tekniska högskola AB:s hållbarhetspolicy uppdaterats och beslutats av högskolestyrelsen.

Väsentliga hållbarhetsfrågor

För att kunna möta ESRS-kraven på hållbarhetsrapportering, har högskolan under våren 2023 tagit fram en så kallad dubbel väsentlighetsanalys, där verksamhetens viktigaste hållbarhetsfrågor identifieras. Som underlag till analysen har enkätfrågor skickats till utvalda lärosäten (Jönköping University, Luleå tekniska högskola, Kungliga tekniska högskolan, Handelshögskolan i Stockholm och Sveriges lantbruksuniversitet) som antingen är stiftelsehögskolor eller har liknande organisationer och arbetssätt som Chalmers tekniska högskola AB. Enkätfrågorna följdes upp med ett digitalt

möte med representanter från respektive lärosäte för att fördjupa vissa frågeställningar. Tre av lärosätena var positiva till en dialog om hållbarhetsarbetet på sitt lärosäte. Eftersom Chalmers tekniska högskola AB är en stiftelsehögskola har även vd:n för Stiftelsen Chalmers tekniska högskola intervjuats om pågående och kommande hållbarhetsfrågor.

För att nå intressenter och samarbetspartner, skickades en enkät till strategiska samarbetspartner som representerar både industrin och offentlig verksamhet. Komplet lista över Chalmers strategiska partner finns i kapitlet Ledning och organisation sida 10.

En enkät har även skickats ut till anställda och studenter för att få underlag till högskolans fokus inom hållbarhetsområdet. Konsultbolaget 2050 Consulting AB har även intervjuat den centrala miljöfunktionen (en del av högskolans HR-avdelning).

VÄSENTLIGHETSANALYS

Det underlag som konsultbolaget fått ta del av och de intervjuer de själva genomfört, har legat till grund för den dubbla väsentlighetsanalysen. Vid två olika tillfällen diskuterade representanter från högskolans ledning (samtliga vicerektorer, HR-chef, ekonomichef, studentrepresentant, två prefektrepresentanter och rådgivare till vicerektor för campus och hållbar utveckling) hur högskolan påverkar omgivningen och vad i omvärlden som påverkar högskolan finansiellt kopplat till hållbarhetsområdet.

Utifrån den dubbla väsentlighetsanalysen har åtta områden identifierats som väsentliga för högskolans hållbarhetsarbete:

- Påverkan på samhället, inklusive politisk påverkan, kunskaps spridning och nyttiggörande
- Medarbetarnas hälsa, säkerhet och arbetsvillkor
- Studenternas hälsa och säkerhet
- Lika behandling och möjligheter för alla
- Klimatpåverkan / Energianvändning
- Materialanvändning
- Arbetsvillkor i värdekedjan
- Korruption och oegentligheter

Utifrån de identifierade områdena har ansvariga för respektive område utsetts inom högskolans ledning som i arbetsgrupper har diskuterat respektive område, vad inom områdena man ska fokusera på samt tagit fram förslag på mål och aktiviteter för uppföljning. Fortsatta dialoger om målsättning och uppföljning kommer att ske under 2024.

Påverkan på samhället, kunskapsspridning och nyttiggörande

ESRS S3 Påverkade samhällen

Chalmers tekniska högskola AB ska som universitet ha ett betydande inflytande på samhällsdebatten och bidra till att öka allmänhetens kunskap om hur vetenskap och forskning bidrar till god samhällsutveckling och en hållbar värld.

Två av de övergripande målen för högskolans verksamhet är att:

- Etablera Chalmers tekniska högskola som ett av Europas främsta tekniska universitet där lärare och forskare regelbundet uppmärksammas för sin höga kvalitet och framåtanda såväl nationellt som internationellt, samt att forskningen håller högsta internationella klass.
- Öka såväl kvalitet som effektivitet i utbildningen som genom innehåll och format innovativt och relevant adresserar nuvarande och framtida samhällsutmaningar.

Det är också nödvändigt att tidigt uppmuntra och stärka unga att ta sig an tekniska och naturvetenskapliga utbildningar/utmaningar. Högskolan stöttar och uppmuntrar lärande i tidiga åldrar och samarbetar med skolor i regionen.

De insatser som gjorts är bland annat:

- Att höja matematikkunskaper via digitala och fysiska läxhjälpinsatser i utsatta områden där elever behöver stöd att höja sina kunskapsmål. Högskolan vill motverka snedrekrytering och nå ut brett till alla unga människor. En breddad rekrytering till lärosätet och ökad mångfald leder till att utbildningens kvalitet ökar.
- Teknikutmaningar för grundskoleelever med fokus på hållbara lösningar på komplexa samhällsproblem. Eleverna arbetar enligt innovations- och designprocesser och får en inblick i hur ingenjörer arbetar.
- I samarbete med Riksidrottsförbundet och Street Games Academy erbjuder högskolan tillsammans med fyra lärosäten läxhjälp, mentorskap och kostkunskap. Syftet är att använda idrottens dragningskraft på ungdomar för att få dem att öka sin studiemotivation och förbättra sina studieresultat.

Högskolans utbildningar bidrar med kunskap och verktyg för att ge examinerade studenter förutsättningar för att leda och driva den nödvändiga klimat- och hållbarhetsomställning till ett mer hållbart samhälle. Ingenjörer, naturvetare och arkitekter behöver kunna hantera och lösa komplexa frågeställningar. Då högskolans utbildningar vilar på vetenskaplig grund och forskarna tar aktiv del i undervisningen, får även studenterna tillgång till aktuell forskning inom områdena.

I utbildningssatningen Tracks ges studenter möjlighet att läsa ämnesöverskridande kurser med studenter från andra program vilket gör dem bättre förberedda för att kunna lösa framtidens globala samhällsutmaningar. Tanken är att Tracks ska leda till ökat samarbete mellan ämnesområden och med industrin kring aktuella utmaningar. Tracks-kurserna är även öppna för Chalmersalumnerna vilket bidrar till livslångt läran-

de. Ambitionen är att ha ett 30-tal Tracks- kurser i gång samtidigt och det är en av de största satsningarna som har gjorts på utbildningsverksamheten i Chalmers historia.

En stor del av forskningen på högskolan är utmaningsdriven och blir ett viktigt bidrag till samhällets omställning. Högskolans styrkeområden stödjer ambitionen att kraftsamla kring de stora samhällsutmaningar som kräver uppslutning och samverkan mellan flera olika discipliner och externa parter.

Vicerektor för forskning har beslutat att inrätta fyra tematiska områden (preliminärt benämnda som Hav, Rymd, Stad och land samt Grundläggande vetenskaper) för att skapa förutsättningar för effektiv intern mobilisering inom områdena. Dessa ska främja kunskapsutbyte och samarbete, ha mandat att företräda högskolan i externa forum samt ha mandat att värdera och prioritera vilka externa forum och samarbeten på hög nivå högskolan bör delta i.

ÅRLIG UPPFÖLJNING AV PUBLIKATIONER SOM BIDRAR TILL DE GLOBALA MÅLEN

Forskningsresultat som relaterar till något av FN:s globala hållbarhetsmål (Sustainability Development Goals, SDG) följs upp årligen. Andelen Chalmerspublikationer från de senaste fem åren som, enligt Elseviers metod³, kan kopplas till minst ett av dessa mål är 30,8 procent. Med undantag för 2023, där citeringar ännu inte hunnit registreras, har 11 procent av publikationerna använts som underlag vid policyskapande världen över.

I genomsnitt har publikationerna som stödjer ett SDG fått 18 citeringar var. Publikationer som citerats i en policy har i genomsnitt 43 citeringar var. För samtliga publikationer är genomsnittet 16 citeringar.

Chalmers finns bland de 75 universitet i världen som publicerar flest artiklar inom två av målen, SDG 9, ”hållbar industri, innovationer och infrastruktur” samt SDG 12, ”hållbar konsumtion och produktion”. Även inom SDG 7, ”hållbar energi för alla” ligger Chalmers publiceringar högt internationellt sett, på plats 92.

Medarbetarnas hälsa, säkerhet och arbetsvillkor (Personal)

ESRS S1 Den egna arbetskraften

Antal anställda i december var 3 434 personer (2022 var motsvarande siffra 3 193 personer). Antalet årsarbetare var 3 014 (2 862).

Under det senaste året har antalet anställda ökat med 241 personer, omräknat till årsarbetare är ökningen 152. Ökningen kopplat till årsarbetare utgörs till största del av post docs och doktorander (cirka 90 årsarbetare), cirka 10 årsarbetare är docenter och universitetslektorer och resterande ökning (cirka 50 årsarbetare) utgörs av kategorin teknisk/administrativ personal. Doktoranderna utgör den största yrkeskategorin på högskolan, som har drygt 800 doktorander vilket motsvarar en fjärdedel av det totala antalet anställda.

³ Elsevier, som äger databasen Scopus, har utvecklat en metod baserad på söksträngar kompletterad med maskininlärning för att identifiera publikationer som kan kopplas till visst SDG.

CHALMERSPUBLIKATIONER SOM KAN KNYTAS TILL FN:s HÅLLBARHETSMÅL ENLIGT ELSEVIERS METOD

	2023 ⁴	2023	2022	2022	2021	2021	2020	2020	2019	2019
	Antal	Andel %	Antal	Andel %	Antal	Andel %	Antal	Andel %	Antal	Andel %
SDG 3: God hälsa och välbefinnande	154	5,8	183	6,5	199	6,5	157	5,1	175	5,6
SDG 7: Hållbar energi för alla	321	12,2	361	12,8	382	12,4	374	12,0	338	10,7
SDG 9: Hållbar industri, innovationer och infrastruktur	190	7,2	235	8,4	248	8,1	265	8,5	210	6,7
SDG 11: Hållbara städer och samhällen	114	4,3	126	4,5	107	3,5	130	4,2	106	3,4
SDG 12: Hållbar konsumtion och produktion	97	3,7	121	4,3	106	3,4	119	3,8	109	3,5
SDG 13: Bekämpa klimatförändringarna	150	5,7	134	4,8	129	4,2	132	4,3	101	3,2
Totala antalet SDG-publikationer exkl. dubletter	828	31,4	1160	41,2	1171	38,1	1177	37,9	1039	33,0
Chalmers totala publikationsmängd	2640		2814		3073		3104		3146	

Tabellen ovan anger hur många av Chalmers publikationer som relaterar till respektive SDG och hur stor del av Chalmers totala publikationsmängd per år som relaterar till något SDG.

Att kategorierna post docs och doktorander ökar mest är troligen en postpandemi-effekt eftersom flera anställningar då sköts på framtiden. Samtidigt har högskolan varit framgångsrik i att attrahera externa medel till dessa personalkategorier. En stor andel av ökningen bland den administrativa personalen är studentmedarbetare, en kategori som tidigare i större utsträckning varit timavlönad. Inom teknisk personal (som utgör hälften av ökningen av teknisk/administrativ personal) återfinns huvudsakligen forskningsingenjörer. Andelen årsarbetare som tillhör kategorin lärarpersonal och annan undervisande och forskande personal ligger på cirka 70 procent, vilket är på samma nivå som 2022 och 2021, (2020 och 2019 var siffrorna 68 respektive 69 procent).

Personalomsättningen bland tillsvidareanställd personal har under året varit 5,7 procent (2022 8,4 procent, 2021 8 procent). I omsättningssiffran återfinns även en verksamhetsövergång till Göteborgs universitet från en tidigare mellan lärosätena gemensam centrumbildning. De högre siffrorna för 2021 och 2022 var starkt kopplade till högskolans personalneddragningar (under 2021 och som fortgick in i 2022). Dagens siffra på 5,7 procent är en tillbakagång som närmar sig tidigare nivå på 4–5 procent. För personal som har lämnat högskolan på egen begäran är omsättningen 4 procent, vilket är en ökning jämfört med fjolårets 3,6 procent. Inom kategorin administrativ personal är omsättningen 6 procent.

Personalomsättningen upplevs lite för hög inom vissa områden när det gäller administrativ personal. Högskolans ambition är att få en ökad kontinuitet och kommer att arbeta med att säkerställa att högskolan är en attraktiv arbetsgivare.

Mer personalstatistik (sjukfrånvaro och föräldradighet) redovisas sist i hållbarhetsrapporten.

För att medarbetare ska ha ett hållbart arbetsliv är det viktigt att arbeta med den organisatoriska och sociala arbetsmiljön (OSA) på ett strukturerat sätt. Enligt arbetsmiljölagstiftningen ska högskolan ha tydliga mål inom organisatorisk och soci-

al arbetsmiljö som leder till en mer hållbar arbetsplats. Under 2023 har följande mål för den organisatoriska och sociala arbetsmiljön tagits fram:

- Alla chefer med uppgiftsfördelning inom arbetsmiljö ska ha genomgått utbildning inom organisatorisk och social arbetsmiljö och agerande mot kränkande särbehandling.
- Alla medarbetare ska ha kännedom om vilka arbetsuppgifter som ska utföras med tydliga förväntningar och regelbunden uppföljning.
- Samtliga nyanställda ska få en introduktion som tydliggör verksamhetens syfte, uppdrag och arbetsinnehåll.
- Alla incidenter ska anmälas, utredas och åtgärdas gällande organisatorisk och social arbetsmiljö.

Under kommande år kommer högskolan att arbeta med att förtydliga målen ytterligare, utifrån krav och rapporteringsstandarder inom ESRS (European Sustainability Reporting Standards).

Arbetsmiljön följs regelbundet upp av chefer, i uppföljningsmöten på institutionerna och med hjälp av ronder. När det gäller den organisatoriska och sociala arbetsmiljön har uppföljningar genomförts under året med stöd av arbetsmiljöfunktionen (en del av HR-avdelningen). Det har också genomförts utbildningsinsatser gällande OSA för chefer. Det finns även tillgång till online-utbildning rörande kränkande särbehandling via Partsrådet⁵. En intern utbildning inom området kommer att lanseras under 2024.

Incidenthanteringssystemet (IA⁶) har under året implementerats i hela verksamheten. Systemet gör det lättare att rapportera, följa upp och åtgärda händelser, men ger också möjlighet att göra sammanställningar och rapporter på en

⁴ Värdet för 2023 är preliminärt, alla publikationer är inte indexerade i Scopus än. Avläst i analysverktyget SciVal, som baseras på litteratordatabasen Scopus, 2024-01-23. Inkluderade publikationstyper: Articles, reviews, conference papers, books and book chapters. Andel avser andel av Chalmers totala publikationsmängd aktuellt år. En och samma publikation kan vara kopplad till mer än ett SDG. Totala antalet SDG-publikationer är därför mindre än summan av publikationer för de enskilda SDG:erna.

⁵ Rådet för partsgemensamt stöd på det statliga avtalsområdet – Partsrådet erbjuder verktyg, tjänster, inspiration och kompetensutveckling som stärker arbetet med att lösa olika uppgifter och utmaningar på statliga arbetsplatser runt om i landet. De parter som ingår är Arbetsgivarverket, Saco-S, Seko och OFR/S, P, O.

⁶ IA-systemet – för ett friskt och tryggt arbetsliv. Afa Försäkring har tillsammans med Svenskt Näringsliv, LO, PTK och branscherna utvecklat ett webbaserat system som stödjer det systematiska arbetet med att rapportera, följa upp och åtgärda händelser.

PERSONAL

	2023 Antal anställda	2023 Antal anställda varav kvinnor	2022 Antal anställda	2022 Antal anställda varav kvinnor	2023 Års- arbetare ¹	2023 Års- arbetare varav kvinnor	2022 Års- arbetare ¹	2022 Års- arbetare varav kvinnor
<i>Undervisande och forskande personal</i>								
Professor	228	44	229	42	194	39	194	37
Biträdande professor	134	35	128	34	124	33	125	34
Docent	153	51	148	45	149	50	142	43
Universitetslektor	70	25	66	21	66	22	64	20
Forskarassistent	49	24	49	26	47	22	47	26
Doktor	322	87	268	85	311	83	254	81
Tekniklektor	39	8	39	6	39	8	38	6
Universitetsadjunkt	5	1	6	1	5	1	5	1
Doktorand	837	305	811	291	822	296	787	283
Annan undervisande och forskande personal ²	607	182	544	157	360	113	363	109
Summa	2 444	762	2 288	708	2 116	667	2 018	637
<i>Teknisk och administrativ personal</i>								
Administrativ personal	723	501	657	457	644	449	611	425
Teknisk personal	267	102	248	92	254	97	233	85
Summa	990	603	905	549	898	546	844	510
Totalsumma	3 434	1 365	3 193	1 257	3 014	1 212	2862	1147
Adjungerade professorer ³	61	17	47	14	12	3	10	3

¹ Årsarbetare avser arbetad tid med hänsyn tagen till ledigheter längre än 1 månad, dock ej sjukfrånvaro.

² I kategorin Annan undervisande och forskande personal ingår bland annat forskare, senior forskare, gästlärare, gästprofessor, projektassistent, timplärare och amanuens.

³ Adjungerade professorer tjänstgör normalt 20 % vid Chalmers.

övergripande nivå. (SDG 8, 10). Adato är sedan 2022 högskolans system för chefer att ha en samlad dokumentation om sjukfrånvaro och rehabiliteringsinsatser för medarbetare. Adato ger, tillsammans med IA-systemet, en mer samlad bild av rehabiliteringsprocessen och bättre möjligheter att följa upp sjukfrånvaro och arbetsskador.

Antalet rapporterade arbetsmiljöincidenter har ökat, vilket kan förklaras av en ökande medvetenhet om vikten av att rapportera, uppbyggnad av en god preventiv säkerhetskultur och implementeringen av IA-systemet. Totalt 150 händelser har rapporterats under 2023, varav två allvarigare olyckor som rapporterats vidare till Arbetsmiljöverket. Högskolans funktioner för arbetsmiljö och miljö har stöttat de berörda samt vidtagit nödvändiga åtgärder i samråd med Arbetsmiljöverket.

Högskolan arbetar systematiskt och förebyggande med att förbättra arbets- och studiemiljön. Antalet arbetsskador, totalt och per kön för incidenter, dödsolyckor, olyckor, arbetssjukdom och riskobservation följs upp årligen av varje institution/verksamhet. (SDG 8)

Målsättningen är att alla chefer/ledare ska ha genomgått Chalmers arbetsmiljöutbildning redan under sina första månader som ny chef. Regelbundna repetitionstillfällen erbjuds därefter.

Tidigare besparingskrav och genomförda organisationsförändringar har i vissa delar av verksamheten skapat oro och press på medarbetarna, som oroar sig för effekterna av förändringarna såväl för egen del som för kollegor och för verksamheten i stort. Därför har en satsning på ett utbildningsverktyg med fokus på balans i arbetslivet och återhämtning,

ARBETSSKADOR OCH TILLBUD (ANSTÄLLDA OCH STUDENTER)

Kön	Incidenter totalt	Dödsolyckor	Olyckor	Tillbud	Arbets-sjukdom	Riskobs
2023	123	0	53	53	3	14
M	71	0	37	29	0	5
K	51	0	16	24	2	9
o/A	1	0	0	0	1	0
2022	75	0	42	22	2	9
M	30	0	19	9	1	1
K	38	0	20	9	1	8
o/A	7	0	3	4	0	0

NOT: Förkortningen O/A utläses okänt/annat kön/flera/inga personer. I tabellen (som är uppdelad på kön) redovisas antal incidenter som har rapporterats in. Incidenterna är indelade i olyckor, tillbud, arbetssjukdom och riskobservationer.

genomförts. Tillsammans med exempelvis arbetsmiljöutbildningar för chefer, kommer högskolan att fortsatt systematiskt arbeta för att minska upplevelsen av stress och oro hos medarbetarna.

I normalfallet görs en årlig medarbetarenkät som kompletterar övrig uppföljning. Detta gjordes inte under 2023, på grund av att en upphandling av ny medarbetarenkät med ny utformning gjordes. Därför uteblir 2023 års analys. Förhoppningen är att medarbetarenkäten framåt ska få högre svarsfrekvens med färre frågor än tidigare. Dessutom kommer det finnas möjlighet för chefer att skapa egna mini-enkäter för att följa upp viktiga frågor för sina medarbetare.

Antal hjärtstartare utplacerade i verksamheten har ökat. Under 2023 har vissa verksamheter genomfört hjärt- och lungräddningsutbildningar anpassade för att kunna hantera hjärtstartare och för att bibehålla den kompetens som redan

finns. 20 procent av alla medarbetare ska ha kunskaper och färdigheter i första hjälpen och det är viktigt att utrustning finns i tillräcklig omfattning för verksamhetens behov.

Under 2024 kommer det att säkerställas att samtliga lagkrav inom arbetsmiljölöslagstiftningen som Chalmers tekniska högskola berörs av, finns på intranätet i form av informationssidor, rutinbeskrivningar och checklistor.

UPPHANDLING AV RESEKONSULTTJÄNST

Högskolan önskar erbjuda medarbetarna en resebyråttjänst som bidrar till ett mer säkert och hållbart resande. Eftersom avtalet med den upphandlade resebyrån löper ut i januari 2025, har arbetet med kravställning för den kommande upphandlingen påbörjats.

Resebyråmarknaden har förändrats avsevärt efter pandemin. Permitteringar under pandemin har lett till problem med kompetensförsörjning och minskad reseefterfrågan har lett till viss omstrukturering av marknaden med uppköp och ägarbyten. För att förstå hur marknaden ser ut när det gäller resebyråleverantörer har en marknadsundersökning, det vill säga intervjuer genomförts med resebyråer med olika inriktningar under hösten 2023.

Parallellt med marknadsundersökningen har ett arbete med att revidera resepolicy gjorts. Dessutom har ett utvecklingsarbete inletts med målet att personal- och lönesystemet ska kunna användas även för reseanmälan, det vill säga anmälan om resplan och riskanalys. Under året har flygstatistik tagits fram per institution och tertial, för att möjliggöra en tydligare diskussion om resor och högskolans klimatpåverkan.

ERFARENHETER FRÅN PANDEMIN

Avtal med staten Bilaga 2 Punkt 4. Hållbar utveckling

Chalmers tekniska högskola har under året deltagit i REMM:s⁷ onlinemöten. Även om den huvudsakliga undervisningen åter bedrivs på campus, är de inspelningsstudior som byggts upp under pandemin fortsatt frekvent använda. I samtliga lärosalar finns möjligheten att spela in eller sända föreläsningar online, vilket många av lärarna återkommande använder. Medarbetarna på högskolan har fortsatt använt möjligheten till distansarbete som infördes 2022. Onlinemöten och hybridmöten har blivit en del av arbetsvardagen och används flitigt.

GRÖN RESPLAN – PENDLINGSENKÄTEN

En resvaneundersökning för campus Johanneberg, campus Lindholmen och Onsala/Råö initierades av Chalmersfastigheter och genomfördes i samverkan med högskolan och Akademiska Hus under oktober 2023. Undersökningen berörde resor till och från arbetet samt resor i tjänsten. Senast en resvaneundersökning gjordes var 2018.

Undersökningen genomfördes på grund av planerade byggnationer på Gibraltarvallen som bland annat kommer att påverka parkeringssituationen på campus Johanneberg. Resultaten kommer att användas för utveckling av campusmiljön, planering av parkeringsplatser, förbättring av cykelvägar och andra insatser som är mer anpassade efter anställdas behov, samt i dialog med Västtrafik och Göteborgs stad.

Enkäten har under hösten gått ut till samtliga medarbetare på Chalmers tekniska högskola och svarsfrekvensen var 46,5 procent. Resultatet tyder på att 80 procent av resorna till arbetet redan idag sker till fots, med cykel eller kollektivtrafik. Insatser som förbättrar möjligheten att gå, cykla och åka kollektivt underlättar därmed vardagen för den stora majoriteten medarbetare.

Även om merparten av antalet resor vid både arbetspendling och tjänsteresande sker med hållbara färdmedel är det en hel del resor som görs med bil vid arbetspendling och bil eller flyg vid tjänsteresor. Dessa resor ger upphov till merparten av koldioxidutsläppen från resandet. Undersökningen visar också att det finns potential till ett mer hållbart resande och att medarbetarna uppskattar engagemanget från högskolan i dessa frågor. Det finns därmed anledning att fortsätta arbetet med att underlätta och uppmuntra till ett mer hållbart resande. (SDG 11).

Studenternas hälsa och säkerhet

ESRS S4 Konsumenter och slutanvändare

Högskolan arbetar kontinuerligt för att se till att studiemiljön är trygg och inkluderande för alla studenter. Arbetet sker framför allt via det systematiska arbetsmiljöarbetet och resultatet av den årliga enkät som syftar till att kartlägga studenternas upplevelse av studiemiljön.

Årets resultat visar att studenternas nöjdhet med sin arbetsmiljö har fortsatt öka efter en tydlig nedgång under pandemin. Det område vars resultat har förbättrats mest är den sociala studiemiljön som bland annat handlar om hur man upplever kontakt med studiekamrater både under och utanför studierna.

Högskolan arbetar aktivt för studenternas hälsa genom systematiskt arbetsmiljöarbete. (SDG 3, 8).

Uppföljning sker årligen via arbetsmiljöronder i studentmiljö. Under 2023 har samtliga ronder genomförts och handlingsplaner för bland annat arbetsbelastning och återhämtning, samt inkludering i studentgruppen är framtagna. Högskolan har i dessa frågor ett nära samarbete med studentkåren, bland annat genom det studiesociala nätverket.

Högskolan fick under året in fler anmälningar än tidigare år. Ökningen består till stor del av anmälningar som handlar om en otrygghet som kan kopplas till ett tillfälligt förbud mot politiska manifestationer i november samt en manifestation i kärhuset i december. 12 anmälningar gällde otrygghet och bedömdes alla vara utifrån studentperspektivet. Högskolan har upprättat regler för hur personer som önskar göra en manifestation på campus ska gå till väga, detta för att manifestationer ska genomföras på ett sätt som gör att alla kan känna sig trygga. Bortsett från dessa 12 anmälningar som rör en väldigt specifik situation, var det ingen ökning av antalet anmälningar under 2023. 2023 var det färre personer som upplevt diskriminering men fler som upplevt enskilda händelser som kategoriseras som övrigt till exempel bedrägeri, stöld och hotfullt beteende.

⁷ REMM (Resfria/digitala möten i myndigheter) drivs av Trafikverket och ska samordna arbetet inom ett antal utvalda myndigheter.

NÖJDHETSINDEX⁹

	2023 Totalt	2023 Kvinnor	2022 Män	2022 Totalt	2022 Kvinnor	2022 Män	2021 Totalt	2021 Kvinnor	2021 Män
Jag är nöjd med den fysiska arbetsmiljön på Chalmers.	71	68	72	71	68	72	75	73	76
Jag upplever att det finns tydliga rutiner för vad jag ska göra vid brand.	63	61	65	63	61	65	67	65	69
Jag upplever att det finns rutiner för att förebygga olycka i min studiemiljö.	73	71	74	73	71	74	76	74	77
Jag vet vad jag ska göra vid utrymning.	59	61	56	59	61	56	63	61	74
Jag känner mig trygg på Chalmers	90	93	87	90	93	87	91	87	93

Tabellen ovan visar även resultat gällande målen att alla studenter ska veta vad de ska göra vid utrymning och att de ska uppleva campus som trygga, öppna och säkra.

ÄRENDEN SOM INKOMMIT VIA TRYGG PÅ CHALMERS

	2023	2022	2021
<i>Antal</i>	70	56	55
Trakasserier största kategorin är sexuella trakasserier, följd av kön och etnicitet	43%	57%	59%
Dåligt/otryggt bemötande	11%	23%	25%
Kränkande särbehandling	17%	11%	10%
Diskriminering	6%	5%	6%
Politisk manifestation	16%	–	–
Övrigt inklusive hot och våld	7%	4%	–

Tabellen visar hur många ärenden som inkommit via anmälningsfunktionen Trygg på Chalmers (anställda och studenter) under året och vilken kategori ärendena tillhör. (SDG 3, 4, 10)

Även nöjdhetsindex bland studenter har ökat framför allt när det gäller rutiner för brand och utrymning. Alla studenter har tillgång till en brandutbildning via den digitala lärplattformen Canvas⁸, som förbättrat deras kännedom om hur de ska agera. Under 2022 svarade många studenter som nyss avslutat distansstudier och som inte kände till högskolans campus så väl.

FÖRSÄKRING OCH HÄLSOVÅRD

Avtal med staten 9. Övrigt

Det förebyggande hälsoarbetet sker på flera plan inom Chalmers tekniska högskola AB. Högskolan erbjuder personskadeförsäkringar för studenter och ser till att studenterna har tillgång till hälsovård och särskilt förebyggande hälsovård för att främja studenternas fysiska och psykiska hälsa.

Den upphandlade studenthälsovården erbjuder förutom individuell hjälp även förebyggande föreläsningar på ämnen som: stresshantering och studiestrategier för studieovana, men också hur man kan hantera den mörka årstiden, det sistnämnda framför allt till hjälp för de internationella studenterna.

Högskolan har anställda kuratorer för att sänka tröskeln för att söka hjälp i tid. Studenthälsan samt kuratorsfunktionen erbjuder individuella samtal/bedömningar kring hälsa på plats men även digitalt för dem som önskar det. Högskolan har även utbildade MHFA-instruktörer (Mental Health First Aid) som under året utbildat både personal och studenters arbetsmiljöombud. Under kommande år ska detta arbete utvecklas för att nå fler målgrupper.

Studievägledarna är knutna till specifika program och har goda relationer med, samt god kunskap om, programmets studenter. I de uppföljningar som görs kan utmaningar inom programmet upptäckas, tidigt fånga upp studenter som har svårigheter och relevanta åtgärder sätts in. Studievägledarna har också erbjudit föreläsningar, webinarier och mottagning utan tidsbokning i både fysisk och digital form för att möta behoven hos bland annat studieovana studenter.

En annan viktig händelse är den lansering av webbsidan studenthälsa.se som skapats på uppdrag av regeringen och som ger studenter i landet likvärdiga förutsättningar att få ta del av förebyggande och främjande föreläsningar samt annan information som ska främja den psykiska hälsan hos studenterna. Studenthälsa.se samlar fakta, råd och guider till självhjälp inom studenthälsa på ett ställe.

Under året har lärosätet arbetat med kontinuerliga uppföljningar inom studentstödsverksamheten och tillsammans med studenthälsan och övriga aktörer samarbetat för att stärka studenthälsan på högskolan med fokus på det förebyggande och främjande arbetet. Detta kommer fortsätta under kommande år, liksom arbete med att göra studenthälsa.se känd för studenterna. Ytterligare prioriteringsområden är arbetet med alkohol- och drogfrågor.

Likabehandling – (Sociala förhållanden)

ESRS S1 Den egna arbetskraften

Högskolans långsiktiga arbete med jämställdhetsintegrering har fortsatt under året. Prioriterade områden har fortsatt varit jämställda löner, jämställd rekrytering och nolltolerans mot diskriminerande beteenden.

Högskolans samlade jämställdhets- och likavillkorsplan som finns på Chalmers.se har uppdaterats. Kunskap om könsbundna mönster avseende beroendeproblematik och våldsanvändning/utsatthet ingår numera i chefsutbildningen.

⁸ Canvas är ett lärandehanteringssystem med en programvara som används för undervisning, informationshantering, kommunikation och interaktion mellan studenter och lärare under en kurs.

Lönekartläggning

Lönekartläggningen för 2023 färdigställdes i september och information till ledningen om slutsatserna från kartläggningen gick ut i oktober i samband med förberedelserna inför lönerrevisionen. Ledningen uppmärksammades på löneskillnader inom tjänstekategorierna senior forskare, docent och universitetslektor med uppmaningen att se över och åtgärda i de fall där skillnaderna inte kan förklaras sakligt. (SDG 10)

För ett antal tjänstekategorier tydde befattningsklassificeringen (BESTA-kod)⁹, satt i relation till befintliga lönenivåer, på potentiellt felaktiga nivåbeskrivningar av arbetet. En översyn av klassificeringen planeras därför till början av 2024. En årlig systematisk uppföljning av BESTA-koderna har införts och förväntas säkra tillförlitligheten i underlaget för framtida lönekartläggningar.

Övriga iakttagelser från lönekartläggningen är att Chalmers har ett generellt högt löneläge vid en nationell jämförelse inom det statliga området. Det kan för framtiden vara relevant att titta närmare på likvärdiga verksamheter. Inom lokalvården, som i stort saknar jämförelsegrupper på Chalmers, konstaterades stora skillnader i lön sett till Chalmers allmänna löneläge och nationell statistik. Med detta som grund har extra medel tillförts i löneavtalen till lokalvården.

Likabehandling och icke-diskriminering ingår även vid kravställning av direkta- och offentliga upphandlingar med utgångspunkten i nationella konventioner kring mänskliga rättigheter. (SDG 3, 5, 8, 10, 12)

KÖNSBUNDNA STUDIEVAL/KÖNSSKILLNADER I REKRYTERING TILL PROGRAM

Avtal med staten 6. Breddad rekrytering och Bilaga 2 punkt 3. Jämställdhetsintegrering

Högskolan arbetar aktivt med aktiviteter för att främja, bibehålla och öka intresset för studier inom olika ämnesområden med särskilt fokus på underrepresenterade kön. Till ämnesområden med övervägande andel kvinnor kan nämnas arkitektur, design och bioteknik. Ämnesområden med övervägande andel män är till exempel sjöfart, maskinteknik, elektro-/datateknik och informationsteknik.

Högskolan genomför årligen evenemanget Camp Vera i syfte att motverka könsbundna studieval. Camp Vera ger intresserade unga kvinnor och ickebinära personer möjlighet att under en helg introduceras till elektroteknik, datateknik och informationsteknik.

REKRYTERING TILL UTBILDNINGSPROGRAM

Avtal med staten 6. Breddad rekrytering

Chalmers tekniska högskola AB följer årligen upp könskillnader i antagningsstatistiken. Kvinnor har typiskt sett varit en underrepresenterad grupp sett på helheten. Samtidigt är skillnaderna stora på programnivå, och i högskolans strategi för breddad rekrytering fastslås därför att arbetet ska vara inriktat på att skapa en bättre balans mellan könen på de pro-

⁹ BESTA (Befattningsgruppering för statistik). BESTA används som indelningsgrund för att gruppera och redovisa arbetsuppgifterna för anställda som ingår i den partsgemensamma lönestatistiken för det statliga avtalsområdet. BESTA har utvecklats partsgemensamt av Arbetsgivarverket, OFR/S, P, O, Saco-S och Seko.

POÄNGGENOMSTRÖMNING 2023

	Kvinnor	Män	Total
Civilingenjör/Arkitektur	92%	90%	91%
Högskoleingenjör	92%	87%	88%
Masterprogram	86%	86%	86%
Sjöfart	90%	88%	88%
Teknologie kandidat	89%	86%	87%

Tabellen ovan visar poänggenomströmningen, det vill säga hur stor andel av de poäng en student varit registrerad på som de har klarat av.

gram där det finns stora avvikelser från en önskvärd balans om 60–40 åt endera håll. Arbetet med att förbättra könskillnader kräver dock aktiviteter från tidiga år, redan i gymnasieskolan är könsfördelningen mellan kvinnor och män snedfördelad på de program som högskolan typiskt sett rekryterar ifrån. (SDG 4)

Högskolan har haft mycket goda utfall vad gäller jämställdhet i de senaste årens rekryteringar till forskarassistenter. I senaste rekryteringen anställdes 10 kvinnor av totalt 16 forskarassistenter (det vill säga 62 procent). Samtidigt är konkurrensen om de bästa forskarna mycket hård. Det är därför centralt att stötta övergången från forskarassistent till docenttjänst och vidare inom befordringsgången för att nå högskolans långsiktiga målbild att den kompetens som rekryteras stannar kvar i fakulteten på längre sikt.

STRATEGI FÖR JÄMSTÄLLDHET I UTBILDNINGEN

Avtal med staten 4. Jämställdhet

Chalmers tekniska högskola AB har för sin utbildningsverksamhet antagit en strategi för integrering av jämställdhet, likabehandling och mångfald. I strategin finns fastslagna mål för undervisningens utformning och genomförande såväl som för de kompetenser studenterna behöver ha med sig efter examen för att kunna bidra till jämställdhet, likabehandling och mångfald i samhället både inom ramen för det arbete de utför och i rollen som kollega och ledare. Samtliga utbildningsprogram följs upp med avseende på implementering av strategin. (SDG 5)

GENOMSTRÖMNING UPPDELAT PÅ KÖN

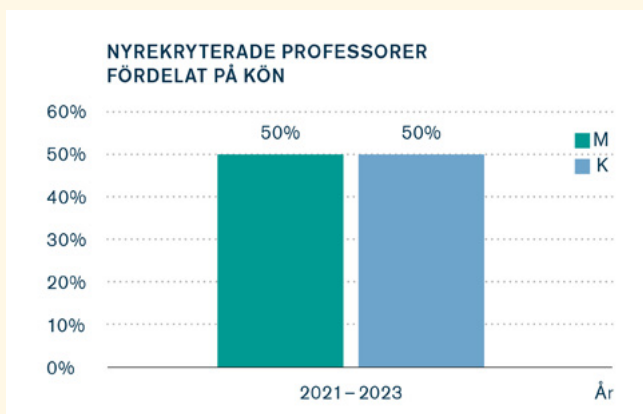
Chalmers följer upp poänggenomströmning för olika typer av utbildning. Kvinnor har som grupp högre poänggenomströmning än män i de flesta fall, vilket kan förklaras av att de i genomsnitt antagits med högre meritpoäng än män. Kvinnor har i allmänhet något högre betyg från gymnasiet än män.

Gender initiative for excellence (Genie)¹⁰

Chalmers jämställdhetsstrategi Avtal med staten 4. Jämställdhet och 5. Nyrekryterade professorer

Enligt avtal med staten ska Chalmers verka för att det under 2021–2023 ska vara minst 34 procent kvinnor bland nyrekryterade professorer. I målet inkluderas befordrade professorer

¹⁰ Genie finansieras av Chalmersstiftelsen och har en budget på 300 miljoner kronor över tio år fram till 2028. Genies två övergripande mål: 1. Öka andelen kvinnor i fakulteten ända upp på professorsnivå till 40 procent. 2. Undanröja strukturella och kulturella hinder som hindrar kvinnors karriärer.

och gästprofessorer, men inte adjungerade professorer. 2023 var 8 av 18 nyrekryterade professorer kvinnor (motsvarande siffror för 2022 var 7 kvinnor av 11 nyrekryterade professorer och 2021 var 7 kvinnor av 15 nyrekryterade professorer). Det innebär att sammantaget under perioden har 50 procent av Chalmers nyrekryterade professorer varit kvinnor.

Högskolan har under året fortsatt med projektet Genie som är en lärosätesövergripande satsning på jämställdhet. Paul Walton professor i kemi vid University of York i England, gavs 2023 i uppdrag att under en period leda Genieprojektet med fokus på att utveckla aktiviteter och sprida goda exempel vidare. Projektet vill skapa och implementera en systematisk uppföljning för att skapa tydlighet kring jämställdhetsfrågor och pågående arbete. Systematisk uppföljning ska kopplas till årlig handlingsplan som ska ligga till grund för jämlikhetsombudens arbete på institutioner. Projektet ska också följa upp de aktiviteter som genomförts för att se hur dessa bidrar till ökad kunskap.

Genie har genomfört ett antal seminarier under 2023, bland annat om föräldraskap och vetenskaplig publicering. Genie har även deltagit i ett evenemang arrangerat av Chalmers Women's Association där en nationell studie av genusbaserad utsatthet i akademien behandlades.

På Chalmers externa webbplats publicerades under hösten sju artiklar om Genies arbete under de första fem åren. Genie finansierar och driver ihop med kommunikationsavdelningens studentrekryteringsenhet den så kallade Vera-podden, som under 2023 utkommit med sex avsnitt, av planerade 30. Podd-programmen görs av vetenskapsjournalisten Malin Avenius, och syftar till att bredda bilden om vem som arbetar på Chalmers tekniska högskola och vad man forskar om, för att öka nyfikenheten hos allmänheten, presumtiva studenter och anställda. (SDG 3, 5, 8, 10).

Samtliga ledningsgrupper på institutionerna och ledningsgruppen för verksamhetsstödet har via workshopar deltagit i utbildning om inkluderande ledarskap.

Klimatpåverkan / Energianvändning (Miljö)

ESRS E1 Klimatförändringar

Chalmers verksamhet ska, enligt beslutad klimatstrategi, minska sin miljöpåverkan med 25 procent under perioden 2019–2023. Som framgår av tabell över CO₂-påverkan har detta mål uppnåtts med någon marginal, minskningen blev strax under 25,8 procent. (SDG 12)

ENERGIANVÄNDNING

All el som köps in till högskolans verksamhet är förnybar och den elproduktion som sker i den egna kraftcentralen är fossilfri.

Arbetet för att kunna dela upp den redovisade energianvändningen i fastighetsenergi och verksamhetsenergi pågår med syfte att i förlängningen bryta ner användningen för olika byggnader, ta fram åtgärder och följa upp dem mer effektivt än hittills.

Rektor avsätter årligen en mindre budgetram för att underlätta igångsättning och vidareutveckling av Chalmersinfrastrukturer (utvalda Chalmersövergripande forskningsinfrastrukturer). Under 2023 beslutade rektor att medlen även kan användas till investeringar i energieffektivisering i forskningsinfrastrukturernas verksamheter. De som fått ta del av medlen är strömningslaboratoriet och Myfab (renrum för nanotillverkning). Högskolans strömningslaboratorium utreder olika lösningar för el- och värmeåtervinning. Myfab Chalmers (renrum för nanotillverkning) arbetar sedan flera år aktivt med att identifiera möjligheter att spara el, gas och kemikalier genom såväl större investeringar som enkla åtgärder. Uppföljning av aktiviteterna kommer att göras under 2024. (SDG 7)

Materialanvändning (Miljö)

ESRS E5 Cirkulär ekonomi

ÅTERANVÄNDNING

Inom centrala verksamhetsstödet har service-avdelningen och it-avdelningen som mål att öka Chalmers cirkularitet. Under 2023 har inventarier samlats in för att rekonditioneras och kunna användas igen. Den interna återbrukstjänsten Reuse bidrar även med bord och stolar till tillfälliga större arrangemang.

KLIMATUTSLÄPP, INKLUSIVE RESOR (TON CO₂E)

Antal ton CO ₂ -ekvivalenter	2023	2022	2021	2020	Basår 2019
Energi	412	1 619	944	1 226	1 636
Varav köldmedieläckage	-	1 619	834	1 146	1 616
Tjänsteresor	3 802	3 370	569	651	5 316
Varav flygresor	3 436	2 156	545	621	5 027
Transporter	N/A	3	3	6	11
Inköp – köpta tjänster	3 378	2 839	5 258	320	1 285
Klimatpåverkan per anställd (FTE), exkl. inköpta varor*	2,5	2,75	3,27	1,04	2,86
Totalt, exkl. inköpta varor	7 592	7 869	6 774	2 590	10 227
Inköp – köpta varor	56 314	2777			
Klimatpåverkan per anställd (FTE), inkl. inköpta varor	21,2	3,72			
Totalt	63 906	10 608			

* Ny beräkningsgrund från 2022 och sedan ytterligare en ny beräkningsgrund från 2023. Beräkningsgrunden har ändrats som ett led i att rapportera enligt nya hållbarhetskraven (ESRS). Spendanalysen som gjordes 2022 visar dock att de tre största inköpsområden som högskolan kan påverka är inventarier, resor och energi.

STYRDOKUMENT, POLICYER OCH FÖRSKRIFTER SOM ÄR RELEVANTA FÖR OMRÅDET SOCIALA FÖRHÅLLANDEN

Strategier, policys, styrdokument	Policyns funktion	Uppföljning
Alkohol- och drogpolicy	Tydliggör högskolans förhållningssätt och är ett hjälpmedel vid utformandet av event och vid individuppföljningar.	
Chalmers code of conduct	Uppförandekod som utgår från Chalmers tekniska högskola AB:s värdeord	Uppföljning sker via medarbetarenkäten, samt via dialog i medarbetarsamtalet.
Arbetsmiljöpolicy	Arbetsmiljön ska vara sådan att inga medarbetare eller studenter riskerar att drabbas av ohälsa eller komma till skada på grund av sin arbets- eller studiemiljö.	Arbetsmiljön följs upp systematiskt bland annat genom ett årligt uppföljningsmöte.
Jämställdhets- och likavillkorsplan		
Informationssäkerhetspolicy	Föreskriver informationsklassning som metod för att avgöra hur information kan hanteras säkert i högskolans verksamheter.	Stickprov i organisationen genomförs årligen
Policy för säkerhetsarbetet	Risker ska identifieras för att kunna utforma krisplaner och krisförebyggande åtgärder	
Arbetsmiljö- och jämställdhetspolicy avseende studenter och anställda vid Chalmers tekniska högskola AB.	Högskolans ambition och målsättning är att ha en hållbar och jämlik arbetsplats.	Mål och handlingsplan följs upp årligen av institutionsledningarna.
Föräldrapolicy	Policyn understryker vikten av att respektera föräldraskap och möten rekommenderas att förläggas mellan klockan 09:00 och 16:00 för att underlätta föräldrars arbetsliv. Vid mötesplanering utanför dessa tider ska mötesordnaren säkerställa att tiden fungerar för alla delaktiga.	Uppföljning vid behov från arbetsgivarens eller medarbetarens sida.
Kommunikationspolicy	Kontakter med media ska präglas av öppenhet och den interna kommunikationen ska främja delaktighet och samarbete i öppen dialog.	Följs upp vid utvärdering av enskilda kommunikationsinsatser.
Ledarskapspolicy	Chefens ansvar för arbetsmiljö samt stöd i medarbetar- och budgetansvar förtydligas.	Chefer får feedback vid medarbetarsamtal med egen chef samt feedback från medarbetarna i hens enhet/avdelning.
Språkpolicy	Policyn anger att väsentlig information till medarbetarna ska finnas både på svenska och engelska, att medarbetarna ska ges chansen att utveckla sina språkfärdigheter på båda språken samt att universitetet eftersträvar enkelhet och klarspråk i sin kommunikation.	En kontinuerlig översyn att viktiga dokument även finns översatta till engelska på högskolans intranät.
Friskvårdspolicy	Genom friskvårdspolicyn tydliggörs högskolans önskan om att arbeta förebyggande med hälsa. Högskolan erbjuder en timma varje vecka för friskvård under betald arbetstid.	Följs upp genom sjukfrånvaro, användning av friskvårdsbidrag och delaktighet i olika arrangemang inom området.
Riktlinjer för distansarbete för anställda på Chalmers tekniska högskola AB	Riktlinjer för distansarbete ska finnas då högskolans arbete delvis organiseras som distansarbete. Riktlinjen tydliggör vad som gäller vid distansarbete: arbetsgivarens ansvar kopplat till arbetsmiljö och försäkringar samt klargörande av medarbetarens ansvar.	Uppföljning sker löpande, vid årliga medarbetarsamtal eller vid behov från arbetsgivarens eller medarbetarens sida.

Tabellen anger de styrdokument, policyer och föreskrifter som är relevanta för området Sociala förhållanden. Tabellen är indelad i vilka dokument som finns, vad de ska reglera och hur efterlevnaden ska följas upp.

ENERGIANVÄNDNING FÖR CHALMERS 2023 (MWh)

Totalt (MWh)	kWh/m ² 2023	2023	2022	2021	2020	2019
Värme	103	18 900	20 203	23 351	20 106	26 377
Fjärrkyla	20	2 120	2 267	2 473	2 924	4 772
El, exkl. solceller	196	35 120	36 691	35 484	34 525	37 286
Solceller ¹¹	3	1 438	2 267	1 322	1 305	521
Totalt, inkl. solceller	291	57 577	60 507	60 372	56 912	68 435

I statistiken presenteras även energiflöden i byggnader där Chalmers inte är enda hyresgäst. Det medför att vissa energiflöden räknas med trots att externa aktörer ger upphov till förbrukningen. Statistiken för fjärrvärme är klimat-korrigerad.

Tabellen ovan anger Chalmers energianvändning för värme, fjärrkyla och hur mycket egen el som producerats.

¹¹ Siffran gäller enbart CFAB:s solcellsproduktion.

ÅTERANVÄNDA UNDER 2023

Kategori	Antal
Bord	4,3
Stolar	2,4
Soffa	1,6
Skåp/hylla	0,7
Kablar	0,4
Ljudabsorbent	0,7
Whiteboard	0,5

Tabellen ovan anger antal inventarier som lämnats ut för återbruk.

It-avdelningen arbetar för att använda it-relaterade produkter så länge som möjligt, att enbart köpa in nya produkter när det finns behov som inte täcks av återbruk samt tydliggöra hur stor CO₂-påverkan it-inköpen har (SDG 12)

För 2023 blev 66 procent av all it-utrustning som lämnade högskolan återanvänd, vilket gav en total besparing på drygt 150 ton koldioxidkvalenter. Fler institutioner har lämnat in mer it-utrustning än tidigare och som inte längre uppfyller ett behov. Kvaliteten på enheterna har också varit bättre och därmed ökat återanvändningen. Med it-utrustning menas datorer, mobiltelefoner, nätverksutrustning, servrar och datorskärmar.

ÅTERBRUKARDAGEN

För andra året i rad har högskolan anordnat en återbrukardag för alla anställda. Förutom föredrag från högskolans egna forskare och vad deras projekt går ut på, fanns det möjlighet att lyssna till en inbjuden gästföreläsare som inspirerade till återbruk. Dessutom har det funnits möjligheter till att få kontakt med leverantörer, byta kläder och böcker samt få med sig en stickling.

HÅLLBARA LOKALER OCH CAMPUS

Chalmers tekniska högskola AB tar fram en campusplan tillsammans med fastighetsägarna Chalmersfastigheter och Akademiska hus samt med Chalmers studentkår. Gällande campusplan beslutades 2019 och tar sikte på 2035 och 2050. Den ska uppdateras under 2024 för att tydligare gå i samklang med högskolans långsiktiga strategi och målbild och fokusera på en utveckling av en campusmiljö som är ändamålsenlig för lärosätets kärnuppdrag och stärker dess förmåga att bygga akademisk excellens. Omkring hälften av byggnaderna på campus ägs av Stiftelsen Chalmers tekniska högskola genom det helägda dotterbolaget Chalmersfastigheter AB vilket ger högskolan stor möjlighet att påverka campusutvecklingen.

Högskolans campus ska vara säkra, inkluderande, välkomnande och resurseffektiva. Ronder under 2023 har genomförts och inga större avvikelser har identifierats. (SDG 9, 11, 12)

Under 2023 har arbetet med att samla all högskolans verksamhet till campus Johanneberg inletts. Cirka 2 500 studenter och 250 medarbetare kommer att flyttas från campus Lindholmen i två steg med implementering 2025 respektive 2029.

ÅTERTAGNA, ÅTERANVÄNDA OCH ÅTERVUNNA ENHETER

Återtagna enheter	Återanvända enheter	Återvunna enheter	Besparad CO ₂ (kg)
1 119 (617)	733 (345)	386 (272)	150 452 (73 083)

Tabellen ovan visar antal enheter återtagen, återanvänd och återvunnen it-utrustning och vilken CO₂-besparing detta gett.

RESOR VIA UPPHANDLAD RESEBYRÅ

TKR	2023	2022	2019
Flyg	31 539	21 911	25 906
Hotell	21 492	14 391	12 436
Tåg	3 789	2 716	3 393
Övrigt (båt, hyrbil, flygtaxi etc.)	734	648	1 114
Totala resekostnader	57 554	39 666	42 849

Tabellen jämför resandet från året innan pandemin med 2023 och 2022. Volymen avseende flyg är inklusive moms. Utöver bokningarna som görs via upphandlad resebyrå genomförs en del direkt via tågleverantör, hyrbilsleverantör och mot reseräkning. Dessa köp framgår ej av statistiken ovan.

Flytten möjliggörs bland annat genom ombyggnad av tidigare kontorslokaler för att få fler undervisningslokaler på campus Johanneberg. Flytten, när den är helt genomförd, innebär en väsentlig effektivisering, med en reduktion av verksamhetsyta om uppskattningsvis 10 000 kvm (SDG 11, 12).

RESOR

År 2019, året innan pandemin, bokade högskolan resor för cirka 43 miljoner kronor genom upphandlad resebyrå. Under de två pandemiåren 2020–2021 gick resorna ner till cirka sex miljoner kronor per år. Under 2023 har resandet ökat väsentligt, framför allt mängden flygresor men även antal hotellnätter.

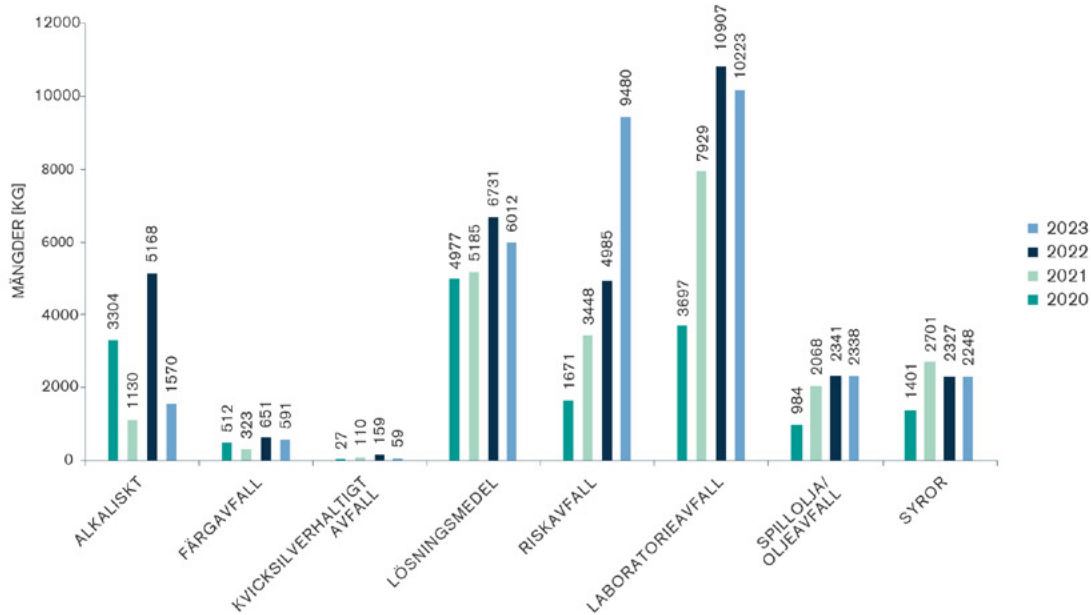
FARLIGT AVFALL

Farligt avfall definieras i avfallsdirektivet (2008/98/EG) bilaga III som avfall som har en eller flera farliga egenskaper. De vanligaste typerna av farligt avfall som produceras på högskolan är laboratorieavfall och elektronik. Laboratorieavfall består oftast av kemikalier, biotekniska produkter och verkstadsavfall består av färg, emulsioner och oljor. Övrigt farligt avfall är ljuskällor samt batterier.

Mängden farligt avfall mäts genom hur mycket som transporteras bort från högskolan. Mängden farligt avfall var betydligt mindre under 2020–2021 jämfört med 2022 och tidigare år, troligen på grund av pandemin med minskad aktivitet i laboratorier.

Under 2023 har mängden farligt avfall minskat med 11 procent jämfört med 2022. Minskningen har skett i kategorierna elektronik och övrigt farligt avfall vilket delvis kan förklaras med förbättrad sortering av avfall. Högskolan har även i högre grad nyttjat avtal för återtag av gammal it-utrustning. Istället för att skickas direkt på återvinning kan en del it-utrustning rekonditioneras och skickas vidare för annan användning (se även avsnittet om återvinning ovan). (SDG 13)

FARLIGT KEMISKT AVFALL*

Tabellen ovan anger vilken typ av laboratorie- och verkstadsavfall som högskolan lämnat till avfallshantering. Största andelen av avfallet går under samlingsnamnet laboratorieavfall och innehåller småkemikalier¹², vattenhaltigt avfall som innehåller farliga ämnen och kontaminerade förbrukningsvaror.

MÄNGDEN FARLIGT AVFALL

Mängder (kg)	2023	2022	2021	2020
Elektronik	20 179	24 938	15 036	15 119
Laboratorieavfall	32 494	33 269	22 894	16 572
Övrigt farligt avfall	579	1 841	1 612	1 884
Totalt farligt avfall	53 252	60 048	39 542	33 575

Tabellen ovan anger farligt avfall som har producerats på Chalmers tekniska högskola AB 2023.

MILJÖLEDNINGSSYSTEM OCH TILLSYN

Högskolans verksamhet är anmälningspliktig enligt 9 kap. i Miljöbalken (Miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd) och enligt 25 kap. 1§ i Miljö-prövningsförordningen 2013:251 för kemiska eller biologiska laboratorier med en total golvyta som är större än 5 000 kvadratmeter. Ytterligare anmälningsplikt och tillstånd finns för enstaka kemikalier, genetiskt modifierade organismer, brandfarliga varor, joniserande strålning, kärnteknisk verksamhet, kärnämnen samt provbankar för motorer. Högskolans miljöledningssystem omfattar verksamheterna på campus Johanneberg, campus Lindholmen och Råö/Onsala rymdobservatorium. Miljöledningssystemet finns tillgängligt för alla anställda via interna webbsidor. Lagefterlevnad följs upp internt vid uppföljningsmöten för systematiskt miljö- och arbetsbetsmiljöarbete samt miljörevisioner.

¹² Småkemikalier är ett samlingsbegrepp för ämnen med farliga egenskaper (exempelvis brandfarliga, oxiderande, giftiga, med mera) i små förpackningar (plast- och glasflaskor, burkar och dyligt) som är brukligt att använda i laboratoriemiljö. I kategorin ingår både fyllda och tomma förpackningar eftersom de tomma är kontaminerade.

Miljöförvaltningen i Göteborgs stad genomförde under november sitt årliga tillsynsbesök på högskolan. Tillsynsbesöket omfattade fyra institutioner och kontroll gjordes av utsläpp till vatten, luft eller mark, förvaring av kemiska produkter, riskbedömningar, egenkontroll samt hantering av farligt avfall. Utifrån tillsynens omfattning angav miljöförvaltningen att det finns mycket kunskap och engagemang för miljöfrågorna i verksamheten, dock noterades tre brister av mindre allvarlig karaktär. Bristerna bestod i utebliven kontroll av oljeavskiljare samt bristande kunskap om riskbedömningar och säkerhetsdatablad. Högskolan åtgärdade dessa genom att avtala om kontinuerlig översyn av oljeavskiljare med extern leverantör samt utbildningsinsatser inom kemikaliehantering. Kompletteringar lämnades till miljöförvaltningen inom angiven tid, tre veckor. Miljöinspektören bedömde att verksamheten vidtagit nödvändiga åtgärder och har därmed avslutat ärendet.

Eftersom samma problem, som påpekats under stickproverna på de ingående fyra institutionerna, kan finnas inom andra verksamheter på högskolan, behöver åtgärder genomföras över hela högskolan. Detta för att undvika att liknande brister återkommer vid nästa miljörevision eller tillsynsbesök. Det systematiska miljöarbete som görs internt, är fortsatt viktigt för att bibehålla högskolans höga nivå.

¹³ Västra Götalandsregionen var tidiga och ligger fortfarande i framkant när det gäller hållbarhetskrav i upphandlingar. Därför har högskolan valt att följa deras kravställande.

STYRDOKUMENT, POLICYER OCH FÖRSKRIFTER SOM ÄR RELEVANTA FÖR OMRÅDET VÄSENTLIGHETSFRÅGOR OCH KLIMATPÅVERKAN

Strategier, policys, styrdokument	Policyns funktion	Uppföljning
Riktlinjer inom Chalmers ledningssystem för miljö och arbetsmiljö	Dokumenthanteringsplanen ger stöd till medarbetarna att hantera miljölagstiftning och miljöpåverkan genom systematik och delaktighet. Chalmers ledning fastställer de centrala styrdokument.	Interna revisorer och miljörevisioner följer upp efterlevnaden.
Klimatstrategi	Klimatstrategin syftar till att minska belastningen från den egna verksamheten och förtydliga Chalmers bidrag till klimatomställningen.	Resultaten och effekterna av åtgärderna följs upp genom hållbarhets- och klimatredovisningen.
Inköps- och upphandlingspolicy	Policyn reglerar inköpsprocessen utifrån principer om hållbarhet, barnkonventionen, konkurrensutsättning, annonsering, dokumentation med mera.	Årlig uppföljning av inköp i relation till policyn genomförs löpande och inom tio speciella områden upprättas detaljerade miljö- och hållbarhetskrav.
Rutin för hållbarhetsanpassade inköp	Vid inköp ska miljömässiga-, sociala- och ekonomiska hållbarhetsaspekter i samband med upphandlingar och inköp beaktas.	Se ovan.
Resepolicy	Resepolicyn tydliggör allas ansvar att resa hållbart.	Efterlevnad följs upp i högskolans klimatrapport.
Riktlinjer för distansarbete för anställda på Chalmers	Riktlinjen tydliggör vad som gäller vid distansarbete: arbetsgivarens ansvar kopplat till arbetsmiljö och försäkringar samt klargörande av medarbetarens ansvar.	Uppföljning sker löpande, vid årliga medarbetarsamtal eller vid behov från arbetsgivarens eller medarbetarens sida.

Tabellen anger de styrdokument, policier och föreskrifter som är relevanta för området Miljö. Tabellen är indelad i vilka dokument som finns, vad de ska reglera och hur efterlevnaden ska följas upp.

STYRDOKUMENT, POLICYER OCH FÖRSKRIFTER SOM ÄR RELEVANTA FÖR OMRÅDET SOCIALA FÖRHÅLLANDEN

Strategier, policys, styrdokument	Policyns funktion	Uppföljning
Attestordning	Attestordningen reglerar befogenheten att godkänna betalningar av fakturor och annan likvid-reglering grundad i avtal.	Automatiserade, preventiva kontroller i inköps- och ekonomisystem.
Chalmers finanspolicy	Reglerar bland annat hur administration rörande bankkonton och behörigheter kopplade till dessa ska hanteras. Finanspolicyn ställer krav på Chalmers fondförvaltare att helt utesluta kapitalplaceringar som kan kopplas till pornografi eller som exploaterar fossila tillgångar.	Krav på dagliga kontroller av utgående betalningar har införts.
Chalmers code of conduct	Uppförandekod som utgår från Chalmers tekniska högskolas värdeord	Uppföljning sker via medarbetarenkäten, samt via dialog i medarbetarsamtalen.
Styrdokument gällande bisysslor	Tydliggör under vilka omständigheter anställdas bisysslor är tillåtna.	Årligen inrapportering av samtliga medarbetare samt uppföljning av angivna bisysslor.
Policy mot korruption	Syftet med policyn är att förebygga och åtgärda risker för och eventuella oegentligheter i organisationen.	Årlig uppföljning
Riktlinje för åtgärder vid upptäckta eller misstänkta oegentligheter	Ska säkerställa en likvärdig behandling då misstanke om oegentligheter uppdagas.	Årlig uppföljning
Riktlinjer om åtgärder vid missförhållanden av allmänintresse samt övriga upptäckta eller misstänkta oegentligheter (visselblåsning)	Syftet med riktlinjerna är att ge visselblåsare och handläggare av ärendet stöd vid missförhållanden av allmänintresse samt övriga upptäckta eller misstänkta fall av oegentligheter.	Riktlinjen följs upp vartannat år
Riktlinje för god forskning	Syftet med detta dokument är ha gemensamma regler för god kvalitet i forskningsverksamheten	Riktlinjen kommer att utvecklas kontinuerligt.

Tabellen anger de styrdokument, policier och föreskrifter som är relevanta för området korruption och oegentligheter.

Arbetsvillkor i värdekedjan (Respekt för mänskliga rättigheter)

ESRS S2 Arbetstagare i värdekedjan

Högskolans enhet för inköp och upphandling arbetar aktivt med att ställa krav på leverantörer. I upphandlingarna ställs samma hållbarhetskrav som Västra Götalandsregionen¹³ ställer samt FN:s mänskliga rättigheter. I alla större upphandlingarna skickas högskolans Code of Conduct tillsammans med själva avtalsskriften.

Korruption och oegentligheter (Motverkande av korruption)

ESRS G1 Ansvarsfullt företagande

Chalmers tekniska högskola AB bedriver verksamhet inom ett flertal områden och har ett omfattande kontaktnät både nationellt och internationellt. Högskolan är i hög grad decentraliserad med ansvar fördelat på många medarbetare. Detta ställer höga krav på den enskilde medarbetaren att agera omdömesgillt och i enlighet med gällande regelverk.

Högskolan har tagit fram en policy mot korruption, en policy för god forskning, riktlinjer för visselblåsning och dess handläggning samt en uppförandekod, som ska vägleda i arbetet mot korruption och oegentligheter.

I samband med upphandlingar kontrolleras leverantörerna innan avtal, för att undvika risk för korruption och oegentligheter och för att säkerställa att det är seriösa verksamheter.

Högskolan tillhandahåller även en interaktiv online-utbildning om korruption och oegentligheter för att ge alla medarbetare en kunskapsgrund att stå på i det förebyggande arbetet.

Under 2023 har inga ärenden tagits upp.

Personalstatistik

SJUKFRÅNVARO

Högskolan har en relativt låg sjukfrånvaro. Till viss del beror det på att många av medarbetarna har förtroendearbetstid, vilket innebär att kortare sjukfrånvaro sällan rapporteras. Tabellen visar att sjukfrånvaron har ökat de senaste två åren, främst bland kvinnor. Antalet individer som är sjuka har dock minskat vilket betyder att det är längre sjukfrånvaro som syns i årets siffror.

Genom det nyimplementerade systemstödet för rehabilitering, IA, har cheferna ett bättre stöd i arbetet med målet att minska sjukfrånvaron.

SJUKFRÅNVARO

Kön	2023 % sjuktid av ord. arbetstid	2023 Antal personer sjuka	2022 % sjuktid av ord. arbetstid	2022 Antal personer sjuka	2021 % sjuktid av ord. arbetstid	2021 Antal personer sjuka	2020 % sjuktid av ord. arbetstid	2020 Antal personer sjuka	2019 % sjuktid av ord. arbetstid	2019 Antal personer sjuka
	2,7%	548	2,2 %	1082	2,0 %	802	2,10 %	904	2,4 %	1 025
M	1,5	338	1,4	512	1,4	449	1,5 %	386	1,4 %	431
K	4,3	210	3,4	570	3,0	353	3,1 %	518	4,0 %	587

FÖRÄLDRALEDIGHET

Kön	2023 Antal personer föräldraledig	2023 Föräldra- ledighet (tim.)	2022 Antal personer föräldra- ledig	2022 Föräldra- ledighet (tim.)	2021 Antal personer föräldraledig	2021 Föräldra- ledighet (tim.)
	202	68 536	379	145 614	379	167 501
M	82	50 940	179	53 982	176	60 378
K	120	17 596	200	91 632	203	107 123

Revisorns yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten

Till bolagsstämman i Chalmers tekniska högskola AB, org.nr 556479-5598

Uppdrag och ansvarsfördelning

Det är styrelsen som har ansvaret för hållbarhetsrapporten för år 2023 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Granskningens inriktning och omfattning

Vår granskning har skett enligt FARs rekommendation RevR 12 *Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten*. Detta innebär att vår granskning av hållbarhetsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionsssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

Uttalande

En hållbarhetsrapport har upprättats.

Göteborg den 27 februari 2024
Ernst & Young AB

Andreas Mast

Auktoriserad revisor

Styrelse

Chalmers tekniska högskola AB

Bakre raden från vänster: Thomas Erséus, Elisabeth Björk, Peter Hellqvist, Stefan Bengtsson, Jean-Marc Orliaguet, Eva Åkesson, Elizabeth Wulcan, Paul Welander. Främre raden: Catrin Lindberg, Susanne Aalto, Isac Stark, Ingmar Björkman, Martin Nilsson Jacobi, Johan Persson.

Chalmers styrelse 2023

Styrelsen för Chalmers tekniska högskola AB har under 2023 haft följande ledamöter:

ORDINARIE LEDAMÖTER

Torbjörn Holmström (t.o.m. september)

Senior rådgivare till Volvo Group:s vd, styrelsens ordförande

Elisabeth Björk

Chef läkemedelsutveckling, AstraZeneca Göteborg, vice ordförande

Stefan Bengtsson

Professor, rektor och vd (till september, därefter ordförande)

Martin Nilsson Jacobi

Professor, rektor och vd fr.o.m. september, dessförinnan adjungerad som vd för Chalmersstiftelsen

Ingmar Björkman

Rektor, Hanken School of Economics

Paul Welander

Styrelseordförande, World of Volvo AB

Eva Åkesson

Professor, Lunds universitet

Catharina Modahl Nilsson

CTO TRATON Group

Thomas Erséus

VD AMF Fastigheter

Susanne Aalto

Professor, fakultetsrådet

Elizabeth Wulcan

Biträdande professor, fakultetsrådet

David Welander (t.o.m. april)

Studentkåren

Catrin Lindberg

Studentkåren

Isac Stark (fr.o.m. april)

Studentkåren

Peter Hellqvist

Personalföreträdare, tillsatt av SACO

Jean-Marc Orliaguet

Personalföreträdare, tillsatt av ST

Johan Persson

Personalföreträdare, tillsatt av SEKO

ADJUNGERADE LEDAMÖTER

Katarina Larsson (fr.o.m. september)

Ekonomichef, tf vd, Chalmersstiftelsen

Charlotte Wiberg (t.o.m. november)

Prorrektor och vice vd

Daniel Gyllenhammar

Doktorandsektionen

SUPPLEANTER

Isabelle Jarl (fr.o.m. april)

Studentkåren

Ann-Margret Hvitt Strömvall

Biträdande professor, Personalföreträdare, tillsatt av SACO

Anna Winckler (t.o.m. april)

Personalföreträdare, tillsatt av ST

Magnus Axelsson (fr.o.m. april)

Personalföreträdare, tillsatt av ST

Eva-Gun Ranebro

Personalföreträdare, tillsatt av SEKO

PLANERING OCH SAMORDNING

Karolina Partheen

Rektors rådgivare, rektorsstaben

Jonna Amgard

Projektkoordinator, rektorsstaben

S Styrelsen för Chalmers tekniska högskola AB tillsätts vid bolagsstämman av ägaren Stiftelsen Chalmers tekniska högskola. Under 2023 har styrelsen bestått av 12 ordinarie ledamöter, varav två utses efter förslag från fakultetsrådet vid Chalmers och två ledamöter samt en suppleant utses efter förslag från studentkåren. Rektor, tillika verkställande direktör vid Chalmers, är självskriven ledamot i styrelsen. Utöver de ordinarie styrelseledamöterna tillkommer tre arbetstagarrepresentanter och tre suppleanter som tillsätts av de fackliga organisationerna. Prorektor, tillika vice vd vid Chalmers, vd för Stiftelsen Chalmers tekniska högskola samt en representant för studentkårens doktorandsektion är adjungerade till styrelsesammanträdena. Internrevisor är också närvarande. Torbjörn Holmström var sedan 2020 styrelsens ordförande till dess att han överlämnade uppdraget till Stefan Bengtsson 4 september. Styrelsen har under året haft fem protokollförda ordinarie sammanträden. Styrelsen uppbär som aktiebolagsstyrelse sedvanligt ansvar för förvaltningen av bolagets angelägenheter. Hit hör sådant som förvärv eller försäljning av fast egendom eller aktier i dotterbolag, fastställande av övergripande mål och budget, godkännande av större ekonomiska åtaganden, instruktion till vd/rektor och liknande.

Myndighetsutövning

Styrelsen fungerar också som sista instans i ärenden där Chalmers tekniska högskola bedriver myndighetsutövning, exempelvis i ärenden som rör allvarlig avvikelse från god forskningssed, disciplinära åtgärder mot enskilda studenter samt för ett antal andra överklagningsbara frågor gällande antagning och examination. Dessa beslut regleras enligt en av styrelsen fastslagen disciplinstadga respektive grundutbildningens arbetsordning.

Viktiga frågor under 2023

Störst fokus för styrelsens arbete har varit rekrytering av ny rektor som resulterade i rekrytering av Martin Nilsson Jacobi i slutet av vårterminen. Samtidigt har arbetet med implementering av Chalmers långsiktiga strategi och målbild fortsatt, vilket resulterat i beslut om sex KPI:er för att följa strategiutvecklingen. En av KPI:erna avser att följa Chalmers placering på QS World University Ranking och Times Higher Education (THE) World University Ranking relativt ett urval av 20 europeiska tekniska lärosäten. Vidare har påverkan på grundutbildningens programstruktur samt fundraising diskuterats under strategitemat. I samband med framtagning av Chalmers svar på forskningspropositionen har styrelsen involverats och gett medskick samt tagit del av högskolans slutliga svar innan det skickades. Styrelsen har även fortsatt löpande följt upp effekter av de kostnadsminskande åtgärder som genomförts för att säkerställa en ekonomi i balans och dess påverkan på kärnverksamheten.

Årsredovisning

Chalmers tekniska högskola AB

Styrelsen och rektor/verkställande direktören för Chalmers tekniska högskola AB, org.nr 556479-5598, får härmed avge årsredovisning för verksamhetsåret 1 januari till 31 december 2023.

Förvaltningsberättelse

ÄGARFÖRHÅLLANDEN

Chalmers tekniska högskola AB ägs till 100 % av Stiftelsen Chalmers tekniska högskola (org.nr. 855100-5799). Stiftelsen kan enligt stiftelseförordnandet inte avhända sig aktieinnehavet.

ALLMÄNT OM VERKSAMHETEN

Chalmers tekniska högskola AB (Chalmers) bedriver utbildning och forskning inom det tekniska, naturvetenskapliga och samhällsvetenskapliga området och därmed samhörande vetenskaper. Den del av verksamheten som är finansierad av svenska staten är reglerad i ett ramavtal mellan svenska staten, Stiftelsen Chalmers tekniska högskola och Chalmers tekniska högskola AB som gäller till år 2039. Utöver detta sluter Chalmers och svenska staten ettåriga avtal som reglerar högskolans rätt till ersättning, återrapporteringskrav till staten samt uppdrag att bedriva grundläggande högskoleutbildning, forskarutbildning och forskning.

HÅLLBARHETSRAPPORTERING

Chalmers hållbarhetsrapportering 2023 lämnas enligt ÅRL 6 kap 11§ separat och publiceras i Chalmers årsberättelse som finns på Chalmers hemsida, www.chalmers.se.

VÄSENTLIGA HÄNDELSER UNDER RÄKENSKAPSÅRET

Efter de närmast föregående årens starka påverkan på Chalmers ekonomi utifrån både coronapandemin och det omfattande besparingsprogrammet inom Ekonomi i Balans har 2023 präglats av en verksamhet i ett mer ekonomiskt stabilt skede. Omfattande rekryteringar har slutförts av undervisande och forskande personal, vilket medför att en högre grad av de ekonomiska resurser som ställs till högskolans förfogande omsätts i verksamhet.

Den fortsatt höga inflationen har under året medfört kostnadsökningar på de flesta områden med mest märkbara effekter på kostnadslag där minskade inköpsvolymen inte på kort sikt kan förändras för att påverka totalkostnaden. Bland sådana områden märks lokalhyror, programvarulicenser och nödvändig utrustning i forsknings- och utbildningsverksamheten. Även värdesäkring av pensionsåtagandet har påverkats märkbart av inflationsnivån.

Under året har det nybildade systerbolaget Chalmers Next Labs AB inlett uppbyggnaden av sin verksamhet. Affärsiden

är att utgöra en plattform för att i nära samverkan med högskolan stärka arbetet med att nyttiggöra forskningsresultat.

Chalmers utbildningsvolym ökade under 2023 jämfört med 2022. Antalet helårsstudenter (inklusive avgiftsfinansierade studenter) uppgick 2023 till 10 773 (10 595) medan helårsprestationer uppgick till 9 528 (9 158). Antalet studenter inom takbeloppet ökade med cirka 150 helårsstudenter (HST) och den nedgång som Chalmers upplevde under 2022 verkar därmed varit tillfällig. Antalet nyantagna avgiftsstudenter har dock minskat vilket är kopplat till bostadsbrist och problem med uppehållstillstånd, en minskning med 23 % jämfört med 2022. Utfallet av helårsstudenter och helårsprestationer 2023 innebär en överproduktion motsvarande 9 mnkr i relation till takbeloppet. Prognosen inför 2023 var en utbildningsvolym som i år i nivå med utfallet. Chalmers hade vid ingången till 2023 ett maximalt sparat anslag om 104 mnkr och det utgående anslagssparandet, efter överproduktionen under 2023, uppgår nu till 95 mnkr.

Bolagets balansräkning och likviditet har påverkats väsentligt av inlösen av en stor del av den ingående kontoförda pensionskulden i en försäkringslösning.

ÖVERSIKT ÖVER CHALMERS RESULTAT OCH STÄLLNING

Belopp i mnkr	2023	2022	2021	2020	2019
Rörelseintäkter	4 234	4 136	4 162	3 999	3 966
Resultat efter finansiella poster	62	209	400	-81	-112
Eget kapital	1 083	1 020	811	411	492
Balansomslutning	4 418	4 638	4 189	3 931	3 533
Medelantal anställda	3 007	2 944	3 021	3 152	3 170

RESULTAT

Resultatet för Chalmers uppgår efter finansiella poster till 62 (209) mnkr. Skillnaden i resultat 2023 jämfört med 2022 utgörs främst av en handfull komponenter. En högre uppbyggnad av departementsmedel för forskning och forskarutbildning har påverkat resultatet med 80 mnkr. Intäkter inom forskning och forskarutbildning har ökat med 14 mnkr samtidigt som personalkostnader ökat med 48 mnkr och övriga kostnader ökat med 46 mnkr. Överskott inom departementsmedel för utbildning på grundnivå och avancerad nivå har minskat med 28 mnkr. Intäkterna inom denna verksamhet har ökat med 40 mnkr samtidigt som personalkostnader ökat med 27 mnkr och övriga kostnader ökat med 41 mnkr. Pensionsrelaterade kostnader inklusive den finansiella delen av pensionskulden är ca 20 mnkr högre och kan främst härledas till särskild löneskatt kopplat till indexering av pensionsskulden.

I resultatet ingår också reservering för befarade förlustrisker i pågående projekt om -4,7 (-1) mnkr.

RÖRELSENS INTÄKTER

Rörelseintäkterna uppgår under verksamhetsåret till 4 234 mnkr, vilket är en ökning med 98 mnkr (2,4 %) jämfört med föregående år. Ökningen består främst av ökade intäkter från Utbildningsdepartementet och ökade bidragsintäkter från Knut och Alice Wallenbergs stiftelse.

RÖRELSENS INTÄKTER					
Belopp i mnkr	2023	2022	2021	2020	2019
Utbildningsdepartementet	2 074	2 024	2 054	1 930	1 826
Övriga statliga finansärer	862	885	895	872	922
Företag, privata stiftelser m fl	583	520	436	462	459
Offentliga stiftelser	86	95	102	106	150
EU	248	235	246	243	233
Stiftelsen Chalmers tekniska högskola	85	75	132	125	108
Övrigt	296	302	297	261	268
Summa intäkter	4 234	4 136	4 162	3 999	3 966
Varav offentliga bidrag	3 320	3 282	3 333	3 202	3 201

Förändringen av intäkter jämfört med föregående år fördelar sig på finansärer enligt följande. Intäkter från statliga finansärer har ökat med 27 mnkr (1,0 %), där intäkter direkt från Utbildningsdepartementet för utbildning och forskning har ökat med 50 mnkr (2,5 %). Ökningen består av kompensation för lön- och prisuppräknings 28 mnkr, 145 fler helårsstudenter (exklusive avgiftsskyldiga) 14 mnkr och högre prestationsgrad 8 mnkr. För övriga statliga finansärer har intäkter minskat med 23 mnkr (2,6 %) varav Energimyndigheten minskat med 11 mnkr och Formas minskat med 10 mnkr. Bidrags- och uppdragsintäkter från företag, privata stiftelser med flera har ökat med 63 mnkr (12 %) varav Wallenbergstiftelserna ökat med 40 mnkr och utländska företag ökat med 14 mnkr. Ökningen från Wallenbergstiftelserna beror framför allt på ökning inom områdena Wallenberg AI, Autonomous Systems and Software Program (WASP), Wallenberg Initiative Materials Science (WISE) och Wallenberg Centre for Quantum Technology (WACQT). Vidare har intäkter från de offentliga forskningsstiftelserna minskat med 9 mnkr (9,5 %). Intäkter från EU har ökat med 13 mnkr (5,5 %) och intäkter från Stiftelsen Chalmers tekniska högskola har ökat med 10 mnkr (13 %). Övriga intäkter har minskat med 6 mnkr (2 %) vilket framför allt beror på minskad försäljning till Göteborgs Universitet för de integrerade institutionerna.

RÖRELSENS KOSTNADER

Rörelsekostnaderna uppgår till 4 170 mnkr, vilket är en ökning med 256 mnkr (6,6 %) jämfört med föregående år.

RÖRELSENS KOSTNADER					
Belopp i mnkr	2023	2022	2021	2020	2019
Personalkostnader	2 623	2 472	2 424	2 742	2 556
Lokalkostnader	524	481	468	471	481
Övriga externa kostnader	865	815	682	667	860
Avskrivningar	158	146	138	142	131
Summa kostnader	4 170	3 914	3 712	4 022	4 028

Personalkostnaderna har ökat med 151 mnkr (6,1 %) jämfört med föregående år. Under 2023 var det 87 årsarbetare fler anställda i genomsnitt, vilket ökat kostnaderna inklusive arbetsgivaravgifter med 62 mnkr. Pensionsrelaterade kostnader har ökat med 31 mnkr, främst beroende på särskild löneskatt kopplat till indexering av pensionskulden. Lönerevision har ökat kostnaderna inklusive arbetsgivaravgifter med 35 mnkr. Uttag av semester har minskat vilket fått effekten att kostnaderna ökat med 17 mnkr. En avtalad engångsersättning till SACO medlemmar med utbetalning 2024 har påverkat kostnaderna med 13 mnkr.

Lokalkostnaderna har ökat med 43 mnkr (8,9 %), vilket främst beror på indexering av hyran.

Övriga externa kostnader har ökat med 50 mnkr (6,1 %). Kostnader för resor och konferenser har ökat med 29 mnkr, vilket främst beror på att resandet och deltagandet på konferenser och utbildningar mer återgått till en mer normal nivå efter coronapandemin. I och med fler anställda och en större verksamhetsvolym så har även inköp av konsulter, inhyrd personal, övriga köpta tjänster (+6 mnkr) och direktavskriften utrustning/förbrukningsmaterial (+7 mnkr) ökat. 2023 års höga inflation samt svaga kurs för kronan har även påverkat priser och ökat kostnaderna för inköp av bland annat labbmateriel och licenser/supportavtal.

Kostnader för avskrivningar har ökat med 12 mnkr (8,9 %). Investeringarna har minskat med 70 mnkr (-27%) gentemot 2022. I slutet av 2022 genomfördes några större investeringar och därmed har avskrivningskostnader ökat trots att investeringar minskat mellan åren.

FINANSNETTOT

Finansnettot uppgår till -1 (-13) mnkr. Enligt god redovisningssed redovisas en del av pensionskostnaden som en finansiell kostnad i stället för personalkostnad. För år 2023 uppgår denna del till -20 (-31) mnkr. Minskningen kan härledas till en lägre pensionsskuld till följd av inlösen av del av pensionskulden. Ränteintäkter uppgår till 18 mnkr (18 mnkr) för 2023.

INVESTERINGAR

Chalmers investeringar i anläggningstillgångar exklusive finansiella anläggningstillgångar uppgår till 186 (256) mnkr. Dessa består främst av investeringar i labb- och IT-utrustning. Bland de större investeringarna återfinns investeringar i nanotekniklaboratoriet och i kvantdatorsatsningen WACQT på institutionen mikroteknologi och nanovetenskap. Inom institutionen Life Sciences har stora investeringar genomförts avseende två masspektrometer. Bland övriga väsentliga investeringar kan nämnas testutrustning för bränsleceller på institutionen kemi och kemiteknik.

FINANSIELL STÄLLNING OCH LIKVIDITET

Chalmers likvida medel uppgår vid årets slut till 141 (50) mnkr. En stor del av Chalmers likvida medel inkluderas i en koncernkontostruktur där moderstiftelsen är huvudkontohavare. Dessa medel redovisas per balansdagen som koncernintertfordran, och uppgick per balansdagen till 2 506 (3 017) mnkr. Chalmers balanslikviditet uppgår till 133 % (157 %) och soliditeten uppgår till 25 % (22 %).

KASSAFLÖDE

Chalmers kassaflöde från den löpande verksamheten uppgick för 2023 till 303 (525) mnkr. Årets totala kassaflöde uppgick till -420 (269) mnkr. Kassaflödet har påverkats av inlösen av pensionsskuld med 538 mnkr.

SKATT

Chalmers utgör inte ett skattesubjekt på grund av karaktären av allmänt undervisningsverk.

RISKER

Chalmers hantering av verksamhetsrisker

Stiftelsen Chalmers tekniska högskola, ägare till Chalmers tekniska högskola AB, har under 2023 initierat ett utvecklingsarbete för att ytterligare strukturera riskarbetet som görs inom Chalmers koncernen. Varje styrelse i bolag som är helägda av Stiftelsen Chalmers tekniska högskola, ska säkerställa att en årlig riskidentifiering görs och att risker som identifieras som koncernövergripande rapporteras till stiftelsens styrelse. Fokus i riskbedömningen ska vara att sträva mot uppsatta mål och visioner, säkerställa att vi utnyttjar resurser på ett effektivt sätt och bidra till utveckling av verksamheten. Vidare ska riskhantering vara proaktiv, effektiv och ta rimliga resurser i anspråk med tyngdpunkt på att högskolan ska säkerställa sitt huvuduppdrag. Chalmers institutioner gör riskanalyser i samband med den årliga verksamhetsplaneringen och Chalmers tekniska högskola AB:s ledningen gör därefter en mer övergripande inventering av vilka risker som ses som högskoleövergripande. Dessa presenteras för och beslutas av högskolans styrelse.

Nedan beskrivs Chalmers tekniska högskola AB:s högskoleövergripande risker samt åtgärder kopplade till att begränsa riskerna.

Bristande arbetsmiljö för anställda på grund av hög arbetsbelastning samt hot/våld

Flera anställda upplever en miljö präglad av stress där arbetstiden för forskare och lärare är fragmenterad. För att motverka en bristande arbetsmiljö genomförs systematiska uppföljningar av arbetsmiljön där åtgärder vidtas vid behov, ofta i samverkan med företagshälsovård. Det föreligger också en identifierad risk gällande förekomst av hot, hat och våld riktat mot medarbetare. Riskbedömningar behöver göras där det kan finnas risk för hot/våld mot medarbetare. Dessutom ska alla incidenter följas upp, och stödinsatser kan ges genom till exempelvis företagshälsovård.

Bristande studiemiljö för studenter

Högskolans studenter uppger att de inte har tillräcklig tid för återhämtning. Det föreligger därför en risk att hög arbetsbelastning för studenterna ger en försämrad studiemiljö och kan resultera i att fler studenter väljer att avbryta studierna alternativt inte presterar goda resultat. Ett proaktivt och uppföljande arbete behövs, vilket görs i nära samarbete mellan studievägledning, studenthälsan och studentkår.

Avtal inom forskningsverksamhet

En risk har identifierats gällande att avtal med externa parter ofta tenderar att vara komplexa, svårtydda samt innehåller

garantier och åtagande som är svåra att överblicka och som kan påverka högskolan negativt. Ett arbete har under året genomförts med att uppdatera riktlinjer för samverkan där det bland annat framgår att riskanalys ska göras kopplat till avtal för forskningsprojekt.

Nationellt finansieringssystem för forskning

Det finns en fortsatt osäkerhet om framtida finansieringssystem och en oro för att universitetens kärnvärden hotas genom gradvisa inskränkningar och ökad detaljstyrning. Högskolans ledning är aktiv i diskussioner på nationell nivå samt arbetar utifrån koncernstrategin att ta fram modeller för långsiktig intern basfinansiering.

Informationssäkerhet – cyberattacker

Som många andra organisationer i samhället finns även risken att högskolan blir utsatt för attacker mot data och data-system. Det behöver därför finnas effektiva processer för att upptäcka och hantera cyberattacker, och på så sätt minimera påverkan på verksamheten. Ett kontinuerligt arbete görs för att utveckla system och rutiner för att möta cyberattacker och även för att utbilda medarbetarna i informationssäkerhet.

Campusflytt

Högskolan har tidigare fattat ett inriktningsbeslut om att flytta större delen av verksamheten från campus Lindholmen till campus Johanneberg. I samband med flytten finns såväl finansiella risker som risker kopplat till oro från personal och studenter om samlokalisering på ett campus. En risk- och konsekvensanalys kring den organisatoriska flytten samt en genomlysning av finansiella risker och scenarios har genomförts.

Chalmers lyckas inte attrahera och behålla spetskompetens inom forskning/utbildning

Högskolan konkurrerar med många andra lärosäten och organisationer om attraktiva forskare och lärare, där institutionerna behöver kunna erbjuda attraktiva förutsättningar i form av stabil basfinansiering, modern infrastruktur, högkvalitativ forsknings- och undervisningsmiljö och tillgång till bra samarbete med externa parter.

Ojämslaldhet i fakulteten

Högskolan eftersträvar en miljö präglad av jämlikhet för att skapa attraktiva och kreativa miljöer men har alltså en fortsatt låg andel kvinnor i seniora fakultetspositioner. Rekryteringen till fakultetstjänster är dock betydligt mer i balans avseende andelen män och kvinnor än för några år sedan. Detta till följd av ett systematiskt arbete med jämställdhetsperspektivet i alla led i rekryterings- och befordringsprocesserna. Högskolan behöver även arbeta systematiskt för att förbättra doktoranders arbetsmiljö, med fokus på jämställdhet och lika förutsättningar. Utvecklingen drivs bland annat genom stiftelseprojektet Genie men med ett tydligt ansvar i linjestrukturen. En prorektor är tillsatt som kommer ha jämlikhet som ansvarsområde.

Otillräcklig krisledningsförmåga

Högskolan behöver ha en kapacitet och kompetens inom krisledning för att kunna hantera för yttre hot och oförutsedda

händelser. Beredskap för detta blir allt viktigare utifrån det instabila säkerhetsläget i världen. Under 2023 har säkerhetsarbetet prioriterats med en omfattande handlingsplan där åtgärder för en förbättrad krisledningsförmåga ingår.

Hantering av tillståndspliktig verksamhet

Högskolan behöver identifiera vilken verksamhet som bedrivs vid lärosätet som är tillståndspliktig och omfattas av regelverk gällande produkter med dubbla användningsområden, PDA. Om inte detta säkerställs, riskerar det att påverka lagerföretag, finansieringsmöjligheter och Chalmers varumärke. Högskolan har fortsatt arbeta med uppföljning av PDA:er på samtliga institutioner samt att etablera rutiner och verktyg som stöd för institutionerna.

Ökade kostnader för energi, hyror och varor/licenser

Verksamheten står inför risken med ökade kostnader kopplat till energi, hyror och varor/licenser. Högskolan kommer kontinuerligt se över energiförbrukning i dialog med Chalmersfastigheter AB och hitta möjligheter för att minska kostnaderna genom prioriteringar, hitta andra möjligheter/lösningar och förtätning gällande lokaler.

Finansiella risker

Chalmers är utsatt för finansiella risker som kan leda till fluktuationer i resultat och kassaflöde. Dessa risker är huvudsakligen valutarisk, ränterisk samt kreditrisk.

Valutarisk

Merparten av Chalmers verksamhet bedrivs i Sverige och i svenska kronor. En del av finansieringen sker i utländsk valuta, främst Euro. Inköp av avancerad utrustning sker återkommande på en internationell marknad, med anskaffningsutgifter i utländsk valuta. Chalmerskoncernen följer löpande exponeringen i utländsk valuta. Risker hanteras i enlighet med koncerngemensam finanspolicy.

Ränterisk

Med ränterisk avses risken att förändringar i räntenivån ska påverka koncernens resultat. Chalmers ränterisk avser främst banksaldon gentemot stiftelsen Chalmers tekniska högskola samt pensionsskuldens exponering för förändringar i räntenivåer. Risken hanteras genom ett aktivt cash management-arbete lett av Stiftelsen Chalmers tekniska högskola samt löpande prognosarbete avseende pensionskostnadernas utveckling.

Kreditrisk

Med kreditrisk avses risken för att en kommersiell motpart inte infriar ett betalningsåtagande. Chalmers kreditrisker är i första hand knutna till pågående forskningsprojekt och kundfordringar. Risken för kundförluster hanteras genom bevakning av kundreskontran. Risken för kreditrisker i pågående projekt bedöms sammantaget vara låg med hänsyn till att huvuddelen av finansieringen kommer från offentliga organisationer.

FRAMTIDA UTVECKLING

Perioden 2024 – 2029 utgör etableringsfasen i Chalmers strategiarbete med utblick mot 2041. Fokus på akademisk excellens i högskolan, i samklang med ett förstärkt nyttiggörande

inom hela Chalmerskoncernen kommer att förändra Chalmers struktur och ekonomiska prioriteringar i framtiden. Prioriteringar kommer också starkt att påverkas av Chalmersstiftelsens uppdrag att på sikt skapa en intern basfinansiering för fakulteten. Bildandet av Chalmers Next Labs AB som omnämndes ovan är ett tydligt exempel på en verksamhet inom koncernens ram som kommer samverka tätt med högskolan för att uppnå synergier på området nyttiggörande.

Chalmers forskningsverksamhet bedöms vara fortsatt framgångsrik med god utdelning på ansökningar till externa finansierare. Bredden i forskningen gör att den finansiella risken är spridd. Det finns möjligheter att successivt öka andra typer av forskningsfinansiering än de som dominerar idag.

De senaste forskningspropositionerna beskriver i många avseenden ett universitet som arbetar på det sätt som Chalmers redan gör, inte minst genom styrkeområdena. Chalmers pågående arbete med en volymmässigt begränsad fakultet, systematiskt arbete med nyttiggörandeprocesser och rekrytering av forskarassistenter i internationell utlysning är några exempel där Chalmers arbete ligger väl i linje med flera huvuddrag i forskningspropositionen.

Ett fortsatt utmanande område för forskningens förutsättningar är att lärosätena förväntas ta ett större ansvar för finansiering av forskningsinfrastrukturer. En omfördelning av ekonomiska resurser från exempelvis personalkostnader till kostnader för att bygga och driva infrastruktur förväntas de kommande åren.

Samfinansiering av forskningsprojekt med fakultetsmedel är idag en förutsättning, då Chalmers externa finansierare förutsätter samfinansiering av indirekta kostnader. Till detta kommer trenden hos externa finansierare med krav på medfinansiering av direkta kostnader, något som Chalmers behöver hantera på övergripande nivå. Balansen mellan basfinansiering och externa bidrag för forskning utgör en risk.

Chalmers har under de senaste åren ökat på antal utbildningsplatser för att komma i nivå med takbeloppen och bilden var att allt sparad anslag skulle vara använt under 2027 och Chalmers skulle vända till överproduktion. Med anledning av de utökade takbeloppen kommande år, som blev kända under hösten, har denna bild förändrats. Chalmers planerar att utöka antalet nybörjarplatser på ett antal civilingenjörsprogram samt på programmen för tekniskt basår i enlighet med de satsningar som framkom i budgetpropositionen. Baserat på nuvarande prognoser, som inkluderar nämnda utökning av platser från hösten 2024, innebär det en utbildningsvolym i paritet med takbeloppet för 2024 för att efterföljande år överproducera i förhållande till takbeloppen då utökning av antalet platser slår igenom allt mer. Dessa prognoser skulle innebära ett sparad anslag om runt 50 mnkr vid ingången till 2030. Detta ger Chalmers utrymme till att göra ytterligare utökningar på programmen kommande år där behov finns. Prognoserna framåt bygger på en prestationsgrad om 88 % då Chalmers ser 2022 års nedgång av prestationsgraden som tillfällig.

Hösten 2023 hade Chalmers färre nya avgiftsskyldiga studenter jämfört med 2022 vilket är kopplat till bostadsbrist samt problem med uppehållstillstånd under 2023. Utfallet för 2023

blev 710 HST som är det högsta utfall Chalmers haft sedan införandet av avgifter men är påverkat av det stora antalet nya avgiftsskyldiga studenter under 2022. Det lägre antalet nya avgiftsskyldiga studenter hösten 2023 får påverkan på planeringen för 2024 samt att det fortfarande finns stora osäkerheter kring bostadssituationen. Med bakgrund av detta fastställdes dimensioneringen för 2024 till 700 helårsstuderande vilket är något lägre än utfallet för 2023.

Effekter av prisökningar på områden såsom lokalhyror, el, licenser och tjänster på IT-området förväntas bli mindre dramatiska för helåret 2024 jämfört med 2023. Ett nytt löneavtal har tecknats för en förlängd avtalsperiod om 17 – 24 månader beroende på facklig tillhörighet. Avtalet är av framtung karaktär, d.v.s. löneökningen för hela perioden sker genom en revidering vid avtalsperiodens startdatum. Viss kompensering för kostnadsökningar kan erhållas via pris- och löneuppräkningen av de statliga anslagen för utbildning och forskning, men med en eftersläpning om två år. Under 2024 planeras Chalmers sammantaget uppvisa ett underskott.

Förutom känsligheten för kostnadsutvecklingen allmänt finns en osäkerhet som beror dels på hur regeringen ser på satsningar inom forskningen (inte minst avseende finansiering av forskningsinfrastrukturer), dels på fortsatt hög konkurrens om externa medel.

MILJÖINFORMATION

Chalmers verksamhet är anmälningspliktig enligt 9 kap i Miljöbalken (Miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd). Chalmers verksamhet är anmälningspliktig enligt 25 kap 1§ Miljöprövningsförordningen 2013:251 för kemiska eller biologiska laboratorier med en total golvyta som är större än 5 000 kvadratmeter.

Chalmers

- har tillstånd från Arbetsmiljöverket att använda vissa tillståndspliktiga ämnen enligt AFS 2011:19 eller från Läke- medelsverket för kontrollerade ämnen enligt Europaparlamentets och rådets förordning EU 2018/729.
- har tillstånd för hantering av brandfarliga varor från Räddningstjänsten enligt Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps författningssamling, MSBFS 2013:3.
- har tillstånd från Strålsäkerhetsmyndigheten att bedriva verksamhet med joniserande strålning enligt Strålskyddslagen SFS 2018:396, samt att bedriva kärnteknisk verksamhet enligt lagen om kärnteknisk verksamhet SFS 1984:3.
- bedriver anmälningspliktig verksamhet med genetiskt modifierade mikroorganismer (GMM) enligt arbetsmiljöverkets författningssamling AFS 2011:2 och är anmälningspliktig enligt AFS 2018:4 avseende användning av mikrobiologiska smittämnen.
- bedriver anmälningspliktig verksamhet enligt 9 § i Miljöbalken med provbänkar för motorer i förbränningslaboratorium.

FÖRSLAG TILL VINSTDISPOSITION

Belopp i kronor

Till årsstämman förfogande står enligt balansräkningen:

Balanserat resultat	869 748 960
Årets resultat	62 413 822
<i>Summa disponibla medel</i>	932 162 782

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att de disponibla medlen, 932 162 782 kronor, överförs i ny räkning.

Chalmers resultat och ställning per 31 december 2023 framgår av följande resultat- och balansräkning med tillhörande noter.

RESULTATRÄKNING (TKR)

	Not	2023	2022
Rörelsens intäkter			
Nettoomsättning	4, 5	4 200 236	4 102 126
Övriga rörelseintäkter	7	33 772	33 397
Summa intäkter		4 234 009	4 135 523
Rörelsens kostnader			
Personalkostnader	6	-2 623 283	-2 472 427
Lokalkostnader	4, 7	-523 664	-480 781
Övriga externa kostnader	8	-863 634	-811 079
Avskrivningar av anläggningstillgångar	10, 11, 12	-158 612	-145 560
Övriga rörelsekostnader		-1 067	-4 040
Summa kostnader		-4 170 260	-3 913 887
Rörelseresultat		63 748	221 636
Resultat från finansiella investeringar			
Ränteintäkter och liknande resultatposter	14	18 448	18 252
Räntekostnader och liknande resultatposter	14	-19 782	-30 814
Summa finansiella kostnader		-1 335	-12 562
Resultat efter finansiella poster		62 414	209 074
Resultat före skatt			
Skatt på årets resultat ¹		-	-
Årets resultat		62 414	209 074

¹ Chalmers utgör inte ett skattesubjekt på grund av karaktären av allmänt undervisningsverk

BALANSRÄKNING (TKR)

	Not	2023-12-31	2022-12-31
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar			
Immateriella tillgångar	9	0	0
Summa immateriella anläggningstillgångar		0	0
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader och mark	10	5 959	6 502
Investering i lokalanpassning	11	28 642	31 902
Maskiner och inventarier	12	555 737	555 626
Pågående nyanläggningar	13	51 045	21 432
Summa materiella anläggningstillgångar		641 383	615 462
Finansiella anläggningstillgångar			
Andra långfristiga fordringar		2 662	2 438
Summa finansiella anläggningstillgångar		2 662	2 438
Summa anläggningstillgångar		644 045	617 900
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		91 145	96 450
Fordringar hos moderstiftelse	15	2 586 240	3 085 447
Fordringar hos koncernföretag		140 919	125 237
Skattefordran		96 805	80 215
Övriga fordringar		29 488	64 358
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	16	689 061	517 913
Summa kortfristiga fordringar		3 633 658	3 969 620
Kassa och bank		140 454	50 275
Summa omsättningstillgångar		3 774 112	4 019 895
Summa tillgångar		4 418 157	4 637 795

BALANSRÄKNING (TKR)

	Not	2023-12-31	2022-12-31
Eget kapital och skulder			
Eget kapital			
Bundet eget kapital			
Aktiekapital (150 000 aktier)		150 000	150 000
Reservfond		500	500
Summa bundet eget kapital		150 500	150 500
Fritt eget kapital			
Balanserat resultat		869 749	660 675
Årets resultat		62 414	209 074
Summa fritt eget kapital	17	932 163	869 749
Summa eget kapital		1 082 663	1 020 249
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner	18	449 643	1 017 623
Övriga avsättningar	19	47 311	43 982
Summa avsättningar		496 954	1 061 605
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		271 381	206 685
Skuld moderstiftelsen		20 620	–
Skuld koncernföretag		1 868	–
Övriga skulder	20	471 547	456 398
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	21	2 073 124	1 892 858
Summa kortfristiga skulder		2 838 540	2 555 941
Summa eget kapital och skulder		4 418 157	4 637 795

RAPPORT ÖVER FÖRÄNDRING I EGET KAPITAL (TKR)

	Bundet eget kapital Aktiekapital	Bundet eget kapital Reservfond	Fritt eget kapital Balanserat resultat	Fritt eget kapital Årets resultat	Fritt eget kapital Summa
Eget kapital 2022-01-01	150 000	500	260 509	400 166	811 175
Resultatdisposition			400 166	-400 166	0
Årets resultat				209 074	209 074
Eget kapital 2022-12-31	150 000	500	660 675	209 074	1 020 249
Eget kapital 2023-01-01	150 000	500	660 675	209 074	1 020 249
Resultatdisposition			209 074	-209 074	0
Årets resultat				62 414	62 414
Eget kapital 2023-12-31	150 000	500	869 749	62 414	1 082 663

KASSAFLÖDESANALYS (TKR)

	Not	2023	2022
Den löpande verksamheten			
Resultat efter finansiella poster		62 414	209 074
Avskrivningar		158 612	145 560
Justeringar för poster som ej ingår i kassaflödet	23	-25 610	-13 525
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital		195 416	341 109
Minskning av kundfordringar		5 305	-34 501
Minskning/ökning övriga kortfristiga fordringar ¹		-179 834	-34 441
Minskning av leverantörsskulder		64 696	95 375
Ökning/minskning av övriga kortfristiga skulder		217 901	157 491
Kassaflöde från den löpande verksamheten		303 484	525 033
Investeringsverksamheten			
Investeringar i materiella anläggningstillgångar		-185 890	-256 074
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		155	32
Placeringar övriga finansiella anläggningstillgångar		-223	-38
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-185 958	-256 080
Finansieringsverksamheten			
Amortering av skuld		-537 838	-
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-537 838	-
Årets kassaflöde		-420 312	268 953
Likvida medel vid årets början ¹		3 066 821	2 797 868
Varav koncernkonto inom kortfristiga fordringar		3 016 546	2 752 237
Likvida medel vid årets slut¹		2 646 509	3 066 821
Varav koncernkonto inom kortfristiga fordringar		2 506 055	3 016 546

¹ Chalmers disponerar underkonto i koncernkontostruktur som i balansräkningen redovisas i kortfristiga fordringar.

Noter

Belopp i tkr om inget annat anges

ALLMÄN INFORMATION

Chalmers tekniska högskola AB (Chalmers) bedriver utbildning och forskning inom det tekniska, naturvetenskapliga och samhällsvetenskapliga området och därmed samhörande vetenskaper. Chalmers tekniska högskola AB, organisationsnummer 556479-5598, är ett aktiebolag med säte i Göteborg. Chalmers utgör inte ett skattesubjekt på grund av karaktären av allmänt undervisningsverk.

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Chalmers tekniska högskola AB:s årsredovisning har upprättats i enlighet med Årsredovisningslagen och enligt Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

INTÄKTER

Det inflöde av ekonomiska fördelar som verksamheten erhållit eller kommer att erhålla för egen räkning redovisas som intäkt. Intäkter värderas till verkliga värdet av det som erhållits eller kommer att erhållas.

Intäkter från Utbildningsdepartementet

Intäkter från Utbildningsdepartementet för utbildning och forskning redovisas som bidrag i Chalmers nettoomsättning. Intäkterna för anordnad utbildning på grundnivå och avancerad nivå baseras på fastställda takbelopp (maximal ersättning som kan utgå för helårsstudenter och helårsprestationer under året). Om Chalmers redovisar fler helårsstudenter och helårsprestationer (s.k. överproduktion) än vad som ryms inom takbelopp får överproduktionen sparas till följande budgetår för att då berättiga till ersättning. Outnyttjat takbelopp redovisas som skuld till staten inom övriga skulder.

Intäkter från övriga finansiärer

För pågående projekt tillämpas successiv avräkning som innebär att projektet på bokslutsdagen avräknar en intäkt som motsvarar nedlagda kostnader i projektet. I pågående projekt där nedlagda och förväntade kostnader överstiger erhållna och förväntade intäkter reserveras en förlust i sin helhet. Pågående projekt periodiseras via upplupna respektive förutbetalda intäkter. Erhållna medel för förvärv av anläggningstillgångar skuldförs i balansräkningen. Skulden löses upp i takt med de kommande avskrivningarna på tillgången ifråga.

Offentliga bidrag som tagits emot innan villkoren uppfyllts för att redovisa det som intäkt har redovisats som skuld.

Intäkter från tjänsteuppdrag redovisas i samband med att tjänsten utförs.

Hyresintäkter

Hyresintäkter aviseras i förskott och periodiseras i enlighet med hyreskontrakt. Förskottshyra redovisas därmed som förutbetalda hyresintäkter.

LEASING

Operationella leasingavtal redovisas i enlighet med kapitel 20 BFNAR 2012:1. Finansiella leasingavtal redovisas i enlighet med kapitel 20 avsnitt 20.29 BFNAR 2012:1 som operationella leasingavtal.

UTLÄNDSK VALUTA

Monetära poster i utländsk valuta räknas om till balansdagens kurs.

Valutakursdifferenser som uppkommer vid reglering eller omräkning av monetära poster redovisas i resultaträkningen som övriga rörelseintäkter respektive övriga rörelsekostnader det räkenskapsår de uppkommer.

ERSÄTTNINGAR TILL ANSTÄLLDA

Pensioner

Avgifterna för avgiftsbestämda planer redovisas som kostnad. Redovisning av förmånsbestämda planer sker enligt förenklingsreglerna i punkt 28.18 (BFNAR 2016:9). De förmånsbestämda pensionsplaner som finansieras i egen regi redovisas i avsättningar för pensioner till det belopp som fastställs av Statens tjänstepensionsverk (SPV). Chalmers tryggar utfästelse om pension till arbetstagare eller efterlevande till arbetstagare enligt lagen (1967:531) om tryggande av pensionsutfästelse m.m. (tryggandelagen).

Chalmers tryggar vissa äldre förmånsbestämda delar intjänade före 1994 av pensionsåtagandet genom skuldföring i egen balansräkning. Från och med 2011 tryggas nyintjänandet av pensionsåtaganden främst genom avgifter till SPV enligt gällande pensionsavtal (från 2016 PA16). Pensionsskulden kreditförsäkras hos Försäkringsbolaget PRI Pensionsgaranti, ömsesidigt. Stiftelsen Chalmers tekniska högskola har ett borgensåtagande gentemot PRI Pensionsgaranti avseende pensionsåtagandet, vilket är en förutsättning för kreditförsäkringen. Vidare lämnar Staten via Riksgäldskontoret garanti för Chalmers pensionsåtagande avseende pensioner med en begynnelsepunkt före 1994-07-01.

Ersättningar vid uppsägning

Ersättningar vid uppsägningar, i den omfattning ersättningen inte ger företaget några framtida ekonomiska fördelar, redovisas endast som en skuld och en kostnad när företaget har en legal eller informell förpliktelse att antingen

- avsluta en anställds eller en grupp av anställdas anställning före den normala tidpunkten för anställningens upphörande, eller
- lämna ersättningar vid uppsägning genom erbjudande för att uppmuntra frivillig avgång. Ersättningar vid uppsägningar redovisas endast när företaget har en detaljerad plan för uppsägningen och inte har någon realistisk möjlighet att annullera planen.

IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Vid redovisning av utgifter för utveckling tillämpas aktiveringsmodellen. Det innebär att utgifter som uppkommit under utvecklingsfasen redovisas som tillgång när samtliga nedanstående förutsättningar är uppfyllda:

- Det är tekniskt möjligt att färdigställa den immateriella anläggningstillgången så att den kan användas eller säljas.
- Avsikten är att färdigställa den immateriella anläggningstillgången och att använda eller sälja den.
- Förutsättningar finns för att använda eller sälja den immateriella anläggningstillgången.
- Det är sannolikt att den immateriella anläggningstillgången kommer att generera framtida ekonomiska fördelar.
- Det finns erforderliga och adekvata tekniska, ekonomiska och andra resurser för att fullfölja utvecklingen och för att använda eller sälja den immateriella anläggningstillgången.
- De utgifter som är hänförliga till den immateriella anläggningstillgången kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Immateriella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar.

Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod dock som längst under fem år. Avskrivningen redovisas som kostnad i resultaträkningen.

MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår förutom inköpspriset även utgifter som är direkt hänförliga till förvärvet.

Tillkommande utgifter som ökar tillgångens prestanda räknas in i tillgångens redovisade värde. Utgifter för löpande underhåll och reparationer redovisas som kostnader när de uppkommer.

Utgifter för pågående ny- och ombyggnader aktiveras i de fall investeringen anses värdehöjande. Indirekta tillverkningsutgifter som utgör mer än en oväsentlig del av den sammanlagda utgiften för tillverkningen och uppgår till mer än ett obetydligt belopp har räknats in i anskaffningsvärdet. Avsättning för beräknade utgifter för nedmontering, bortforsling eller återställande av plats har räknats in i anskaffningsvärdet.

Låneutgifter som kan hänföras till större ny- eller ombyggnadsprojekt som tar betydande tid att färdigställa innan de kan tas i bruk inkluderas i tillgångens anskaffningsvärde.

Materiella anläggningstillgångar delas upp i komponenter när två krav är uppfyllda:

- Det föreligger en väsentlig skillnad i förbrukning, d.v.s. nyttjandeperioderna för respektive komponent är väsentligt olika.

- Komponenterna har ett betydande värde i sig, och värdet är betydande i relation till den aktuella anläggningens totala värde.

Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod eftersom det återspeglar den förväntade förbrukningen av tillgångens framtida ekonomiska fördelar. Avskrivningen redovisas som kostnad i resultaträkningen.

För beräkning av avskrivningar enligt plan tillämpas följande nyttjandeperioder:

BYGGNADER

<i>Stomme och Grund</i>	100 år
<i>Yttertak</i>	45 år
<i>Fasad</i>	50 år
<i>Fönster</i>	50 år
<i>Hiss</i>	25 år
<i>El</i>	40 år
<i>Värme, sanitet och kyl</i>	40 år
<i>Styr och övervakning</i>	15 år
<i>Lokalanpassningar</i>	3 – 10 år
<i>Övrig restpost</i>	40 år
Markanläggning	20 år
Byggnadsinventarier	10 år
Nedlagda utgifter på annans fastighet	5 – 10 år

MASKINER OCH INVENTARIER

<i>Dator- och kontorsutrustning</i>	3 år
<i>Nätverk</i>	5 – 10 år
<i>Möbler och inredning</i>	5 – 10 år
<i>Övriga maskiner och inventarier</i>	3 – 15 år
<i>Transportmedel</i>	5 år

Nedskrivningar – materiella och immateriella anläggningstillgångar

Om det finns interna eller externa indikatorer på att en tillgångs värde har sjunkit ska en tillgång eller grupp av tillgångar testas för nedskrivning. Om ett test visar att värdet har sjunkit ska en nedskrivning redovisas i resultaträkningen. En tillgång eller en grupp av tillgångar ska skrivas ned om återvinningsvärdet är lägre än det redovisade värdet. Återvinningsvärdet är det högre av nyttjandevärdet och nettoförsäljningsvärdet. Nedskrivningar redovisas i resultaträkningen.

Om en enskild tillgång inte kan testas separat, bland annat av anledningen att det för den aktuella tillgången inte kan identifieras något kassaflöde fördelas tillgången till en grupp av tillgångar, så kallad kassagenererande enhet, för vilken det är möjligt att identifiera ett separat framtida kassaflöde.

ANDELAR I DOTTERFÖRETAG

Andelar i dotterföretag redovisas i enlighet med kapitel 9 BFNAR 2012:1 (4 kap. 3 § första stycket Årsredovisningslagen).

Aktieägartillskott redovisas enligt kapitel 6 BFNAR 2012:1. Lämnade aktieägartillskott redovisas som en ökning av andelens redovisade värde. Återbetalning av lämnat tillskott redovisas som en minskning av andelens redovisade värde.

Nedskrivningar andelar i dotterföretag

Nedskrivning av värdet på andelar i dotterföretag sker enligt 4 kap. 5 § första, andra och fjärde styckena Årsredovisningslagen via resultaträkningen om det kan antas att värdenegången är bestående.

ANDELAR I INTRESSEFÖRETAG

Andelar i intresseföretag redovisas i enlighet med kapitel 14 BFNAR 2012:1 (4 kap. 3 a § Årsredovisningslagen).

Aktieägartillskott redovisas enligt kapitel 6 BFNAR 2012:1. Lämnade aktieägartillskott redovisas som en ökning av andelens redovisade värde. Återbetalning av lämnat tillskott redovisas som en minskning av andelens redovisade värde.

Nedskrivningar andelar i intresseföretag

Nedskrivning av värdet på andelar i intresseföretag sker enligt 4 kap. 5 § första, andra och fjärde styckena Årsredovisningslagen via resultaträkningen om det kan antas att värdenedgången, är bestående.

FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER

Finansiella tillgångar och skulder redovisas i enlighet med kapitel 12 (Finansiella instrument värderade enligt 4 kap. 14 a–14 e §§ Årsredovisningslagen) i BFNAR 2012:1.

En finansiell tillgång eller finansiell skuld tas upp i balansräkningen när företaget blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor. En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när den avtalsenliga rätten till kassaflödet från tillgången har upphört eller reglerats. Detsamma gäller när de risker och fördelar som är förknippade med innehavet i allt väsentligt överförs till annan part och företaget inte längre har kontroll över den finansiella tillgången. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när den avtalade förpliktelsen fullgjorts eller upphört. Avistaköp och avistaförsäljning av finansiella tillgångar redovisas på affärsdagen.

Klassificering och värdering

Finansiella tillgångar och skulder har klassificerats i olika värderingskategorier i enlighet med kapitel 12 i BFNAR 2012:1. Klassificeringen i olika värderingskategorier ligger till grund för hur de finansiella instrumenten ska värderas och hur värdeförändringar ska redovisas.

Investeringar som hålls till förfall

Investeringar som hålls till förfall är finansiella tillgångar som omfattar räntebärande värdepapper med fasta eller fastställda betalningar och fastställd löptid som företaget har en uttrycklig avsikt och förmåga att inneha till förfall. Tillgångar i denna kategori värderas till upplupet anskaffningsvärde.

Lånefordringar och kundfordringar

Lånefordringar och kundfordringar är finansiella tillgångar som har fastställda eller fastställda betalningar, men som inte är derivat. Dessa tillgångar värderas till upplupet anskaffningsvärde. Upplupet anskaffningsvärde bestäms utifrån den effektivränta som beräknades vid anskaffningstidpunkten. Kundfordringar redovisas till det belopp som

beräknas inflyta, dvs. efter avdrag för osäkra fordringar.

Övriga finansiella skulder

Lån samt övriga finansiella skulder, t.ex. leverantörsskulder, ingår i denna kategori. Skulderna värderas till upplupet anskaffningsvärde.

AVSÄTTNINGAR

Avsättningar redovisas i balansräkningen när en legal eller informell förpliktelse till följd av en inträffad händelse uppstår och det är sannolikt att ett utflöde av resurser krävs för att reglera förpliktelsen och en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras.

Vid första redovisningstillfället värderas avsättningar till den bästa uppskattningen av det belopp som kommer att krävas för att reglera förpliktelsen på balansdagen. Avsättningarna omprövas varje balansdag.

Bedömning avsättning pågående projekt

I pågående forskningsprojekt där återstående kostnader förväntas överstiga återstående tilldelade medel förlustavräknas projektet för den beräknade förlusten.

EVENTUALFÖRPLIKTELSE

Ansvarsförbindelse redovisas i det fall när det finns:

- En möjlig förpliktelse som härrör till följd av inträffade händelser och vars förekomst endast kommer att bekräftas av en eller flera osäkra framtida händelser, som inte helt ligger inom verksamhetens kontroll, inträffar eller uteblir, eller
- En befintlig förpliktelse till följd av inträffade händelser, men som inte redovisas som skuld eller avsättning eftersom det inte är sannolikt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen eller förpliktelsens storlek inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet.

BEDÖMNINGAR OCH UPPSKATTNINGAR

Bokförda värden av materiella anläggningstillgångar påverkas i hög grad av bedömningar av nyttjandeperioden i samband med anskaffning, samt löpande bedömningar av eventuella nedskrivningsbehov eller behov av att justera nyttjandeperioden.

Bedömningar av eventuella förlustrisker i pågående forskningsprojekt sker utifrån havda kostnader och intäkter samt rimligt säkra tillkommande kostnader och intäkter fram till projektets slut. Om erhållna bidrag i sin helhet har förbrukats och/eller fordran överstiger kontraktbelopp görs en förlustriskreservering.

Not 2 Upplysningar om händelser efter räkenskapsårets slut

Inga väsentliga händelser efter bokslutsdagen finns att redovisa.

Not 3 Upplysningar om moderstiftelse

	Org. nr	Säte
Stiftelsen Chalmers Tekniska Högskola	855100-5799	Göteborg

Chalmers tekniska högskola AB upprättar ingen koncernredovisning med hänvisning till Årsredovisningslagen 7 kapitlet 2 §.

Not 4 Köp och försäljning inom koncernen

Försäljning från Chalmers tekniska högskola AB till systerföretag och moderstiftelse uppgår till 109 (98) mnkr. Årets inköp uppgår till 526 (484) mnkr. Av inköpen utgör 501 (454) mnkr hyra från Chalmersfastigheter AB.

Not 5 Upplysningar enligt avtalet med staten

ON Sala RYMDOBSERVATORIUM

Onsala rymdobservatorium är den svenska nationella anläggningen för radioastronomi och utgör ett viktigt interdisciplinärt forskningsinstitut inom många områden av astro- och geofysiken.

I enlighet med avtalet mellan svenska staten och Chalmers ska verksamheten vid Onsala rymdobservatorium omnämnas i Chalmers årsredovisning. Intäkter och kostnader fördelar sig enligt följande:

ON Sala RYMDOBSERVATORIUM

	2023	2022
Intäkter	106 657	106 504
Kostnader	-104 594	-105 266

INTÄKTER FÖR GRUNDUTBILDNING

TABELL 1: REDOVISNING AV ANTAL HELÅRSSTUDENTER (HST) OCH HELÅRSPRESTATIONER (HPR)

	Utfall		Ersättning (HPR)		Totalt
	HST	HPR	HST	HPR	
Humaniora	57	52	1 956	1 167	3 123
Samhällsvetenskap	122	109	4 169	2 449	6 619
Teknik	9 732	8 529	568 761	420 344	989 104
Undervisning	15	14	607	600	1 207
Design	137	137	22 687	13 823	36 509
Summa	10 063	8 841¹	598 180	438 383	1 036 563

Takbelopp (tkr) 1 031 076²
Redovisningen visar att lärosätet kommer över takbeloppet med 5 487

TABELL 2: BERÄKNING AV ANSLAGSSPARANDE OCH ÖVERPRODUKTION

A. Tillgängliga medel (inklusive beslutad tilläggsbudget)	
Årets takbelopp	1 031 076
+ Ev. ingående anslagssparande	104 809
Summa A	1 135 885

B. Utfall totalt för utbildning på grundnivå och avancerad
Ersättning för HPR från december föregående budgetår 3 917³
Utfall total ersättning enligt tabell 1 1 036 563

Summa B 1 040 479

Summa A – B 95 405

Totalt utgående anslagssparande (A-B) 95 405
– Ev anslagssparande över 10% av takbeloppet
Utgående anslagssparande 95 405

Totalt utgående överproduktion –
– Ev överproduktion över 15% av takbeloppet –
Utgående överproduktion –

¹ I utfall HPR ingår 41 st extra HPR för satsningen på Livslångt lärande.
² Av takbeloppet är 22 848 tkr hänförliga till Sveriges återhämtningsplan.
³ Totalt 81 st HPR.

MERVÄRDESSKATT

För den del av Chalmers omsättning som inte är mervärdesskattepliktig har ingående mervärdesskatt rekvirerats från Kammarkollegiet med 309 (290) mnkr.

VERKSAMHETSREDOVISNING

Chalmers huvudverksamheter består av utbildning och forskning/forskarutbildning. Utbildningen redovisas uppdelad på grundutbildning och uppdragsutbildning. Inom forskning/forskarutbildning är uppdragsforskning särredovisad. Uppdelningen per verksamhetsgren är schablonmässigt framtagen.

Intäkter och kostnader fördelar sig på verksamhetsområden enligt följande:

INTÄKTER OCH KOSTNADER FÖRDELAR SIG PÅ VERKSAMHETSOMRÅDEN ENLIGT FÖLJANDE

	2023		2022	
	Intäkter inkl. fin. intäkter	Kostnader inkl. fin. kostnader	Intäkter inkl. fin. intäkter	Kostnader inkl. fin. kostnader
Grundutbildning	1 217 419	1 181 638	1 177 884	1 093 562
Uppdragsutbildning	3 829	5 007	9 464	8 305
Forskning och forskarutbildning	2 888 762	2 863 817	2 821 846	2 700 293
Uppdragsforskning	142 446	139 580	144 580	142 540

MEDEL TILL STRATEGISKA FORSKNINGSMRÅDEN ÅR 2023 MED CHALMERS SOM HUVUDSÖKANDE

STRATEGISKT FORSKNINGSMRÅDE

Belopp i mnkr	Beviljade medel ¹	Varav medsökande universitet ²	Förbrukning
Energi	67,5		65,7
Materialvetenskap	27,9	3,4	26,0
Nanovetenskap och nanoteknik	38,4		38,4
Produktionsteknik	33,8	5,8	32,8
Transport	53,5	8,0	50,7
Summa	221,1	17,2	213,6

¹ Beviljade medel från staten.

² Medsökande universitet: Materialvetenskap; Göteborgs universitet, Produktionsteknik; Lunds universitet, Transport; Göteborgs universitet.

Not 6 Personal

MEDELANTALET ANSTÄLLDA OCH LEDNINGSFUNKTION

	2023		2022	
	Antal anställda	2023 Andel kvinnor %	2022 Antal anställda	2022 Andel kvinnor %
	3 007	41	2 944	40

I LEDNINGSFUNKTIONEN ÄR FÖRDELNINGEN MELLAN MÄN OCH KVINNOR FÖLJANDE

	2023		2022	
	Total	Andel kvinnor %	Total	Andel kvinnor %
Styrelse	14	43	14	40
Ledning	10	39	27	45

LÖNER, ANDRA ERSÄTTNINGAR OCH SOCIALA KOSTNADER

	2023		2022	
	Löner och andra (varav pensionskostn.)	Sociala kostnader (varav pensionskostn.)	Löner och andra (varav pensionskostn.)	Sociala kostnader (varav pensionskostn.)
	1 631 923	916 955 (407 822)	1 565 662	867 155 (376 152)

LÖNER & ANDRA ERSÄTTNINGAR FÖRDELAD MELLAN STYRELSELEDAMÖTER OCH ANSTÄLLDA

	2023		2022	
	Löner och andra ersättn (varav rörliga)	2023 Pensionskostnader	Löner och andra ersättn (varav rörliga)	2022 Pensionskostnader
Styrelse och VD ¹	5 773 (0)	1 050	5 936 (0)	947
Övriga anställda	1 626 150	406 772	1 559 726	375 205
Summa	1 631 923	407 822	1 565 662	376 152

¹ Vad gäller pensionsförmåner för bolagets rektor/vd följer dessa en annan pensionslösning jämfört med pensionsplan för övriga anställda i företaget. I avtal för rektor/vd ingår en tjänstepensionsförsäkring och en kapitalförsäkring (direktpension). Vid uppsägning från högskolans sida äger rektor/vd rätt att under en tid av 18 månader uppbära ersättning motsvarande slutlön som rektor/vd.

ERSÄTTNINGAR TILL STYRELSEN OCH LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE 2023

	Grundlön /styrelse-arvode ¹	För-måner	Pensions-kostnad
Torbjörn Holmström, styrelsens ordf. tom 230904	221		
Stefan Bengtsson, styrelsens ordf. from 230904	93		
Elisabeth Björk, styrelsens vice ordf.	181		
Susanne Aalto, styrelseledamot	80		
Ingmar Björkman, styrelseledamot	123		
Thomas Erséus, styrelseledamot	108		
Peter Hellqvist, styrelseledamot	80		
Catrin Lindberg, styrelseledamot	50		
Catharina Modahl-Nilsson, styrelseledamot	85		
Jean-Marc Orliaguet, styrelseledamot	50		
Johan Persson, styrelseledamot	50		
Isac Stark, styrelseledamot	75		
David Welander, styrelseledamot	13		
Paul Welander, styrelseledamot	130		
Elizabeth Wulcan, styrelseledamot	50		
Eva Åkesson, styrelseledamot	85		
Stefan Bengtsson, rektor/vd	1 612	122	738
Martin Nilsson Jacobi, rektor/vd	835	276	312
Ledande befattningshavare	11 130	315	6 207
Summa	15 049	712	7 257

¹ I grundlön/styrelsearvode ingår utbetalda löner inkl. semestertillägg samt utbetalda styrelsearvoden.

Not 7 Operationell leasing

LEASINGAVTAL DÄR CHALMERS ÄR LEASEGIVARE

Intäktsförda leasingavgifter som innehas via operationell leasing som uthyrda lokaler redovisas bland övriga rörelseintäkter.

	2023	2022
Räkenskapsårets intäktsförda leasingavgifter avseende uthyrda lokaler	20 045	21 896
Framtida leasingavgifter avseende icke uppsägningsbara leasingavtal avseende uthyrda lokaler		
Inom ett år	15 976	16 724
Mellan ett och fem år	54 767	48 380
Senare än fem år	12 846	23 417

LEASINGAVTAL DÄR CHALMERS ÄR LEASETAGARE

Leasingkostnader för tillgångar som innehas via operationell leasing som förhyrda lokaler, maskiner och dator- och kontorsutrustningar redovisas bland rörelsekostnader.

	2023	2022
Räkenskapsårets kostnadsförda leasingavgifter avseende förhyrda lokaler	455 040	428 006
Framtida leasingavgifter avseende icke uppsägningsbara leasingavtal avseende förhyrda lokaler		
Inom ett år	511 521	495 191
Mellan ett och fem år	1 469 723	1 486 255
Senare än fem år	591 480	798 214

Not 8 Ersättning till revisorer

	2023	2022
Ernst & Young AB		
Revisionsuppdrag	625	642
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	82	522

Not 9 Immateriella tillgångar

	2023	2022
Immateriella tillgångar		
Ingående anskaffningsvärden	1 917	1 917
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1 917	1 917
Ingående avskrivningar	-1 917	-1 917
Utgående ackumulerade avskrivningar	-1 917	-1 917
Utgående redovisat restvärde	0	0

Not 10 Byggnader och mark

	2023	2022
Byggnader och mark		
Ingående anskaffningsvärden	11 068	11 068
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	11 068	11 068
Ingående avskrivningar	-4 566	-4 022
Årets avskrivningar	-543	-544
Utgående ackumulerade avskrivningar	-5 109	-4 566
Utgående redovisat restvärde	5 959	6 502

Not 11 Investeringar i lokalanpassning

	2023	2022
Investeringar i lokalanpassning		
Ingående anskaffningsvärden	66 709	62 082
Årets investeringar	1 374	4 627
Omklassificeringar	70	
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	68 153	66 709
Ingående avskrivningar	-34 807	-30 365
Årets avskrivningar	-4 704	-4 442
Utgående ackumulerade avskrivningar	-39 511	-34 807
Utgående redovisat restvärde	28 642	31 902

Not 12 Maskiner och inventarier

<i>Maskiner och inventarier</i>	2023	2022
Ingående anskaffningsvärden	2 601 749	2 379 303
Årets investeringar	155 368	260 345
Utrangeringar/försäljningar	-149 529	-37 616
Omklassificeringar	-70	-293
Utgående ackumulerat anskaffningsvärden	-2 607 518	2 601 739
Ingående avskrivningar	-2 049 123	-1 943 103
Årets avskrivningar	-153 440	-140 574
Utrangeringar/försäljningar	147 782	37 554
Omklassificeringar		
Utgående ackumulerade avskrivningar	2 051 781	-2 046 123
Utgående redovisat restvärde	555 737	555 626

Not 13 Pågående nyanläggningar

<i>Pågående nyanläggningar</i>	2023	2022
Ingående anskaffningsvärden	21 432	30 036
Årets anskaffningar	37 574	11 177
Omklassificering	-7 961	-19 781
Utgående pågående nyanläggningar	51 045	21 432

Not 14 Finansiella intäkter och kostnader

	2023	2022
<i>Ränteeintäkter och liknande poster</i>		
Ränteeintäkter moderstiftelse	17 320	18 183
Ränteeintäkter övriga	1 128	69
Summa	18 448	18 252
<i>Räntekostnader och liknande poster</i>		
Räntedelens av årets pensionskostnad	-19 685	-30 781
Räntekostnader övriga	-97	-33
Summa	-19 782	-30 814

Not 15 Fordringar hos moderstiftelse

	2023	2022
Underkonto inom koncernkontostruktur	2 506 055	3 016 546
Övriga fordringar	80 185	68 901
Summa	2 586 240	3 085 447

Not 16 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2023	2022
Fordran på finansierare	513 778	465 056
Övriga poster	175 283	52 857
Summa	689 061	517 913

Not 17 Förslag till vinstdisposition

Till årsstämans förfogande står enligt balansräkningen

Balanserat resultat	869 748 960
Årets resultat	62 413 822

Summa disponibla medel 932 162 782

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att de disponibla medlen, 932 162 782 kronor, överförs i ny räkning.

Not 18 Avsättningar för pensioner

Pensionsplanen består av två delar, en avgiftsbestämd och en förmånsbestämd pension. Den avgiftsbestämda pensionen innebär att Chalmers betalar en viss procentsats av den anställdes lön till dennes framtida pension. Den förmånsbestämda pensionen innebär att Chalmers dels betalar en sparprenie som är försäkringstekniskt- och individuellt beräknad, dels skuldför äldre förmånsbestämda åtaganden i egen balansräkning. Skuldberäkning för åtagandet är beräknad enligt Finansinspektionens anvisningar för beräkning av pensionsskuld FFFS 2007:31 och gällande försäkringstekniska riktlinjer. Riktlinjerna innehåller ränteantagandet -1,4 % år 2023 respektive -1,5 % 2022. Vid beräkning av nuvärdet av framtida pensionsutbetalningar ger ett högt ränteantagande en lägre pensionsskuld och ett lågt ränteantagande ger en högre pensionsskuld jämfört med nominellt värde.

I januari 2023 löste Chalmers in delar av pensionsskulden till en försäkringslösning. Den inlösta delen omfattar den del av skulden som avser pensionsför-måner som intjänats under åren 1994 till 2005 och det bokförda värdet vid inlösen uppgick till 729 mnkr.

AVSÄTTNINGAR FÖR PENSIONER

	2023	2022
<i>Avsättning pensionsskuld</i>		
Skuld vid årets ingång	1 017 055	1 035 020
Avsättning under perioden	-695 714	21 433
Avgår pensionsutbetalningar	-26 048	-39 398
Skuld vid årets utgång	295 294	1 017 055
<i>Övrig avsättning för pensioner</i>		
Skuld vid årets ingång	568	1 051
Avsättning under perioden	154 000	-
Avgår utnyttjade antastbara förmåner	-219	-483
Skuld vid årets utgång	154 349	568
Summa avsättningar för pensioner	449 643	1 017 623
<i>Pensionskostnad</i>		
Kostnaden redovisas i följande rader i resultaträkningen		
Personalkostnad	-408 397	-376 152
Finansiell kostnad	-19 685	-30 781
Summa	-428 082	-406 933
<i>Kostnaden i resultaträkningen fördelas på</i>		
Nettoavsättn. pensionsskuld inkl. finansiell del	30 141	17 964
Pensionsutbetalningar	-26 048	-39 398
Premier förmånsbestämda pensioner	-227 727	-217 150
Premier avgiftsbestämda pensioner	-89 277	-86 336
Övriga pensionsrelaterade kostnader	-2 295	-1 311
Särskild löneskatt och avkastningsskatt	-112 876	-80 703
Summa	-428 082	-406 933

Not 19 Övriga avsättningar

Avsättning enligt Avtal om lokala omställningsmedel innebär en årlig avsättning av 0,3 % av lönesumman.

Syftet med de lokala omställningsmedlen är att utifrån verksamhetens behov hantera och planera omställningsåtgärder. Utnyttjad avsättning avser proaktiva omställningsåtgärder och aktiviteter som förankrats i lokal samverkan. Avsättning för ersättning till anställda avser direktpensioner. Avsättning för övrigt avser kostnad för framtida hämtning av producerat kärnavfall.

	Lokala omställningsmedel	Ersättning till anställda	Övrigt	Totalt
Ingående avsättning				
2022-01-01	31 418	2 520	51 50	39 088
Avsättning under 2021	4 793	466	-	5 204
Avgår utnyttjat 2021	-	-310	-	-310
Utgående avsättning				
2022-12-31	36 156	26 76	5 150	43 982
Ingående avsättning				
2023-01-01	36 156	2 676	5 150	43 982
Avsättning under 2023	4 890	233	700	5 823
	-1			
Avgår utnyttjat 2023	654	-333	-508	-2 495
Utgående avsättning				
2023-12-31	39 392	2 577	5 342	47 311

Not 20 Övriga skulder

	2023	2022
Skuld externa kontraktsparter	315 451	250 761
Outnyttjat anslag		
Utbildningsdepartementet	95 405	152 172
Personalens källskatt	40 048	39 015
Övriga poster	20 633	14 450
Summa	471 547	456 398

Not 21 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2023	2022
Skuld till finansiärer	1 407 914	1 305 740
Oförbrukade bidrag anläggningar	197 053	169 268
Semesterlöneskuld	185 401	188 621
Sociala avgifter	44 241	41 183
Löne- och avkastningsskatt	112 876	80 703
Omställningskostnader	0	739
Övriga poster	125 639	106 604
Summa	2 073 124	1 892 858

Not 22 Ställda säkerheter och eventalförpliktelser

	2023	2022
<i>Eventalförpliktelser</i>		
Försäkringsbolaget PRI Pensionsgaranti	5 663	20 108
Summa	5 663	20 108

Ansvarsförbindelser ställda till förmån för gemensamt styrt företag

Chalmers har ett långsiktigt strategiskt samarbete med Fraunhofer Gesellschaft genom Stiftelsen Fraunhofer-Chalmers Centrum för Industrimatematik, 857209-5951. Kopplat till detta samarbete finns ett finansieringsåtagande. Detta åtagande är löpande och utvärderas vart femte år.

Not 23 Poster som ej ingår i kassaflödet

	2023	2022
Förändring avsättningar	-26 813	-13 554
Övriga poster	1 203	29
Summa	-25 610	-13 525

Göteborg den 27 februari 2024

Stefan Bengtsson

Ordförande

Elisabeth Björk

Vice ordförande

Susanne Aalto**Thomas Erséus****Ingmar Björkman****Peter Hellqvist****Catrin Lindberg****Catharina Modahl-Nilsson****Jean-Marc Orliaguet****Johan Persson****Isac Stark****Paul Welander****Elizabeth Wulcan****Eva Åkesson****Martin Nilsson Jacobi**

Rektor och verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har
avgivits den 27 februari 2024
Ernst & Young AB

Andreas Mast

Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Chalmers Tekniska Högskola AB, org.nr 556479-5598

Rapport om årsredovisningen

UTTALANDEN

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Chalmers Tekniska Högskola AB för räkenskapsåret 2023.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Chalmers Tekniska Högskola ABs finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

GRUND FÖR UTTALANDEN

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisorssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Chalmers Tekniska Högskola AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

STYRELSENS OCH VERKSTÄLLANDE DIREKTÖRENS ANSVAR

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

REVISORNS ANSVAR

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisorssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till om-ständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den in-terna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

UTTALANDEN

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning av Chalmers Tekniska Högskola AB för räkenskapsåret 2023 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

GRUND FÖR UTTALANDEN

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsred i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Chalmers Tekniska Högskola AB enligt god revisorsred i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

STYRELSENS OCH VERKSTÄLLANDE DIREKTÖRENS ANSVAR

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokfö-

ringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

REVISORNS ANSVAR

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsred i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionsred i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Styrelse

Stiftelsen Chalmers tekniska högskola

Bakre raden från vänster: Anita Hansbo, Anders Osberg, Johan Malmquist, Emil Källström, Nicolas Hassbjer, Carl von Rosen.

Främre raden: Karin Lundgren, Victoria van Camp, Christel Armstrong Darvik, Martin Nilsson Jacobi.

Chalmersstiftelsens styrelse 2023

Styrelsen för Stiftelsen Chalmers tekniska högskola har följande ledamöter

UTSEDDA AV REGERINGEN

Christel Armstrong Darvik
Ordförande

Nicolas Hassbjer
Vice ordförande

Johan Malmquist
Ledamot

Emil Källström
Ledamot

Anita Hansbo
Ledamot

Victoria van Camp
Ledamot

Anders Osberg
Ledamot

UTSEDD AV HÖGSKOLANS LÄRARE

Karin Lundgren
Ledamot

UTSEDD AV CHALMERS STUDENTKÅR

Carl von Rosen
Ledamot

SJÄLVSKRIVEN LEDAMOT

Martin Nilsson Jacobi
Rektor och vd
Chalmers tekniska högskola AB

Årsredovisning

Stiftelsen Chalmers tekniska högskola

Styrelsen och verkställande direktör för Stiftelsen Chalmers tekniska högskola med säte i Göteborg, org.nr: 855100–5799, avger härmed årsredovisning samt koncernredovisning för verksamhetsåret 1 januari till 31 december 2023.

Styrelsearbete

Styrelsen i Stiftelsen Chalmers tekniska högskola (Chalmersstiftelsen) har det yttersta ansvaret för koncernen, enligt föreskrifter i stiftelselagen och stiftelsens stadgar. Styrelsen bestod 2023 av tio ledamöter, varav en lärarrepresentant och en studeranderepresentant som utsetts av sina respektive organisationer samt Chalmers rektor som är självskriven ledamot enligt stadgarna. Resterande sju ledamöter, inklusive ordförande, är utsedda av regeringen.

Stödjande organ till styrelsen finns formerade som utskott, vars uppgift är att bereda underlag för styrelsen, samt i vissa frågor besluta om hantering. Styrelsen antar årligen arbetsordning och instruktioner för utskottens arbete. De utskott som varit aktiva under 2023 är; Finansutskottet och Risk- och revisionsutskottet.

FINANSUTSKOTTET

Styrelsens finansutskott utgör ett stöd för styrelsen och ska föreslå uppdateringar av finanspolicyn när behov föreligger och tillse att den efterlevs. Utskottet utvärderar och föreslår till styrelsen förändringar inom kapitalförvaltningen och hantering av balansräkningen med avsikt att säkerställa långsiktig ekonomisk stabilitet och likviditet. Finansutskottet består av styrelsens vice ordförande, två styrelseledamöter med för uppdraget relevant kompetens, adjungerade är Chalmersstiftelsens vd, investeringsansvariga samt ekonomichef. Sekreterare är ansvarig för middle office eller back office. Alla styrelseledamöter har rätt att delta som adjungerade. Möten hålls fyra till sex gånger per år men kan vid behov även sammanställas mellan dessa möten. Under 2023 har fem möten genomförts.

”Styrelsen bestod 2023 av tio ledamöter, varav en lärarrepresentant och en studeranderepresentant som utsetts av sina respektive organisationer samt Chalmers rektor som är självskriven ledamot ”

RISK- OCH REVISIONSUTSKOTTET (GEMENSAMT UTSKOTT FÖR CHALMERS TEKNISKA HÖGSKOLA OCH CHALMERSSTIFTELSENS STYRELSE)

Styrelsens risk- och revisionsutskott har till uppgift att säkerställa att koncernen har system för intern styrning och kontroll. Utskottet ska årligen träffa de externa revisorerna för att diskutera inriktning och omfattning av den externa revisionen. Utskottet skall även stämma av status på risker och säkerhetsfrågor med internrevisorn, samt följa upp de interna och externa revisorernas granskningar och utvärdera deras arbete. Risk- och revisionsutskottet består av Chalmersstiftelsens styrelseordförande, fakultetens ledamot och en extern ledamot i Chalmersstiftelsens styrelse, två ledamöter från Chalmers styrelse samt internrevisionschef. Adjungerade till mötena är Chalmersstiftelsens vd och ekonomichef, samt universitetsdirektör från Chalmers. Under 2023 har fyra möten genomförts.

Förvaltningsberättelse

Stiftelsen Chalmers tekniska högskola (Chalmersstiftelsen) är moderstiftelse i koncernen och vars uppgift är att äga Chalmers tekniska högskola AB (Chalmers). Enligt stiftelseförordnandet kan Chalmersstiftelsen inte avhända sig aktieinnehavet i Chalmers.

Allmänt om verksamheten

Chalmersstiftelsen bildades den 1 juli 1994 och har till ändamål att som ensam ägare till Chalmers, verka för att bolaget bedriver utbildning och forskning på en internationellt hög nivå inom tekniska, matematiska, naturvetenskapliga och därmed samhörande vetenskaper. Därtill att verka för att koncernens resurser utnyttjas effektivt för att uppnå ändamålet, samt att finansiera uppdrag som Chalmersstiftelsen bedömer vara av värde för verksamheten.

Stiftelsekapitalet är den finansiella basen för ägaruppdraget. Chalmersstiftelsen är bildad ur avvecklingen av löntagarfonderna och vid bildandet erhöll Chalmersstiftelsen 1 580 mnkr, varav 900 mnkr är det bundna stiftelsekapitalet. Genom en god förvaltning av stiftelsekapitalet samt ett effektivt nyttjande av koncernens uppbyggda resurser skapas värden som syftar till att finansiera särskilda strategiska satsningar (ändamålet) och Chalmersstiftelsens kansli och styrelse.

Avtal med staten

Verksamheten vid Chalmers är delvis finansierad av svenska staten genom ett långfristigt ramavtal mellan svenska staten, Chalmersstiftelsen och Chalmers som gäller till år 2039. Utöver detta sluter Chalmers och svenska staten ettåriga avtal som reglerar universitetets rätt till ersättning, återrapporteringskrav till staten samt uppdrag att bedriva grundläggande högskoleutbildning, forskarutbildning och forskning.

Koncernen

Koncernen består av de helägda dotterbolagen Chalmers tekniska högskola AB, Chalmers Holding AB, Chalmersfastigheter AB med tillhörande dotterbolag, Chalmers Ventures AB och det nybildade bolaget Chalmers Next Labs AB samt intressebolag.

Bolaget Chalmers Next Labs AB har under året startat sin verksamhet med fokus på att direkt eller indirekt bedriva behovsstyrd forskning och utvecklingsverksamhet inom Chalmers ämnesområden.

Verksamheter där koncernen är huvudman och utser samtliga styrelseledamöter är; Stiftelsen Chalmers Innovation och Stiftelsen Chalmers Industriteknik. Chalmersstiftelsen förvaltar även 64 stiftelser i anknuten förvaltning. Under december har en ny anknuten stiftelse tillkommit, Stiftelsen in memory of Nils Rud -Olson. En donation om 15 mnkr som ska delas ut som studentstipendier.

VERKSAMHET I DOTTERBOLAG SAMT I DOTTERDOTTERBOLAG

Chalmers tekniska högskola AB

bedriver utbildning och forskning samt nyttiggörande av dessa inom teknik, naturvetenskap samt några därtill koppla-

de forskningsområden. Utöver de statligt finansierade grunduppgifterna bedrivs även forskning med statliga konkurrensutsatta forskningsmedel, EU-finansiering och i industriella samarbeten, samt i projekt finansierade av stiftelser och institut. Nyttiggörande av forskning sker dels inom den normala anställningen som fakultet på skolan men Chalmers stödjer även forskare i att kommersialisera kunskap som skapas inom verksamheten. Fortbildning och uppdragsutbildning är ett annat verktyg för att nyttiggöra utbildning och forskning.

Chalmers Holding AB

består av att äga bolag under Chalmersstiftelsen.

Chalmers Ventures AB

startar upp och investerar i bolag vars teknik bygger på kompetens och forskningsresultat från lärosätets akademiska verksamhet. Genom högklassiga inkubationsprocesser och långsiktiga investeringar är målet att bygga globala tillväxtbolag med hög potential i både affär och samhällsnytta. Bolaget är en viktig del av strukturen som möjliggör kommersialisering och medel för investeringar i processen.

Chalmers Next Labs AB

ska bedriva forsknings- och utvecklingsverksamhet inom Chalmers ämnesområden. Affärsidén är att utgöra en plattform för att i nära samverkan med högskolan stärka arbetet med att nyttiggöra forskningsresultat.

Chalmersfastigheter AB

försörjer Chalmers och övriga hyresgäster inom campus med lokaler och miljöer genom att förvärva, äga, förvalta och utveckla fastigheter samt att hyra in fastigheter och lokaler från andra fastighetsägare. Chalmers verksamhet är samlad i campusmiljöer på Lindholmen och Johanneberg i Göteborg samt vid Onsala Rymdobservatorium på Råö.

Chalmersska huset AB

ansvarar för driften av den fastighet som byggdes till privatbostad åt William Chalmers, vilken stod färdig 1807. Idag används Chalmersska huset som mötesplats för akademien och näringslivet genom att facilitera för representation och konferensverksamhet.

Johanneberg Campusbo AB och KB

äger och utvecklar studentboende på campus Johanneberg i en fastighet med 479 lägenheter.

Gröna Mossen Fastigheter AB, Chalmersfastigheter Holding AB samt bolagen Lindholmen AB m.fl.

är vilande bolag utan verksamhet.

VERKSAMHET I INTRESSEBOLAG

Swedish Electric Transport Laboratory AB

ska driva ett testcenter för utveckling av batterier och elektrifierade fordon. Testcentret ska bidra till akademisk forskning och påskynda utvecklingen av elektrifierade transporter. Verksamheten bygger på samverkan mellan akademi, institut och industri. Bolaget har under 2023 varit i en uppbyggnadsfas där nu tre anläggningar har färdigställts i Göteborg,

Nykvarn och Borås. Verksamheten öppnas för kunder 1 januari 2024. Bolaget är delägt av Chalmersstiftelsen tillsammans med det statliga forskningsinstitutet RISE som är majoritetsägare.

Lindholmen Science Park AB

driver en samverkansmiljö för forskning, innovation och utbildning inom transport och logistik, AI, ICT, media och visualisering samt erbjuder en neutral utvecklingsmiljö där aktörer från näringsliv, akademi och samhälle tillsammans kan driva stora forsknings- och utvecklingsprojekt. Open Arena Lindholmen är en miljö för att driva samverkansprojekt. Bolaget är delägt av Chalmers Holding AB tillsammans med intressenter från såväl industri som offentlig förvaltning.

Sahlgrenska Science Park AB

är en neutral arena för innovationer och affärsutveckling som erbjuder expertkunskap och erfarenhet på en affärsmässig grund, tillsammans med andra life science-aktörer och ett stort nätverk inom näringslivet. Hållbar hälsa och individen i fokus är ledord för att öka förutsättningarna för företag, akademi och sjukvård att samarbeta. Bolaget är delägt av Chalmers Holding AB tillsammans med intressenter från offentlig förvaltning.

Johanneberg Science Park AB

är en neutral arena inom samhällsbyggnad, energi och material. Beslut har fattats att avveckla bolaget under 2024. En förstudie pågår att se över förutsättningar om några av de områden som funnits i bolaget kan utvecklas i ett nytt programområde i en förstärkt miljö i Lindholmen Science Park AB. Bolaget är delägt av Chalmers Holding AB tillsammans med offentlig förvaltning.

WACQT-IP AB

bedriver verksamhet med fokus att hantera IP rättigheter för resultat genererade inom projektet Wallenberg Centre for Quantum Technology som leds och koordineras av Chalmers. Bolaget är delägt av Chalmers Holding AB med intressenter från forskare via bolaget WACQT Researcher AB och Ruaset AB.

HÅLLBARHETSRAPPORTERING

Hållbarhetsrapportering upprättas av dotterbolagen Chalmers tekniska högskola AB och Chalmersfastigheter AB enligt ÅRL 6 kap §11 och publiceras på respektive bolags hemsida, www.chalmers.se och www.chalmersfastigheter.se.

MODERSTIFTELSEN

Chalmersstiftelsens verksamhet bedrivs inom tre huvudområden;

- Finansförvaltning
- Satsningar och stipendier
- Koncern- och ägarfrågor

Alla delar av verksamheten fokuserar på att säkerställa att resurser används optimalt för att uppnå stiftelsens ändamål.

Finansförvaltning

Chalmersstiftelsens finansförvaltning bedrivs utifrån en ny koncernövergripande finanspolicy som omfattar Chalmerskoncernens alla tillgångar och skulder, benämnd Koncernportföljen. Förvaltningen består av tre delar, en aktieportfölj, en ränteportfölj och en fastighetsportfölj. Portföljerna marknadsvärderas i sin helhet. Fastigheter marknadsvärderas inte i årsredovisningen medan övriga innehav värderas till verkligt värde. Koncerninterna räntor ingår i finansförvaltningen. Detta utifrån att Stiftelsen agerar koncernbank.

Aktieportföljen utgörs av Chalmersstiftelsens och Chalmers Ventures aktieinnehav. Chalmersstiftelsen investerar i direktägda noterade aktier, aktiva och passiva (index) fonder samt ETFer. Chalmers Ventures investerar i nystartade bolag för att sedan kontinuerligt stödja, investera och värdeutveckla i de senare faserna. Innehaven består till största delen av onoterade aktier, men även en mindre del noterade aktier.

Ränteportföljen utgörs av certifikat, växlar eller obligationer emitterade av stabila kreditvärdiga verksamheter. Investeringarna sker genom räntefonder för att behålla en god likviditet och/eller öka avkastningen. Ränteportföljen inkluderar alla ränterelaterade delar av Chalmerskoncernens balansräkning, såsom intern långfristig, finansiering, pensionskund och externa lån.

Fastighetsportföljen utgörs av koncernens fastigheter och ägs av Chalmersfastigheter. Fastighetsportföljen är uppdelad i verksamhetsfastigheter och kommersiella fastigheter.

Koncernens likviditet är samlad i en koncernkontostruktur, uppbyggd för att minimera kostnaden men samtidigt hålla ett balanserat utrymme av finansierings- och rörelsekapital.

Chalmerskoncernens mål avseende finansförvaltningen är att;

- nettotillgångarna ska ha en årlig real tillväxt på 5%, över tid
- skapa ett årligt kassaflöde ur nettotillgångarna som motsvarar den långsiktiga strategins behov.

Målsättningen för koncernen är att nettotillgångarna 2041 ska uppgå till minst 20 mdr kr (2021 års penningvärde). Ambitionen är att avkastningen ska genereras under kontrollerad risk, genom aktiv allokering och god selektering av placeringar. Samtliga innehav följer de hållbarhetskrav som finns i finanspolicyn.

Satsningar och stipendier

Chalmersstiftelsen uppfyller sitt ändamål genom att dela ut anslag (satsningar) till Chalmers. Satsningarna ska bidra till kvalitet och förnyelse i Chalmers verksamhet och vara tidsbegränsade. Satsningarna ska inte avse ändamål för vilka reguljär finansiering kan erhållas och samplanering i förhållande till Chalmers övriga uppdrag eftersträvas. Chalmersstiftelsen har beviljat 4,1 mdr till ändamål vid Chalmers i form av satsningar och aktieägartillskott mellan åren 1994–2023.

Chalmersstiftelsen beviljar även anslag från 37 olika gävome-delsfonder, bestående av erhållna gåvor och donationer med specificerat ändamål.

Chalmersstiftelsen förvaltar 64 stiftelser i anknuten förvaltning vars huvudsakliga ändamål är att bevilja stipendier och forskningsbidrag till studerande och anställda vid Chalmers, samt bevilja bidrag till verksamheter som bedrivs vid Chalmers. Förvaltad kapital var vid årets utgång 362 mnkr (339).

Koncern- och ägarfrågor

Ägarstyrningen och uppdragen till helägda dotterbolag utgår från Chalmers huvuduppdrag, vilket säkerställs bland annat genom gemensamt deltagande i nyckelprocesser för ägarstyrning, t.ex. formulering av ägardirektiv och vid ägardialoger. Övergripande bedrivs ägarstyrning i koncernen genom fastställd ägarpolicy som reglerar gemensamma principer för att tydliggöra uppdraget i koncernen och för att säkerställa ändamålsenlig kontroll. Styrelsernas arbete utvärderas årligen enligt en gemensam modell.

Finansiell ställning, resultat och nyckeltal

KONCERNEN

Årets redovisade resultat uppgår till 343 mnkr (-24) och eget kapital till 4 101 mnkr (3 756).

ÖVERSIKT ÖVER KONCERNENS RESULTAT

Belopp i mnkr	2023	2022	2021	2020	2019
Rörelsens intäkter	4 346	4 258	4 235	4 136	4 131
Årets resultat	343	-24	631	-22	118
Eget kapital	4 101	3 756	3 782	3 151	3 174
Balansomslutning	8 411	8 326	8 479	8 152	7 598
Medelantal anställda	3 069	3 001	3 083	3 317	3 339

Under början av året löstes merparten av koncernens avsättningar för pensionsskuld till en försäkringslösning i Skandia. Den del av pensionsskulden som löst uppgick till ett bokfört värde om 745 mkr varav Chalmers del uppgick till 729 mkr.

För koncernens större bolag fördelar sig rörelseintäkter respektive resultat efter finansiella poster (koncerninterna transaktioner har ej eliminerats) enligt följande:

ÖVERSIKT ÖVER KONCERNENS RÖRELSEINTÄKTER OCH RESULTAT

Belopp i mnkr	Rörelseintäkter		Resultat efter finansiella poster	
	2023	2022	2023	2022
Chalmers tekniska högskola AB	4 234	4 135	62	209
Chalmers Ventures AB	34	36	44	-25
Chalmersfastigheter AB	672	625	76	79

Chalmers tekniska högskola AB

Resultatet för Chalmers uppgår efter finansiella poster till 62 (209) mnkr. Skillnaden i resultat 2023 jämfört med 2022 ut-

görs främst av en högre uppärbetning av departementsmedel för forskning och forskarutbildning och har påverkat resultatet med 80 mnkr.

Personalkostnaderna har ökat med 151 mnkr (6,1 %) jämfört med föregående år. Under 2023 var det 87 årsarbetare fler anställda i genomsnitt, vilket ökat kostnaderna inklusive arbetsgivaravgifter med 62 mnkr. Pensionsrelaterade kostnader har ökat med 31 mnkr, främst beroende på särskild löneskatt kopplat till indexering av pensionsskulden. Lönerrevision har ökat kostnaderna inklusive arbetsgivaravgifter med 35 mnkr. Uttag av semester har minskat vilket fått effekten att kostnaderna ökat med 17 mnkr. En avtalad engångsersättning till SACO-medlemmar med utbetalning 2024 har påverkat kostnaderna med 13 mnkr.

Lokalkostnaderna har ökat med 43 mnkr (8,9 %), vilket främst beror på indexering av hyran.

Övriga externa kostnader har ökat med 50 mnkr (6,1 %).

Chalmers Ventures AB

Under året har det oroliga marknadsläget påverkat investeringskollektivet och bolagsvärderingar för portföljbolag. De onoterade bolagen har påverkats av det rådande marknadsläget där externa investerare visar tecken på mer försiktighet vad gäller likviditet och värderingsnivåer. Trots dessa parametrar så har den onoterade portföljen som helhet utvecklats positivt. Bland noterade innehav har utvecklingen följt den generella marknadsutvecklingen med värdeminskningar, däremot finns det enskilda innehav i portföljen som har stigit kraftigt.

Chalmersfastigheter AB

Årets resultat är i nivå med föregående år och har inte påverkats av ökade kostnader för vakanser under året. Marknadsläget för kontor och verksamhetslokaler i Göteborg har fortsatt utvecklats svagt. Marknadsvärderingen av fastighetsinnehavet uppgår till 4 462 mdkr (4 912), en förändring med -9,2 %.

Investeringar

Koncernens investeringar i materiella tillgångar inklusive pågående nyanläggningar har under året uppgått till 232 mnkr (361) exklusive finansiell leasing. Därav utgör byggnader och mark 40 mnkr (5) samt maskiner och inventarier 192 mnkr (260).

Finansiell ställning och likviditet

Koncernens likvida medel uppgår vid årets slut till 519 mnkr (1 178). Koncernens balanslikviditet uppgår till 42 % (65) och soliditeten uppgår till 49 % (45).

Kassaflöde

Koncernens kassaflöde från den löpande verksamheten uppgick till 614 mnkr (609) och totalt kassaflöde uppgick till -658 mnkr (677).

MODERSTIFTELSEN

Årets resultat uppgår till 261 mnkr (-159), resultatet exklusive gävomedelfondernas intäkter och kostnader uppgår till 252

mnkr (-156). Eget kapital 2 384 mnkr (2 199) består av bundet eget kapital 900 mnkr (900) och fritt eget kapital 1 484 mnkr (1 299). I fritt eget kapital ingår beviljade anslag med 82 mnkr (73).

FLERÅRSÖVERSIKT

Belopp i mnkr	2023	2022	2021	2020	2019
Resultat	261	-159	284	130	264
(varav Gåvomedel)	9	-3	8	4	10
Beviljade anslag	-82	-73	-131	-127	-113
(varav Gåvomedel)	-8	-5	-2	-3	-5
Eget kapital	2 384	2 199	2 426	2 272	2 268
(varav Gåvomedel)	82	75	77	71	70
Balansomslutning	5 522	5 747	5 820	5 292	4 963

Under 2023 har kapitalförvaltningen påverkats av positiv avkastning från både aktier- och räntemarknaderna vilka under året har utvecklats över trend.

Resultatet för Chalmersstiftelsen motsvarar en avkastning på eget kapital om 11,8% (-6,8). För perioden 2014 - 2023 blir den årliga avkastningen 7,1 % (7,0) och det jämförbara målet för samma period är 6,0 % (årlig inflation plus 5% från 2023, tidigare 3%).

Kapitalförvaltningen för anknutna stiftelser och övrigt samförvaltad kapital sker genom separat förvaltning av tillgångar i aktier och räntebärande placeringar och resultatet fördelas efter respektive enhets andel, baserat på eget kapital.

Chalmersstiftelsens värdepappersinnehav kan beställas från Chalmersstiftelsens kansli.

Risker

KONCERNEN

Chalmersstiftelsen har under 2023 initierat ett utvecklingsarbete för att ytterligare strukturera riskarbetet som görs inom Chalmerskoncernen. Varje styrelse i bolag som är helägda dotterbolag, ska säkerställa att en årlig riskidentifiering görs och att risker som identifieras som koncernövergripande rapporteras till stiftelsens styrelse. Fokus i riskbedömningen ska vara att sträva mot uppsatta mål och visioner, säkerställa att vi utnyttjar resurser på ett effektivt sätt och bidra till utveckling av verksamheten.

Risker inom koncernen hänförs främst till de finansiella risker som är relaterade till innehav inom koncernportföljen. De finansiella riskerna kontrolleras och följs upp enligt den koncernövergripande finanspolicyen.

För dotterbolagen hänförs riskerna främst till verksamhetsrisker och att erhålla finansiering till respektive verksamhet.

Finansiella risker

Koncernen är utsatt för finansiella risker, speciellt inom finansförvaltningen som kan leda till fluktuationer i resultat och kassaflöde. Dessa risker är huvudsakligen kopplade till volatilitet och omvärderingar i finansiella marknader såsom marknadsrisk, kreditrisk och valutarisk.

Koncernens finanspolicy anger ramar för hur tillgångar och skulder skall exponeras mot olika tillgångsslag och därigenom med vilken riskprofil finansförvaltningen ska bedrivas.

Marknadsrisk

Koncernens finansförvaltning delas upp i tre olika tillgångsslag; aktier, räntor och fastigheter. Enligt koncernens finanspolicy är neutral fördelning mellan dessa tillgångsslag 40 % aktier, 20 % räntor och 40% fastigheter. Koncernens förvaltningsportfölj uppgår till 9 302 mnkr (9 701), fördelat mellan 23 % (17) aktierrelaterade placeringar och 23 % (25) ränteplaceringar och 54 % (58) fastigheter. Risknivån hanteras genom begränsningar av hur stora värden som får allokeras till respektive tillgångsslag.

Marknadsrisk, aktier

Aktieportföljen består av tre delar: svenska aktier, globala aktier och ventureaktier, enligt:

FÖRDELNING AV AKTIEPORTFÖLJ

Tillgångsslag	Normalfördelning enligt Finanspolicyen	Aktuell fördelning (%)	Fördelning (mnkr)
Svenska aktier	15%	8%	761
Globala aktier	15%	9%	825
Ventureaktier	10%	6%	525

Marknadsrisken i portföljen följs löpande, diversifiering och omallokering nyttjas för att anpassa portföljen. Risken består främst av marknadsfluktuationer, likviditet i marknaden och valutaflyktuationer. Venture aktier består i huvudsak av onoterade innehav.

Marknadsrisk, räntor

Koncernens ränteplaceringar fördelas i tre underportföljer: lägre risk, högre risk och övriga ränteplaceringar, enligt nedan.

FÖRDELNING AV RÄNTEPLACERINGAR

Tillgångsslag	Normalfördelning enligt Finanspolicyen	Aktuell fördelning (%)	Fördelning (mnkr)
Lägre risk	20%	24%	2217
Högre risk	0%	4%	329
Övriga räntor (ink. skulder)	0%	-5%	-438

Med ränterisk avses risken att förändringar i räntenivån ska påverka koncernens resultat. Koncernens ränterisk avser främst placeringar i räntebärande värdepapper, extern finansiering och pensionsskuldens exponering för förändringar i räntenivåer. Risken hanteras till viss del med matchning mellan tillgångar och skulder, men framför allt genom förvaltningsbeslut och aktiv likviditetshantering.

Risken i ränteplaceringarna mäts genom ränteduration. Koncernportföljens ränteplaceringar skall ha en genomsnittlig återstående löptid (räntebindning) som ligger inom finanspolicyens ramar och låg vid utgången av 2023 på 1,9 år.

KONCERNPORTFÖLJENS FEM STÖRSTA AKTIE- OCH RÄNTEINNEHAV (MNKR) OCH ANDEL AV TILLGÅNGSLAGET (FONDINNEHAVENS PLACERINGAR INKLUDERAT).

Aktierelaterade placeringar	mnkr	%	Ränteplaceringar (emittent)	mnkr	%
Hexagon	85	4,1	Chalmersfastigheter	1871	88,7
Astra Zeneca	78	3,7	Nordea Hypotek	15	0,7
Investor	58	2,8	Swedbank Hypotek	13	0,6
Essity	57	2,7	Stadshypotek	13	0,6
Securitas	46	2,2	SEB	12	0,6

Marknadsrisk, fastigheter

Koncernens fastigheter delas upp i två portföljer: verksamhetsfastigheter och kommersiella fastigheter, enligt:

FÖRDELNING AV FASTIGHETSPORTFÖLJ

Tillgångsslag	Normalfördelning enligt Finanspolicy	Aktuell fördelning (%)	Fördelning (mnkr)
Verksamhetsfastigheter	40%	37%	3 473
Kommersiella fastigheter	0%	17%	1 610

Fastigheternas marknadsvärdering påverkas av avkastningskrav på kassaflöden och rådande marknad.

Kreditrisk

I koncernen uppkommer olika former av kreditrisk. Koncernens kreditrisk är i första hand knutna till placeringar i kreditinstrument inom finansförvaltningen, men kan också bestå i att en kommersiell motpart inte infriar ett betalningsåtagande. Risken för kundförluster inom pågående forskningsprojekt och kundfordringar hanteras genom bevakning av kundfordringar och dialog med finansörerna. Risken för motpartsrisker i pågående projekt bedöms sammantaget vara låg med hänsyn till att huvuddelen av finansieringen kommer från offentliga organisationer.

Kreditrisken i finansförvaltningen begränsas genom finanspolicy, som anger ramar för den risk som får tas mot enskilda emittenter, där krav ställs på specificerat kreditbetyg och begränsning av placeringsandelar per emittent. Samtliga exponeringar ligger väl inom de limiter som finns uppsatta i policy.

Kreditexponeringen för de räntebärande placeringarna i ränteportföljen mäts genom kreditduration, som vid årets slut uppgick till ett genomsnitt av 2,5 år.

Valutarisk

Merparten av koncernens verksamhet bedrivs i Sverige och i svenska kronor. Inköp av utrustning sker återkommande på en internationell marknad, med anskaffningsutgifter i utländsk valuta, främst i Euro. Koncernen följer löpande exponeringen som hanteras i enlighet med finanspolicy.

Av de tillgångar och skulder som finns i balansräkningen är det främst placeringar inom aktier som bär valutaexponering.

Den uppkomna valutaexponeringen är ett aktivt beslut inom finansförvaltningen och är i egentlig mening en del av marknadsrisken. Av samtliga placeringar i koncernportföljen som är exponerade mot de finansiella marknaderna bär underportföljen globala aktier, samt en mindre del i Ventureaktierna, risk mot valutaexponering och uppgår till 851 mnkr (755) och utgör 9,2 % (7,8) av koncernportföljen.

Verksamhetsrisker
CHALMERS

Chalmers institutioner gör riskanalyser i samband med den årliga verksamhetsplaneringen och Chalmers ledning gör därefter en mer övergripande inventering av vilka risker som ses som högskoleövergripande. Dessa presenteras för och beslutas av högskolans styrelse.

Nedan beskrivs Chalmers risker samt åtgärder kopplade till att begränsa riskerna.

Bristande arbetsmiljö för anställda på grund av hög arbetsbelastning samt hot/våld

Flera anställda upplever en miljö präglad av stress där arbetstiden för forskare och lärare är fragmenterad. För att motverka en bristande arbetsmiljö genomförs systematiska uppföljningar av arbetsmiljön där åtgärder vidtas vid behov, ofta i samverkan med företagshälsovård. Det föreligger också en identifierad risk gällande förekomst av hot, hat och våld riktat mot medarbetare. Riskbedömningar behöver göras där det kan finnas risk för hot/våld mot medarbetare. Dessutom ska alla incidenter följas upp, och stödinsatser kan ges genom till exempelvis företagshälsovård.

Bristande studiemiljö för studenter

Högskolans studenter uppger att de inte har tillräcklig tid för återhämtning. Det föreligger därför en risk att hög arbetsbelastning för studenterna ger en försämrad studiemiljö och kan resultera i att fler studenter väljer att avbryta studierna alternativt inte presterar goda resultat. Ett proaktivt och uppföljande arbete behövs, vilket görs i nära samarbete mellan studievägledning, studenthälsan och studentkår.

Avtal inom forskningsverksamhet

En risk har identifierats gällande att avtal med externa parter ofta tenderar att vara komplexa, svårtydda samt innehåller garantier och åtagande som är svåra att överblicka och som kan påverka högskolan negativt. Ett arbete har under året genomförts med att uppdatera riktlinjer för samverkan där det bland annat framgår att riskanalys ska göras kopplat till avtal för forskningsprojekt.

Nationellt finansieringssystem för forskning

Det finns en fortsatt osäkerhet om framtida finansieringssystem och en oro för att universitetens kärnvärden hotas genom gradvisa inskränkningar och ökad detaljstyrning. Chalmers ledning är aktiv i diskussioner på nationell nivå samt arbetar utifrån koncernstrategin att ta fram modeller för intern basfinansiering.

Informationssäkerhet – cyberattacker

Som många andra organisationer i samhället finns även risken att Chalmers blir utsatt för attacker mot data och datasystem. Det behöver därför finnas effektiva processer för att upptäcka och hantera cyberattacker, och på så sätt minimera påverkan på verksamheten. Ett kontinuerligt arbete görs för att utveckla system och rutiner för att möta cyberattacker och även för att utbilda medarbetarna i informationssäkerhet.

Campusflytt

Chalmers har tidigare fattat ett inriktningsbeslut om att flytta större delen av verksamheten från campus Lindholmen till campus Johanneberg. I samband med flytten finns såväl finansiella risker som risker kopplat till oro från personal och studenter om samlokalisering på ett campus. En risk- och konsekvensanalys kring den organisatoriska flytten samt en genomlysning av finansiella risker och scenarios har genomförts.

Chalmers lyckas inte attrahera och behålla spetskompetens inom forskning/utbildning

Chalmers konkurrerar med många andra lärosäten och organisationer om attraktiva forskare och lärare, där institutionerna behöver kunna erbjuda attraktiva förutsättningar i form av stabil basfinansiering, modern infrastruktur, högkvalitativ forsknings- och undervisningsmiljö och tillgång till bra samarbete med externa parter.

Ojämsställdhet i fakulteten

Chalmers eftersträvar en miljö präglad av jämlikhet för att skapa attraktiva och kreativa miljöer men har alltjämt en fortsatt låg andel kvinnor i seniora fakultetspositioner. Ett mer systematiskt arbete med jämställdhetsperspektivet i alla led i rekryterings- och befordransprocesserna är ett sätt att förändra detta. Högskolan behöver även arbeta systematiskt för att förbättra doktoranders arbetsmiljö, med fokus på jämställdhet och lika förutsättningar. Utvecklingen drivs bland annat genom stiftelseprojektet Genie men med ett tydligt ansvar i linjestrukturen. En prorektor är tillsatt som kommer ha jämlikhet som ansvarsområde.

Otillräcklig krisledningsförmåga

Chalmers behöver ha en kapacitet och kompetens inom krisledning för att kunna hantera för yttre hot och oförutsedda händelser. Beredskap för detta blir allt viktigare utifrån det instabila säkerhetsläget i världen. Under 2023 har säkerhetsarbetet prioriterats med en omfattande handlingsplan där åtgärder för en förbättrad krisledningsförmåga ingår.

Hantering av tillståndspliktig verksamhet

Chalmers behöver identifiera vilken verksamhet som bedrivs vid lärosätet som är tillståndspliktig och omfattas av regelverk gällande produkter med dubbla användningsområden, PDA. Om inte detta säkerställs, riskerar det att påverka lagfetterlevnad, finansieringsmöjligheter och Chalmers varumärke. Chalmers har fortsatt arbetat med uppföljning av PDA:er på samtliga institutioner samt att etablera rutiner och verktyg som stöd för institutionerna.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

KONCERNEN

Chalmers

Efter de närmast föregående årens starka påverkan på Chalmers ekonomi utifrån både coronapandemin och det omfattande besparingsprogrammet Ekonomi i balans har 2023 präglats av en verksamhet i ett mer ekonomiskt stabilt skede. Omfattande rekryteringar har slutförts av undervisande och forskande personal, vilket medför att en högre grad av de ekonomiska resurser som ställs till högskolans förfogande omsetts i verksamhet.

Chalmers utbildningsvolym ökade under 2023 jämfört med 2022. Antalet helårsstudenter (inklusive avgiftsfinansierade studenter) uppgick 2023 till 10 773 (10 595) medan helårsprestationer uppgick till 9 528 (9 158). Antalet studenter inom takbeloppet ökade med cirka 150 helårsstudenter (HST) och den nedgång som Chalmers upplevde under 2022 verkar därmed varit tillfällig. Antalet nyantagna avgiftsstudenter har dock minskat vilket är kopplat till bostadsbrist och problem med uppehållstillstånd, en minskning med 23 % jämfört med 2022. Utfallet av helårsstudenter och helårsprestationer 2023 innebär en överproduktion motsvarande 9 mnkr i relation till takbeloppet. Prognosen inför 2023 var en utbildningsvolym som är i nivå med utfallet. Chalmers hade vid ingången till 2023 ett maximalt sparant anslag om 104 mnkr och det utgående anslagssparandet, efter överproduktionen under 2023, uppgår nu till 95 mnkr.

Bolagets balansräkning och likviditet har påverkats väsentligt av inlösen av en stor del av den ingående kontoförda pensionsskulden i en försäkringslösning.

Chalmers Ventures AB

har under 2023 stöttat och värdeutvecklat 94 bolag samt 12 projekt genom Chalmers Ventures program och processer. Chalmers Ventures portföljvärde vid årets slut uppgår till 480 mnkr. Ny vd har tillträtt 1 januari 2024.

Chalmers Next Labs AB

har startat upp sin verksamhet under året med uppdrag inom forskningsnära utveckling. Verksamheten har inletts med byggande av en testbädd för uppbyggnad och drift av en kvant dator för intern och extern användning som ska vara tillgänglig för samverkanspartner inom industri och samhälle. Även andra kommande projekt har påbörjats som kommer att ligga inom andra ämnesfält. Affärsidén är att utgöra en plattform för att i nära samverkan med högskolan stärka arbetet med att nyttiggöra forskningsresultat. Bolaget har inletts en rekryteringsprocess för en vd.

Chalmersfastigheter AB

har under 2023 haft fokus på ett omställningsarbete i fastighetsbeståndet då Chalmers under året beslutat att Johanneberg ska vara högskolans campus. Det innebär ett samlat campus med en omgruppering av studenter och medarbetare från Lindholmen till Johanneberg i olika etapper genomfört 2029. Lindholmen kommer att få en starkt profil mot samverkan med industri och samhälle.

MODERSTIFTELSEN

Under hösten 2023 har stiftelsens Vd tillträtt som ny rektor på högskolan. Chalmers långsiktiga strategi som stiftelsehögskola för att bli ett tekniskt universitet i världsklass till 2041 har varit fokus för verksamheten.

Den vilar på den grundläggande uppfattningen att ett lärosätes möjlighet att göra samhällsnytta i viss mån står i relation till dess autonomi – med en ekonomisk och organisatorisk frihetsgrad ökar möjligheterna att fritt formulera de frågeställningar som driver vetenskapen framåt.

Den nya strategin innebär att målbilden på 20 års sikt är att bli en teknisk högskola i världsklass, där Chalmers som sammanhållen koncern samtidigt når:

- En akademisk kvalitet på europeisk toppnivå.
- Ett högeffektivt nyttiggörande för att möta samhällets behov av leveranser på kort och medellång sikt.

För att nå målbilden ska den strategiska huvudinriktningen fokusera på fyra strategiska spår:

- Ökad akademisk kvalitet genom förbättrade villkor för fakulteten och utvecklad rekrytering.
- Utvecklad stödverksamhet, miljöer, infrastrukturer och liknande.
- Egen fri basfinansiering genom utvecklad kapitalförvaltning och fundraising.
- Vidareutveckling av stiftelsekoncernen.

Finanspolicyn har omarbetas för att anpassas till den nya strategin och omfattar hela koncernen. En fundraisingorganisation har börjat etableras samt ett koncernövergripande arbete kring strategiskt varumärkesarbete.

Vidare har bolaget Chalmers Next Labs vars syfte är att bedriva forskningsnära utveckling bildats. Fortsatt arbete har skett kring ägarstyrning i samtliga bolag för att etablera den gemensamma strategin.

Chalmersstiftelsens satsningar

Under året har arbetet startat med att fokusera satsningarna mot att förverkliga Chalmers långsiktiga strategi för akademisk excellens. Arbetet pågår nu på Chalmers över hur excellensrekryteringar skall paketeras och finansieras, där satsningarna kommer att spela en viktig roll.

Chalmersstiftelsen har under året fullföljt sitt ändamål enligt stadgarna inom naturvetenskap, ingenjörsvetenskap och därtill närliggande vetenskapsområden.

Under verksamhetsåret har Chalmersstiftelsen finansierat satsningar till Chalmers med 74 mnkr (68). Följande satsningar har finansierats:

Chair – Chalmers Centre in Artificial intelligence, 34 mnkr förbrukat 2023 (31 mnkr 2022)

Chalmers storsatsning inom AI för att skapa ett centrum inom grundläggande och tillämpad forskning, samarbeten med industrin, integrera Chalmers med nationella och internationella AI-initiativ, skapa utbildningsaktiviteter samt uppmuntra till innovation och kommersialisering inom området.

Genie – Gender Initiative for Excellence, 40 mnkr förbrukat 2023 (37 mnkr 2022)

Satsningen syftar till konkreta förändringar i kultur, system och processer, samt rekryteringar av toppforskare för att uppnå en jämn könsbalans inom fakulteten. I likhet med andra tekniska universitet har Chalmers en låg andel kvinnor i fakulteten. Forskning visar emellertid att en jämnare könsbalans leder till ökad vetenskaplig framgång och bättre arbetsmiljö, både för män och kvinnor. Som en strategi för att höja Chalmers excellens satsar Chalmers på att öka andelen kvinnor i fakulteten och skapa en mer jämställd miljö.

Gåvomedel

Från Chalmersstiftelsens gåvomedelsfonder har totalt 8 mnkr (5) finansierat bidrag till verksamheter i Chalmerssfären och stipendier.

Sammanställning

Totalt har Chalmersstiftelsen och gåvomedelsfonder delat ut 82 mnkr (73) under året, vilket motsvarar 135 % (85) av föregående års utdelningsbara medel. De utdelningsbara medlen består av aktieutdelningar plus räntenetto efter avdrag för förvaltningskostnader.

För femårsperioden 2019 till 2023 uppgår de verkställda utdelningarna till 164 % (174) av årens utdelningsbara medel.

Erhållna donationer

Chalmersstiftelsen har under året erhållit gåvor och donationer uppgående till 8 mnkr (8). 4 mnkr från Tekniska Samfundet i Göteborg för att bidra till teknikintresset för ungdomar. 2 mnkr för Sievert Larsson-stipendierna som skall möjliggöra för thailändska studenter att studera vid Chalmers. 2 mnkr för Conny Kullmans mentorship-stipendier.

Stiftelser med anknuten förvaltning till Stiftelsen Chalmers tekniska högskola

Stiftelserna har 2023 totalt delat ut 13,3 mnkr (10,8) till ändamål vid Chalmers. Stipendier och bidrag under året som särskilt kan lyftas fram är 2,9 mnkr (1,4) som ges till studenter med gott studieresultat och god studietakt vid Chalmers under benämningen "Donationsstipendierna". Från Stiftelsen Chalmerska innovationsfonden har 2,3 mnkr (3,6) delats ut, där medlen bland annat går till en professur inom innovationsteknik vid Chalmers, samt forskare och doktorander knutna till denna. Under året har även 2,5 mnkr (1,6) delats ut som stöd till unga forskare, framför allt till konferenser och forskningsresor, från Stiftelsen Chalmersska forskningsfonden som bildades 1929 vid Chalmers hundraårsjubileum.

Framtida utveckling

KONCERNEN

Chalmers

Perioden 2024 – 2029 utgör etableringsfasen i Chalmers strategiarbete med utblick mot 2041. Fokus på akademisk excellens i högskolan, i samklang med ett förstärkt nyttiggörande inom hela Chalmerskoncernen kommer att förändra Chalmers struktur och ekonomiska prioriteringar i framtiden. Bildandet av Chalmers Next Labs AB är ett tydligt exempel på en verksamhet inom koncernens ram som kommer samverka tätt med högskolan för att uppnå synergier på området nyttiggörande.

Chalmers forskningsverksamhet bedöms vara fortsatt framgångsrik med god utdelning på ansökningar till externa finansierare. Bredden i forskningen gör att den finansiella risken är spridd. Det finns möjligheter att successivt öka andra typer av forskningsfinansiering än de som dominerar idag.

De senaste forskningspropositionerna beskriver i många avseenden ett universitet som arbetar på det sätt som Chalmers redan gör, inte minst genom styrkeområdena. Chalmers pågående arbete med en volymmässigt begränsad fakultet, systematiskt arbete med nyttiggörandeprocesser och rekrytering av forskarasistenter i internationell utlysning är några exempel där Chalmers arbete ligger väl i linje med flera huvuddrag i forskningspropositionen.

Ett fortsatt utmanande område för forskningens förutsättningar är att lärosätena förväntas ta ett större ansvar för finansiering av forskningsinfrastrukturer. En omfördelning av ekonomiska resurser från exempelvis personalkostnader till kostnader för att bygga och driva infrastruktur förväntas de kommande åren.

Samfinansiering av forskningsprojekt med fakultetsmedel är idag en förutsättning, då Chalmers externa finansierare förutsätter samfinansiering av indirekta kostnader. Till detta kommer trenden hos externa finansierare med krav på medfinansiering av direkta kostnader, något som Chalmers behöver hantera på övergripande nivå. Balansen mellan basfinansiering och externa bidrag för forskning utgör en framtida utmaning.

Chalmers har under de senaste åren ökat antalet utbildningsplatser för att komma i nivå med takbeloppen och bilden var att allt sparat anslag skulle vara använt under 2027 och Chalmers skulle vända till överproduktion. Med anledning av de utökade takbeloppen kommande år, som blev kända under hösten, har denna bild förändrats. Chalmers planerar att utöka antalet nybörjarplatser på ett antal civilingenjörsprogram samt på programmen för tekniskt basår i enlighet med de satsningar som framkom i budgetpropositionen. Baserat på nuvarande prognoser, som inkluderar nämnda utökning av platser från hösten 2024, innebär det en utbildningsvolym i paritet med takbeloppet för 2024 för att efterföljande år överproducera i förhållande till takbeloppen då utökning av antalet platser slår igenom allt mer. Dessa prognoser skulle innebära ett sparat anslag om runt 50 mnkr vid ingången till 2030. Detta ger Chalmers utrymme till att göra ytterligare utökningar på programmen kommande år där behov finns. Prognoserna framåt bygger på en prestationsgrad om 88 % då

Chalmers ser 2022 års nedgång av prestationsgraden som tillfällig.

Hösten 2023 hade Chalmers färre nya avgiftsskyldiga studenter jämfört med 2022 vilket är kopplat till bostadsbrist samt problem med uppehållstillstånd under 2023. Utfallet för 2023 blev 710 HST som är det högsta utfall Chalmers haft sedan införandet av avgifter men är påverkat av det stora antalet nya avgiftsskyldiga studenter under 2022. Det lägre antalet nya avgiftsskyldiga studenter hösten 2023 får påverka på planeringen för 2024 samt att det fortfarande finns stora osäkerheter kring bostadssituationen. Med bakgrund av detta fastställdes dimensioneringen för 2024 till 700 helårsstudenter vilket är något lägre än utfallet för 2023.

Effekter av prisökningar på områden såsom lokalhyror, el, licenser och tjänster på IT-området förväntas bli mindre dramatiska för helåret 2024 jämfört med 2023. Ett nytt löneavtal har tecknats för en förlängd avtalsperiod om 17 – 24 månader beroende på facklig tillhörighet. Avtalet är av framtung karaktär, d.v.s. löneökningen för hela perioden sker genom en revidering vid avtalsperiodens startdatum. Viss kompensation för kostnadsökningar kan erhållas via pris- och löneuppräkningen av de statliga anslagen för utbildning och forskning, men med en eftersläpning om två år. Under 2024 planeras Chalmers sammantaget uppvisa ett underskott.

Förutom känsligheten för kostnadsutvecklingen allmänt finns en osäkerhet som beror dels på hur regeringen ser på satsningar inom forskningen (inte minst avseende finansiering av forskningsinfrastrukturer), dels på fortsatt hög konkurrens om externa medel.

MODERSTIFTELSEN

Ny vd har tillträtt 1 januari 2024, med bakgrund som vd i Chalmers Ventures.

Chalmersstiftelsen kommer under de närmaste åren fortsatt arbeta med utveckling av Chalmers som en stiftelsehögskola. Fokus kommer ligga på strategiskt arbete med ägarstyrning och den strategiska visionen samt långsiktig finansiering av högskolan. Målsättning är att stärka Chalmers kapacitet att genomföra forskning och utbildning av högsta kvalitet och samtidigt samverka med det omgivande samhället genom ett effektivt nyttiggörande. Stiftelseformen tillåter kombinationer av akademisk och kommersiell verksamhet. Detta gör det möjligt för Chalmers att som teknisk högskola inta en unik position i relation till industri och övriga samhället.

Huvuduppgiften för finansförvaltningen kommer vara att finansiera de långsiktiga strategiska satsningarna och stärka Chalmers ekonomiska bas för att uppnå ökande autonomi. Förutom det överskott som placeringsverksamheten genererar ska övriga tillgängliga resurser i koncernen fortsatt utvärderas. Målet är att tillgängliga resurser ska användas för att höja nivån på Chalmers forskning och utbildning.

Fundraising kommer att intensifieras för att bidra till strategins mål. Vidare kommer utveckling ske av det nya bolaget Chalmers Next Labs AB samt fortsatt fokus i ägarstyrning av såväl dotterbolag som intressebolag.

Miljöinformation

Chalmers verksamhet är anmälningspliktig enligt 9 kap i Miljöbalken (Miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd). Chalmers verksamhet är anmälningspliktig enligt 25 kap 1§ Miljöprövningsförordningen 2013:251 för kemiska eller biologiska laboratorier med en total golvyta som är större än 5 000 kvadratmeter.

CHALMERS

- har tillstånd från Arbetsmiljöverket att använda vissa tillståndspliktiga ämnen enligt AFS 2011:19 eller från Läke- medelsverket för kontrollerade ämnen enligt Europaparla- mentets och rådets förordning EU 2018/729.
- har tillstånd för hantering av brandfarliga varor från Räddningstjänsten enligt Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps författningssamling, MSBFS 2013:3.
- har tillstånd att bedriva verksamhet med joniserande strål- ning från Strålsäkerhetsmyndigheten enligt Strålskyddsla- gen SFS 2018:1424 och har tillstånd från Statens kärn- kraftsinspektion att bearbeta kärnämnen enligt 3 § i lagen om kärnteknisk verksamhet SFS 1984:3.
- bedriver anmälningspliktig verksamhet med genetiskt mo- difierade mikroorganismer (GMM) enligt arbetsmiljöver- kets författningssamling AFS 2011:2 och är anmälnings- pliktig enligt AFS 2018:4 avseende användning av mikrobiologiska smittämnen.
- bedriver anmälningspliktig verksamhet enligt 9 § i Miljö- balken med provbankar för motorer i förbränningslabora- torium.

Revision

För Chalmersstiftelsen och koncernen har styrelsen utsett re- visionsbolaget Ernst & Young AB (EY) som revisorer.

Koncernen och Moderstiftelsens resultat och ställning per 31 december 2023 framgår av följande resultat- och balansräk- ningar med tillhörande noter.

KONCERNEN – RESULTATRÄKNING (TKR)

	Not	2023	2022
<i>Rörelsens intäkter</i>			
Nettoomsättning	2, 3	4 293 849	4 206 884
Övriga rörelseintäkter		51 752	51 028
Summa intäkter		4 345 601	4 257 912
<i>Rörelsens kostnader</i>			
Personalkostnader	5	-2 710 983	-2 551 622
Lokalkostnader	6	-393 867	-235 370
Övriga externa kostnader	7	-875 111	-953 580
Avskrivningar	8, 9, 10	-256 432	-250 898
Övriga rörelsekostnader		-1 098	-10 623
Summa kostnader		-4 237 491	-4 002 093
Rörelseresultat		108 110	255 819
<i>Resultat från finansiella investeringar</i>			
Resultat från andelar i intresseföretag	12	6 036	-7 049
Resultat från värdepapper som är anläggningstillgång		267 784	-229 802
Ränteintäkter och liknande poster		14 743	21 181
Räntekostnader och liknande poster		-33 728	-51 725
Resultat efter finansiella poster		362 945	-11 576
Skatt	13	-19 892	-11 970
Årets resultat		343 053	-23 546

MODERSTIFTELSEN – RESULTATRÄKNING (TKR)

	Not	2023	2022
<i>Rörelsens intäkter</i>			
Erhållna gåvor och donationer	4	2 031	3 107
Aktieutdelning	12	35 724	13 186
Räntenetto	12	76 562	47 780
Resultat från värdepapper som är anläggningstillgång	12	171 306	-232 589
Övriga intäkter		825	30 670
Summa intäkter		286 448	-137 846
<i>Rörelsens kostnader</i>			
Personalkostnader	5	-18 997	-15 673
Lokalkostnader	6	-603	-685
Förvaltningskostnader		-716	-206
Övriga externa kostnader	7	-4 866	-3 485
Avskrivningar	9, 10	-709	-709
Summa kostnader		-25 891	-20 758
Resultat efter finansiella poster		260 557	-158 604
Skatt	13	-20	-19
Årets resultat		260 537	-158 623

KONCERNEN – BALANSRÄKNING (TKR)

	Not	2023-12-31	2022-12-31
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Byggnader och mark	9	2 745 648	2 790 348
Maskiner och inventarier	10	644 952	655 394
Pågående nyanläggningar	11	81 610	52 249
Summa materiella anläggningstillgångar		3 472 210	3 497 991
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andelar i intresseföretag	15	33 216	15 570
Långfristiga räntebärande placeringar	16	1 004 410	1 057 120
Aktier och aktierelaterade placeringar	17	1 822 191	1 231 404
Andra långfristiga värdepappersinnehav	18	478 052	439 975
Andra långfristiga fordringar		83 877	51 786
Summa finansiella anläggningstillgångar		3 421 746	2 795 855
Summa anläggningstillgångar		6 893 956	6 293 846
Omsättningstillgångar			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		91 702	98 202
Skattefordringar		29 877	81 536
Övriga fordringar		118 319	78 399
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	20	758 216	596 438
Summa kortfristiga fordringar		998 114	854 575
Kassa och bank		519 260	1 177 694
Summa omsättningstillgångar		1 517 374	2 032 269
Summa tillgångar		8 411 330	8 326 115

KONCERNEN – BALANSRÄKNING (TKR)

	Not	2023-12-31	2022-12-31
Eget kapital och skulder			
<i>Eget kapital</i>			
Stiftelsekapital		900 000	900 000
Övrigt eget kapital inkl. årets resultat		3 200 946	2 852 096
Summa eget kapital		4 100 946	3 752 096
<i>Avsättningar</i>			
Avsättningar för pensioner	21	449 643	1 033 250
Avsättningar för uppskjutna skatter	13	168 994	158 168
Övriga avsättningar	22	58 745	53 318
Summa avsättningar		677 382	1 244 736
<i>Långfristiga skulder</i>			
Skulder till kreditinstitut	23	593	151 939
Övriga långfristiga skulder		61 407	61 315
Summa långfristiga skulder		62 000	213 254
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Leverantörsskulder		309 196	207 018
		151 721	20 544
Övriga skulder		1 004 373	1 018 710
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	26	2 105 712	1 869 757
Summa kortfristiga skulder		3 571 002	3 116 029
Summa eget kapital och skulder		8 411 330	8 326 115

MODERSTIFTELSEN – BALANSRÄKNING (TKR)

	Not	2023-12-31	2021-12-31
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Byggnader och mark	9	5 545	6 006
Maskiner och inventarier	10	458	941
Summa materiella anläggningstillgångar		6 003	6 947
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andelar i koncernföretag	14	150 200	150 200
Andelar i intresseföretag	15	5 198	7 902
Långfristiga räntebärande placeringar	16	1 004 410	1 057 120
Aktier och aktierelaterade placeringar	17	1 822 191	1 231 404
Fordringar hos koncernföretag	19	1 889 440	1 887 720
Andra långfristiga fordringar		33 900	31 420
Summa finansiella anläggningstillgångar		4 905 339	4 365 766
Summa anläggningstillgångar		4 911 342	4 372 713
Omsättningstillgångar			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Fordringar hos koncernföretag		234 889	246 654
Övriga fordringar		5 018	9 760
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	20	341	160
Summa kortfristiga fordringar		240 248	256 574
Kassa och bank		370 098	1 117 364
Summa omsättningstillgångar		610 346	1 373 938
Summa tillgångar		5 521 688	5 746 651

MODERSTIFTELSEN – BALANSRÄKNING (TKR)

	Not	2023-12-31	2021-12-31
Eget kapital och skulder			
<i>Eget kapital</i>			
Bundet eget kapital			
Stiftelsekapital		900 000	900 000
Summa bundet eget kapital		900 000	900 000
<i>Fritt eget kapital</i>			
Ändamålsbestämda medel		81 974	74 740
Övrigt eget kapital inkl. årets resultat		1 401 761	1 224 001
Summa fritt eget kapital		1 483 735	1 298 741
Summa eget kapital		2 383 735	2 198 741
<i>Avsättningar</i>			
Avsättningar för pensioner	21	–	2 560
Övriga avsättningar		153	127
Summa avsättningar		153	2 687
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Leverantörsskulder		6 382	333
Skulder till koncernföretag	24	2 634 002	3 089 146
Övriga skulder	25	495 480	453 943
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	26	1 936	1 801
Summa kortfristiga skulder		3 137 800	3 545 223
Summa eget kapital och skulder		5 521 688	5 746 651

KONCERNEN – RAPPORT ÖVER FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL (TKR)

	Stiftelsekapital	Övrigt eget kapital inkl. årets resultat	Summa eget kapital
Eget kapital 2022-01-01	900 000	2 881 700	3 781 700
Effekt ingående balans ¹		- 9 903	- 9 903
Erhållna donationer		4 914	4 914
Beviljade anslag		- 1 069	- 1 069
Årets resultat		- 23 546	- 23 546
Eget kapital 2022-12-31	900 000	2 852 096	3 752 096
Eget kapital 2023-01-01	900 000	2 852 096	3 752 096
Erhållna donationer		6 322	6 322
Beviljade anslag		- 525	- 525
Årets resultat		343 053	343 053
Eget kapital 2023-12-31	900 000	3 200 946	4 100 946

¹ I avser effekt på balanserat resultat vid övergång till K3 avseende nytt konsoliderat dotterföretag.

MODERSTIFTELSEN – RAPPORT ÖVER FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL (TKR)

	Bundet eget kapital		Fritt eget kapital		Summa eget kapital
	Stiftelsekapital ¹	Ändamåls- bestämda medel ²	Övrigt eget kapital inkl årets resultat ³		
Eget kapital 2022-01-01	900 000	77 419	1 448 177		2 425 596
Erhållna donationer		4 915	-		4 915
Beviljade anslag		- 4 857	- 68 245		- 73 147
Årets resultat		- 2 737	- 155 931		- 158 623
Eget kapital 2022-12-31	900 000	74 740	1 224 001		2 198 741
Eget kapital 2023-01-01	900 000	74 740	1 224 001		2 198 741
Erhållna donationer		6 314	-		6 314
Beviljade anslag		- 8 273	- 73 584		- 81 857
Årets resultat		9 193	251 344		260 537
Eget kapital 2023-12-31	900 000	81 974	1 401 761		2 383 735

¹ I det bundna kapitalet redovisas endast det ursprungliga bundna kapitalet, vilket inte får förbrukas.

² I fritt eget kapital utgörs 81 974 tkr (74 740) av ändamålsbestämda medel, benämnt gåvomedelsfonderna. Som gåvomedel redovisas de gåvor och bidrag vilka lämnats till Chalmersstiftelsen och vilka ännu inte använts till avsett ändamål. Ofta förekommer ett villkor i samband med dessa donationer formulerat så att Chalmersstiftelsen ska använda medlen till ett i gåvohandlingen specificerat ändamål.

³ Övrigt eget kapital inklusive årets resultat innehåller både realiserade vinster och orealiserade vinster utifrån verkligt värde från kapitalförvaltningen.

KONCERNEN – KASSAFLÖDESANALYS (TKR)

	Not	2023	2022
<i>Den löpande verksamheten</i>			
Resultat efter finansiella poster		362 945	-11 576
Avskrivningar		256 432	250 878
Erhållna donationer		6 320	4 914
Justeringar för poster som ej ingår i kassaflödet	28	-167 290	274 419
Betalad skatt		-4 229	-
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital		454 178	518 635
<i>Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital</i>			
Ökning/minskning av kortfristiga fordringar		-143 539	-128 987
Ökning/minskning av kortfristiga skulder		303 344	219 097
Kassaflöde från den löpande verksamheten		613 983	608 745
<i>Investeringsverksamheten</i>			
Investering i intressebolag		-11 684	-7 500
Försäljning av intressebolag		-	65 041
Investeringar i materiella anläggningstillgångar		-232 426	-361 283
Investeringar i finansiella anläggningstillgångar		-1 448 736	-1 799 025
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		1 165 577	2 643 348
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-527 269	540 581
<i>Finansieringsverksamheten</i>			
Amortering av skuld		-744 625	-470 958
Utbetalda anslag		-523	-1 069
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-745 148	-472 027
Årets kassaflöde		-658 434	677 299
Likvida medel vid årets början		1 177 694	500 395
Likvida medel vid årets slut		519 260	1 177 694

MODERSTIFTELSEN – KASSAFLÖDESANALYS (TKR)

	Not	2023	2022
<i>Den löpande verksamheten</i>			
Resultat efter finansiella poster		260 557	-158 604
Avskrivningar		709	709
Justeringar för poster som ej ingår i kassaflödet	28	-272 900	265 318
Utbetalda anslag		-75 542	-68 232
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		-87 176	39 191
<i>Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital</i>			
Ökning/minskning av kortfristiga fordringar		14 606	-629 309
Ökning/minskning av kortfristiga skulder		-407 424	386 774
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-479 994	-203 344
<i>Investeringsverksamheten</i>			
Investering i intresseföretag		-8 429	-650
Försäljning av intressebolag		-	65 000
Investeringar i finansiella anläggningstillgångar		-1 389 697	-1 745 119
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		1 130 862	2 547 513
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-267 272	866 744
Årets kassaflöde		-747 266	663 400
Likvida medel vid årets början		1 117 364	453 964
Likvida medel vid årets slut		370 098	1 117 364

Noter

Belopp i tkr om inget annat anges

ALLMÄN INFORMATION

Stiftelsen Chalmers tekniska högskola (Chalmersstiftelsen) med organisationsnummer 855100-5799 är en stiftelse med säte i Göteborg. Stiftelsen är moderstiftelse för koncernen.

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och i enlighet med Bokföringsnämndens allmänna råd, BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

KONCERNREDOVISNING

Koncernredovisningen är upprättad enligt förvärvsmetoden. Koncernredovisningen omfattar moderstiftelsen och dess dotterbolag. Med dotterbolag avses de företag i vilka moderstiftelsen direkt eller indirekt, har ett bestämmande inflytande. Intressebolag ingår i koncernen enligt kapitalandelsmetoden. Som intressebolag räknas företag i vilka moderstiftelsen har ett betydande men ej bestämmande inflytande.

ELIMINERING AV TRANSAKTIONER MELLAN KONCERNBOLAG OCH INTRESSEBOLAG

Koncerninterna fordringar och skulder, intäkter och kostnader och orealiserade vinster eller förluster som uppkommer vid transaktioner mellan koncernbolag elimineras i sin helhet. Orealiserade vinster som uppkommer vid transaktioner elimineras i den utsträckning som motsvarar koncernens ägarandel i företaget. Orealiserade förluster elimineras på samma sätt som orealiserade vinster, men endast i den utsträckning det inte finns någon indikation på något nedskrivningsbehov.

En stor del av koncernens likvida medel inkluderas i en koncernkontostruktur där moderstiftelsen är huvudkontohavare.

INTÄKTER OCH KOSTNADER

Det inflöde av ekonomiska fördelar som verksamheten erhållit eller kommer att erhålla för egen räkning redovisas som intäkt. Intäkter värderas till verkliga värdet av det som erhålls eller kommer att erhållas.

Intäkter från Utbildningsdepartementet

Intäkter från Utbildningsdepartementet för utbildning och forskning redovisas som bidrag i Chalmers nettoomsättning. Intäkterna för anordnad utbildning på grundnivå och avancerad nivå baseras på fastställda takbelopp (maximal ersättning som kan utgå för helårsstudenter och helårsprestationer under året). Om Chalmers redovisar fler helårsstudenter och helårsprestationer (s.k. överproduktion) än vad som ryms inom takbelopp får överproduktionen sparas till följande budgetår för att då berättiga till ersättning. Outnyttjat takbelopp redovisas som skuld till staten inom övriga skulder.

Intäkter från övriga finansiärer

För pågående projekt tillämpas successiv vinstavräkning som innebär att projektet på bokslutsdagen avräknar en intäkt

som motsvarar nedlagda kostnader i projektet. I pågående projekt där nedlagda och förväntade kostnader överstiger erhållna och förväntade intäkter reserveras en förlust i sin helhet. Pågående projekt periodiseras via upplupna respektive förutbetalda intäkter. Erhållna medel för förvärv av anläggningstillgångar skuldförs i balansräkningen. Skulden löses upp i takt med de kommande avskrivningarna på tillgången i fråga.

Offentliga bidrag som tagits emot innan villkoren uppfyllts för att redovisa det som intäkt, har redovisats som skuld och avräknas mot upparbetade kostnader.

Tjänsteuppdrag – fast pris

Koncernen redovisar pågående tjänsteuppdrag till successiv vinstavräkning. Uppdragsinkomster och uppdragsutgifter för uppdrag till fast pris redovisas därmed som intäkt och kostnad med utgångspunkt från färdigställandegraden på balansdagen. Färdigställandegraden fastställs normalt utifrån förhållandet mellan bokförda kostnader på balansdagen och beräknade totala kostnader. En befarad förlust redovisas som kostnad när det är sannolikt att de totala uppdragsutgifterna kommer att överstiga den totala uppdragsinkomsten.

Tjänsteuppdrag – löpande räkning

Inkomst från uppdrag på löpande räkning redovisas som intäkt i takt med att arbete utförs och material levereras eller förbrukas.

Hysesintäkter

Hysesintäkter aviseras i förskott och periodiseras i enlighet med hyreskontrakt. Förskottshyra redovisas därmed som förutbetalda hyresintäkter.

RESULTAT FRÅN VÄRDEPAPPER, RÄNTEINTÄKTER OCH AKTIEUTDELNINGAR

Finansiella tillgångar som innehas för handel

Chalmersstiftelsen har finansiella tillgångar som innehas för handel i form av räntebärande placeringar samt aktier och aktierelaterade placeringar. Chalmersstiftelsen tillämpar i moderstiftelsen och koncernen K3 kapitel 12, vilket innebär att finansiella tillgångar som innehas för handel värderas till verkligt värde i balansräkningen och orealiserade värdeförändringar redovisas i resultaträkningen tillsammans med realiserade vinster och förluster som ”resultat från värdepapper”.

Ränteintäkter och utdelning

Intäkter på räntebärande värdepapper samt övriga ränteintäkter periodiseras. Förfallna räntekuponer redovisas som ränteintäkter och skillnad i anskaffningsvärde och marknadsvärde redovisas som resultat från värdepapper. Resultat från räntefonder som återinvesteras redovisas som resultat från värdepapper. Utdelning på aktier och aktierelaterade placeringar redovisas som intäkt vid utdelningstidpunkten. I moderstiftelsen redovisas i resultaträkningen ”resultat från värdepapper”, ränteintäkter och aktieutdelningar bland rörelsens intäkter. I koncernredovisningen redovisas ”resultat från värdepapper”, aktieutdelningar och ränteintäkter inom resultat från finansiella investeringar.

LEASING

Leasingavtal klassificeras som finansiella eller operationella leasingavtal. Ett finansiellt leasingavtal är ett leasingavtal enligt vilka de risker och fördelar som är förknippade med att äga en tillgång i allt väsentligt överförs från leasegivaren till leasetagaren. Ett operationellt leasingavtal är ett leasingavtal som inte är ett finansiellt leasingavtal.

Koncernen prövar samtliga leasingavtal vid dess ingång som operationella eller finansiella i enlighet med K3 kap 20.3. Operationella leasingavtal redovisas som kostnad linjärt över leasingperioden. Koncernen redovisar enligt punkt 20.5 (BFNAR 2012:1) rättigheter och skyldigheter i finansiella leasingavtal som tillgång och skuld i koncernens balansräkning. Tillgången och skulden redovisas till det lägsta av tillgångens verkliga värde och nuvärdet av minimileaseavgifterna, fastställda vid leasingavtalets ingående. Vid beräkning av nuvärdet av minimileaseavgifterna har leasetagarens marginella låneränta använts.

POSTER I UTLÄNDSK VALUTA

Monetära poster i utländsk valuta räknas om till balansdagens kurs eller till terminkurs om sådan tecknats. Icke-monetära poster räknas inte om utan redovisas till kursen vid anskaffningstillfället.

Valutakursdifferenser som uppkommer vid reglering eller omräkning av monetära poster redovisas i resultaträkningen som övriga rörelseintäkter respektive övriga rörelsekostnader det räkenskapsår de uppkommer.

ERSÄTTNINGAR TILL ANSTÄLLDA

Pensioner

Avgifterna för avgiftsbestämda planer redovisas som kostnad. Redovisning av förmånsbestämda planer sker enligt förenklingreglerna i punkt 28.18 (BFNAR 2016:9). De förmånsbestämda pensionsplaner som finansieras i egen regi redovisas i avsättningar för pensioner till det belopp som fastställs av Statens tjänstepensionsverk (SPV).

Chalmers tryggar utfästelse om pension till arbetstagare eller efterlevande till arbetstagare enligt lagen (1967:531) om tryggnad av pensionsutfästelse m.m. (tryggandelagen).

Chalmers tryggar äldre förmånsbestämda delar av pensionsåtagandet genom skuldföring i egen balansräkning. Från och med 2011 tryggas nyintjänandet av pensionsåtaganden främst genom avgifter till SPV enligt gällande pensionsavtal (från 2016 PA16). Pensionsskulden kreditförsäkras hos Försäkringsbolaget PRI Pensionsgaranti, ömsesidigt. Stiftelsen Chalmers tekniska högskola har ett borgensåtagande gentemot PRI Pensionsgaranti avseende pensionsåtagandet, vilket är en förutsättning för kreditförsäkringen.

Vidare lämnar Staten via Riksgäldskontoret garanti för Chalmers pensionsåtagande avseende pensioner med en begynnelsetidpunkt före 1994-07-01.

Ersättningar vid uppsägning

Ersättningar vid uppsägningar, i den omfattning ersättningen inte ger företaget några framtida ekonomiska fördelar, redo-

visas endast som en skuld och en kostnad när företaget har en legal eller annan förpliktelse att antingen

- avsluta en anställds eller en grupp av anställdas anställning före den normala tidpunkten för anställningens upphörande, eller
- lämna ersättningar vid uppsägning genom erbjudande för att uppmuntra frivillig avgång. Ersättningar vid uppsägningar redovisas endast när företaget har en detaljerad plan för uppsägningen och inte har någon realistisk möjlighet att annullera planen.

IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Vid redovisning av utgifter för utveckling tillämpas aktiveringsmodellen. Det innebär att utgifter som uppkommit under utvecklingsfasen redovisas som tillgång när samtliga nedanstående förutsättningar är uppfyllda:

- Det är tekniskt möjligt att färdigställa den immateriella anläggningstillgången så att den kan användas eller säljas.
- Avsikten är att färdigställa den immateriella anläggningstillgången och att använda eller sälja den.
- Förutsättningar finns för att använda eller sälja den immateriella anläggningstillgången.
- Det är sannolikt att den immateriella anläggningstillgången kommer att generera framtida ekonomiska fördelar.
- Det finns erforderliga och adekvata tekniska, ekonomiska och andra resurser för att fullfölja utvecklingen och för att använda eller sälja den immateriella anläggningstillgången.
- De utgifter som är hänförliga till den immateriella anläggningstillgången kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Immateriella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar. Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod dock som längst under fem år. Avskrivningen redovisas som kostnad i resultaträkningen.

MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår förutom inköpspriset även utgifter som är direkt hänförliga till förvärvet.

Tillkommande utgifter som ökar tillgångens prestanda räknas in i tillgångens redovisade värde. Utgifter för löpande underhåll och reparationer redovisas som kostnader när de uppkommer.

Utgifter för pågående ny- och ombyggnader aktiveras i de fall investeringen anses värdehöjande.

Indirekta tillverkningsutgifter som utgör mer än en oväsentlig del av den sammanlagda utgiften för tillverkningen och uppgår till mer än ett obetydligt belopp har räknats in i anskaffningsvärdet.

Avsättning för beräknade utgifter för nedmontering, bortforsling eller återställande av plats har räknats in i anskaffningsvärdet.

Låneutgifter som kan hänföras till större till- eller ombyggnadsprojekt som tar betydande tid att färdigställa innan de kan tas i bruk, inkluderas i tillgångens anskaffningsvärde.

Materiella anläggningstillgångar delas upp i komponenter när två krav är uppfyllda:

- Det föreligger en väsentlig skillnad i förbrukning, d.v.s. nyttjandeperioderna för respektive komponent är väsentligt olika.
- Komponenterna har ett betydande värde i sig, och värdet är betydande i relation till den aktuella anläggningens totala värde.

Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod eftersom det återspeglar den förväntade förbrukningen av tillgångens framtida ekonomiska fördelar. Avskrivningen redovisas som kostnad i resultaträkningen.

För beräkning av avskrivningar enligt plan tillämpas följande nyttjandeperioder:

BYGGNADER

<i>Stomme och Grund</i>	100 år
<i>Yttertak</i>	45 år
<i>Fasad</i>	50 år
<i>Fönster</i>	50 år
<i>Hiss</i>	25 år
<i>El</i>	40 år
<i>Värme, sanitet och kyl</i>	40 år
<i>Styr och övervakning</i>	15 år
<i>Lokalanpassningar</i>	3–10 år
<i>Övrig restpost</i>	40 år
Markanläggning	20 år
Byggnadsinventarier	10 år
Nedlagda utgifter på annans fastighet	5–10 år

MASKINER OCH INVENTARIER

<i>Dator- och kontorsutrustning</i>	3 år
<i>Nätverk</i>	5–10 år
<i>Möbler och inredning</i>	5–10 år
<i>Övriga maskiner och inventarier</i>	3–15 år
<i>Transportmedel</i>	5 år

Nedskrivningar – materiella och immateriella anläggningstillgångar

Om det finns interna eller externa indikationer på att en tillgångs värde har sjunkit skall en tillgång eller grupp av tillgångar testas för nedskrivning. Om ett test visar att värdet har sjunkit skall en nedskrivning redovisas i resultaträkningen. En tillgång eller en grupp av tillgångar skall skrivas ned om återvinningsvärdet är lägre än det redovisade värdet. Återvinningsvärdet är det högre av nyttjandevärdet och nettoförsäljningsvärdet.

Om en enskild tillgång inte kan testas separat, bland annat av anledning att det för den aktuella tillgången inte kan identifieras något kassaflöde fördelas tillgången till en grupp av tillgångar, så kallad kassagenererande enhet, för vilken det är möjligt att identifiera ett separat framtida kassaflöde.

ANDELAR I DOTTERFÖRETAG

Andelar i dotterföretag redovisas i enlighet med kapitel 9 BF-NAR 2012:1 (4 kap. 3 § första stycket Årsredovisningslagen).

Aktieägartillskott redovisas enligt kapitel 6 BF-NAR 2012:1. Lämnade aktieägartillskott redovisas som en ökning av andelens redovisade värde. Återbetalning av lämnat tillskott redovisas som en minskning av andelens redovisade värde.

Nedskrivningar andelar i dotterföretag

Nedskrivning av värdet på andelar i dotterföretag sker enligt 4 kap. 5 § första, andra och fjärde styckena Årsredovisningslagen via resultaträkningen om det kan antas att värdenedgången är bestående.

ANDELAR I INTRESSEFÖRETAG

Andelar i intresseföretag redovisas i enlighet med kapitel 14 BF-NAR 2012:1 (4 kap. 3 a § Årsredovisningslagen).

Aktieägartillskott redovisas enligt kapitel 6 BF-NAR 2012:1. Lämnade aktieägartillskott redovisas som en ökning av andelens redovisade värde. Återbetalning av lämnat tillskott redovisas som en minskning av andelens redovisade värde.

Nedskrivningar andelar i intresseföretag

Nedskrivning av värdet på andelar i intresseföretag sker enligt 4 kap. 5 § första, andra och fjärde styckena Årsredovisningslagen via resultaträkningen om det kan antas att värdenedgången är bestående.

FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER

Finansiella tillgångar och skulder redovisas i enlighet med kapitel 12 (Finansiella instrument värderade enligt 4 kap. 14 a – 14 e §§ ÅRL) i BF-NAR 2012:1

En finansiell tillgång eller finansiell skuld tas upp i balansräkningen när företaget blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor. En finansiell tillgång tas bort ifrån balansräkningen när den avtalsenliga rätten till kassaflödet från tillgången har upphört eller reglerats. Detsamma gäller när de risker och fördelar som är förknippade med innehavet i allt väsentligt överförs till annan part och företaget inte längre har kontroll över den finansiella tillgången. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när den avtalade förpliktelsen fullgjorts eller upphört. Avistaköp och avistaförsäljning av finansiella tillgångar redovisas på affärsdagen.

Klassificering och värdering

Finansiella tillgångar och skulder har klassificerats i olika värderingskategorier i enlighet med kapitel 12 i BF-NAR 2012:1. Klassificeringen i olika värderingskategorier ligger till grund för hur de finansiella instrumenten ska värderas och hur värdeförändringar ska redovisas.

Finansiella tillgångar som innehas för handel

Finansiella tillgångar i denna kategori värderas till verkligt värde och värdeförändringar redovisas i resultaträkningen. Finansiella tillgångar i underkategorin Andra långfristiga värdepappers-innehav värderas till verkligt värde enligt de principer som EVCA (European Private Equity and Venture

Capital Association) förespråkar. Huvudprincipen för innehav i tidig fas är senaste transaktionskurs som tredje part betalt gånger antal aktier, under förutsättning att inte alltför lång tid (maximalt ett år) gått sedan sådan transaktion. I den mån preferensaktier finns i aktuellt bolag ska hänsyn tas till aktuell preferensstruktur.

Finns det anledning att ifrågasätta senaste transaktion (negativa händelser har inträffat i bolaget eller i omvärlden) kan nedskrivning göras i 25 %, 50 %, 75 % eller 100 %. Företrädesemissioner med enbart befintliga ägare ska inte utgöra bas för värdering.

Om aktuellt bolag uppnått sådan mognad att det kan värderas med traditionella metoder (P/E, P/S, EV/EBITDA) ska så ske. Därvid skall lämpliga jämförelsebolag identifieras, och dessas värdering verifieras.

Optioner och konvertibla förlagslån värderas på motsvarande sätt relaterat till den underliggande aktien.

Fordringar värderas till nominellt belopp med avdrag för eventuell förlustrisk.

Upptagna (kapitalandels-) lån samt andra åtaganden, exempelvis skyldighet att betala tilläggsköpeskilling skall värderas till det belopp som skulle betalas om de tillgångar som skyldigheten relateras till avvyttras för de marknadsvärden som är aktuella vid varje tillfälle.

Investeringar som hålls till förfall

Investeringar som hålls till förfall är finansiella tillgångar som omfattar räntebärande värdepapper med fasta eller fastställbara betalningar och fastställd löptid som företaget har en uttrycklig avsikt och förmåga att inneha till förfall. Tillgångar i denna kategori värderas till upplupet anskaffningsvärde.

Lånefordringar och kundfordringar

Lånefordringar och kundfordringar är finansiella tillgångar som har fastställda eller fastställbara betalningar men som inte är derivat. Dessa tillgångar värderas till upplupet anskaffningsvärde. Upplupet anskaffningsvärde bestäms utifrån den effektivränta som beräknades vid anskaffningstidpunkten. Kundfordringar redovisas till det belopp som beräknas inflyta, dvs. efter avdrag för osäkra fordringar.

Finansiella tillgångar som kan säljas

I kategorin finansiella tillgångar som kan säljas ingår finansiella tillgångar som inte klassificerats i någon annan kategori eller finansiella tillgångar som företaget initialt valt att klassificera i denna kategori. Innehav av aktier och andelar som inte redovisas som dotterföretag, intresseföretag eller gemensamt styrda företag redovisas här. Tillgångar i denna kategori redovisas löpande till verkligt värde. Periodens förändring av verkligt värde redovisas i resultaträkningen.

Finansiella skulder som innehas för handel

Finansiella skulder som innehas för handel utgörs av räntebärande skulder och derivat som inte används för säkringsredovisning. Skulder i kategorin värderas till verkligt värde med värdeförändringen redovisad i resultaträkningen. Koncernen har inga finansiella skulder som innehas för handel.

Övriga finansiella skulder

Lån samt övriga finansiella skulder, t.ex. leverantörsskulder, ingår i denna kategori. Skulderna värderas till upplupet anskaffningsvärde.

AVSÄTTNINGAR

En avsättning redovisas i balansräkningen när en legal eller informell förpliktelse till följd av en inträffad händelse uppstår och det är sannolikt att ett utflöde av resurser krävs för att reglera förpliktelsen och en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras. Vid första redovisningstillfället värderas avsättningar till den bästa uppskattningen av det belopp som kommer krävas för att reglera förpliktelsen på balansdagen. Avsättningarna omprövas varje balansdag.

Bedömning avsättning pågående projekt

I pågående forskningsprojekt där återstående kostnader förväntas överstiga återstående tilldelade medel förlustavräknas projektet för den beräknade förlusten.

EVENTUALFÖRPLIKTELSE

Eventualförpliktelse redovisas i det fall när det finns:

- En möjlig förpliktelse som härrör till följd av inträffade händelser och vars förekomst endast kommer att bekräftas av en eller flera osäkra framtida händelser, som inte helt ligger inom verksamhetens kontroll, inträffar eller uteblir eller
- En befintlig förpliktelse till följd av inträffade händelser, men som inte redovisas som skuld eller avsättning eftersom det inte är sannolikt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen eller förpliktelsens storlek inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet.

SKATT

Skatt på årets resultat i resultaträkningen består av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Aktuell skatt är inkomstskatt för innevarande räkenskapsår som avser årets skattepliktiga resultat och den del av tidigare räkenskapsårs inkomstskatt som ännu inte har redovisats. Uppskjuten skatt är inkomstskatt för skattepliktigt resultat avseende framtida räkenskapsår till följd av tidigare transaktioner eller händelser.

Uppskjutna skattefordringar har värderats till högst det belopp som sannolikt kommer att återvinnas baserat på innevarande och framtida skattepliktiga resultat. Värderingen omprövas varje balansdag.

Chalmers tekniska högskola AB utgör inte ett skattesubjekt på grund av karaktären av allmänt undervisningsverk. Moderstiftelsens ändamål är allmännyttigt och är därmed inkränkt skattskyldig.

BEDÖMNINGAR OCH UPPSKATTNINGAR

Bokförda värden av materiella anläggningstillgångar påverkas i hög grad av bedömningar av nyttjandeperioden i samband med anskaffning, samt löpande bedömningar av eventuella nedskrivningsbehov eller behov av att justera nyttjandeperioden. Bedömningar av eventuella förlustrisker i

pågående forskningsprojekt sker utifrån havda kostnader och intäkter samt rimligt säkra tillkommande kostnader och intäkter fram till projektets slut. Om erhållna bidrag i sin helhet har förbrukats och/eller fordran överstiger kontraktsbelopp görs en förlustriskreservering.

Bedömningar av eventuella förlustrisker i pågående forskningsprojekt sker utifrån havda kostnader och intäkter samt rimligt säkra tillkommande kostnader och intäkter fram till projektets slut. Om erhållna bidrag i sin helhet har förbrukats och/eller fordran överstiger kontraktsbelopp görs en förlustriskreservering.

Redovisningsprinciper i moderstiftelsen

INTÄKTER

Chalmersstiftelsens intäkter avser utdelning och räntor från kapitalförvaltningen samt resultat från värdepapper som löpande redovisas till verkligt värde samt även erhållna gåvor och donationer.

Resultat från värdepapper som är anläggningstillgång

Chalmersstiftelsen har finansiella tillgångar som innehas för handel i form av räntebärande placeringar samt aktier och aktierelaterade placeringar. Chalmersstiftelsen tillämpar i moderstiftelsen och koncernen K3 kapitel 12, vilket innebär att finansiella tillgångar som innehas för handel värderas till verkligt värde i balansräkningen och orealiserade värdeförändringar redovisas i resultaträkningen tillsammans med realiserade vinster och förluster som ”resultat från värdepapper”.

Ränteintäkter och aktieutdelning

Intäkter på räntebärande värdepapper samt övriga ränteintäkter periodiseras. Förfallna räntekuponger redovisas som ränteintäkter och skillnad i anskaffningsvärde och marknadsvärde redovisas som resultat från värdepapper. Resultat från räntefonder som återinvesteras redovisas som resultat från värdepapper. Utdelning på aktier och aktierelaterade placeringar redovisas som intäkt vid utdelningstidpunkten. I moderstiftelsen redovisas i resultaträkningen ”resultat från värdepapper”, ränteintäkter och aktieutdelningar bland rörelsens intäkter.

Erhållna gåvor och donationer

Erhållna gåvor och donationer redovisas enligt huvudregel som intäkt när de erhålls. Ovillkorade erhållna donationer redovisas som intäkt i resultaträkningen och villkorade erhållna donationer redovisas som ökning av eget kapital. Erhållna donationer redovisas till verkligt värde vid gåvotillfället.

Förvaltningskostnader

I förvaltningskostnader ingår enbart faktiska erhållna förvaltningskostnader som courtage m.m. Tidigare år har brutto-redovisning skett avseende avgifter i fondinnehav.

BEVILJADE ANSLAG

Beviljade anslag redovisas direkt mot eget kapital. Som huvudregel skuldförs anslag vid beslutstillfället, medan villkorade anslag redovisas i takt med att villkoret uppfylls.

EGET KAPITAL

Eget kapital delas in i bundet och fritt kapital. Bundet kapital utgörs av Stiftelsekapital (ursprungligt donationskapital), som inte är tillgängligt för utdelning. Fritt eget kapital utgörs av ändamålsbestämda medel och övrigt eget kapital. Som ändamålsbestämda medel redovisas Chalmersstiftelsens gåvomedel som utgörs av villkorade erhållna donationer. Övrigt eget kapital utgörs av balanserade vinstmedel och årets resultat, vilket inkluderar såväl realiserade som orealiserade vinster.

Redovisningsprinciperna i moderstiftelsen överensstämmer i övrigt med de ovan angivna redovisningsprinciperna i koncernredovisningen.

Not 2 Köp och försäljning inom koncernen

CHALMERSSTIFTELSEN

Transaktioner från Chalmersstiftelsen till koncernföretag har under året skett till ett värde om 102 (91) mnkr. Transaktioner till Chalmersstiftelsen från koncernföretag har under året skett till ett värde om 87 (68) mnkr. Av transaktioner från Chalmersstiftelsen utgör 81 (73) mnkr utbildnings- och forskningsbidrag.

Not 3 Nettoomsättning (TKR)

Koncernen	2023	2022
Departementsmedel	2 074 000	2 024 000
Hyresintäkter	182 489	176 964
Övriga intäkter	2 037 360	2 005 920
Summa	4 293 849	4 206 884

Not 4 Erhållna gåvor och donationer

CHALMERSSTIFTELSEN

Chalmersstiftelsen har erhållit gåvor och donationer uppgående till 8 (8) mnkr. Av årets belopp har 2 (3) mnkr intäktsförts som gåvor av kortvarig karaktär.

Not 5 Medelantalet anställda och ledningsfunktion

Koncernen	2023	2023	2022	2022
	Antal anställda	Andel kvinnor %	Antal anställda	Andel kvinnor %
Stiftelsen Chalmers tekniska högskola	6	33	5	20
Chalmers tekniska högskola AB	3 007	41	2 944	40
Chalmers Ventures AB	19	58	19	5
Koncernen Chalmersfastigheter AB	37	41	33	39
Chalmers Next Labs AB	0	0	0	0
Summa	3 069	41	3 001	40

I LEDNINGSFUNKTIONEN ÄR FÖRDELNINGEN MELLAN MÄN OCH KVINNOR FÖLJANDE:

	2023	2023	2022	2022
	Total	Andel kvinnor %	Total	Andel kvinnor %
Koncernen				
Styrelser	45	38	48	38
Ledning	23	35	14	43
Chalmersstiftelsen				
Styrelsen	10	40	10	40
Ledning	1	0	1	0

LÖNER, ANDRA ERSÄTTNINGAR OCH SOCIALA KOSTNADER (TKR)

Koncernen	2023		2022	
	Löner och andra ersättn.	Sociala kostnader (varav pensionskostn.)	Löner och andra ersättn.	Sociala kostnader (varav pensionskostn.)
Stiftelsen Chalmers tekniska högskola	9 835	8 508 (4 366)	8 637	6 835 (3 347)
Chalmers tekniska högskola AB	1 631 923	916 955 (407 822)	1 565 663	867 155 (376 152)
Chalmers Holding AB	0	0	0	0
Chalmers Ventures AB	17 302	8 786 (3 225)	17 115	8 576 (3 115)
Koncernen Chalmersfastigheter AB	25 771	14 270 (4 765)	21 846	13 104 (4 196)
Chalmers Next Labs AB	56	17 (0)	0	0
Summa	1 684 887	948 536 (420 178)	1 613 260	895 315 (386 810)

LÖNER OCH ANDRA ERSÄTTNINGAR FÖRDELAD MELLAN STYRELSELEDAMÖTER OCH ANSTÄLLDA

Koncernen	2023		2022	
	Styrelsen och vd (varav rörliga ersättningar)	Övriga anställda	Styrelsen och vd (varav rörliga ersättningar)	Övriga anställda
Stiftelsen Chalmers tekniska högskola	2 815	7 020	2 899	5 738
Chalmers tekniska högskola AB	5 773	1 626 150	5 936	1 559 726
Chalmers Holding AB	0	0	0	0
Chalmers Ventures AB	2 228	15 074	2 044	15 071
Koncernen Chalmersfastigheter AB	2 130	23 641	2 033	19 813
Chalmers Next Labs AB	0	56	0	0
Summa	12 946	1 671 941	12 912	1 600 348

Till styrelsens ledamöter i dotterbolagen utgår arvode enligt årsstämans beslut som fastställs efter valberedningens riktlinjer. Till styrelsens ledamöter i Chalmersstiftelsen utgår arvode enligt nomineringskommitténs förslag som beslutas vid konstituerande möte. Styrelseledamot med anställning inom koncernen uppbär ej arvode för styrelseuppdrag. Pensionsförmåner för vd i Chalmersstiftelsen motsvarar en premiebestämd pension på 30% av ordinarie lön. Avtal har träffats om en ömsesidig uppsägningstid om 6 månader. Vd i dotterbolagen har avtalade ömsesidiga uppsägningstider om 3–6 månader. Vid uppsägning från bolagens sida utgår avgångsvederlag mellan 6-18 månader.

Not 6 Leasing

OPERATIONELLA LEASINGAVTAL

LEASING DÄR FÖRETAGET ÄR LEASETAGARE

Framtida minimileaseavgifter avseende icke uppsägningsbara operationella leasingavtal avseende inhyrda lokaler.

	2023	2022
Koncernen		
Räkenskapsårets kostnadsförda leasingavgifter	239 289	218 363
<i>Framtida leasingavgifter avseende icke uppsägningsbara leasingavtal</i>		
Inom ett år	246 134	234 848
Mellan ett och fem år	681 211	672 813
Senare än fem år	380 727	453 061
Summa	1 308 072	1 360 722

	2023	2022
Chalmersstiftelsen		
Räkenskapsårets kostnadsförda leasingavgifter	603	595
<i>Framtida leasingavgifter avseende icke uppsägningsbara leasingavtal</i>		
Inom ett år	639	748
Mellan ett och fem år	1 967	3 974
Senare än fem år	4 680	5 994
Summa	7 286	10 716

LEASING DÄR FÖRETAGET ÄR LEASEGIVARE

Framtida minimileaseavgifter avseende icke uppsägningsbara operationella leasingavtal avseende uthyrda lokaler.

	2023	2022
Koncernen		
Räkenskapsårets intäktsförda leasingavgifter	123 333	176 694
<i>Framtida leasingavgifter avseende icke uppsägningsbara leasingavtal</i>		
Inom ett år	115 359	126 375
Mellan ett och fem år	262 141	294 993
Senare än fem år	33 837	58 141
Summa	411 337	479 509

	2023	2022
Chalmersstiftelsen		
Räkenskapsårets intäktsförda leasingavgifter	720	720
<i>Framtida leasingavgifter avseende icke uppsägningsbara leasingavtal</i>		
Inom ett år	720	720
Mellan ett och fem år	2 160	540
Senare än fem år	0	0
Summa	2 880	1 260

FINANSIELLA LEASINGAVTAL

Koncernen

Koncernen innehar ett finansiellt leasingavtal som avser byggnader där det bokförda värdet uppgår till 48 167 tkr (49 137). Periodens totala utbetalningar avseende finansiellt leaseade tillgångar uppgick till 1 536 tkr (2 305). Det finansiella leasingavtalets räntekostnader för 2023 är 1 550 tkr (2 431) och avskrivningar 1 705 tkr (2 782).

Not 7 Ersättning till revisorer

	2023	2022
Koncernen		
Ermst & Young AB /		
Revisionsuppdrag	1 483	1 173
Skatterådgivning	127	0
Övriga tjänster	251	1 166
Summa	1 861	2 339
Chalmersstiftelsen		
Ermst & Young AB /		
Revisionsuppdrag	200	200
Skatterådgivning	0	0
Summa	200	200

Not 8 Immateriella tillgångar

	2023	2022
Koncernen		
Ingående anskaffningsvärde	1 917	1 917
Årets investeringar	-	-
Avyttringar	-	-
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1 917	1 917
Ingående avskrivningar	-1 917	-1 917
Årets avskrivningar	-	-
Avyttringar	-	-
Utgående ackumulerade avskrivningar	-1 917	-1 917
Utgående redovisat restvärde	0	0

Not 9 Byggnader och mark

	2023	2022
Koncernen		
Ingående anskaffningsvärde	3 898 627	3 548 162
Årets investeringar	40 207	5 273
Omklassificeringar	216	348 087
Avyttring	-375	-2 895
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	3 938 675	3 898 627
Ingående avskrivningar	-1 108 279	-1 007 044
Avyttringar	129	-
Omklassificeringar	-2 651	-11 593
Årets avskrivningar	-82 226	-89 642
Utgående ackumulerade avskrivningar	-1 193 027	-1 108 279
Utgående redovisat restvärde	2 745 648	2 790 348
Varav redovisat värde på finansiellt leasade tillgångar	66 249	49 137
Chalmersstiftelsen		
Ingående anskaffningsvärde	9 354	9 354
Årets investeringar	-	-
Utgående ackumulerat anskaffningsvärden	9 354	9 354
Ingående avskrivningar	-3 348	-2 886
Årets avskrivningar	-461	-462
Utgående ackumulerade avskrivningar	-3 809	-3 348
Utgående redovisat restvärde	5 545	6 006
Verkligt värde förvaltningsfastigheter		
Koncernen	5 088 645	5 631 106
Chalmersstiftelsen	5 545	6 006

Fastighetsvärden baseras på värderingsinstitutet Newsecs värdering av fastighetsbeståndet. Den sammanvägda värdebedömningen baseras på marknadsanalys, resultatet av kassaflödesanalys samt avkastningsberäkning.

Not 10 Maskiner och inventarier

	2023	2022
Koncernen		
Ingående anskaffningsvärde	2 880 548	2 652 848
Årets investeringar	162 858	260 527
Avyttringar	-151 853	-37 667
Omklassificering	-125	4 840
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	2 891 428	2 880 548
Ingående avskrivningar	-2 225 154	-2 106 147
Avyttringar	856	37 605
Nedskrivningar	147 579	-
Årets avskrivningar	-169 931	-156 612
Omklassificering	174	-
Utgående ackumulerade avskrivningar	-2 246 476	-2 225 154
Utgående redovisat restvärde	644 952	655 394

Not 10 Maskiner och inventarier

	2023	2022
Chalmersstiftelsen		
Ingående anskaffningsvärden	1 392	1 501
Årets investeringar	-	-
Utrangeringar/försäljningar	-547	-109
Utgående ackumulerat anskaffningsvärden	845	1 392
Ingående avskrivningar	-451	-203
Årets avskrivningar	-247	-248
Utrangeringar/försäljningar	311	-
Utgående ackumulerade avskrivningar	-387	-451
Utgående redovisat värde	458	941

Not 11 Pågående nyanläggning

	2023	2022
Koncernen		
Ingående anskaffningsvärde	52 249	63 089
Årets investeringar	81 492	71 815
Omklassificering	-52 131	-82 655
Utgående pågående nyanläggning	81 610	52 249

Not 12 Finansiella intäkter och kostnader

	2023	2022
Koncernen		
<i>Ränteintäkter och liknande poster</i>		
Resultat från andelar i intresseföretag	6 039	-7 049
Aktieutdelning	35 724	13 186
Ränteintäkter övriga	14 737	11 376
Resultat fr värdepapper som är anl. tillgång	232 063	-242 987
Summa	288 563	-225 474
<i>Räntekostnader och liknande poster</i>		
Räntedelen av årets pensionskostnad	-19 694	-30 881
Räntekostnader övriga	-14 034	-11 040
Summa	-33 728	-41 921
Chalmersstiftelsen		
<i>Ränteintäkter och liknande poster</i>		
Aktieutdelning	35 724	13 186
Ränteintäkter	97 907	66 241
Resultat fr värdepapper som är anl. tillgång	171 306	-232 589
Summa	304 937	-153 162
<i>Räntekostnader och liknande poster</i>		
Räntedelen av årets pensionskostnad	-	-100
Räntekostnader externa	-3 860	-
Räntekostnad koncernbolag	-17 485	-18 361
Summa	-21 345	-18 461

Not 13 Skatter**KONCERNEN**

Årets skattekostnad har beräknats enligt gällande skattesats, 20,6 %. I koncernen redovisas en icke kassaflödespåverkande uppskjuten skattekostnad, av bland annat årets förbrukade underskottsavdrag och skattemässiga överavskrivningar. Värdering av uppskjutna skattefordringar och skulder har skett efter de skattesatser som förväntas gälla för den period då tillgången realiserar eller skulden regleras nu fortsatt 20,6 %. Påverkan från omvärdering enligt ny skattesats har redovisats över resultatet.

	2023	2022
Aktuell skatt	-19 661	-9 676
Uppskjuten skatt	-231	-2 294
Skatt på årets resultat	-19 892	-11 970

Forts Not 13 Skatter

	2023	2022
Redovisat resultat före skatt	362 945	-11 576
Skatt enl. gällande skattesats 20,6 %	-74 767	2 385
Effekt av att Stiftelsen ej är skatteobjekt	53 675	-47 681
Effekt av att Chalmers tekniska högskola ej är skattesubjekt	12 857	43 851
Koncernmässiga justeringar	-19 996	-6 077
Skatteeffekt av ej avdragsgilla poster	-16 999	-6 581
Skatteeffekt av ej skattepliktiga poster	27 606	4 460
Ökning av underskottsavdrag utan motsvarande aktivering av uppskjuten skatt	-2 642	-2 587
Utnyttjande av tidigare ej aktiverade underskottsavdrag	-91	-
Skatt hänförlig till tidigare års redovisat resultat	465	260
Redovisad skattekostnad	-19 892	-11 970

UPPSKJUTNA SKATTER

	2023	2023	2022	2022
	Uppskjutna skattefordringar	Uppskjutna skattekulder	Uppskjutna skattefordringar	Uppskjutna skattekulder
Obeskattade reserver	-	20 399	-	20 350
Skattemässiga överavskrivningar	-	148 595	-	137 009
Övrigt	-	-	-	809
Summa	0	168 994	0	158 168

CHALMERSSTIFTELSEN

Chalmersstiftelsens ändamål är allmännyttigt vilket innebär en inskränkt skattskyldighet. Skatt om 20 (-19) tkr betalas för fastighetsinkomster.

Not 14 Andelar i koncernföretag

	2023	2022
Chalmersstiftelsen		
Ingående bokfört värde	150 200	150 200
Årets förvärv	-	-
Försäljning	-	-
Utgående bokfört värde	150 200	150 200

DOTTER- OCH DOTTERDOTTERFÖRETAG

	Eget kapital	Årets resultat	Kapital- andel %	Röst- rätts- andel %	Antal andelar	Bokfört värde
Chalmers tekniska högskola AB	1 082 662	62 414	100	100	150 000	145 100
Chalmers Holding AB	19 573	18 382	100	100	1 000	5 100
Chalmers Ventures AB	320 066	44 000	100	100	100	-
Chalmers Next Labs AB	6 445	-55	100	100	100	-
Chalmersfastigheter AB	473 941	55 882	100	100	25 000	-
AB Chalmersska huset	2 979	242	100	100	2 300	-
Gröna Mossen Fastigheter AB	25	0	100	100	100	-
Johanneberg Campusbo AB/KB	92 379	9 596	100	100	100	-
Chalmersfastigheter Holding AB			100	100	240	-
Lindholmen Grusplan AB			100	100	250	-
Lindholmen Kuggen AB			100	100	250	-
Lindholmen Sjötomt AB			100	100	250	-

DOTTER- OCH DOTTERDOTTERFÖRETAG

Lindholmen Trillingarna AB	100	100	250	-
Lindholmen Tvillingarna AB	100	100	250	-
Summa			150 200	

DOTTER- OCH DOTTERDOTTERFÖRETAGENS ORGANISATIONSNUMMER OCH SÄTE

	Org. nr	Säte
Chalmers tekniska högskola AB	556479-5598	Göteborg
Chalmers Holding AB	559316-6381	Göteborg
Chalmers Ventures AB	559001-3941	Göteborg
Chalmers Next Labs AB	559429-4778	Göteborg
Chalmersfastigheter AB	556487-9764	Göteborg
AB Chalmersska huset	556547-8996	Göteborg
Johanneberg Campusbo AB	556658-6730	Göteborg
Gröna Mossen Fastigheter AB	559354-6533	Göteborg
Chalmersfastigheter Holding AB	559406-4395	Göteborg
Lindholmen Grusplan AB	559406-4551	Göteborg
Lindholmen Kuggen AB	559406-4569	Göteborg
Lindholmen Sjötomt AB	559406-4577	Göteborg
Lindholmen Trillingarna AB	559406-4585	Göteborg
Lindholmen Tvillingarna AB	559408-5655	Göteborg

Not 15 Andelar i intresseföretag

	2023	2022
Koncernen		
Ingående bokfört värde	15 570	249 505
Årets förvärv	-	-
Årets försäljning	-	-35 082
Lämnade aktieägartillskott	11 684	7 500
Andel i årets resultat	12 026	12 518
Nedskrivning	-6 064	-49 525
Omklassificering	-	-169 346
Utgående bokfört värde	33 216	15 570

	2023	2022
Chalmersstiftelsen		
Ingående bokfört värde	7 902	42 192
Årets försäljning	-8 296	-35 050
Lämnade aktieägartillskott	8 428	6 760
Nedskrivningar	-2 837	-6 000
Utgående bokfört värde	5 198	7 902

SPECIFIKATION AV ANDELAR I INTRESSEFÖRETAG

	Eget kapital	Årets resultat	Kapital- andel %	Röst- rätts- andel %	Antal andelar	Bokfört värde
Swedish Electric Transport Laboratory AB	55 257	38 018	49,50	49,50	2 475	27 486
Johanneberg Science Park AB	-1 682	-17 298	40,32	48,83	1 000	0
Lindholmen Science Park AB	10 959	-9 448	14,97	40,52	150	1 641
Sahlgrenska Science Park AB	16 944	-6 526	22,90	24,78	250	3 887
WACQT-IP AB	1 123	-2 089	18,00	18,00	18 000	202
Summa						33 216

Uppgift om eget kapital och årets resultat baseras på ej reviderade bokslut 2023.

INTRESSEFÖRETAGENS ORGANISATIONSNUMMER OCH SÄTE

	Org. nr	Säte
Swedish Electric Transport Laboratory AB	559155-5536	Göteborg
Johanneberg Science Park AB	556790-3108	Göteborg
Lindholmen Science Park AB	556568-6366	Göteborg
Sahlgrenska Science Park AB	556547-7832	Göteborg
WACQT-IP AB	559340-0731	Göteborg

Not 16 Långfristiga räntebärande placeringar

	2023	2022
Chalmersstiftelsen		
Ingående marknadsvärde	1 057 120	2 448 555
Årets investering	180 000	842 724
Årets försäljning	-368 355	-2 128 466
Värdeförändring	135 645	-105 693
Utgående marknadsvärde	1 004 410	1 057 120

Specifikation över Chalmersstiftelsens samlade innehav kan beställas hos Chalmersstiftelsens kansli.

Not 17 Aktier och aktierelaterade placeringar

	2023	2022
Chalmersstiftelsen		
Ingående marknadsvärde	1 231 404	937 519
Årets investering	1 207 217	902 395
Årets försäljning	-753 865	-419 047
Värdeförändring	137 435	-189 463
Utgående marknadsvärde	1 822 191	1 231 404

Specifikation över Chalmersstiftelsens samlade innehav kan beställas hos Chalmersstiftelsens kansli.

Not 18 Andra långfristiga värdepappersinnehav

	2023	2022
Koncernen		
Ingående marknadsvärde	439 975	431 300
Omklassificering	909	4 587
Årets investering	24 090	36 909
Årets försäljning	-41 582	-15 587
Aktieägartillskott	4 430	4 540
Värdeförändring	50 230	-21 774
Utgående marknadsvärde	478 052	439 975

Andra långfristiga värdepappersinnehav avser Chalmers Ventures koncernens innehav i onoterade bolag.

Not 19 Fordringar hos koncernföretag

	2023	2022
Chalmersstiftelsen		
Ingående bokfört värde	1 887 720	1 511 000
Förändring av fordringar	1 720	451 720
Amorteringar, marknadsvärdering	-	-75 000
Utgående värde	1 889 440	1 887 720

Långfristiga fordringar avser till största del lån till Chalmersfastigheter AB.

Not 20 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2023	2022
Koncernen		
Fordran på finansörer	513 778	465 056
Förutbetalda hyreskostnader	58 417	58 841
Upplupna ränteutgifter	723	142
Övriga poster	185 298	72 399
Summa	758 216	596 438
Chalmersstiftelsen		
Övriga poster	341	160
Summa	341	160

Not 21 Avsättningar för pensioner

Pensionsplanen består av två delar, en avgiftsbestämd och en förmånsbestämd pension. Den avgiftsbestämda pensionen innebär att Chalmers betalar en viss procentsats av den anställdes lön till dennes framtida pension. Den förmånsbestämda pensionen innebär att Chalmers dels betalar en sparpremie som är försäkringstekniskt- och individuellt beräknad, dels skuldför äldre förmånsbestämda åtaganden i egen balansräkning. Skuldberäkning för åtagandet är beräknad enligt Finansinspektionens anvisningar för beräkning av pensionskuldd FFFS 2007:31 och gällande försäkringstekniska riktlinjer. Riktlinjerna innehåller ränteantagandet -1,4 % år 2023 respektive -1,5 % 2022. Vid beräkning av nuvärdet av framtida pensionsutbetalningar ger ett högt ränteantagande en lägre pensionskuldd och ett lågt ränteantagande ger en högre pensionskuldd jämfört med nominellt värde.

I januari 2023 löste Chalmers, Chalmersfastigheter och Chalmersstiftelsen in delar av pensionskulden till en försäkringslösning. Den inlösta delen omfattar den del av skulden som avser pensionsförmåner som intjänats under åren 1994 till 2005 och det bokförda värdet vid inlösen uppgick till 745 mnkr varav 729 mnkr avsåg Chalmers.

AVSÄTTNINGAR FÖR PENSIONER – KONCERNEN

	2023	2022
<i>Förändring i pensionskulden</i>		
Skuld vid årets ingång	1 033 250	1 051 797
Avsättning under perioden	32 719	21 873
Avgår pensionsutbetalningar	-26 048	-40 420
Avgår pensionsinlösen	-590 059	-
Avgår utnyttjade antastbara förmåner	-219	-
Skuld vid årets utgång	449 643	1 033 250

Pensionskostnad

Kostnaden redovisas i följande rader i resultaträkningen

Personalkostnad	-416 944	-379 292
Finansiell kostnad	-19 685	-30 898
Summa	-436 629	-410 190

Årets pensionskostnader består av såväl förmånsbestämda som avgiftsbestämda pensionspremier.

AVSÄTTNINGAR FÖR PENSIONER – CHALMERSSTIFTELSEN

	2023	2022
<i>Förändring i pensionskulden</i>		
Skuld vid årets ingång	2 560	2 449
Avsättning under perioden	-	233
Inlösen av pensionskuldd	-2 560	-
Avgår pensionsutbetalningar	-	-122
Skuld vid årets utgång	0	2 560

Pensionskostnad

Kostnaden redovisas i följande rader i resultaträkningen

Personalkostnad	-4 366	-3 347
Finansiell kostnad	-	-100
Summa	-4 366	-3 447

Not 22 Övriga avsättningar

Avsättning enligt Avtal om lokala omställningsmedel innebär en årlig avsättning av 0,3% av lönesumman. Syftet med de lokala omställningsmedlen är att utifrån verksamhetens behov hantera och planera omställningsåtgärder. Utnyttjad avsättning avser proaktiva omställningsåtgärder och aktiviteter som förankrats i lokal samverkan. Avsättning för ersättning till anställda avser direktpensioner. Avsättning Övrigt avser kostnader för framtida hämtning av producerat kärnavfall, återställande av lokal samt marknadsvärdering av lån.

ÖVRIGA AVSÄTTNINGAR

	Lokala omställningsmedel	Ersättn. till anställda	Övrigt	Totalt
Koncernen				
Ingående avsättning 2022-01-01	31 695	2 520	13 904	48 119
Avsättning under perioden	4 760	466	283	5 509
Utnyttjad avsättning under perioden	–	-310	–	-310
Utgående avsättning 2022-12-31	36 455	2 676	14 187	53 318
Ingående avsättning 2023-01-01	36 455	2 676	14 187	53 318
Omklassificering			881	881
Avsättning under perioden	4 993	233	1 815	7 041
Utnyttjad avsättning under perioden	-1 654	-333	-508	-2 495
Utgående avsättning 2023-12-31	39 794	2 576	16 375	58 745

Not 23 Långfristiga skulder

	2023	2022
Koncernen		
Förfallotidpunkt 1 – 5 år från balansdagen		
Skulder till kreditinstitut	593	151 939
Förfallotidpunkt senare än fem år från balansdagen	–	–
Skulder till kreditinstitut	–	0
Summa	593	151 939

Not 24 Skulder till koncernföretag

	2023	2022
Chalmersstiftelsen		
Chalmers tekniska högskola AB	2 580 551	3 085 446
Chalmersfastigheter AB	36 219	171
Chalmers Holding AB	13 228	–
Chalmers Ventures AB	–	2 913
Chalmers Next Labs AB	4 004	–
Chalmers Professional Education AB	–	616
Summa	2 634 002	3 089 146

Not 25 Övriga kortfristiga skulder

	2023	2022
Chalmersstiftelsen		
Anknutna stiftelser	361 766	339 064
Stiftelsen Chalmers industriteknik	53 938	48 948
Stiftelsen Chalmers Innovation	62 493	63 711
Övriga – Sjörräddningssällskapet	1 400	–
Övriga poster	15 883	2 220
Summa	495 480	453 943

Not 26 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2023	2022
Koncernen		
Skuld till finansiärer	1 407 914	1 305 740
Oförbrukade bidrag anläggningar	197 053	169 268
Semesterlöneskuld	188 825	192 127
Förutbetalda hyresintäkter	15 508	5 710
Sociala avgifter	46 711	43 432
Löne- och avkastningsskatt	114 113	80 535
Övriga poster	135 588	72 945
Summa	2 105 712	1 869 757
Chalmersstiftelsen		
Semesterlöneskuld	806	819
Sociala avgifter	630	605
Övriga poster	500	377
Summa	1 936	1 801

Not 27 Ställda säkerheter och eventalförpliktelser

	2023	2022
Koncernen		
Ställda säkerheter exkl. till nedan angivna Fastighetsinteckningar	193 000	193 000
Summa ställda säkerheter	193 000	193 000
Eventalförpliktelser		
Försäkringsbolaget PRI Pensionsgaranti, ömsesidigt	5 669	20 403
Eventalförpliktelser till förmån för koncernföretag		
Borgensåtagande för Chalmers tekniska högskola AB	2 000	2 000
Eventalförpliktelser till förmån för intresseföretag		
Borgensåtagande för Swedish Electric transport Laboratory AB	201 960	99 000
Ansvar för skulder i Johanneberg Campusbo KB	150 000	151 925
Summa eventalförpliktelser	359 629	273 328

Borgensåtagande för Chalmers tekniska högskola AB

Borgensåtagande för Chalmers tekniska högskola AB gentemot Kärnavfallsfonden avseende kostnader utöver erlagd kärnavfallsavgift upp till och med finansieringsbeloppet 2 000 tkr.

Borgensåtagande för intresseföretag Swedish Electric Transport Laboratory AB

Chalmersstiftelsen har ett borgensåtagande i Nordiska investeringsbanken avseende lån för Swedish Electric Transport Laboratory AB. Lånet uppgår till 408 mnkr per 2023-12-31. Chalmersstiftelsens ägarandel är 49,5%.

Ansvarsförbindelser ställt till förmån för intresseföretag

Chalmersstiftelsen har i enlighet med aktieägaravtal en förbindelse mot intressebolag Johanneberg Science Park AB, Lindholmen Science Park AB och Sahlgrenska Science Park AB att årligen lämna ovillkorade aktieägartillskott på 2 000 tkr respektive 3 000 tkr respektive 1 760 tkr.

Ansvarsförbindelser ställda till förmån för gemensamt styrt företag

Chalmers har ett långsiktigt strategiskt samarbete med Fraunhofer Gesellschaft genom Stiftelsen Fraunhofer-Chalmers Centrum för Industrimatematik, 857209-5951. Kopplat till detta samarbete finns ett finansieringsåtagande. Detta åtagande är löpande och utvärderas var femte år.

**FORTS. NOT 27 STÄLLDA SÄKERHETER OCH
EVENTUALFÖRPLIKTELSE**

	2023	2022
Chalmersstiftelsen		
Beviljade anslag enligt beslutad budgetram för år 2024/2023.	75 800	73 090
Försäkringsbolaget PRI Pensionsgaranti	6	51
<i>Eventualförpliktelser för koncernföretag</i>		
Borgensåtagande gentemot Försäkringsbolaget PRI Pensionsgaranti, ömsesidigt avseende Chalmersfastigheter AB:s pensionsåtagande	0	12 221
avseende Chalmers tekniska högskola AB:s pensionsåtagande	283 146	1 005 401
Särskild förbindelse till följd av Riksgäldens borgen för pensionsåtagande	12 487	20 108
Borgensåtagande för finansieringsbelopp för Chalmers tekniska högskola AB gentemot Kärnavfallsfonden	2 000	2 000
Borgensåtagande för Swedish Electric Transport Laboratory AB	201 960	99 000
Summa eventualförpliktelser	575 399	1 211 871

Not 28 Poster som ej ingår i kassaflödet

	2023	2022
Koncernen		
Förändring avsättningar	161 983	12 668
Marknadsvärdering finansiella anläggningstillgång.	-317 247	273 947
Andel i intressebolags resultat	-12 026	-12 196
Summa	-167 290	274 419
Chalmersstiftelsen		
Marknadsvärdering finansiella anläggningstillgångar	-270 347	265 206
Förändring avsättningar	-2 534	133
Övriga poster	-19	-21
Summa	-272 900	265 318

Not 29 Händelser efter balansdagen
KONCERNEN

Inga väsentliga händelser.

CHALMERSSTIFTELSEN

Inga väsentliga händelser.

Styrelsen för Stiftelsen Chalmers tekniska högskola beslutar fastställa årsredovisningen för verksamhetsåret 2023.
Göteborg den 28 februari 2024

Christel Armstrong Darvik

Ordförande

Nicolas Hassbjer

Vice ordförande

Martin Nilsson Jacobi

Anita Hansbo

Karin Lundgren

Johan Malmquist

Victora van Camp

Anders Osberg

Carl von Rosen

Emil Källström

Sara Wallin

Verkställande Direktör

Vår revisionsberättelse har avgivits den 28 februari 2024
Ernst & Young AB

Andreas Mast

Auktoriserad revisor
Huvudansvarig revisor

Revisionsberättelse

Till styrelsen i Stiftelsen Chalmers tekniska högskola, org.nr 855100-5799

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

UTTALANDEN

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Stiftelsen Chalmers tekniska högskola för räkenskapsåret 2023.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen och koncernredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderstiftelsens och koncernens finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

GRUND FÖR UTTALANDEN

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderstiftelsen och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

STYRELSENS OCH VERKSTÄLLANDE DIREKTÖRENS ANSVAR

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera stiftelsen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

REVISORNS ANSVAR

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte

innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av stiftelsens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder an-agandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en stiftelse inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- inhämtar vi tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen. Vi ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Vi är ensamt ansvariga för våra uttalanden.

Vi måste informera styrelsen och verkställande direktören om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

UTTALANDE

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning av Stiftelsen Chalmers tekniska högskola för räkenskapsåret 2023.

Enligt vår uppfattning har styrelseledamöterna inte handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförordnandet eller årsredovisningslagen.

GRUND FÖR UTTALANDE

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till stiftelsen och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

STYRELSENS ANSVAR

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen enligt stiftelselagen och stiftelseförordnandet.

REVISORNS ANSVAR

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningskyldighet mot stiftelsen.
- på något annat sätt handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförordnandet eller årsredovisningslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningskyldighet mot stiftelsen.

Som en del av en revision enligt god revisionsssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaper. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för stiftelsens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande.

28 februari 2024
Ernst & Young AB

Andreas Mast
Auktoriserad revisor

Väsentliga uppgifter

UPPGIFTER SOM UNIVERSITET OCH HÖGSKOLOR LÄMNAR UPPLYSNING OM

	2023	2022	2021	2020	2019
Utbildning och forskning					
Antal helårsstudenter ¹	10 063	9 918	10 072	9 590	9 149
andel kvinnor	34%	33%	33%	33%	32%
andel män	66%	67%	67%	67%	68%
Kostnad per helårsstudent (tkr) ⁶	110	103	99	112	113
Antal helårsprestationer ¹	8 881	8 571	8 890	8 641	8 076
andel kvinnor	33%	34%	34%	33%	33%
andel män	67%	66%	66%	67%	67%
Kostnad per helårsprestation (tkr) ⁶	124	119	112	124	128
Antal studieavgiftsskyldiga helårsstudenter	710	677	640	613	595
andel kvinnor	27%	26%	25%	24%	24%
andel män	73%	74%	75%	76%	76%
Antal nyantagna doktorander	256	179	280	215	223
andel kvinnor	36%	35%	35%	33%	35%
andel män	64%	65%	65%	67%	65%
Antal aktiva doktorander ²	977	987	1 020	1 062	1 084
andel kvinnor	34%	34%	34%	32%	30%
andel män	66%	66%	66%	68%	70%
Antal doktorander med doktorandanställning (årsarbetare ⁷)	822	787	805	821	811
andel kvinnor	36%	36%	35%	34%	33%
andel män	64%	64%	65%	66%	67%
Antal doktorander med utbildningsbidrag (årsarbetare)		–	–	–	–
Genomsnittlig studietid för licentiatexamen (netto median)	2,7 år	2,8 år	2,7 år	2,7 år	2,7 år
kvinnor	2,7 år	2,7 år	2,7 år	2,6 år	2,7 år
män	2,7 år	2,8 år	2,7 år	2,8 år	2,7 år
Genomsnittlig studietid för doktorsexamen (netto median)	4,1 år	4,1 år	4,1 år	4,2 år	4,1 år
kvinnor	4,1 år	4,1 år	4,1 år	4,2 år	4,1 år
män	4,2 år	4,1 år	4,2 år	4,2 år	4,0 år
Antal doktorsexamina	198	167	180	189	151
andel kvinnor	34%	32%	29%	33%	33%
andel män	66%	68%	71%	67%	67%
Antal licentiatexamina	139	137	148	152	151
andel kvinnor	37%	29%	38%	26%	34%
andel män	63%	71%	62%	74%	66%
Antal refereegranskade vetenskapliga artiklar ⁵	(2 362)	2 232	2 394	2 268	2 174
Kostnad per refereegranskad vetenskaplig artikel (tkr) ⁵	(1 272)	1 274	1 125	1 289	1 361
Personal (årsarbetare ⁷)					
Antal anställda	3 014	2 862	2 847	2 986	3 110
andel kvinnor	40%	40%	39%	39%	39%
andel män	60%	60%	61%	61%	61%
Medelantalet anställda (heltidstjänster)	3 007	2 944	3 021	3 152	3 170
andel kvinnor	41%	40%	40%	40%	39%
andel män	59%	60%	60%	60%	61%
Antal lärare ³ totalt	624	615	617	653	662
andel kvinnor	28%	27%	25%	24%	24%
andel män	72%	73%	75%	76%	76%
Antal disputerade lärare ³	580	571	571	601	604
andel kvinnor	29%	28%	26%	25%	25%
andel män	71%	72%	74%	75%	75%
Antal professorer	194	194	192	200	201
andel kvinnor	20%	19%	18%	17%	17%
andel män	80%	81%	82%	83%	83%
Ekonomi					
Intäkter (inklusive finansiella) totalt (mnkr) varav	4 252	4 154	4 162	3 999	3 966
Grundutbildning (mnkr)	1 221	1 187	1 196	1 135	1 079
andel anslag	86%	85%	86%	86%	84%
andel externa intäkter	14%	15%	14%	14%	16%
Forskning och forskarutbildning (mnkr)	3 031	2 967	2 966	2 864	2 887
andel anslag	34%	34%	35%	33%	32%
andel externa intäkter	66%	66%	65%	67%	68%
Kostnader (inklusive finansiella) totalt (mnkr)	4 190	3 945	3 762	4 080	4 077
andel personal	63%	63%	64%	67%	63%
andel lokaler	12%	12%	13%	12%	12%
Lokalkostnader ⁴ per kvm (kr)	2 273	2 106	2 042	2 044	2 044
andel av justerade totala kostnader	13%	12%	13%	12%	12%
Balansomslutning (mnkr)	4 418	4 638	4 189	3 931	3 533
varav: oförbrukade bidrag	1 408	1 306	1 261	1 157	1 107
årets resultat	62	209	400	-81	-112
fritt eget kapital inkl. årets resultat	932	870	660	260	341

¹ Exkl uppdagsutbildning, beställd utbildning samt studieavgiftsskyldiga studenter.

² Antalet forskarstuderande med aktivitet om minst 1% under andra kalenderhalvåret.

³ Med lärare avses här professor, biträdande professor, docent, universitetslektor, forskarassistent, adjunkt, tekniklektor.

⁴ Enligt Sveriges universitets- och högskoleförbunds rekommendation 2014:1.

⁵ Uppgift om antalet artiklar och kostnad per artikel år 2023 visas inom parentes. Dessa mått kommer att förändras när antalet artiklar blir komplett under början av år 2024.

⁶ Kostnad per helårsstudent och kostnad per helårsprestation kan inte summeras, båda innehåller totala kostnader.

⁷ Årsarbetare avser arbetad tid exkl. tjänstedigheter längre än 1 månad.

Chalmers i siffror – 10 år

UPPGIFTER SOM UNIVERSITET OCH HÖGSKOLOR LÄMNAR UPPLYSNING OM

	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Högskoleingenjör- och sjöfartsutbildning										
Nybörjare årskurs ett	675	720	681	706	771	727	633	667	676	714
Helårsstudenter	1 619	1 602	1 651	1 639	1 613	1 542	1 602	1 623	1 685	1 737
Helårsprestationer	1 443	1 403	1 479	1 527	1 395	1 342	1 437	1 521	1 490 ³	1 277 ³
Examina	348	325	346	380	338	286	374	316	358	378
Civilingenjör- och arkitektutbildning										
Nybörjare årskurs ett grundnivå	1 675	1 614	1 602	1 611	1 494	1 476	1 369	1 356	1 296	1 327
Helårsstudenter	4 220	4 136	4 019	3 777	3 596	3 389	3 356	3 405	3 499	3 508
Helårsprestationer	3 891	3 644	3 691	3 585	3 297	3 124	3 117	3 250	3 269 ³	2 673 ³
Civilingenjör-/arkitektexamina	895	855	931	914	906	845	775	707	765	800
Examina på internationella masterprogram 60 p	–	–	–	–	–	–	1	–	6	4
Masterutbildning¹										
Nybörjare årskurs ett avancerad nivå	1 850	1 893	1 863	2 013	1 801	1 677	1 880	1 817	1 746	1 690
Helårsstudenter ²	2 989	2 939	3 014	2 874	2 799	2 805	2 807	2 801	2 692	2 632
Helårsstudenter, studieavgiftsskyldiga	710	677	640	613	595	587	565	483	413	313
Helårsprestationer ²	2 618	2 571	2 678	2 577	2 454	2 452	2 360	2 388	2 254 ³	1 865 ³
Helårsprestationer, studieavgiftsskyldiga	647	586	590	594	553	530	491	437	378 ³	211 ³
Masterexamina	1 351	1 289	1 446	1 507	1 572	1 349	1 335	1 238	1 156	1 193
varav även avlagt civilingenjör-/arkitektexamen	703	678	757	884	867	801	757	673	649	751
Övrig grundutbildning										
Helårsstudenter	1 235	1 241	1 388	1 300	1 141	1 092	1 172	1 123	1 231	1 228
Helårsprestationer	929	953	1 042	952	930	909	976	1 003	1 032 ³	865 ³
Forskarutbildning										
Forskarstuderande ⁴	977	987	1 020	1 062	1 084	1 084	1 111	1 137	1 162	1 140
varav nyantagna	256	179	280	215	223	226	191	201	230	187
Forskarexamina	337	304	328	341	302	328	271	356	306	349
varav: doktorsexamina	198	167	180	189	151	169	139	204	167	171
licentiatexamina	139	137	148	152	151	159	132	152	139	178
Personal (årsarbetare)⁵										
Undervisande och forskande	2 116	2 018	2 002	2 069	2 140	2 068	2 032	2 020	2 061	2 073
Teknisk och administrativ	898	844	845	917	970	931	923	915	877	855
Totalt	3 014	2 862	2 847	2 986	3 110	2 999	2 955	2 935	2 938	2 928
Ekonomi										
Intäkter (inklusive finansiella, mnkr)										
Grundutbildning	1 221	1 187	1 196	1 135	1 079	1 019	1 034	1 027	1 061	973
Forskning och forskarutbildning	3 031	2 967	2 966	2 864	2 887	2 783	2 661	2 584	2 536	2 438
däruv ej fakultetsmedel	2 009	1 956	1 940	1 909	1 966	1 886	1 793	1 727	1 695	1 604
Intäkter totalt	4 252	4 154	4 162	3 999	3 966	3 802	3 695	3 611	3 597	3 411
Totalt i 1980 års kostnadsläge	1 053	1 117	1 213	1 190	1 186	1 158	1 147	1 141	1 148	1 088
Resultat efter finansiella poster (mnkr)	62	209	400	-81	-112	-74	2	-200	223	91
Personalkostnader (%)	63	63	64	67	63	62	61	62	59	58
Lokalkostnader (%)	12	12	13	12	12	12	12	12	13	14
Övriga kostnader (%)	21	20	18	16	21	22	22	22	24	23
Avskrivningar (%)	4	4	4	4	3	3	3	3	3	3
Finansiella kostnader (%)	0	1	1	1	1	1	2	1	1	2

¹ Avslutande delen (120 hp) av civilingenjör-/arkitektutbildningen ingår för antagna HT 2004 och senare.

² Exklusive avgiftsskyldiga studenter.

³ Antalet helårsprestationer är lägre år 2014 pga ändrad läsårsindelning, där tentamensperiod är flyttad från december 2014 till januari 2015.

⁴ Antalet forskarstuderande med aktivitet om minst 1 % under andra kalenderhalvåret.

⁵ Årsarbetare avser arbetad tid exkl. tjänstledigheter längre än 1 månad, vilket redovisas från år 2015.

CHALMERS

CHALMERS | SE-412 96 GÖTEBORG | TEL 031-772 1000

chalmers.se